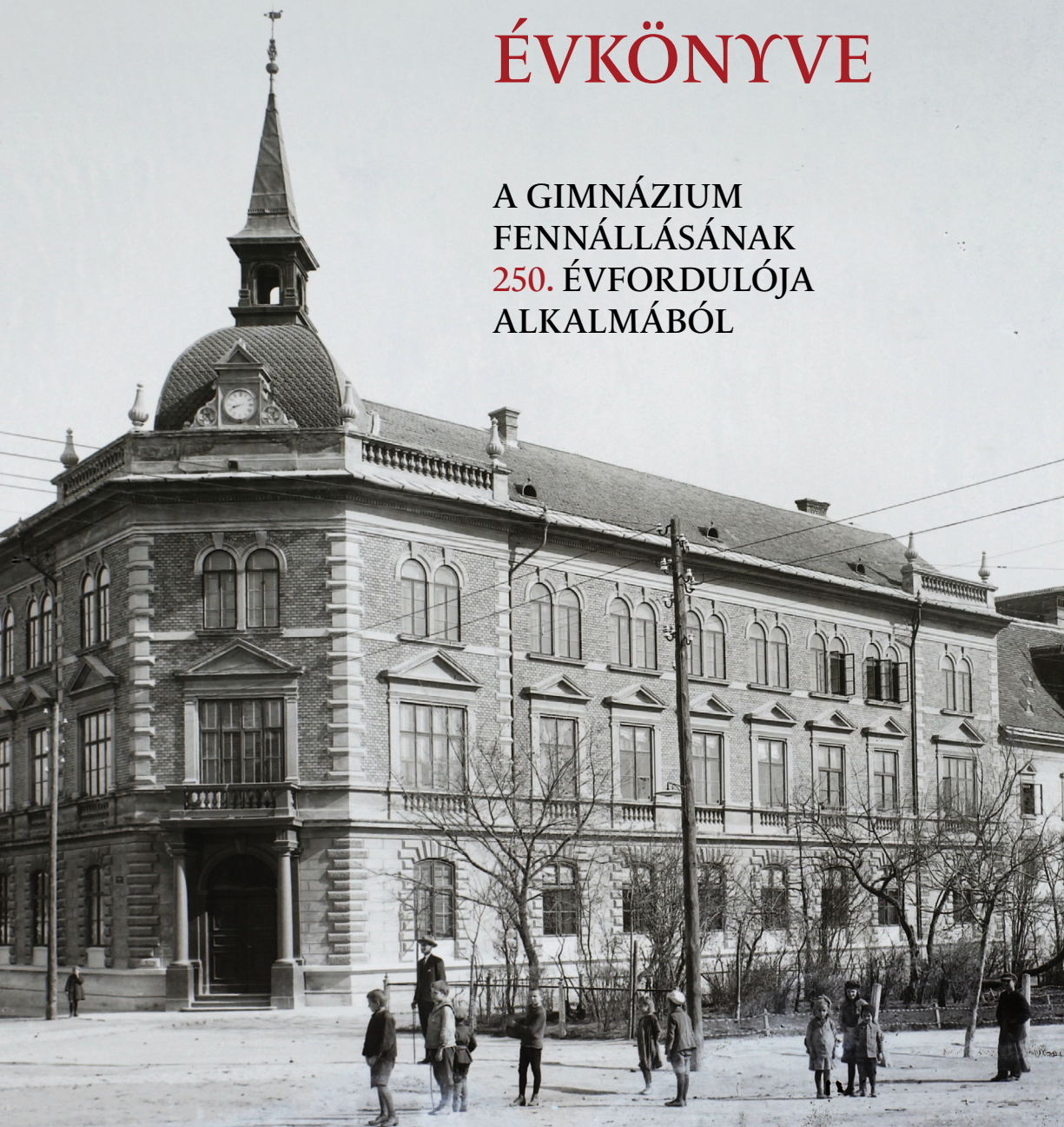

A KESZTHELYI VAJDA JÁNOS GIMNÁZIUM ÉVKÖNYVE

A GIMNÁZIUM
FENNÁLLÁSÁNAK
250. ÉVFORDULÓJA
ALKALMÁBÓL

A KESZTHELYI
VAJDA JÁNOS GIMNÁZIUM
ÉVKÖNYVE

A GIMNÁZIUM FENNÁLLÁSÁNAK

250.

ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

KESZTHELY, 2022

Az évkönyv megjelenését támogatta:
Vajda 2000 Közhasznú Alapítvány
Keszthely Város Önkormányzata
Vajda János Öregdiákok Egyesülete
Keszthelyi Vajda János Gimnázium Szülői Szervezete

Szerkesztette:
Fonyóné Németh Ildikó
Horváth Zoltán
Szabó Edit
Varga Sz. Gábor

Nyelvi lektor:
Hinger Tamás

Nyomdai előkészítés, design:
Fonyóné Németh Ildikó

Tablóképek, osztályképek:
DArt Foto

A borítón: Erdélyi Mór: A keszthelyi Fő tér a Premontrei Gimnáziummal, 1910
körül. Fortepan / Magyar Földrajzi Múzeum, Érd

Kiadja: Keszthelyi Vajda János Gimnázium
Felelős kiadó: Varga Sz. Gábor

ISBN 978-615-01-6288-1 (digitális verzió)

Tisztelt Olvasók!

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium közössége nagy büszkeséggel tekint vissza az iskola fennállásának negyed évezredes történelmére. Felemelő és örömteli érzés, hogy gimnáziumunk 1772 óta az alapító, gróf Festetics Pál elgondolása szerint magas színvonalon szolgálhatja Keszthely város és térségének oktatásügyét és ezen keresztül a haza felemelésének nemes célját.

A jeles évforduló alkalmából tisztelettel emlékezünk az előttünk járó generációkra, akik a gimnázium történetének ferences és premontrei rendi, majd pedig állami fenntartású időszakában értékteremtő munkájukkal gazdagították intézményünket. Hálás szívvel emlékezünk a kiemelkedő tanáregyenységekre és intézményünk egykori diákjaira, akik a gimnáziumban alapozták meg tudásukat, felnőttként pedig a hazai egyházi, a köz- és a tudományos élet kiemelkedő szereplőivé váltak. Hálánkat fejezzük ki a Festetics családnak azért, hogy mintegy 200 éven át bőkezű pártfogói voltak intézményünknek, és a nehéz időkben is gondoskodtak fennmaradásáról. Köszönetet mondunk Keszthely város elöljáróinak és a családoknak, akik generációk óta hozzánk járatják gyermekeiket. Mindezen széles támogatói háttér hiányában az elmúlt 250 év aligha emelhetne volna iskolánkat az ország nagy hagyományokkal és kiemelkedő eredményekkel rendelkező intézményeinek sorába.

Ennek a különösen gazdag két és fél évszázados múltnak a mozzanataiba kínál betekintést a jubileumi évkönyv, melyet nagy örömmel ajánlok a kedves olvasók figyelmébe. Kiadványunkkal szélesre tárjuk az iskola kapuját, és időutazásra hívjuk a kedves olvasót. Egy olyan barangolásra, mely történelmi leírások, visszaemlékezések és élménybeszámolók segítségével bepillantást kínál nagy múltú intézményünk múltjába és jelenébe.

Tartalmas időtöltést kívánok a kedves Olvasóknak abban a reményben, hogy a jubileumi évkönyv tovább erősíti elkötelezettségünket a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka iránt.

Keszthely, 2022. augusztus 1.

Varga Sz. Gábor
intézményvezető

Tisztelt Ünneplő Gimnázium!

Igen megtisztelő számomra, hogy a gimnázium fennállásának 250. évfordulója alkalmából az évfordulós rendezvények fővédnökeként fejezhetem ki jókívánságaimat.

A történelem a gimnázium és családom történetében is számos váratlan fordulattal állt elő. Amikor megszülettem, úgy tűnt, hogy magam is a gimnázium tanulója lehetek. Azonban még kisgyermekként el kellett hagynom Magyarországot, és csak a rendszerváltást követő évtizedekben nyíltott alkalmam arra, hogy közelebbről is figyelemmel kísérhessem a gimnázium életét. Külön öröm számomra, hogy személyesen is részt vehettem az az őseim által alapított és pártfogolt iskola jeles eseményein.

Szívből kívánom, hogy az intézmény a következő évszázadokban is magas színvonalon teljesítse be hivatását.

Innsbruck, 2022. július 15.

Herceg Festetics György
fővédnök

KESZTHELY VÁROS POLGÁRMESTERE

Tisztelt Tanárok, Szülők!

Kedves Diákok!

Keszthely Város büszkén vallja magáénak a 250 éves fennállását ünneplő gimnáziumot. A minőségi nevelés-oktatás elengedhetetlen feltétele településünk, a térség és az ország fejlődéséhez, ezért városunk közössége az elmúlt 250 év viszontagságos történelme során elkötelezetten támogatta az intézmény megmaradását, fejlődését. Nagy öröm számomra, hogy a térség országgyűlési képviselőjeként és a Zala Megyei Közgyűlés Elnökeként az elmúlt 20 év során segíthettem az intézményi célok megvalósulását. Polgármesterként is mindent elkövetek ennek érdekében.

A jubileumi évforduló alkalmából elismerésemet fejezem ki az iskola közösségének és további sikereket kívánok!

Keszthely, 2022. augusztus 24.

Tisztelettel:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Manning János'.

Manninger Jenő

polgármester

A 250. jubileumi év eseményei

2022. április 13.

Vajda-összkar: Kodály Zoltán: „A magyarokhoz” című kórusmű előadása a Fő téren

2022. április 29.

„Üzenet egykori iskolánkból” címmel múzeumi tárlat nyílt a Balatoni Múzeumban, mely a gimnázium és a keszthelyi középfokú oktatás múltját mutatta be

2022. június 2.

Művészeti gála a Balaton Színházban a szülők, a volt pedagógusok, a városi és a térségi közélet képviselőinek részvételével

2022. június 4.

Keszthely Város Napján az Öregdiák Egyesülettel karöltve emléktáblát avattunk a gimnázium Fő térre néző falán a gimnázium alapítója, gróf Festetics Pál tiszteletére

2022. augusztus 31.

Ünnepélyes tanévnyitó fenntartónk, a Nagykanizsai Tankerületi Központ részvételével

2022. november 14.

Jubileumi Ünnepe a 250 éves évforduló tiszteletére

Fővédnök

Herceg Dr. Festetics György

Védnökök

Nagy Bálint

az Építési és Beruházási Minisztérium államtitkára, országgyűlési képviselő

Manninger Jenő

Keszthely Város polgármestere

Dr. Benczes István

a Budapesti Corvinus Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, az MTA doktora

Dr. Gárdos Tamás

a Vajda János Öregdiák Egyesület elnöke

Dr. Kukorelly Pál

közgazdászprofesszor, a Kukorelly-Reischl Tanulmányi Alap Elnöke

VISSZATEKINTÉS

Iskolatörténet

Az intézmény formálódása

A 250 éves fennállását ünneplő Keszthelyi Vajda János Gimnázium elődintézményét - a felvilágosodás eszmeiségét követve - gróf Festetics Pál alapította 1772-ben. A jezsuita képzési modellen alapuló gimnázium három grammatikai évfolyamán 1772. november 12-én indult meg a tanítás ferences tanárok irányításával a jelenlegi épülettel szemközti ún. „vörös iskolában”. Az intézmény fenntartásának valamennyi költségét az alapító vállalta magára.

Az 1776-tól kezdve már királyi algimnáziumként működő intézmény 1789-ben tovább fejlődött: a költészet és a szónoklat évfolyamaival bővülve nagygimnáziumi rangra emelkedett. II. József intézkedéseinek következtében a ferences tanárokat világiak váltották fel.

Mivel a tandíj bevezetése miatt a tanulói létszám lecsökkent, felmerült a keszthelyi alapítású és székhelyű gimnázium Somogy megyébe való áthelyezésének ötlete, de a terv gróf Festetics György közbenjárásának köszönhetően meghiúsult. A bőkezű mecénás, hogy biztosítsa a veszélybe került intézmény fennmaradását, az iskolát az elhagyott ferences rendházba költöztette át, és az átépítés minden költségét magára vállalta. Az osztálytermek, a múzeum és a könyvtár a második emeleten, a „nemes ifjak” számára alapított kollégium az első emeleten került kialakításra. A gimnázium tanulói részt vettek a Festetics György által életre hívott Helikoni Ünnepeken is.

Az 1806-ban hat évfolyamosra bővült gimnázium 1808-tól kezdve a Csonnai Premontrei Kanonokrend fenntartásába került. A reformkor idején a magyar nyelv fokozatosan meghódította az iskolát: akkoriban már a bizonyítványok, az értesítők is magyarul készültek. Az 1848/49-es szabadságharcban a gimnázium tanárai, Laky Demeter és Sebessy Kálmán nemzetőrként vettek részt.

A szabadságharc leverése után, 1850-ben az iskolát négy évfolyamos algimnáziummá szervezték át, az oktatás nyelve a magyar maradt. 1875 és 1943 között a gimnázium hivatalos értesítőkben számolt be az adott iskolaév eredményeiről és főbb eseményeiről. Az 1875/1876-os iskolaévben 74 tanulója volt az intézménynek. Az oktatást 6 premontrei és 2 világi tanár végezte. A tanulók teljesítményének értékelése „kitűnő első rendű”, „jeles első rendű”, „első rendű”, „másod rendű” és „harmad rendű” minősítési fokozat szerint történt.

Mivel a Csonnai Premontrei Kanonokrendre a szombathelyi gimnázium bővítésével nagy anyagi teher hárult, 1887-ben ismét veszélybe került a keszthelyi gimnázium fennmaradása. A városvezetés és gróf Festetics Tasziló hathatós fellépésének köszönhetően a megszüntetés helyett nyolcosztályos főgimnáziummá bővítették az intézményt. A gimnázium fenntartója továbbra is a Csonnai Premontrei Kanonokrend maradt. Keszthely városvezetése támogatásképpen vállalta, hogy gondoskodik egy - a kibővített intézménynek

megfelelő – modern iskolaépület megépítéséről, valamint további anyagi eszközökkel is hozzájárul az intézmény működéséhez. A fejlesztési költségek jelentős részét gróf Festetics Tasziló vállalta át.

Úton új kihívások felé

A Schadl János tervei alapján a város főterén megépült új, patinás épületet 1892. augusztus 23-án avatta fel Keszthely lakossága, amely megszakítás nélkül azóta is a gimnáziumi oktatás céljait szolgálja. A főgimnáziummá fejlődött iskolában 1896-ban volt az első érettségi vizsga magyar, latin, görög, német, történelem, természettan és mennyiségtan tantárgyakból.

1924-től kezdve reálgimnáziumként, majd 1935-től ismét gimnáziumként működött az intézmény. 1945 után négy évfolyamos szerkezetben folyt az oktatás.

Az 1900-as évek elején kísérleti jelleggel bevezették a gyorsírást, a jogi ismereteket, a közgazdaságtant, a kartográfiát, az egészségtant és a társadalomtudományt. A természettudományos szertár is folyamatosan bővült. Rendszeressé váltak a testnevelésórák. A korábbi egésznapos iskola helyett bevezették a délelőtti tanítást, áttértek a félévenkénti osztályozásra, és megkezdődött a tanulmányi kirándulások szervezése. A szülőkkal való kapcsolattartás céljából 1908-tól kezdve már fogadóórákat is szerveztek, míg a szülői értekezletek csak az 1920-as évektől váltak rendszeressé.

A premontreiek vezetése alatt álló gimnáziumban a tanulók felekezeti hovatartozásuknak megfelelően, szabadon gyakorolhatták vallásukat. Az iskola tanulóit rendre, fegyelemre nevelték, és egyre nagyobb súlyt fektettek a művészeti irányú önkifejezésre is.

Ebben az időszakban a gimnázium tanulói már rendszeres szereplői az országos tanulmányi versenyeknek. Az 1924-es eredmények alapján a gimnázium az országos középiskolai rangsorban az első helyezést érte el. Az iskola tanárai és diákjai bekapcsolódtak a város kulturális életébe is, így az intézmény egyre inkább a térségi kulturális élet és a cserkészmozgalom jelentős központjává vált. Neves tanárok öregbítették az intézmény hírnevét. A gimnáziumnak az 1942/1943-as tanévben 13 premontrei és 4 világi tanára, 348 tanulója és 32 magántanulója volt, közülük 8-an lányok.

Az első világháborúban sok tanár és diák harcolt a fronton. Az elesettek emlékezetét a gimnázium előcsarnokában emlékmű őrzi, melyet 1927. június 29-én avattak fel. 1930-ban az egykori *alma mater* iránti ragaszkodás jeléül megalakult a Keszthelyi Premontrei Diákszövetség, majd Reischl Imre városbíró adományaként a Róth Miksa műhelyében készült Szent Imre üvegablakkal gazdagodott az intézmény. A rendszerváltást követő helyreállítás után Szent Imre alakja ma is eredeti helyén, az első emeleti lépcsőfordulóban fogadja az érkezőket, hogy emlékeztessen a nevelés, a szülők iránti tisztelet, az ember- és hazaszeretet fontosságára.

Közelmúlt és jelen

1948-ban államosították az iskolát. Az állami gimnázium 1951-től kezdve viseli Vajda János nevét. A humán és reál tagozatos nappali képzésű osztályok mellett levelező tagozatos, továbbá mezőgazdasági, közgazdasági, egészségügyi szakközépiskolai osztályok is indultak. Rövid időre kereskedelmi, ruhaipari és gépészeti szakközépiskolai osztályokban is lehetett tanulni.

A rendszerváltás után a gimnázium négy párhuzamos osztállyal ismét tiszta profilúvá vált. 1989-ben indult a nyelvi, 1991-ben a biológia-matematika tagozatos osztály. A humán és reál tantervű osztályokat a 2012/2013-as tanévtől kezdve egy hat évfolyamos képzést nyújtó osztály váltotta fel. Az iskola 2017-től kezdve a Nagykanizsai Tankerületi Központ fenntartásában működik.

Az elmúlt több mint 30 év során a főépületben folyamatos fejlesztések történtek, amelyek 2022-ben a rekortán sportpálya kialakításával és a homlokzati nyílászárók cseréjével újabb fontos mérföldkőhöz értek. A Deák Ferenc utcai épület is megújult a Tudományos Laboratórium kiépítésével. Az alapító, gróf Festetics Pál és a névadó, Vajda János emlékezetét őrzik a gimnázium előcsarnokában 1997-ben felavatott mellszobrok.

A gimnázium ma a térség meghatározó középfokú oktatási intézménye. Az iskola tanulói kiemelkedő tanulmányi és sporteredményeket érnek el helyi, regionális és országos szinten egyaránt. Diákjaink színvonalas produkciókkal szerepelnek, kiváló eredményeket érnek el a különféle kulturális rendezvényeken, művészeti fesztiválokon (pl. Helikoni Ünnepségek).

ÜZENET EGYKORI ISKOLÁNKBÓL

250 éves a keszthelyi középfokú oktatás

Időszaki kiállítás

Balaton Múzeum, Keszthely

A kiállítás megtekinthető:
2022. április 29 – október 2.

Gróf Festetics Pál (1722-1782)

A gimnázium alapítója, Festetics Pál azoknak a 18. századi magyar főnemeseeknek egyike, akik a török pusztításokat követő évszázadban nem látványos tettekkel, hanem szorgos munkával, csendes, de ugyanakkor céltudatos építkezéssel emelték fel romjaiból az országot.

1722. december 7-én – Festetics Kristóf és Mező-Szegedi Judit legidősebb fiaként – Pozsonyban látta meg a napvilágot. Gimnáziumi tanulmányait a kőszegi és a nagyszombati jezsuita gimnáziumban végezte, amelyek a nyugat-magyarországi régió legrangosabb középfokú oktatási intézményei voltak. A nagyszombati egyetemen folytatta tanulmányait, ahol jogi végzettséget szerzett. Tudományos műveltségét a lipcsei egyetemen tökéletesítette.

A kellően megalapozott tudományos műveltség birtokában látványos karriert futott be, mely Sopron vármegyéből indult, ahol alispán, országgyűlési követ és a kerületi tábla elnöke volt. 1758-tól kezdve udvari és kancelláriai tanácsosként Mária Terézia királynőt szolgálta, aki elsősorban pénzügyi, de jogi kérdésekben is kikérte véleményét – így részt vett a jobbágyterheket könnyítő úrbéri rendelet (1767) kidolgozásában is. Élete utolsó évtizedében a magyar kamara alelnökéként tevékenykedett, és ebben a minőségében sikerrel védelmezte az intézmény önállóságát. Érdemei elismeréséül az uralkodó a Szent István Rend kiskeresztjével (1767), majd a grófi cím adományozásával (1772) jutalmazta.

E látványos karriert tekintve ugyanakkor tévedés lenne Festetics Pál személyében a birodalmi érdekek, az udvari centralizáció képviselőjét látnunk. Hivatali tevékenysége és az uralkodóhoz intézett állásfoglalásai kellőképpen tanúsítják, hogy hivatali tevékenysége a magyar haza szolgálatában telt; Magyarország viszonyainak javításán fáradozott.

Bár csak viszonylag későn, apja halála után vehette át a Festetics-birtokok igazgatását (1768), sokat tett a település várossá fejlesztéséért. Belekezdett a kastély átalakításába és uradalmi épületeket építtetett; számos mesterembert csalogatott Keszthelyre. Kérésére a királynő heti vásártartási joggal ruházta fel a települést (1774). Anyagi hozzájárulásának köszönhető a mai Fő téren található, barokk stílusú Szentháromság-szobor (1770). Az első tűzoltó fecskendőt ő vásárolta meg a városnak. A plébániatemplom új főoltárt kapott a támogatásának köszönhetően. Sószállító hajót építtetett, amit Kristófnak neveztek el.

Gróf Festetics Pál a felvilágosodás korának gyermeke volt, ezért a közzjő, a haza ügyének előmozdításához vezető út számára is az iskoláztatás fejlesztésén keresztül vezetett. A társadalmilag hasznos tudás elsajátítása, az oktatás ügye

iránti elkötelezettségét a kőszegi és a nagyszombati jezsuitáknál eltöltött gimnáziumi évek alapozták meg. A lipcsei egyetemen Johann Christoph Gottsched filozófus-irodalmár közvetítésével a korai felvilágosodás eszméivel ismerkedett.

Számos, az uralkodóhoz intézett feljegyzésben szorgalmazta a magyar oktatásügy fejlesztését. Különösen fontosnak tartotta a magyar nemesifjak államtudományi képzését, és javasolta egy magyar államtudományi tankönyv elkészítését, hogy szakszerű oktatással tegyék képessé a magyar nemeseket a közjó felismerésére, az állam szolgálatára.

Amikor pedig az a veszély fenyegetett, hogy a jezsuita rend betiltása miatt komoly űr keletkezhet a hazai közép fokú oktatásban, főnemesi felelősségtudatától vezérelve 1772-ben Keszthelyen gimnáziumot alapított, és később egy elemi iskolával is gazdagította a várost. Ezzel megalapozta a település iskolavárosi rangját.

1782. április 7-én hunyt el Pozsonyban. Gróf Festetics Pál emlékét intézményünkben az alapítás 225. évfordulója alkalmából a gimnázium bejárati aulájában elhelyezett mellszobor, valamint a 250. évforduló alkalmából a gimnázium falán elhelyezett emléktábla őrzi.

Szellemi örökségét sikeresen építették tovább utódai, elsősorban gróf Festetics György és unokája, gróf Széchenyi István, akiknek köszönhetően a haza felemelésének ügye a reformkorban széles társadalmi igénnyé vált. A Keszthelyi Vajda János Gimnázium jelenkori közössége – gróf Festetics Pál szellemi örökségét felvállalva – küldetését ma is a szűkebb és tágabb haza viszonyainak javításában, felemelésében határozza meg.

*Varga Sz. Gábor
intézményvezető*

*Gróf Festetics Pál mellszobra a gimnázium főbejáratánál
Készítette: Marton László (1997)*

Hírességeink

- Bánk (Blagusz) Endre dr. (1919-2001)
Básti Lajos (1911-1977)
Bernáth Aurél (1895-1982)
Bertha Bulcsú (1935-1997)
Bulla Béla dr. (1906-1962)
Czibere Tibor dr. (1930-)
Csanády Frigyes vitéz (1861-1937)
Csík Ferenc (1913-1945)
Fejér György (1766-1851)
Felletár Emil dr. (1834-1917)
Földes Gábor (1923-1958)
Hadrovics László dr. (1910-1997)
Horváth József dr. (1936-)
Klempa Sándor Károly dr. Opraem. (1898-1985)
Kovács Imre Endre dr. Opraem (1926-2014)
Kunc Adolf dr. Opraem. (1841-1905)
Laky Demeter Opraem. (1818-1902)
Nagy Ferenc SJ (1931-2018)
Réthelyi Miklós dr. (1939-)
Sebesy Kálmán Opraem. (1815-1881)
Szenczi Imre Opraem. (1798-1860)
Takács Nándor Jusztin dr. OCD (1927-2016)
Vaszary Ferenc Kolos OSB (1832-1915)
Vértes Attila dr. (1934-2011)
Vutskits György dr. (1858-1929)

Adalékok gróf Festetics I. György és a keszthelyi gimnázium kapcsolatához

A keszthelyi háromosztályos *gimnáziumot* Festetics Pál gróf alapította 1772-ben. A tanítás feladatát Festetics a ferences rendre bízta, akiket Lackfi István nádor telepített le Keszthelyen, nekik adományozva az általa 1386-ban épített templomot és kolostort. 1789-ben ötosztályúvá emelték a gimnáziumot, megtoldva a három grammatikai osztállyal, a humanitás, a költészet és szónoklattan két osztályával. Ugyanakkor a tanerők pályázat útján kerültek az intézménybe. 1790-ben Roth Erhard ferences tanárt azért mentették fel állásából, mert nem tudott magyarul. Ez mindenképpen következménye volt az 1790/91-es országgyűlésben elfogadottnak, ugyanis ekkor iktatták először törvénybe a magyar nyelv tanítását. A *Hadi és Más Nevezetes Történetek* című lap 1791-ben a következő szavakkal lelkendezik: *„Amiről élesztő reménységet nyújtottunk volt, hogy t. i. a Magyar Nyelvnek és Stílusnak közönséges taníttatása minden órán el fog kezdődni a Pesti Universitásban, immár bé tellyesedett”*. Más volt ekkor már a magyar nyelvhez való viszony, mint másfél évtizeddel korábban. Bár voltak ellenzői is a magyar államnyelvnek, többek közt gróf Cziráky Antal, aki az 1791-ben megalakult *Pesti Magyar Társaságnak* elnöke volt. Még Kölcsey is bevallotta, hogy ifjúkorában jobban beszélt latinul, mint magyarul. Révai Miklósnak 1807-ben összesen nyolc diákja volt, aki magyar nyelven tanult, s magának Révainak is több verse maradt fenn latinul, mint magyarul. A felvilágosodás kori magyar irodalom egyik sajátossága, hogy szorosan összekapcsolódik a nemzeti nyelv ügyével – írja Bíró Ferenc egyik tanulmányában. Szerinte Bessenyei, a felvilágosult rendiség első nemzedékének tagja az 1770-es években nem tartotta a nemzeti lét ismervének a nyelvet, mert a nemzeti fennmaradáshoz hatalom és erő szükséges. Így a nyelv nem a nemzet ismérve, hanem a közjó elérésének eszköze. A hatalom a XVIII. században mégiscsak abban mutatkozik meg, hogy a nemzet milyen mértékben és milyen színvonalon birtokolja a tudományokat, méghozzá saját nyelvén. Bessenyei röpirataiból is világosan kiderül a nyelvvel kapcsolatos álláspontja. Nem véletlenül írta le az 1772-ben napvilágot látott, *Magyarság* című röpiratában a ma már szélesebb körben is ismert gondolatát: *„Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem”*. A keszthelyi születésű Fejér György szülővárosa gimnáziumának volt tanulója. Önéletírásában megemlíti az 1775/76-os tanév egyik, számára örökké sérelmes történetét: *„Az iskolaév kezdetétől fogva anyanyelvünkön beszélni tiltva volt; a kik e tilalmat áthágták, egy nálamnál hosszabb tuskó hazavitelére ítéltettek...”* Természetesen az eminens, de magyarul megszólaló Fejért is ilyen büntetéssel sújtották. Klempa Károly szerint Bárány Lajos ferences tanár volt az, aki megtiltotta a magyar beszédet a keszthelyi gimnáziumban, hogy jobban

megtanulják a latint., II. József a szerzetesrendek feloszlatásáról szóló páténséval ugyanis a ferenceseket nem oszlatta fel, csak központjaik számát csökkentette.

Nagy megpróbáltatás elé állította a gimnáziumot és Festeticset a helytartótanács, mert fölöslegesnek ítélte a keszthelyi gimnázium fenntartását. Ugyanis a megyében Nagykanizsán már működött egy, Somogy megyében viszont egy sem. Megszületett a helytartótanácsi elhatározás: Somogyba kell a gimnáziumot áthelyezni. Ennek a döntésnek visszavonásáért Festetics mindent megtett, de befolyásos szószóloi voltak az ügynek: Esterházy Miklós, Czinderi Pál. Festetics levelet írt Zala vármegyének, amelyben az

Festetics György

iskolaügyben tett lépéseit leírva kéri a „Tettes Nemes Vármegyét”, hogy a keszthelyi gimnázium ügyének felsőbb helyen hathatós szószóloja legyen. Az 1795. március 12-én kelt „Alázatos Jelentés” többek közt így fogalmaz: *„Méltóztatik arrul kegyessen emlékezni, hogy az multt 1792-ik Esztendőben azon szándékomat, melly által 12 Ifjura Nemesi Convictus álléttatnék-fel Keszthelyen, és a' kiknek felét a' Tettes Nemes Vrgye, felét pedig Tettes Nemes Somogy Vrgye praesentálja, az akkori fel-jegyzett környül állások alatt, méltóztatott a' F. Helyttó Tanátsnak ajánloni, s' azon Intézetnek végbe vitele jövő Diaetáig hallasztatott. Nem különben az Tudományokra ügyelő Országi Deputatio, az Keszthelyi Gymnasiumnak fent-tartása eránt nékem private olyyan utaséttást adott, hogy annak meg-maradására szükséges valamelly Industriális, és Oeconomicalis Institutumot fel-álléttatni, és erre már költséges készületeket is tettem, mert ama héres Tessedik Urnak szarvasi Industrialis oskolájában Iffjakat neveltettem, az Bétsi Acemiában in arte veterinaria egy Iffjat tanéttattam, költséges tapasztalású utazásokat véle végbe-vittem, mindezen költségeim eránt, mellyek fellyebb helyektül való affidatiokra estek elég-tételt, hogyan nyerhetnék, ha a' Gymnasium által vitetnék Somogyba. Tudva vagyon az is, hogy az Tanéttó Professoroknak fizetésében én mostan tsak olyan fel-tétel alatt, a' melly írásban is költt, hozzája járulok, hogy én tsak addig fogom azon summa pénzt fizetni, miglen Keszthelyen marad a' Gymnasium”.* Ez tiszta beszéd volt. Ha elviszik a gimnáziumot Keszthelyről, Festetics nem hajlandó a gimnázium költségvetését finanszírozni. A keszthelyi gimnáziumnak befolyásos mecénása volt a gróf személyében, végül nem szűnt meg, a szerzetesek mellett idővel világi tanárokat is alkalmaztak.

1788-ban megszűnt a ferencesek keszthelyi rendháza, 1796-ban már csak egy lakója maradt, a gimnázium hitoktatója. Festetics a megüresedett rendházba tervezte elhelyezni az iskolát, és a gróf alapította nemesi konviktust is. A kancellária javaslatára az uralkodó 1798. szeptember 14-én elfogadta az előterjesztést, de kikötötte, hogy az intézet és a konviktus a tankerületi főigazgató ellenőrzése alatt álljon. A kolostor átalakításának elhúzódása miatt a konviktus csak 1799. november 6-án nyitotta meg kapuit, első tagjai pedig Thassy József, Gaál József, Oszterhueber Imre, Skublics Alajos voltak. A konviktus rektora, a

gimnázium igazgatója Für Márton lett. A bécsi *Magyar Hírmondó* a következőképpen adta hírül az esetet: „*Meg vagyon vetve a fundamentoma egy Convictusnak, a keszthelyi Gymnasium mellett öt nemes ifjak számára. A most folyó iskolai esztendőben egy tanuló Iffjú nyer stipendiumot, a jövő esztendőben pedig egygyel egygyel nevekedik a stipendisták száma, míg t. i. ötre fog telni.*” A gróf tehát megkapta a ferencesek egykori épületeit, ahová áthelyezte a gimnáziumot, ezen felül ide volt köteles helyezni a latin iskolát a múzeummal és a könyvtárral együtt. Kikötés volt az is, hogy ebben az épületben a diákok szállást is nyerjenek. A gimnázium 1802-ben hat évfolyamú lett és a premontrai rend felügyelete alá helyezték. Két évvel a konviktus megnyitását követően a bécsi *Magyar Hírmondó*ban megjelent cikk felfedi, hogy Festetics mennyire fontosnak tartotta az iskolázottság, a műveltség kérdését: „*a gróf a konviktorokat asztalához rendében ülteti, ajándékozza, ösztönzi a tudományokra.*” Festetics György gróft a gimnázium alapítása körüli „*dicséretes buzgalmaért*”, a tudományos intézetek pártolásáért az uralkodó a valóságos belső titkos tanácsosok sorába emelte.

Festetics az 1808/1809-es tanévkezdettel, tulajdonképpen a gimnázium teljessé tétele érdekében, *filozófiai magánliceumot* állított fel. Ennek célja volt, hogy a Georgikon hallgatói a gazdasági szakismereteket minél könnyebben elsajátítsák. Mintegy előkészítője volt a Georgikonnak, de felvételt nyerhettek azok is, akik más felsőfokú tanintézetben akartak tanulni. Festetics a tanárok kinevezési jogát magának tartotta fenn, azzal a megjegyzéssel, hogy lehetőleg katolikus tanárt fog alkalmazni, de protestáns tanár kinevezését sem zárta ki. A tanárok fizetését is ő biztosította. A helytartótanács azonban kikötéssel élt, és leiratában tudatta, hogy csakis egyetemet végzett és római katolikus vallású egyén lehet tanár a liceumban. A liceum tanárai között két rendi (azaz szerzetes) volt, akik a logikát és metafizikát, valamint a történelmet oktatták. Az egyéb tantárgyakat a Georgikon tanárai adták elő.

Cséby Géza

Gróf Festetics György szobra a keszthelyi kastély parkjában
Készítette: Lukácsy Lajos (1902)

Kőszegi Rájniss József¹: Elégia

Méltóságos Tolnai Festetics György Grófhhoz,
Szent Császári és Apostoli Királyi Fensége Kamarásához,
melyet elszavaltak 1808 évében, midőn a premontreiek szent tisztaságú és
jeles rendjének rendi kanonokjai megbízást kaptak
a Keszthelyi Gimnázium vezetésére

*„Ám, hogy mire lesz képes merészkedni Kaménám,
Vagy méltó lesz Hozzád, vagy (mert erre nincs sok reményem),
Inkább kevesebb, s mert így van biztosan, mindezt Néked
Ajánlom, hogy könyvemből ne hiányozzék e dicső név.”*

Tibullus (Lib. IV., Carm. 1.)

Hős magyar nemzeted fénylő kincse és éke dicső György!
Ó akit népünk nagyjai közt illet tisztelet méltán!
Kérlek, vedd versem lélekörömmel, énekem szívvel;
Mert, azt zengik soraim, mit a Múza a számra adott.
Mert megjelent nekem Ő mikor ébren voltam, vagy
Míg hús éj lepte az álmom, virrasztva az ágyon;
Vizsla szemekkel, bős tekintettel megállott felettem,
És haragosan rám ripakodván ily szavakat szólt:
„Hát így hagynád cserben az egykor oly édesen fénylő
Dalt, s nem hoz már Múzsák szent kórusa kedvet?
Énekeid már nem szólnak, melyek nélkül erény elvész,
És a sötét anyaföld fedi majd veled életed álmát?
Hát így állna a dicsőség, melyre annyira vágytál,
És így vesznek el álmaid Léthé zord vize mélyén?
Nemde panaszkodsz, mert nem becsülték fáradozását
Éltednek, s átkozod számtalan éneked, művedet sírván?
Hát még mindig nem ébredsz hitvány népek porából,
Kiknek lelkében, ha nincs hasznukra, semmi a szépség?
És azután így szólsz tán: züllött már a mi éránk,
Melynek nem jár a dicséret, s mely zengő dalra sem méltó.
Tudd meg, hogy tévedsz hát, és nincs mentséged, ha vársz még,
Mert soha sincs olyan rossz kor, hol hallgathatnának a Múzsák.

¹ Kőszegi Rájniss József a klasszikus mértékű magyar verselés megteremtője volt, Révai Miklóssal és Baróti Szabó Dáviddal az ún. klasszikus triász tagja. Ő indította a prozódiai vitát (A magyar Helikonra vezérlő kalauz, 1781), amely egyik előkészítője lett a magyar nyelvújításnak. Műfordítóként klasszikus római költőket tolmácsolt, Keszthelyen fordította le Vergilius Georgikonját. Irodalmi munkásságán kívül matematikával is foglalkozott. 1808-ban a gimnáziumi ifjúság hitoktatója volt Keszthelyen.

Nézd hát ó hol a lány Balatont simogatja a hús szél,
S szárnyukat bontják hullámok hátán a vitorlák.
Itt, ahol Keszthely büszke fejét koronázza dicsőség,
S ősi erő fala védi a várost, vára erénynek:
Lásd a kiváló férfit, amint gyarapítja a házát,
Ő, akit illet a Tolnai név nemes ősei által;
Őt már gyermekként csókolta meg Pallasz Athéné,
Pallasz barátja, akár hord harci ruhát, s nemes tógát.
Őneki, míg fonogatta az ujjai közt fonalát, hős
Élete sorsát, zengte a Párka jövőbe tekintvén:
„Áldott gyermekem, vedd hát istenek bölcs adományát!
S osztályrészed, amely teljesség, és nemes jószág;
Mert hát Fortuna lásd nem ad ám mindenkinek mindent,
Más és más szép, s bús adománnyal segíti az embert:
Van, aki büszkén néz vagyonára, ha látja a kincsét,
Attalosz bőségét, de a Sors nem adott ragyogó észet;
Másnak meg bölcs elmét ad a Sors, s a tudásnak e fényét,
Bár a szegénység, s rút szükség tépázza a lelkét.
Néked azonban nem így vet a Sors kockát, hanem adván
Bőségét a tudásnak, vagyonnak, erőnek, s erénynek.
Így növekedj hát, s légy Te dicső harcokban, de békét
Hozz! S a dicsőség gyors lova által az égbe emel majd.
Ámde figyelj, mert űz bár szent hűség a Hazáért,
És lángol a szív, és bőszen rohansz a csatákba,
Mégse kövess csataszót, s ne keresd hol a harci dicsőség:
Mert sok a romlás és a veszély, mit a fegyverek adnak.
Jaj ne találd tetszésed a vér festette babérban;
Sőt fejed díszítsék a szelíd olajág koszorúval.”
Hisz Te magad hozol dús földekről szép koszorúkat,
S szent vendégeidet bő, s dús adományaid várják.
Érdemeidnek pedig nagy már a jutalma, hisz áldást
Istenedeknek, s utódod előtt is dicsó a jövő már.
Bár Téged már nem csak utódod, hőn szeret néped,
Áldanak tetteidért, s atyjuknak vallanak Téged:
Bő adománnyal művelsz ifjakat árva hazának,
Hogy legyen udvari ember, s a földeken férfi kiváló;
S nem kímélve vagyont bő támogatásod elérte
Azt, hogy a női nem eztán már ne legyen tanulatlan;
Így mindenkit igényességre nevelve lesz áldás
Műveiden, s mindenkinek adván, árad a bőség:
Végül légy kegyes hű költődhöz, ki Téged dicsérve -
Bár aggként - műved nagyságát zengi e dalban.
És hogy még tisztábban lásd: ez az égnek
Bölcs akarátja, s kezdednek művét isteni áldás

És bősége kíséri, Apollón küld maga fénylő
 Társakat szent hegyről, s Ők ápolják nemes műved.”
 Ily szavakat szólt, míg ambrózia illata árad,
 S már a szelíd, szép Thália tűnik előlem az égbe.
 Üdv néked férfiak oszlopa, fénylő érdemek éke,
 Mert a hazádért, hős magyar népért lángol a szíved!
 Örvendj hát, mert nem kitalált álmok, miről szól
 Énekiem hozzád, s nem költői fogás, de igazság.
 Mert lásd már drága valóság sok minden, mit zengett
 Sorsot előre, ki tudja, a Párka, s ki látja jövődet.
 Mert im itt vannak a fehérlő társak, kiket küld
 Szent hegyről Keszthelyre Túrje, a fénylő,
 Fénylik fehér ruha rajtuk, amelyről árad a szentség,
 Mert hőtiszta ruhánál tisztább hősies éltük.
 Mert nem hitvány ám ez a rend, mely mestere minden
 Szép tudománynak, amelyre tanít majd ifjakat illón.
 S bár e nehéz feladatra, s kemény munkára, ha buzdít
 Bensőnk, ámbár visszariadva, ha látjuk a terhet,
 Állj mellettünk műveltség nagy támogatója!
 Buzdítsd hát jósággal a lelkünk, légy Te vezérünk!
 Így élj hosszú éveket, légy számunkra segítő,
 S tisztelhesse a nemzeted hosszú életed művét!
 Hőn szeretett fiad így járjon majd nyomdokaidnak
 ösvényén, s atyjának alakja mutassa az útját!
 S így érd meg, hogy lányaid szülnek majd, s fiad nemz sok
 Szép unokát, kik örömmel tisztelik őzüket méltán!

I. R.

(Fordította: Kozma-B. József Iván)

Egy „félbemaradt” volt diák reminiszenciái

Első benyomások

1942 nyara volt, beiratkozás. 10 éves fiúk és talán egy-két lány a hosszú asztalnál. A premontrei dr. Szalay Albin volt az igazgató. Egy középmagas, soványka fiú áll mellettem. Szalay Albin igazgató úr jól megnézi, tudja, hogy Jenci egy kis Somogy megyei faluból jön, és kissé kételkedve rámosolyog: „Ahogy ragyogó szemedből kinézem, a latinnal is megbarátkozol” – mondta. Jenci lett az osztály egyik legjobb tanulója, orvosként végzett Budapesten.

A premontrei gimnáziumban emlékezetem szerint jóformán csak névleges tandíj volt, meg talán egy kis beiratkozási költség. Szép számban működtek kisebb-nagyobb alapítványok, amelyek tőkájének kamatait a gimnázium igazgatósága – az alapítók szándéka szerint – segélyre, jutalmazásra használhatta fel. Ezekből a szegény szülők arra érdemes gyermekei kaphattak pénzbeli segítyt, jó tanulók jutalmat – néha mindkettőt.

A vidéki parasztszülők gyermekeik keszthelyi lakásáért és étellemezéséért nagyrészt természetben fizettek, akár keszthelyi polgári családoknál voltak elszállásolva mint „kosztos” diákok, akár a Rákos-internátusban (Eötvös utca sarka). Az internátusban 25-40 fiú lakott, étkezett és délutánonként két órát felügyelet mellett tanult.

Az 1948-as államosításig mindent premontreiek tanítottak, kivéve a testnevelést – „Mester” Bánhidya Károly sokoldalú sportember és mindentudó szertornász volt.

Milyen is volt a tanterv? Azt hiszem hasonlított a mostanihoz, vagyis a 2000-es évekéhez.

Persze akkor 8 évfolyamos volt a gimnázium. Kémia volt, biológiának ott volt a természetrajz, amit a „kis Iharos” (kb. 165 cm), alias dr. Iharos Alfonz tanított. A magyarórákon sok verset tanultunk és szavaltunk, színdarabokat olvastunk föl az osztályban. Néhány verset még ma is tudok közülük. Nemcsak a magyar irodalmat tanultuk. Megtudtuk, ki volt Goethe, Schiller vagy éppen Voltaire, Molière és persze Shakespeare. Latin „auctorokkal” elég sokat kínoztak bennünket. Tacitust találtuk a legnehezebbnek. Minden fenntartás ellenére be kell vallanom, a sok latinóra nem volt hiábavaló: sokat segített nemcsak a franciában, hanem a németben, és később tán még többet az angol tanulásában. Ugyan nemigen tudok se spanyolul, se olaszul vagy románul, de hála a latinnak, újságjaikba könnyedén beleolvasok.

A modern idegen nyelvek tanulása a következőképpen volt előírva: 8 év latin kötelező (görög lehetséges), a 3. évtől német, az 5. évtől francia. Angol különórán. Nem csak latinul, hanem németül és franciául is korán kezdtünk rövid eredeti szövegeket olvasni és fordítani, verseket tanulni. Néhányat még ma is tudok belőlük; sok jó szó és fordulat megmaradt ezekből.

Milyenek voltak a premontrei tanárok?

Csak néhány kiválóságot és érdekes alakot említsünk meg itt. A kettő gyakran ugyanaz. Dr. Miklós Rafael osztályfőnökünk tartotta a mindennapi latint és az osztályfőnöki órát. A francia nyelvet visszavonulásáig a legendás, sokoldalú és szellemes, néha gúnyos és mégis kedves dr. Klempa Károly tanította. Németet is helyettesített az egyik félévben. Klempának két anyanyelve volt, magyar és német. Jól tudott franciául, angolul és olaszul is. A Monarchia gyermeke volt. Sallér Géza tanár úrnál fejből kellett tudni az egész német vegyes melléknévi ragozást. Nem volt mese! Igen komoly tudós ember volt még a fizikus dr. Jakab Lajos, akinek jó néhány diákja köszönhette tudományos karrierjét. Volt még két különlegesen érdekes és színes karakterű premontrei, akiket nem hagyhatok ki. Kun Kázmér, jól megtermett ember, tele energiával, aki kemény komolysággal verte belénk a matematikát. Szenttori hangja félelmetes volt, de csak kicsit féltünk tőle, mert tudtuk, hogy jó ember. Valószínűleg tetszettek neki a lányok, és ezért mondogatta, mikor jókedve volt: „Konty alá nem való a matematika”. (Tarr Kati volt az egyik legjobb matematikus az osztályban.) Kun Kázmér tegezett bennünket. Történt, hogy tanfelügyelő jött be az órára: Kun tanár úr (csúfneve nem volt) a fekete táblánál magisztrális előadást-demonstrációt tartott, s közben egyszer-egyszer fejét félig az osztály felé fordítva mondta: „így hát látják ÖNÖK, értik ÖNÖK” – ahogy a tanfelügyelő kiment, felénk fordult, és nagyon vidáman, pajkos mosollyal megszólalt: „Na marhák, ÖNÖK is voltatok”. Talán még színesebb figura volt Horváth Tibor Antal, a történettudományok doktora, több tudós könyv szerzője. A reverenda alatt vastag cipőjében különös zoknikat hordott, ezért volt a beceneve „Kapács Tóni”. Csüggtünk rajta, ahogy mondta-mesélte a történelmet. XIV. Lajos udvaráról sok mindent elmondott, többek között a kényelem és tisztaság hiányát: ceruzával mutatta be hogyan vakarta ezüstpálcával a fejét a király, akinek parókája alatt tetves feje/haja viszkedett.

Nadrágos/szoknyás tanárok

A gimnázium államosítása korszakot nyitó ideológiai tett volt, egy politikai rendszer szolgálatában. A premontrei tanárokat szélnek eresztették: néhány falusi pap lett, többen ide vagy oda dolgozni mentek, páran emigráltak. Nagy kérdőjel volt, hogy milyen lesz a gimnázium ismeretlen „nadrágos/szoknyás” tanárokkal. Hát, nem lett rossz, elég jó tanerőket hoztak. A kiváló dr. Szántó Imre alsópáhoki parasztfiúból lett keszthelyi premontrei eminens, majd történelem-latin-magyar szakos Eötvös-kollégista volt az új osztályfőnökünk. Egyéb történettudományi munkái között két vaskos kötetben megírta Hévíz történetét.

Nagyszerű, bár rigorózus magyartanár és igazgató volt a szép mély hangjáról ismert Gögös Ferenc, aki a szerinte vegyesfelvágott stílusú házi dolgozatomra kemény, margóra írott kritikáját megtoldva, egyest adott. Emlékezve rá, most is nagyra becsülöm; biztosan igaza volt. Az egyik új matektanár a kissé „precíóz”, halk szavú Szepesi Tibor volt. Fontos figuraként kell még megemlékezni Jánki Istvánról, alias „Totyak”-ról, aki franciát tanított, nyugodt fölényrel hordta pocakját, és akinek – főképpen – szép felesége volt. A város legelegánsabb férfiere volt Németh Dezső némettanár, rendkívül disztिंगvált, kissé sánta, csinos feleségével. Gögös Ferenc igazgatót váltotta később Szőkefalvy Nagy Zoltán. Hölgy tanárok is voltak. Róth Erzsi a Polgári Leányiskolából jött, de neki magasabb fokú intézményekben kellett volna tanítania. Méltó utódja lett a matematikus Kun Kázmérnak, csak kicsit kellemetlenebbül volt szigorú. Egy nap aztán megjelent egy fiatal franciatanár. Többen voltunk, akik már régóta nagyon kedveltük a francia nyelvet, de ez a preferencia egyszerre tetőpontjára hágott. Nem mindenki vallotta be, de gyorsan szerelmesek lettünk belé.

Diákélet

A premontrei időkben fontos szerepet játszott a Mária Kongregáció, a cserkészlet, az énekkar és a gimnáziumi színházi élet, melynek során házi szerzők és művészek rendeztek és adtak elő bohózatot, drámát, néptáncot és operettfeleségeket. Nagy romantika volt, amikor lebegő hosszú ruhás lányok francia négyes felállásban táncolták a Gyertyafény keringőt iskolai zenészekkel a rajzteremben. A Széchenyi utcában, a volt Gösser, illetve a valamikori Hungária szálloda és vendéglő mögött a szállodához tartozott egy igazi színházépület. Ott a gimnázium több komoly rendezvénnyel lépett fel. Egy alkalommal csaknem politikai botrány tört ki. Osztálytársak voltunk mi négyen: Prepa volt a kis zseni, aki zongorázni nem tudott, de jól billegetett és zenélt is. Jópofa versikéket írt, és néha zenét is szerzett hozzájuk vagy egész egyszerűen ismert slágerekből kölcsönöztünk. Együtt „csak úgy” elkezdtünk négyesben négy hangra énekelgetni. Elneveztük magunkat „Hilarité – Vidámság” kvartettnek. Jó néhány divatos dallamot megtanultunk és à capella énekelünk. Ez később nagy divat lett, mintha mi találtuk volna ki az egész stílust; azonban mikor eljött ez az idő, mi már komolyabb babérokra törtünk. Egy este egyéb gimnáziumi programok keretében két-három modern slágert is előadtunk a Hungária színháztermében. Tomboló siker. De mi volt a botrány? Az ilyen zene nyugati imperialista csökevény volt a kommunista kultúracenzorok szemében. A Párt figyelmeztetést küldött a gimnáziumnak.

Sport és külkapcsolatok

A legfontosabb „nemzetközi” esemény, amire emlékszem, egy több sportágat felölelő iskolai verseny volt a zalaegerszegi Zrínyi Gimnáziummal. A fő versenyszámokat természetesen a football meg a kosárlabda jelentette. Atlétikára ebben a keretben nem emlékszem. Az egerszegi gimni torna- és egyéb termeiben aludtunk, a focimeccs a városi nagypályán volt vasárnap délelőtt. A meccs

hosszadalmas egerszegi vezetés után 2:2-re végződött. Keszthely becsületét Kacska két gólja mentette meg. A Mária Kongregáció iskolai egyesület és a cserkészlet kölcsönös (baráti és békés) féltékenységgel nézték egymást. A keszthelyi 79. sz. cserkészcsapat nagyon népszerű volt és különlegesen híres lett, miután 1936-ban [nem voltam ott!] a gödöllői világjamboree-n Teleki Pál miniszterelnök beírta a keszthelyi cserkészcsapat vendégkönyvébe: „Biztosítom: Klempa pontya / Senki gyomrát el nem rontja.” A mi fantasztikus Klempa Károlyunk volt akkor a keszthelyi cserkészparancsnok, az a Klempa aki egy cserkészoperett szerzője is volt.

A végjáték

Egy bizonyos április eleji napon az egész iskolát összehívták a rajzterembe. A nyolcadikos Szilvási Lajos, a DISZ (Dolgozó Ifjúsági Szövetség – a Kommunista Párt által irányított ifjúsági szervezet) iskolai titkára engem nem engedett be a terembe. Nyilván neki kellett elmondani, hogy Kukorelly Pál osztályidegen, áruló, nem megbízható, nem hű sem a Párthoz sem a Szovjetunióhoz. A családomat, úgy a Reischleket, mint a Kukorellyeket üldözte a bolsevik rezsim. Másnap délelőtt az iskola pedellusa bejött óra közben az osztályba: „Az igazgató úr Kukorellyt kéreti az irodájába.” Szőkefalvy Nagy Zoltán kedvesen fogadott, de hamar a tárgyra tért: „El kell hagynod az iskolát, ha te nem mész, nekem kell majd mennem”. Válaszom természetesen ez volt: „Én megyek, Igazgató Úrnak kis gyerekei vannak.” Hetedikes voltam, 15 hónap kellett volna az érettségiig. Mi lehetett mindennek az oka? Családom, szüleim, nagyszüleim mindkét oldalról ún. osztályidegen elemek voltak a kommunista rendszer szemében. Sokféle üldöztetésben részesült az egész família. Így fordulhatott elő, hogy egyszer már, kb. 15 éves koromban – soha nem tudtuk meg, miért –, beidéztek a rendőrségre, talán holmi apró megfélemlítő manőverként. Most viszont kiderült, hogy a párt járási titkára adta kizárásomra az utasítást. Ezért vagyok „félbemaradt” régi diák.

Dr. Kukorelly Pál

Szeretettel emlékezem a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumra

Szeretettel emlékezem a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumra, ahová 1954-től 1958-ig jártam, s ahol érettségiztem. Az intézmény ebben az évben ünnepli alapításának immár 250. évfordulóját. Festetics Pál gróf alapította 1772-ben, és a ferencesekre bízta a vezetését. II. József császár sok más szerzetesrenddel együtt a ferenceseket is feloszlatta, így 1796-ban világi papok vették át az oktatást. Végül 1808-tól a gimnáziumot a premontrei rend vezetésére bízták. Így volt ez 1948-ig, mikor a kommunista rendszer államosította az iskolákat. A keszthelyi gimnázium is akkor lett állami iskola, és vette fel a Vajda János nevet. A premontrei gimnázium színvonalas iskola volt, tanárai között számos neves tudós szerepelt, diákjai közül is sokan futottak be sikeres pályát. Mikor 1954-ben bekerültem a gimnáziumba, családi, jó szellemet találtam. Latintanárnk, dr. Bojt Lajos piarista atya volt, aki ott "civilként" működött. Minden reggel a kármelita templomban misézett, majd kerékpárral érkezett a gimnáziumba. Mindenki tudta róla, hogy pap. A tanári kar összetétele olyan volt, hogy 1954 és '56 között nyugodtan megengedhettek maguknak egymás között bármilyen megjegyzést a rendszerrel kapcsolatban, sőt a diákok előtt is. 1956 után, s főként a következő években ez is megváltozott. Az 1956-os forradalom felejthetetlen élmény volt számunkra. Mindenki valóban érezte, hogy szabad. Újra felállították a ledöntött szovjet emlékmű helyére Festetics György szobrát, ahol felváltva álltunk őrt. Elkészült az ország egyetlen, a forradalom hőseire emlékező szobra, amit egy ideig még a forradalom leverése után sem mertek lebontani. Mindenki az utcán volt, együtt örült az egész város. A forradalom után még egy ideig hittanoktatás is folyhatott a gimnáziumban, és fakultatív módon ugyan, de szinte mindenki részt vett benne. Tanáraink közül különösen nagy hálával gondolok Torma Ivánra, aki harmadikban osztályfőnökünk is volt. Ő kezdett el a forradalom után orosz helyett franciát tanítani, majd a következő évben folytatta választható tárgyként. Így neki is köszönhetem, hogy később papként Franciaországban tanulhattam tovább. Osztályunkból ketten lettünk papok, Balogh Árpád és én, most már mindketten nyugdíjasok vagyunk. Tanáraink példát mutattak becsületben, magyarságban és legtöbben a keresztény hitben is. Ez a pár sor legyen számukra hála és köszönet!

Dr. Pápai Lajos nyugalmazott püspök

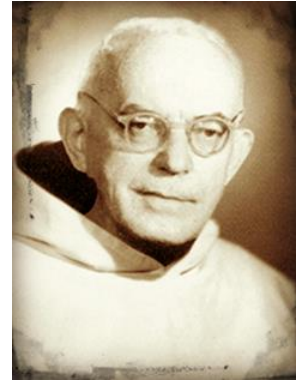
Marton Boldizsár keszthelyi diákévei

Ha felidézzük diákéveinket, legelőször azok az élmények jutnak eszünkbe, melyek kiemelkednek a rendszeres tanulás monotóniájából. Később, mikor már kialakulnak a személyes érdeklődések, a száraznak tűnő tantárgyak is sok élményt hoznak magukkal. A kisiskolás korban azonban túlsúlyban lehetnek homályosabb, de mélyebb érzelmi megtapasztalások.

Marton Boldizsár, a későbbi tehetséges zalaegerszegi középiskolai tanár, majd kármelita szerzetes mindössze négy évet (1897-1901) töltött a keszthelyi Premontrei Gimnázium falai között. A keszthelyi tanulmányaiból, 10-től 14 éves koráig tartó életrészekéből, néhány mély élményt emel ki, mely későbbi világlátására is hatott. Természetesen ezek az élmények ötven évvel később, a már huszonöt évet a kármelita rendben töltött 63 éves érett szerzetes tollából kerülnek leírásra. „Felejthetetlen, mély benyomást tett rám a Balaton. Akkor láttam először. Éppen fölkelt a nap. Ott álltam magasan a Festetich-palota előtt a bástyán, s szemem itta a természet lenyűgöző szépségét. A napsugarak milliárdjai ragyogtak a hatalmas öböl tiszta tükrén. Szikráztak, táncoltak és gyermeklelkembe belemuzsikáltak a titokban sejtett, sóvárgott Örökkévalóság boldogságát. Alig tudtak onnan elhúzni. Átitatott valami édes sejtés: ez a boldog, végtelen Valóság lesz az én örökrészem, a jó Isten; de már itt a földön megtestesül számomra ez a Boldogság, s azt nekem Valakiben meg kell találnom.” Az élmény leírásában utalást találunk az örökkévalóságra, Istenre és a sorok között ott rejtőzik Szűz Mária alakja is, akinek lelki szépségéhez vonzódik már gyermekként és később szerzetesként, Marton Boldizsár, a későbbi Marcell atya.

Az élmény leírását így folytatja: „Ott elfelejtettem mindenkit; beszélt hozzám titokzatosan, s én, mint ksigimnazista megértettem az Örökkévalóság nyelvét. Holdas estéken leszaladtam a Balaton-partra, s órákon keresztül elgyönyörködtem a csodaszép, fényes Hídban, amelyet a Hold, a bájos égitest, csókolt s fodrozott rá a víz tükrére. Kitártam a karjaimat, átöleltem, s belevesztem ebbe a Szépségbe. Éreztem, hogy ez a Szépség is szeret engem, hogy az Övé vagyok.”

Negatív élményeket is megnevez, amiket azonban érdekes szempontból értékel: azok voltak rosszak, amik belerondítottak az előbbi szépségélménybe. „Volt egy igen jó pajtásom. A H. Jóska. Nagyon szerettük s megértettük egymást. Mindenben egyek voltunk, a játékban is. Egyszer, talán az ördög maga bújt belém – mondanák Zalában –, egy játék végén, estefelé, elkezdtem csúfolni, s csak nem hagytam abba a szekatúrát. Pedig nem volt természetem a csúfolódás, a

gúny, s nem emlékszem, hogy máskor, mással ez előfordult volna. Valósággal fizikailag rosszul érzem magam, ha valakit előttem szekálnak. – Ez a csupajóság, szelíd fiú mondhatatlanul elszomorodott. Nekem pedig, mikor észbe kaptam, napokon keresztül éles fájdalom szaggatta gyermekszívemet. (...) Hja, a *Szépszereteten* esett szörnyű csorba!...”

Ezentúl még néhány kirándulást említ a Szent György-hegyre vagy a Csókakőre, amiket keszthelyi diákéveinek kedves velejáróiként említ. Mindenesetre a természet szépsége iránti rajongás sokáig elkíséri életútján, amelyen keresztül misztikus mélységekbe engedi magát ragadtatni.

1914 és 1925 között a zalaegerszegi állami gimnázium tanára. Itteni munkásságát az I. világháborús frontszolgálat törli csak meg. Ezekben az években alakul ki szerzetesi hivatása, melyet szintén mély élmények kísérnek. Édesapja szőlőjében, – ami a mai Zalakaroshoz közel eső Banyavölgyben található – egy virágzó cseresznyefában hasonló élményt él át, mint kisdiaáként a keszthelyi Balaton parton. „Mintha megszűntem volna létezni... Csak a fehér virágtenger volt. A fehér szirmok, az illatuk, a színük... Órákon keresztül álltam ott, néztem, élveztem, mosolyogtam. Azt hittem egyedül vagyok... (...) Mint mikor a sáros földre ráhullik az első hó... Csak a hó látszik, a föld, a sár – nem. Eltűnt, nem is gondolunk rá. Csak a hó, a hó, a fehér, a tiszta hó az, ami fogja a lelkünket, a szívünket, ami a mienk. Nem a sár, a föld – mondom – a hó egyedül. Így voltam én is a cseresznyevirággal. Benne, vele, általa jött a – szellemi, az égi Fehérség; és föld, sár-lelkeket beborította. Ezentúl ez lesz az Ő módszere... Beborít a – fehérségével. (...) Tiszta vagyok, hófehér. Ártatlan? – Mintha kisgyermek lennék. – Eltűntek az emberek, a hiúságok, az egész hazug világ. Benne éltem egy egész, tiszta, fehér „álom”-valóságban.”

Az érett korban világháborút megharcoló középiskolai tanár itt találkozott kisdiaák önmagával. Ezekre a lelket tisztító élményekre való rácsodálkozásra nevelte diákjait, később a szerzetes növendékeket, akinek képzésével 1930-tól 1943-ig bízták meg. Volt novíciusa, Áder Rafael atya így írta le Marcell atya korábbi tanári emlékeinek egyikét: „Elmondta, hogy annyira ismerte diákjait, hogy nem is osztályozott, de azok is ragaszkodtak hozzá. A legnagyobb büntetés az volt, ha valamelyiket nem engedte el az osztálykirándulásra.”

Marton Boldizsár, Marcell atya ma is utat mutat az iskoláskori élményeink megélésében, amelyek sok tárgy tanulással ötvözve később tudássá fejlődnek, másrészt öregdiákként segítséget kaphatunk tőle a diákkori élményeink helyes értelmezésében. A kis Boldi diákot és a felnőtt Marton tanár urat elkísérhetjük akár osztálykirándulások alkalmával is. A banyavölgyi szőlőhegyen pár száz méterre a korábbi virágzó cseresznyefa helyétől néhány éve egy kedves zalakomári születésű, de már jó pár éve Keszthelyen lakó család egy emlékhelyet létesített. Akár fizikailag, akár csak lelkileg követjük élményeit, minden esetben arra hív bennünket, hogy becsüljük nagyra környezetünk és belső lelkivilágunk szépségét.

P. Péceli Bence Imre OCD

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium diákújságjának története 1967 - 1969 között

„Fiúk, lányok! Csináljunk újságot!”

A strandon bolondoztunk 1967 nyarán, tele világmegváltással, zsenge, rügyező érzelmekkel, ártatlan szerelmekkel. Elvégre volt már ilyen a történelemben! „Naná.” Csak akkor azért más világ volt, apukám!

Más világ? De hiszen szerettünk gondolkodni, szerettünk a világról vitatkozni, szerettünk véleményeket hallani! Még akkor is, ha az más, olyan, meg nem olyan. „Naná.”

Újság! Az az a hely, ahol lehetőség van erre. Újság? Vélemény? Vita? Lehetséges volna ez anélkül, hogy engedélyeznék?

Bizonyára. Majd engedélyt is kérünk. De addig legyen az újságunk címe „Juventus”. Nem megerősíthető emlékeink között úgy tűnt, hogy a „premontrei időkből” volt már egy hasonló nevű diákújság. Pontosabb információkat nem sikerült szerezniük.

Van, aki vállalja? Volt. „Szerkesztőbizottság” lett azokból, akik néhány hét alatt összekovácsolódtak. Semmi hierarchia, semmi egyenlőbb az egyenlőnél, csak lazán „bizottság”. (A „2. évf. 1. szám” tanúsága szerint a következők: „Eger Eszter, Dénes Gábor, Pécsvárad Klára, Sági Károly III.b., Szutrély Péter IV.e., Török Gábor I.b. osztályos tanulók.”)

Szia, szeretjük egymást. Ennyi. Beköszöntött az ősz. Addig beszélgettünk, beszélgettünk, nyüstölődtünk, amíg néhányunk rá nem szánta magát az írásra. Immár készen állt az első szám!

1967 őszén járunk! Ez idő tájt a magyar közéletben ismeretlen volt a „szabad” vélemény „formálása”, mi több vélemény közzététele. Minden csak központilag működhetett. Hát ezt bizony elfelejtettük! Megírtuk „cikkeinket”, átgondoltuk, hogy egy oldalon mi fér el, mi következik. Hosszú órákon át ülésezett a „szerkesztőség”. Többször ránk esteledett, vacsorára sem értünk haza. De hogyan sokszorosítsuk mindezt?

Éva néni! Ez a megoldás! Meg Eszter néni! (Dr. Réthelyi Jenőné, „Éva néni” a Gyors- és Gépíró Iskola vezetője volt. Dr. Török Zoltánné, „Eszter néni” az „Akadémián” dolgozott, olyan munkakörben, mely lehetővé tette a stencilgép használatát.)

A lányok a „Gyors – és gépíró” iskolában bármit leírtak, bármire. A stencilre is! Éva néni vállalta a kislányokat, ők írtak, mi szállítottunk. Nagyon szép idők voltak.

A városban élő és működő főiskola, (mondjuk egyszerűen: az „Akadémia”, vagyis Festetics György Európa-szerte híres főiskolája,) rendelkezett egy „stencilgéppel”. Amit tehát Éva néni és leányai a ragadós, réteges, sárgás rózsaszín stencilpapírra pötyögettek, Eszter néniék ledarálták. (A stencilgép lényege: az előre elkészített, írógéppel írt, viaszbevonatú oldalakat dobra feszítve képes volt nagyjából 200 példányban sokszorosítani az adott szöveget. Feltéve, hogy volt hozzá fekete festék. Az első ilyen gépeket már az 1900-as évek elején használták. A gépet egy hűsadarálószerű kallantýúval kellett üzemeltetni. Tehát nem volt elektromos meghajtása.)

Sok példányban röpködtek a gépből az oldalak! Akadtak szorgos kezek is, összekapcsolták a fűzőgéppel. Újságunk lett! Vittük, osztogattuk, „terjesztőnk” akadt bőven.

A tanári kar természetesen tudott mindenről. A gondolat jó és egyben veszélyes volt. Kinek? „Nekik.” „Raportra” hívták egyikünket, másikunk is részt vett néhány rövidebb beszélgetésen. „Fiúk, hát ez mégsem járja!” Jártá. Ám tegyük eleget a formáságoknak, kérjünk engedélyt „időszakos sajtótermék megjelentetésére”.

Megérkezett az engedély! Egyenesen a Minisztertanács mellett működő tájékoztatási hivataltól! (MTTH, azaz a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala.) *“Török Gábor első bé osztályos tanulóinak”* címezve. Korrekt, hiszen ő írta alá a kérvényt a „lap” képviselőjében!

1967 őszén tehát nagyon éreztük, hogy csinálunk valamit! Eltelve gondolatainkkal, az élet zsongó illataival, nekivágtunk. Éva és Eszter néni, itt-ott kételkedő tekintettel, de mellénk álltak.

A kinyomtatott példányok pedig néhány perc alatt elfogytak. Mindenki kért belőle! Sajnos csak két példány van, a teljes sorozat már eltűnt. Mondhatnánk: volt néhány hóvihár ...

Az egyikből kitűnik, hogy Szutrély Péter úti beszámoló cikkeket tervezett, hiszen 1967 nyarán nem kis „levelezéssel” sikerült szüleivel együtt „nyugati” útlevelet szereznie, és így autóval bejárni Ausztria és Svájc csábításait. Hihetetlen érzés volt akkor átkelni a határon Hegyeshalomnál!

Az első cikk címe ez volt: „Egy nap a Fialalasszonyon”. Talán ez már a modern zsurnalisztika réme lehetett? Természetesen arról a napról készült a beszámoló, amelyet a svájci „Jungfrau” nevű hegyen töltött el.

A csatolt példány („2. évf. 1. szám.”) oldalain később Bécsről ír. Ezekben az időkben Bécs „Nyugat” volt, így oda eljutni csak kivételes szerencsével lehetett. De azért voltak közöttünk „Bécset jártak”, így hát mindenki szerette ezt a beszámólót is.

Szombatonként a középiskolás népség az „Ifjúsági Klubban” gyűlt össze. Akkoriban nyílt meg a régi Uránia mozi helyén végre felépült „színház”, melynek első emeletén társasági terem is volt. A mai „Simándy” visszaidézi ezt a termet. A színház épülete abban a kivitelben életveszélyessé vált. A 2000-es évek idején újjáépült. Viszont a tervezők dicséretére legyen mondva: megtartották a korábbi alakzatokat, így még ma is kedvünkre nosztalgiazhatunk e falak között.

A klubban zenekarok léptek fel, táncoltunk; ami nagyon fontos volt, beszélgettünk, műsorok érték egymást, és igazi „nagyágok” is megtalálták ezt a fórumot!

Többek között Szakáts Miklós, számtalan film és a pesti színházi élet közkedvelt szereplője, aki röpké néhány évvel ezután Londonba távozott, és a világhírű balett-táncos Nizsinszky hagyatékából éldegélt. (A táncos leánya, Tamara ideig-óráig felesége volt. Szakáts Miklóst egyébként „titkosék” Cyrano fedőnévvel kezelték.)

Avagy Kovács P. József, aki minden este az egyetlen, de érdekes televíziós híradó arca volt. Nem hagyhattuk ki! Interjút készítettünk velük! Bizottsági üléseken fogalmaztuk meg súlyos kérdéseinket, melyekre ezek a jótét lelkek igyekeztek komoly arccal válaszolni.

Nem hagyhatjuk szó nélkül azt az estét sem, amikor az Egy szerelem három éjszakája című film fiatal főszereplője, Tóth Bence vett részt összejövetelünkön. Bence keszthelyi egyetemista volt, amikor megtalálták erre a szerepre. Ismertük őt, szerettük. De mi, fiúk valahogyan úgy néztünk rá, mint a Szfinkszre! Bence a kamerák előtt megcsókolhatta Venczel Verát!

Venczel Vera, a mi világunk egyik legszebb, legbájosabb, legizgatóbb és legszexibb sztárja! Érte mindannyian mindenre hajlandók lettünk volna. Rendben, Tóth Bencéért sem különben. Eljött hozzánk, bár Vera nélkül. De beszélgettünk velünk, fiatalabbakkal hosszú órákon át. Irodalomról, filmről, művészetekről. Előadta Apollinaire „hangaszalak”-versét („Búcsú”).

Ám volt egy cikk valamelyik számban, ami lényegesen több viharral járt. A Fő utcát (Kossuth utca) ismételten mély árkokkal rondították el, közműveket fabrikáltak, betemettek, kiástak. Hónapokon át hadiállapotok voltak ott, a látvány valóban lehangoló volt. György Balázs (IV.e) barátunk megelégette ezt a meglehetősen kaotikus helyzetet. Idegesítette az elgondolás nélküli dulás. Írt hát egy cikket, akkor, amikor az „új gazdasági mechanizmust” éltették a média minden csatornáján, azt magyarázták, értelmezték, népszerűsítették, azaz „hintették”. Balázs szóvá tette, hogy érzései szerint bugyuta, öncélú, általában össze nem hangolt felfordulás van, melyet helyes lenne megszüntetni. Írását ezzel zárta: *„Nem tudjuk, hogy mi minden miatt ásnak a Főútcán mély árkokat. Talán az új gazdasági mechanizmust keresik? Ha igen, kívánjuk, hogy meg is találják ott valahol.”*

Ez kiverte a helyi „felelősöknél”, vagyis a „Tanácson” a biztosítékot. Gimnazistáktól ilyen pimaszságot mégsem lehetett eltérni! Telefonok jöttek-mentek, Dugonics igazgató urat délutáni pihenésében zavarta meg „Ács elvtárs”, az akkori idők városi „muftija”, tanácselnöke. Igazgató úr ezt velünk szemben különösen sérelmezte, hiszen számára a mindennapos délutáni szundi szent volt. Elnézést kértünk, de nem tehetünk róla.

Újabb telefon után parancs érkezett: az egész szerkesztőbizottság és a szerző érkezzen ekkor és ekkor a „Tanácsra”! Érkeztünk. A mai polgármesteri iroda melletti kis szobában szorongtunk. Meleg volt, befűtöttek. Egy buzgó fiatalember megkérdezte, hogy kérünk-e kávé. Nem nagyon éltünk ez idő tájt még a „fekete levessel”, de rendben, kértünk. Hozott.

Aztán belekezdett egy hosszú előadásba, melyet a „tanácselnök úr” üzent nekünk, ő pedig tolmácsolta. A szöveg lényege az volt, hogy a városban zajló dolgokhoz nekünk, diákoknak semmi közünk, azt figyelni nem illik, különösen pedig ne kritizáljuk, mert ehhez mi bugyuták vagyunk. Továbbá az ilyesmihez külön engedélyt kellett volna kérni személyesen a „tanácselnök elvtárstól”. Így tehát a jövőben az ilyen típusú felforgató tevékenységtől tartózkodjunk.

Jelentessünk meg egy megfelelő helyreigazítást a következő számban! Ez nem kérés, ez parancs volt. A további gimnáziumi pályafutásunkról még majd értesítenek bennünket. „A viszontlátásra, elvtársak.” Ismert volt a tény, hogy „*az ország összes középiskolájából kitiltottak*”-nak nem termett semmiféle zóldság a szocializmus világában. A kávé nem ittuk meg. Már kihűlt.

Megjelentettük a „helyreigazítás”-t. „Szerkesztőségünk sajnálja, hogy nem állt rendelkezésére kellő információ az adott esetben. Miután a Városi Tanács örömét fejezte ki, hogy a város fiatalsága aktívan foglalkozik a település aktualitásaival, abban állapotunk meg, hogy a továbbiakban a Tanács folyamatosan ad tájékoztatást a városban zajló eseményekről.” (Az idézetet emlékezetből írtam le, az említett számból sajnos nem maradt fenn példányunk.)

A pályafutásunk nem tört meg: mi, IV.-esek leérettségiztünk, a fiatalabbak később úgyszintén. Azt ma sem tudjuk, hogy mindezt minek, kinek köszönhetjük! Csak feltételezhető, hogy a gimnázium akkori tanári kara - néhány „fura” egyéniségtől eltekintve - egyöntetűen érdekesnek találta a dolgot, és szeretett bennünket. A szülők, akik esetleg újságunkat olvasták, ugyancsak. Igen, tudtuk, hogy a társaink által hazavitt lapokat alig várták apuék-anyuék!

A IV. e osztály már javában emésztette az érettségi tételeket 1968 tavaszán, mindannyiunkat kezdte hatalmába keríteni megalapozandó életünk hirtelen valósággá váló gondja. Órák alatt vált fenyegető érzéssé az, hogy „tudunk, vagy nem tudunk”, a jövő vagy a bukás. Ha nem 18 éves az ember, ezt az időszakot talán ki sem bírná.

Vagy mégis? Gond ide, gond oda, van ennél mélyebb is? Volt. Koltay Péter (IV.e) kitergette verseit! Mindannyian tudtuk, hogy szeret írogatni, de csak itt-ott olvashattunk néhány versszakot tőle. Most azonban egy egész csokrot hozott. Hiszen ez már majdnem egy antológia! Ízig-vérig Juventus-feladat! A baj, illetve a „konszenzus” hiánya az illetékesekkel (nevezetesen KISZ és párt...) az volt, hogy Péter „származása, családi háttere kifogásolható” volt. Édesapja (László) 1956 szép-nehéz október-novemberi heteiben fontos feladatokat látott el Várvölgyön, emiatt 4 év börtönre ítélték. (Bővebben: „56 Keszthelyen és a Keszthelyi Járásban.” *Zala Megyei Levéltár, Zalaegerszeg, 2006*) Édesanyja közismerten nemesi származású volt. Grófnő. Ezt mindenki tudta, meg azt is, hogy számos nyelven beszél. Kedves, szerény asszony, akit a városban ismertek, szerettek. Péter verseiben semmi olyan nem volt található, ami „politikailag kifogásolható” lehetett volna. A helyzet számunkra egyszerű volt. Mi szerettük Pétert, szerettük ezeket a verseket, így hát megcsináltuk az „antológiát”. Köszönet a sorsnak, hogy ebből legalább egy példány eredeti formájában fennmaradt. Jellemzően a költő neve meg sem jelent a kiadványban. Mégis mindenki tudta! Az impresszumot pedig e számhoz meg kellett változtatni. Felelős kiadó a KISZ képviselőjében általában Szabó András volt, míg a számok szerkesztéséért ekkor Török Gábor felelt. (E számot is ő szerkesztette.) Miután már megint „partizánkodásról” volt szó, Török Gábor magára vállalta a felelős kiadói tisztséget, holott a KISZ-nél csak egyszerű tag volt.

Talán éppen elballagtunk az osztályból lelkesen fújva, hogy Gaudeamus igitur, amikor ezt a példányt ledarálták a stencilen. Siker volt. Azok körében, akik szeretettel olvasták. Méreg volt azok körében, akik csakis a vonalak mentén voltak képesek gondolkodni. Amikor már a nyár rezdülései mellett, a strandon egymásra néztünk, tudtuk, nem éltünk hiába. Még ma is így vagyunk ezzel.

Miután „demokratikusan” választottuk be a szerkesztőbizottságba azokat, akik önkéntesen jelentkeztek, akik szerkesztőségi üléseinken rendszeresen részt vettek, cserélődött a csapat. Nem mindig olyanok léptek helyünkbe, akik ezt a bohókás, könnyeden komoly munkát keresték, inkább olyanok, akik szerettek igazodni, utasítások szerint gondolkodni. Mert hát ilyen is volt, meg van is. Sajnos az 1968-1969-es tanév végére ezek után megszűnt a Juventus. Néhányan megkönnyebbültek.

Dr. Szutrély Péter IV.E (1968) és Prof. Dr. Török Gábor IV.C (1971)

Kardos Gy. József: Fél évszázad

I.

Emlék szárnyán száll az álmunk,
S visszahozzuk ifjúságunk:
Azt a tüzet, azt a hevet,
Amely a jelenben is vezet.

Tartást ad a jövődönnek.
Amikor a nehézségek jönnek...
Hitet szül, és biztat egyre:
Mindig nemes küzdelmekre.

Hisz lelkünkben olyan épen
Megőriztük mintaképpen,
Amit kaptunk a négy évben:
Útmutatást, mi oly szépen

Vezetett át időn s téren.
Hogy az itt lévőket nézem,
Nyugodt szívvel én úgy vélem,
A jövőt biz most sem félem ...

II.

Tűnt idők, évtizedek emléke él ma,
S iskolánk gazdag múltja ragyogó példa:
Bátor szívvel, szabad ésszel élő személy
A jelennek és jövőnek is új remény.

A jövő ura az, ki megújulni tud,
Kinek akarata a jövőbe is fut.
A hűséggel állig vértezett akarat
Pedig mindegyre hat, és diadalt arat.

Aki képes változni és változtatni,
Az másokra élő példaként tud hatni.
A példája termékenyít, előrevisz,
Mert a végtelen emberi erőben hisz.

Alakítja időnk további szeletét.
Nem fél, hisz jól tudja azt is, mily nagy e tét:
Hagyomány és újdonság szép szintézise,
Melyet nem feledhet soha senki se:

A kölcsönös bizalom, közös jóézés,
A munka hite, a kötelesség, féltés
A szívekben és fejekben oly bölcsesség,
Elszántság, mely jövőbe visz, s hogy kitessen:

A tisztesség, a tehetség, a tett teremt
Maradandó, hiteles és nemes jelent,
Mely a múltat a jövőhöz kötő mérték,
Tovább hagyományozandó örök érték ...

Ez iskola folyamatos haladása
Igazi emberi létforma, s hatása
Állandó, soha nem csorbuló cél ma is,
Múlhatatlan és követendő példa is!

(50 éves érettségi találkozóra: 2008)

Salamon Zsigmond: Karantén

Szeretett házam immár börtön lett,
Rabtársaim füzetek és könyvek.
A szobám, ahol eddig a megnyugvás várt,
Most a sötét és szomorú cellámmá vált.

Mint a ketrecbe zárt állat az emberre,
Úgy nézek én a covid-19-re.
Tömlöcbe vet és kínoz,
Ezt már tényleg nem bírom.

Szomorú vagyok és félek,
Boldogságot csak remélek.
Napsütés van, mégis fázom,
Önmagamat nem találok.

Nem vagyok én pesszimista,
Ezért itt egy jó kis lista:
Honfoglaló, sakk és torna,
Festik napom világosra.

Ajánlás:

Zseni, aki ezt megérti,
Igényelnék Nobelt kérni.
Gondolatom kifejtettem,
Amit érzek belevettem.

Biró Eszter: Február negyedike

És ma van február negyedike.
Sokak számára semmit sem jelent,
de most felsikít itt mindenkibe'
te vagy, ki végleg, örökre elment.

És ma van február negyedike.
Csak egy dátum a falinaptárban?
Nem. Most mind emlékszünk sebeidre.
Mondd, nyugalmat leltél a Halálban?

És ma van február negyedike.
Boldog születésnapot kívánok!
Csakis téged látunk tükreinkbe'.
Gépeden nem fogadott hívások.

A sírfádon hideg bánat könnyek,
a szívünkben egy örök üres hely.
És a szép emlékek előtörnek,
míg sírodon landol egy hópehely.

És ma van február negyedike.
Tudod, mennyire hiányzol nekünk?
Rég sose gondoltunk ilyesmire:
meghalunk, miután megszületünk.

Kedves Zsiga!

Nem is tudom, hogy hol kezdjem. Össze kell szednem magam ahhoz, hogy bármit is le tudjak írni veled kapcsolatban, de úgy érzem, méltó vagy arra, hogy valaki leírja ezeket. Az egész helyzet, a körülmények szomorúságon kívül más nem sugároznak. Nincs olyan perc, mikor nem rád gondolok. A nevetésedre, a vicceidre, a jelenlétedre. Vagy éppen a dinnyés rágódtól illatozó lényedre. Nem tudom felfogni, mi is történt valójában. De azt hiszem, nem is akarom. Nem akarom elfogadni azt, hogy nem vagy már köztünk. Hogy nem te ülsz mellettem, vagy hogy nem húzod az agyamat a szünetekben. Az érzések, melyek bennem kavarnak, leírhatatlanok. Hibásnak érzem magam. A nap kezdetén senki sem számított erre. Megterveztük az egész napunkat, a vacsorát, viccelődtünk, hogy ez az „első randink”. Aztán ez történt. Valószínűleg ezért kellett nekünk együtt lennünk egész nap, mert odafent tudták, hogy ki kell élveznünk az együtt töltött időt. Még mindig úgy érzem, csak álmodom. Várom, hogy szóljon az ébresztő, és iskolába menet, az óra kezdete után toppanj a terembe. Várom, hogy durcizz egy félresikerült dolgozat miatt, vagy hogy a táblánál oldj meg egy fizikapéldát. De ennek vége. Borzasztó a tudat, hogy ezentúl nélküled éljük napjainkat. Nem ölelhetlek meg többet, vagy vigasztalhatlak a rosszkedved miatt. Elbúcsúzni sem volt időnk, oly hamar történt mindez. Egyik percben rajtam nevelsz, a bénázásomat figurázod ki, mégis óriási szeretettel, majd fél perc múlva minden megváltozik. A tragédia előtt rád pillantottam, és ijedséget, félelmet láttam rajtad. Megijedtem én is, éreztem, hogy baj lesz. Nem tudom, mások hogyan éltek/élték meg mindezt. Számomra hatalmas trauma volt. A látvány, mely a zuhanás után mellettem fogadott. Először fel sem fogtam, azt hittem, nincs nagy baj. Majd rájöttem, hogy ennél nem is lehetne nagyobb...

Még most is látom, hogy az üzenetküldő szerint elérhető vagy, és minden alkalommal kihagy egy ütemet a szívem, és várom, hogy megjelenjen a kis fül, hogy üzenetet írtál. Sokan nem ismerték a barátságunkat, de iszonyú közel álltál a szívemhez. Az egyetlen, ami megnyugtat, hogy jólelkűséged, lelked tisztasága miatt biztos vagyok benne, hogy jó helyen vagy. És tudom, hogy letekintesz ránk, végigkíséred életünket, segítesz utunkon, ha mással nem is, de emlékeddel. Köszönettel tartozunk, hogy bearanyoztad mindennapjainkat, és nem fog nap úgy eltelni, hogy nem jutsz az eszünkbe. Emléked nem fog halványulni, életem során mindvégig emlékezni fogok erre a napra.

Nagyon köszönök minden emléket, boldog, szép percet, amit veled tölthettem.

Nagyon szeretlek, szeretünk téged. Emlékeinkben örökre élsz.

Keszthely, 2020. október

Mészáros Laura 10.B

Miről írjak?

Legalább ötször álltam már neki ennek a szövegnek, de sosem sikerült olyanra, amilyenre igazán szerettem volna. Azt hiszem, végre rájöttem, miért. Lényegtelen, hogy házi feladatként vagy csak magamnak, mindig arra használtam az írást, hogy kicsit jobban megértsem magam. Egészen kicsi koromban elkezdtem, a telefonomba írtam a jegyzetekbe. Mindig megnyugtatót, a segítségével értelmezni tudtam az érzéseimet.

Nincsen témamegkötés, ezért valószínűleg akaratlanul, de kialakítottam egy határt, hogy miről nem szeretnék írni. Az elmúlt egy évről. Kitaláltam témákat, hogy majd írok a boldogságról, a háláról, egyéb elcsépeelt dolgokról, amik gyönyörűek, viszont nem tudtam a saját nyelvemre fordítva átadni, úgy éreztem, haszontalan az egész. Ezután úgy döntöttem, szüneteltetem az egészet. Ma este rájöttem, hogy a határom miatt volt. Annyira el szerettem volna kerülni, de az igazság az, hogy lehetetlen. Az egyszerű indok erre az, hogy a részemmé vált, olyannyira alapjaimban változtatott meg, hogy ezt a részemet elzárva nem tudnék semmit őszintén elmondani. Így találtam egy témát, amiről sokat tudok, és mindenki azonosulhat vele. Ez a félelem.

Egy dolog, amit nem említenek a traumával járó érzések között, az, hogy nem fog elmúlni. A közvetlenül utána következő időszakban rengetegen lesznek, akik segítenek, figyelnek rád, rád szólnak, hogy egyél. Mindenki elnéző, próbálják átérezni, valahogyan megkönnyíteni. Mindeközben te arra vágyasz, hogy bár ne lennének annyian, akik a sajnálkozó arckifejezésükkel emlékeztetnek arra, amit úgysem tudnál kiverni a fejedből. Idővel egyre kevesebben lesznek. A helyzet az, hogy az ösztöneid meg fognak védeni az első időszakban. Közvetlenül a tragédiakor az agyad leáll, egyszerűen nem képes felfogni, talán azért, mert túl nagy veszélyt jelentene. A következő állomás az, amikor egyik pillanatban sikerül egy másodpercig másra gondolnod, aztán megint ugyanott vagy, talán büntudatod lehet azért is, mert mosolyogtál egyet. Ezek a pillanatok meg fognak sokasodni, megtanulod kezelni az érzelmeid, mikor mások látnak, olyan vagy, mint azelőtt. Ilyenkor fogják a körülötted lévőket azt hinni, hogy jobban vagy. Itt már egyre kevesebb segítséget kapsz, lehet, hogy úgy érzed, nincs is rá szükséged. Valójában nem telik el úgy nap, hogy ne jutna eszedbe, ennek ellenére mégis abban reménykedsz, hogy van esély a normális életre.

Kialakul egy másik érzés a visszaemlékezéssel járó fájdalom mellett, a félelem. A fájdalmat legalább lehet érteni, fáj, mert borzasztó dolog történt, viszont a félelem kiszámíthatatlan. Az életed minden terén megjelenik. Miután megtapasztalod a legrosszabbat, ráeszmélsz, hogy bármikor bármi megtörténhet, sőt biztos vagy benne, hogy meg fog történni. Nem lehet irányítani. Elkezdted megtagadni magadtól a jó dolgokat, mert ami nincs, az nem tud elveszni, ennek eredményeként még maga a boldogság is ijesztővé válik.

Míndeközben az eszeddel felfogod, hogy ez nem így van. Próbálsz meggyőzni magad, egyenesen haragszol a félelemre, amiért az utadban áll, pedig te teremtetted, noha elméletileg akkor állítod le, amikor akarod. Természetesen a félelemre is igaz, hogy nem jár állandóan a fejedben, viszont minden döntésedben ott van, a legváratlanabbul bukkan fel, akár olyan szituációkban, amiknek nincs is köztük a traumádhoz, legalábbis te ezt hiszed. A legnagyobb nehézséget az elfogadás jelenti – a történetké is, akármennyire lehetetlen –, ezenkívül viszont azt is el kell fogadnod, hogy ilyen maradsz. Ha szerencséd van, javulni fog ez az állapot, de teljesen elmúlni sosem fog. Bizonyítékom nincs rá, mégis teljesen biztos vagyok benne, hogy így lesz.

Az sem segít a trauma megértésében, hogy rengetegféle lehet. Van olyan is, amivel az adott pillanatban könnyebb megbirkózni, hosszú távon viszont nagyobb károkat okozhat, mert nem dolgoztad fel, ezért apránként emészt fel.

Most úgy tűnhet a leírta alapján, hogy az élet ezután borzalmas, de az élet valójában gyönyörű. Az álmaid, a vágyaid mind megmaradnak. Óriási motivációt tud adni az, hogy ezekért küzdj. Aprócska pozitívum, hogy jobban megérted a világot. Nem tudom, miért szeretnék ennyire mindent megérteni, talán azért, mert akkor én irányíthatnám, vagy látnám a lényegét. A végén kiderül, hogy igazából semminek sincs értelme, ez pedig már annyira megfoghatatlan állítás, hogy nem is fejtegetem, biztos vagyok benne, hogy mindenkinek jelent valamit. Nagyon szeretnék most olyasmit mondani, ami segíthet, de ezt mindenkinek magának kell kitapasztalnia, találni valamit, amiért megéri folytatni. Az élet megy tovább, ezt szokták mondani, és igaz is. Kegyetlennek tűnhet, de végül ez lesz az, ami megment.

Hintalan Cseperke 10.B (2021)

Egy mosoly története

Salamon Zsigmond, Zsiga megismerése 35 éves pályafutásom egyik meghatározó élménye volt. 2018 őszén találkoztunk először az általános iskolások számára tartott matematika felkészítő szakkörön, ahol egy egész termet megtöltöttek az érdeklődő nyolcadikosok. Próbáltam megtanulni mindenki nevét, amire nekem általában hosszabb időre van szükségem, de a középső padosor elején ülők nevét az elsők között jegyeztem meg. Olyan bátorító volt a mosolyuk, mintha én szorultam volna támogatásra. 2019 őszén valódi öröm volt, hogy a szakköri tagok közül milyen sokan kerültek be a 9.B osztály tagjai közé matematika-informatika, vagy biológia emelt képzést választva. Hamar rájöttünk, hogy hasonlóan gondolkodunk, szeretünk iskolába járni és együtt lenni. Lelkesen csináltunk mindent és nagyon jólesett, hogy a diákok szavazatai alapján decemberben mi nyertük meg a Dalol a Vajda énekversenyt. Márciustól átszerveződött a tanulás, megpróbáltunk alkalmazkodni a digitális oktatáshoz.

A tizedikes Vajda Napi vetélkedőre már újra együtt készültünk, minden percét élveztük, és a megnyerése mindenkit boldoggá tett, nagyon büszkéek voltunk rá. Ezt követően újból sok-sok tanulás következett és már alig vártuk, hogy az őszi szünet előtt kirándulhassunk egyet. Azóta is sokszor gondolkodom azon, hogyan lehetett volna elkerülni azt, hogy október 22-én ott legyünk és megtörténjen velünk az, aminek nem lett volna szabad megtörténnie. A kalandparkban kidőlt egy fa, és ezzel minden megváltozott. Nem lehet megérteni és elfogadni azt, hogy elveszítettünk. Próbálunk mindennel ragaszkodni hozzád: az osztálytermünk megtartásával, a faliújságon lévő fotóiddal, a hozzád írt versekkel, esszéikkel és a virágokkal. Hiányzol mindig és mindenhol, kimondva és kimondatlanul.

Helikoni szereplések, színházlátogatás, biciklitúra - megéljük a dolgokat, de az nem változott azóta sem, hogy minden nap várom, hogy mikor mosolyogsz vissza rám, csibészesen, okosan, bátorítóan, úgy, ahogy a legelején!

*Dr. Berkéné Várbíró Beáta
osztályfőnök*

Interjú Szörényi Zoltán igazgató úrral

Először is azt szeretném kérdezni, hogyan vezetett életutad a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumba?

Lentiben születtem. Gimnáziumi tanulmányaimat Győrben, a Révai Miklós Gimnázium fizika tagozatán végeztem. A katonaság után geofizikát tanultam az ELTE TTK karán, majd 14 évig kutatóként dolgoztam a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézetnél, amiből két évet Mongóliában töltöttem a Nemzeti Földtani Expedícióval. A rendszerváltás után elvégeztem a középiskolai tanári szakot és tanítani kezdtem. A Trefort Ágoston Gyakorló-gimnáziumban dolgoztam vezetőtanárként, majd igazgatóként.

Milyen ambícióid voltak, amikor 2008-ban a gimnázium igazgatója lettél?

A fővárosi oktatási intézmények között mindig is fennállt egy egészséges versengés, és törekedtek arra, hogy hatékony oktatási kínálattal magukhoz csábítsák a tehetséges diákokat. A minőségi oktatást célját szem előtt tartva szorgalmaztam a hatosztályos oktatás bevezetését, amelyet szakmai berkekben a 2000-es évekre a tehetséggondozás bevált eszközeként tartottak számon, és amelynek előnyeit a Trefortban közelről is tanulmányozhattam.

A hat évfolyamos képzés beindítása az addigi négyszer négy évfolyamos szerkezet átalakítását hozta magával. Milyen egyéb tényezők indokolták az átfogó átalakítást?

Bár a gimnáziumnak nem voltak beiskolázási problémái, mégis lépéshátrányba kerültünk a tágabb térség azon intézményeivel szemben, ahol nyolc- vagy hatosztályos képzés indult. Ezeket az intézményeket szívesen választották a keszthelyi és a környékbeli diákok is. Látható volt az is, hogy a 20-30. helyről felvételt nyert tanulók kevés motivációval rendelkeztek, és gyengén szerepeltek az érettségien is. Így született az ötlet, hogy a hat évfolyamos osztály mellett 9. évfolyamon csak a nyelvi és a matematika-biológia tagozatos osztályokat indítsuk, ahová alapos, mélyebb tudással és kellő motivációval rendelkező tanulók jutnak be. Ezzel pedig a tagozatos osztályainkat is sikerült megerősíteni.

Milyen előnyeit látod a hat évfolyamos képzésnek?

A legfontosabb, hogy itt egy új, építő, tenni vágyó környezetbe kerül a tanuló. Hat éven keresztül kiszámítottan, nyugodt körülmények között készülhet az érettségire és a felvételire. Az első két alapozó év után a második két év egy orientációs szakasz, az utolsó két évben pedig a tanulók kis csoportokban és emelt óraszámban készülnek az érettségire és a felvételire. A diákok eljuthatnak olyan versenyekre, akár országos szintig, mint például a Bolyai

Csapatversenyek, ahová társak nélkül a régi iskoláikban nem juthatnának el. A 6 év alatt egy olyan erős, összetartó közösség alakul ki, mely nagyban hozzájárul a diák testi-lelki-szellemi fejlődéséhez.

A hatosztályos bevezetése mellett milyen egyéb eredményekre vagy büszke?

A csoportbontásoknak, valamint a fakultációs, ill. sávós érettségi felkészítő folyamatok újragondolásának köszönhetően iskolánk átlaga folyamatosan emelkedett és 4,5 feletti szinten állandósult. Diákjaink kiemelkedő eredményeket érnek el az érettségi vizsgán, és mintegy 90%-ban az általuk első helyen megjelölt felsőoktatási intézménybe nyernek felvételt. A középiskolai rangsorban évek óta a legjobb 50 gimnázium közé tartozunk. Mindez komoly együttműködés eredménye, amiért köszönet a kollégáknak, szülőknek és diákoknak!

Igazgatóságod alatt jelentősen átalakult az intézmény fenntartói környezete is...

Valóban jelentős változásokon mentünk keresztül, hiszen Keszthely városától először a Zala Megyei Intézményfenntartó Központhoz kerültünk. 2013-tól iskolánk fenntartója az állam nevében a Klebelsberg Kuno Intézményfenntartó Központ lett. Először a keszthelyi tankerülethez tartoztunk, majd 2016-tól a Nagykanizsai Tankerületi Központhoz kerültünk. A Csornai Premontrei Rend fenntartói ajánlatát is támogattam, sajnálatos módon ezt a történelmi pillanatot elszalasztottuk. Összességében nagy öröm számomra, hogy mindig sikerült megnyerni a különböző fenntartók támogatását és biztosítani az intézmény célkitűzéseinek zökkenőmentes továbbvitelét.

Az intézményi infrastruktúra terén is sikerült előrelépni.

A 2010-es évek a pályázatok időszaka volt, több százmilliós nagyságrendű forrásokat sikerült lehívnunk. Felújítottuk a számítógépparkunkat, a kollégák laptopokat kaptak és továbbképzéseken vehettek részt, számos termet interaktív táblával és projektorral tudtunk felszerelni. A legnagyobb előrelépést az Öveges József pályázat keretében a Dr. Bánk Endre nevet viselő természettudományos labor kialakítása hozta, ami a Deák Ferenc utcai épületünk jobb szárnyának teljes felújítását is jelentette. A labor nemcsak a saját természettudományos oktatásunkhoz biztosít magas technikai háttérrel, hanem lehetőséget teremt arra is, hogy a helyi és a környékbeli általános iskolákkal szorosabb kapcsolatot alakítsunk ki.

A 2019-es nyugdíjazásod után is aktív tagja maradtál a nevelőtestületnek, óraadóként továbbra is tanítasz. Hogyan éled meg az aktív nyugdíjas éveidet?

Nehéz elszakadni a diákoktól, illetve a természettudományos labortól, ezért szívesen maradok, amíg lehet és bírom. Azt kívánom mindenkinek, hogy egészségesen, aktívan és tervekkel telve érje meg a nyugdíjas éveket!

Az interjút készítette: Varga Sz. Gábor intézményvezető

Pályám

1978-ban történelem-angol tanár szakon végeztem a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen.

Mielőtt a Vajda János Gimnáziumba kerültem, nevelőtanárként dolgoztam a pápai Bocsor István Kollégiumban, és történelmet, angolt tanítottam a nagy múltú Türr István Gimnáziumban.

Abban az időben Pápa egy igazi kulturális paradicsom volt fiatal értelmiségiek számára. Programjai a késői órákba nyúltak, így még a nevelőtanári elfoglaltságom mellett is be tudtam kapcsolódni a fiatalok kulturális életébe. A kollégiumban is szerveztünk a diákokkal egy klubot, amit a Pápa mellett született Nagy László költőről neveztünk el, és rendezvényeinkről diákjaink cikkeket írtak a helyi lapba.

Ez a szellemi igényesség jellemezte Bácsalmást is, ahová Pápa után kerültünk a férjemmel. Különösen emlékezetes maradt számomra a filmklub, ahol már ekkor komoly rendszerkritikus filmeket is nézhettünk. Diákjaim lelkes kutatói lettek Bethlen Gábornak és Hunyadi Jánosnak, az utóbbi volt az iskola névadója. Ebbe a gimnáziumba alig 100 diák járt, együtt ebédeltünk, és délután folytattuk a délelőtti munkát. Olyan volt az iskolai közösség, mint egy család, valamennyi diákot név szerint ismertem. Mindig jó érzéssel gondolok vissza ezekre az évekre és a gimnázium támogató, szeretetteljes légkörére.

1982-ben kerültem a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumba, 65 évvel azután, hogy nagyapám e gimnázium elődjében, a Premontrei Gimnáziumban érettségizett 12 diáktársával együtt 1917-ben, és 10 évvel azután, hogy én is itt tettem le az érettségi vizsgáimat 1972-ben a IV.D-osztályban.

Régi tanárain új kollégáim lettek. Most együtt tanítottam Lőrincz Lajos tanár úrral, akinek irodalmi előadásain csüngtünk, vagy keményen jegyzeteltünk. Kiss Jenőhöz, aki bennünket hősi küzdelemmel zárkóztatott fel matematikából és fizikából az érettségire, most mint igazgatómhoz fordulhattam. Lőrincz Lajosné, Margitka, akinek osztályfőnök-helyettese lettem egy csodálatos tiszta lány osztályban, az I.A-ban, annak idején megmentett a matek írásbeli vizsgámon, amikor a kezembe dugott egy banánt, amitől megszűnt bennem a vizsgadruk, és új energiával feltöltődve ötösré írtam meg a matekérettségit. Kun Ilu is kollégám lett most. Annak idején frissen végzettként került hozzánk az egyetemről, mi gimnazisták úgy néztünk rá, mint egy filmsztárra. Reggel már az ablakban lógtunk, és azt lestük, milyen öv és sál lesz rajta, a szünetben pedig azt figyeltük, hogy Vörös Béla tanár úr a másik iskolából mikor érkezik meg, és mennyi ideig fog rá várni. Most Ilu kollégám lett és a nyelvi munkaközösség

vezetője. Jó tanácsokért fordulhattam hozzá, és apró személyes dolgaimat oszthattam meg vele. Furcsa volt az első időkben, hogy most kollégájuk lettem. De a feladat és a munka nagy volt, a segítségük pedig korrekt és kollegiális. Pályám következő 35 évét ebben az iskolában töltöttem a 2017-es nyugdíjba vonulásomig.

A Vajdában a történelem mellett jóval nagyobb hangsúlyt kapott az angol nyelv oktatása. 1982-től minden évben megrendeztük a Christmas Partyt, az angolosok karácsonyi ünnepélyét, aminek az utóbbi évtizedben a Christmas Celebration nevet adtuk. A rendezvénybe bevontunk minden angolul tanulót. Mindenki kapott a Mikulástól a zoknijába ajándékot, még a Christmas puddingot is megsütöttük. Könnyű volt a szervezőmunkánk, mert abban az időben még csak kevesen tanultak angolul az iskolában. A Christmas Partykon több mint 15 éven át angol nyelvű színdarabokat mutattunk be. Előadtuk Charles Dickens Karácsonyi énekét, amelyet 15 év múlva újra színpadra állítottunk, Tolcsvay László Isten pénze című musicalének betétdalaival kiegészítve.

Nagyszínpadon játszottuk el Szántó Kriszti, Vidos Éva és Máté Tünde főszereplésével Walt Disney Hamupikókéjét, a Cinderellát, melyet Bölcskey Mónika és Illés Orsi kísért zongorán.

G.B. Shaw Pygmalionját hasonlóképpen kiegészítettük Loewe My Fair Lady c. musicalének betétdalaival, amiben Batha Attila aratott nagy sikert 1990-ben.

A Christmas Partyt a 2000-es évektől rotációs verseny formájában tartottuk meg. A színdarabok fogadtatása már nem hozott annyi örömet. Változtatni kellett! Erre ez a megoldás akkor jónak tűnt, és a sok angolost az épület különböző termeiben el tudtuk szórakoztatni karácsonyi hagyományokra épülő feladatokkal. Kellemes, karácsonyi légkört varázsoltak az egyes állomások felelős diákjai a termekbe, és mindig valami újszerű feladattal lepték meg diáktársaikat. Aztán eljött a kompromisszum ideje. Átalakítottuk a karácsonyi vetélkedőt egy olyan összefüggéssé, amin, igaz, már nem tudott ott lenni mindenki, de újra együtt voltunk, ez lett a Christmas Celebration.

1989-től iskolánk bevezette a speciális angoloktatást heti 7 órában. Az első speciális angol-németes osztályban én kaptam meg a lehetőséget az angol tanítására. Húszan voltak az angolosok. Hihetetlen munkabírású csapat volt. Réfiék fénymásolója megállás nélkül izzott. 1991 júliusában az iskola történetében először a 20 diák buszra szállt Anglia felé. Az akkori igazgatónk, Batha Kálmán is komoly szerepet vállalt az utazás megszervezésében, mert a szállásköltség fizetése Magyarországról komoly feladat elé állította akkor még az iskolát. Ezt követően augusztusban anyanyelvi tanárokkal kétéhes nyári táborot szerveztem. Ősszel újabb lehetőséget kapott az osztály: egy Peace Corps-os önkéntes tanár, Timothy Waters személyében anyanyelvi oktató is tanította őket. Tim nemcsak született amerikai volt, de nagyon igényes, jól felkészült, lelkiismeretes, nagy tudású ember is. Így sikerült egy teljesen kezdő csoportot érettségi előtt a nyelvvizsgáig eljuttatni.

Pályafutásom során nem sok osztályban voltam osztályfőnök. Egy osztályom volt Bácsalmáson és kettő Keszthelyen. A keszthelyi osztályom az 1988-1992 közötti B volt. Ez volt a rendszerváltás időszakának egyik osztálya. Október 23-án az egész osztály igazolatlan órát kapott oroszról, mert a Deák utcai épületből átjöttek a főépületbe a köztársaság kikiáltásának televíziós közvetítését megnézni. Ebből az osztályból szerveződött a város első cserkészcsapata, a 79-es Festetics cserkészcsapat, s mint tablójuk is mutatja, ekkor készült el a Szent Imre üveglak restaurálási munkája, melynek motívumait felhasználták a tablón. Velük mentem először külföldre, az ausztriai Mariazellbe, 1989-ben.

Az osztály nyelvi-humán érdeklődésének eredményeként többen választották hivatásukul a nyelvtanári, tanári pályát, s több jogász is lett osztályom diákjaiból. Többen oktatnak egyetemen, a Budapesti Corvinus Egyetemen, a Budapesti Műszaki Egyetemen, a Károli Gáspár Református Egyetemen. És kollégáim is lettek az osztályomból. Nagyon vidám, féktelen gyerekek voltak, de ha tanulásra került a sor, mindent beleadtak. Nagy szeretettel gondolok rájuk, és jóleső érzés, ha találkozhatok velük.

Az 1999-2000-es tanévben dr. Rész Mária tanárnő bevont környezetvédelmi szakkörének munkájába, mert Svédországba készültek, és egy nyelvi mentorra feltétlenül szükségük volt. A környezetvédelmi szakkörrel csatlakoztunk több nemzetközi ifjúsági szervezet, a CEI (Caretakers of the Environment) és a GEYC (Global Environmental Youth Convention) programjához és képzéséhez. Minden évben be kellett mutatnunk egy nagy globális problémára adható lokális megoldást. Svédországba a víz minőségének megőrzése és a turizmus témakörben Sedivi Márk, Téglás Andris, Csiszár Veronika és Takács Judit egy gyönyörű Power Point-os előadással készült. 2000-ben még a nyugat-európai országokból jövő diákok körében is egyedinek és figyelemre méltónak számított a bemutatónk és a 25 oldalas angol nyelvű dolgozatunk. 2002-ben Torinóban a fenntartható közlekedés témakörben az újonnan elkészült Balaton körüli kerékpárút Keszthely környéki részéről készített egy kisfilmet Burucs Szabolcs, Hosszú Orsi, Molnár Zsuzsa és Sárkány Kinga, amit a konferencián bemutattak.

2004-ben az egyiptomi Alexandriában a természetvédelem és a turizmus kapcsolatának, fenntarthatóságának kérdéseit kutattuk, és a Kis-Balaton értékeiről tartott előadást Náday Géza, Buba Ági, Szabó Balázs és Szakál Tamás.

2006-ban Dubaiban előadásunk (The Blue Gold of Hungary) hazánk termálfelhasználásának történelmi áttekintésével foglalkozott. Gyönyörű képeken mutattuk be a termál ivóvízkultúránkat, fürdőkultúránkat és a Hévízi-tó megmentése során felmerülő kihívásokat.

2007-ben Major Péter a dániai Aalborgban a környékünkön lévő termálenergia hasznosításával foglalkozott a fenntartható energiák témakörben. Ezekben az években a városi környezetvédelmi munka is felélénkült. Több meghívást kaptunk a keszthelyi Környezetvédő Egyesület vezetőjétől, Forstner Annától, akiknek vetélkedőin rendszeresen részt vettünk. Nagy érdeklődéssel látogattuk a Művelődési Ház Bolygó-kör című előadás-sorozatát. A fenntartható energiával

kapcsolatos problémákra úgy hívtuk fel a helybeliek figyelmét, hogy csatlakoztunk a Föld Órája mozgalomhoz, plakátokon hirdettük az egész városban, és a megadott órában fákllyákkal a kezünkben sétáltunk végig a Fő utcán.

2008-ban a skóciai Aberdeenben Bedő Somával, Gamper Alice-szal és Horváth Annával a környék tanösvényeit jártuk be, majd egy portugál iskolával tartott közös előadáson mutattuk be az oktatás lehetőségeit a fenntartható fejlődésben.

2009-ben Debrecenben az Our Heritage is Our Future című konferencián vettünk részt Bedő Somával, Gampel Zsófiával és Koller Martinával. Témánk a keszthelyi vadgesztenyefasor története és jelenlegi állapota volt.

Az utolsó nemzetközi konferencia, amin diákokkal (Horváth Regivel, Vető Andrissal, Szabó Tamással, Tóth Miklóssal) vettem részt a portugáliai Lisszabonban, 2015-ben volt. Két dolgozatot is készítettünk: „Az eutrophizáció hatása a Balaton keszthelyi öblében”, és „Az óceánjáró magyarok”. A dolgozat angol címét – Spirit of Hungary – Fa Nándor földkerülő vitorlásáról kapta.

Ez a környezetvédelmi munka nagyon komoly megfontolásokat fogalmazott meg bennünk az élet apró dolgaival kapcsolatban. Nem csak dolgozat témánkkal kapcsolatosakat! Mennyivel többet ér egy biciklis kirándulás a környező vidékre, mennyi papírt spórolunk meg egy pendrive használatával; mennyi műanyagot juttatunk be samponjainkkal, mosószereinkkel élővizeinkbe. Sok környezetvédelmi problémával sem a fiatalság, sem az idősebbek nem voltak tisztában akkoriban. Munkánkkal mi is hozzájárulhattunk a gimnázium „zöld szemléletének” népszerűsítéséhez, zöld programjaihoz. Munkánkat és nagy utazásainkat, a sok szereplést a diákok nemcsak élvezték, de önéletrajzukba is beépítették. Ma is ápolják azokat a barátságokat, melyek ezeken a rendezvényeken születtek.

Az 1990-es évektől iskolánknak sok külföldi kapcsolata volt. A legrégebb az erdélyi cserekapcsolat. A segesvári líceum igazgatójával, Farkas Miklóssal már 1989-ben felvettük a kapcsolatot, és 1990-ben el is látogatott hozzánk a Vajda napokra. A kapcsolattartást gimnáziumunk részéről Simonfay Krisztina tanár nő vállalta. Mivel 1991-től gyesen voltam, a cserekapcsolat első éveiben nem tudtam részt venni a szervezésben. 2003-2013 között kapcsolódtam be aktívan a programba. Felejtethetlen kirándulásokon vettünk részt Borbély-Kiss László tanár úr vezetésével. Többször is megmásztuk a Madarasi Hargitát, s a hegyi pataokban kapaszkodtunk sziklatömbtől sziklatömbig ugrálva. Brassó, Nagyszeben, Székelyudvarhely, Marosvásárhely szebbnél szebb látnivalói eltörpültek Segesvár szépsége mellett. Meg is jegyeztük a diákokkal, hogy egy középkori város tétel Segesvár után már nem okozhat gondot az érettségim. Mire Farkas László tanár úrral megfogadtuk, hogy a Lépcsős vízesést mi nem fogjuk megmászni, Borbély tanár úr már fel is navigált bennünket. Jó volt azt érezni, hogy mi, keszthelyiek és segesváriak egy csapat vagyunk. A szakács néni hajnalban megsütötte a kis kürtőskalácsokat, hogy hazafelé legyen mit nassolnunk, és még sok más hasonló kedves gesztus tette olyan varázslatossá ezt a cserekapcsolatot.

Hasonlóan bensőséges kapcsolatunk alakult ki a svédországi Lerum Gimnáziummal. Ennek kapcsolattartó tanára Németh Zsuzsa tanárnő volt. Egy alkalommal én is jártam Svédországban a gimisekkel. Ez a kapcsolat is munkakapcsolaton alapult. Színdarabokat és előadásokat adtak elő a diákok svéd-magyar csapatban. Ez a közös munka igazi közösséggé alakította a svéd és keszthelyi csoportot. A turistalátványosságok eltérpültek a közös tábortüzek és kirándulások mellett.

Angliában is többször jártam a diákokkal. Ezek az utak élővé tették az angol nyelvet. Megtapasztaltuk, hogy almát darabra vásárolnak az angolok. Összezavarodtunk a fordított oldalú közlekedésük miatt. Követhettük az angolok példáját, ahogy csatlakoztak a sorhoz. Élőben nagyon angolok az angolok!

Nagyon sok kedves diákom volt. Szorgalmasak, tehetségesek, együttműködők, kreatívak. Lehet, hogy sokat szidták és horrorlegendákat meséltek a 7:15-ös óráimról, de mindig mindenki bejött a 0. órára, ha kértem.

Nem tartoztam a könnyű tanárok közé. Sok házim miatt sokat panaszkodtak rám. Nem volt jó humorérzékem, és nem tudtam egy-egy viccel feloldani a feszültségeket, amikor fegyelmezetlenek voltak a délutáni, kötetlen foglalkozásokon. De hálával gondolok rájuk, mert mindig megvolt bennük az együttműködésre a szándék.

Ha bárki kérdezett a gimnáziumról, a válaszom az volt: a béke szigete. A tanárok és a diákok pontosan azt teszik, ami a dolguk, és ezért jól megy a munka. Azt hiszem, ezt a vendégként a gimnáziumban megfordulók is megerősíthették. Jó érzés volt ott lenni.

Rázsiné Gyulassy Adrienne

Elköszönő

Január végén pedagógusi pályám utolsó félévét kezdtem el a Keszthelyi Vajda János Gimnázium tanáraként, de friss diplomásként nem mindjárt ide kerültem. A szegedi József Attila Tudományegyetem elvégzése után, az akkori pályázati rendszernek köszönhetően, 1979-ben a siklói Táncsics Mihály Gimnáziumban kaptam állást, ahol 5 évet töltöttem. Ez alatt az idő alatt sikerült jó kapcsolatot kialakítanom kollégáimmal és diákjaimmal egyaránt, de ennél a kötődésnél erősebbnek bizonyult a szülői ház és a Balaton vonzása.

A többszöri érdeklődés és megkeresés után a gimnázium akkori igazgatója (Kiss Jenő) 1984-ben jelezte, hogy van számomra állás. Bár könnyek között hagytam ott első

munkahelyemet, ezt a váltást sohasem bántam meg. A vajdás szellemiség, légkör volt az, amely az első napoktól megfogott, amely mindvégig itt tartott, még akkor is, amikor a város egy másik középiskolájában 50 %-kal több bért kínáltak (5000 Ft helyett 7500 Ft-ot).

Hogy mi is ennek a lényege? A tantestületre mindvégig a lelkiismeretes, igényes munkavégzés és a diákközpontúság volt jellemző, aminek következtében sohasem volt ellenséges, feszült légkör a két fél között: tanárok és diákok munkatársakként működtek együtt az utóbbiak sikeres helytállása, boldog jövője érdekében. Vajdásnak lenni mindig minőséget, tekintélyt jelentett, amit a középiskolákról kibocsátott hivatalos rangsorok rendre visszaigazoltak: a gimi neve mindig ott szerepelt az első 10%-ban. Amikor a vajdások iskolájuk képviselőjében megjelentek valamilyen városi ünnepségen, rendezvényen, akkor szinte mindig elismerő vélemények jutottak vissza hozzánk, amit alkalomhoz illő megjelenésükkel, intelligens viselkedésükkel érdemeltek ki.

A 34 év alatt több ezer diákot tanítottam, és 6 osztálynak voltam az osztályfőnöke. Bár az egyetemen tanultunk pedagógiát, pszichológiát, módszertant, ezt a szakmát nem lehet könyvekből megtanulni, csak a gyakorlatban. Diákjaimat mindig tiszteltem és szerettem, ennek ellenére sokszor hibáztam: néha túl szigorú voltam, máskor meg túl engedékeny. Az utolsó években jutottam el oda, hogy a szeretet mindent felülír: elsődleges érzésé, iránymutatóvá lépett elő, aminek hozadékaként a legtöbb örömben is ezekben az években volt részem pályám során.

A kívülállók sokszor sajnálkoznak a tanárokon, hogy milyen monoton, lélekölő lehet 30-40 éven keresztül ugyanazt tanítani. Ez egyáltalán nem igaz! A tankönyvek is változnak (újabbán már 4-5 évente!), azonban még gyakrabban változnak a diákok, akiket tanítani kell, így megfelelő hozzáállás esetén a pedagógusi tevékenység nem válhat megunt rutinná. Ha ránézünk diákjaink szép, értelmes arcára, ha látjuk tiszta tekintetükben a szép jövő reménységét, akkor minden fáradtságunk elmúlik: legalábbis én így vagyok ezzel!

Az elmúlt 34 vajdás év alatt sohasem mentem felkészületlenül órára, s még most, az utolsó hónapokban is van bennem egy egészséges feszültség, ha belépek egy osztályterembe: nem vagyok hát kiégett, s nem siettetem a napok múlását.

Egyedül élő özvegy édesanyám idős kora (87 éves) és romló egészségi állapota miatt ebben a tanévben – élve a törvény adta lehetőséggel – már csak félállásban dolgozom, ezért látni kevesebbet a Vajda falai között.

Mielőtt végleg bezáruul mögöttem a Fő térre nyíló kapu, szerettem volna elköszönni Tőletek: vajdás diákoktól.

Kívánok Nektek további sikeres tanulmányokat, és nagyon boldog életet!

Isten áldjon mindnyájatokat!

Sok szeretettel:

*Zámbó Zoltán tanár
(2018. július 10.)*

Három évtized a gimnáziumi katedrán

Németh Zsuzsanna, a Vajda János Gimnázium angol-történelem-orosz szakos tanára 2022-ben fejezte be pedagógusi munkáját intézményünkben. Gimnáziumunkban három évtizeden keresztül tanulhatták tőle diákjaink az angol nyelvet. A nyelvtanításon kívül osztályfőnökként, munkaközösség-vezetőként, egyetemi gyakorlatvezető mentortanárnéként is részt vett az iskola életében.

Mikor döntötted el, hogy tanítani szeretnél? Miért választottad ezt a hivatást?

Az általános iskola negyedik osztályában kedves tanító nénim, Puska Emilné a gyermekét mellém ültette az órákon, és megkért, hogy tanuljak együtt a kislányával. Ő akkor első osztályos volt. Olvastunk, számoltunk, írtunk, játszottunk, hosszú délutánokat töltöttünk együtt. Nagyon sok örömet adott nekem ez a tevékenység, akkor döntöttem el, hogy én is tanítani szeretnék. Elképzeltem, hogy ha majd nagy leszek, én is a katedrán fogok állni, írok a táblára és tanítom a gyerekeket. A tanító néni igazi példakép volt számomra, olyan szerettem volna lenni, mint ő.

Mióta tanítasz a Vajda János Gimnáziumban?

30 éve dolgozom itt, 1992. augusztus 15-én léptem be a Vajda János Gimnáziumba, Batha Kálmán igazgató úr hívására. A gimnázium előtt dolgoztam az egykori Szendrey Júlia Általános Iskolában, ott orosz nyelvet tanítottam; ösztöndíjjal tanultam, orosz és magyar nyelvet tanítottam a West Chester-i egyetemen az Amerikai Egyesült Államokban; és egy évig a Nagyváthy János Szakközépiskolában is voltam angoltanár.

Mit tartasz a gimnázium legerősebb pontjának, pontjainak?

Számomra a Vajdában mindig fontos volt a minőségi oktatás, az elkötelezett tanárok, a jó és erős közösség. Iskolánk kiemelt célja, hogy segítse a diákokat a pályaválasztásban és felkészítse őket a jövőre, egyetemi tanulmányaikra. A gimnázium az ide érkező diákok számára sokféle tanulási lehetőséget nyújt: hatosztályos és négy évfolyamos képzés, fakultációk, szakkörök – és talán a legfontosabb: a tagozatos osztályok. Ez mind alkalmat ad a tehetségek kibontakoztatására.

Mire gondolsz vissza legszívesebben a gimnáziumi évekből?

A sok tanórán kívüli tevékenységre mindig szívesen gondolok vissza, mert ezek során életre szóló élményeket szereztünk. Több alkalommal részt vettünk az országos angol nyelvű diák drámafesztiválon, melyen az előadott színdarabokkal szép eredményeket értünk el. Ezeken az előadásokon Kocsis

Gergely és Jankovics Anna is szerepeltek, akik később a színészi pályát választották. Szerettem az utazásokat, a cserekapcsolatokat. Diákcseréken vettünk részt kollégáimmal és tanítványaimmal Belgiumban, Svédországban, rendszeresen utaztam diákcsoportokkal Londonba. Ezek az utazások motiválták a tanulókat, szívesen pillantottak bele a külföldi diákok mindennapjaiba, megismerték a tanult idegen nyelvek kultúráját, élő nyelvi környezetben használhatták az angolt, és a közösségépítésnek is fontos lehetősége volt a számos külföldi kirándulás. A Helikon mindig meghatározó eseménye volt az iskolai életnek, ilyenkor más oldaláról ismerhettem meg tanítványaimat. Nagyon jól éreztük magunkat a Vajda Napokon, sokat készültünk, neveltünk. Az egyik osztályommal egyszer meg is nyertük az osztályok közötti versenyt, majd egy másik osztállyal mi rendezhettünk. Nagy büszkeség volt! A Christmas Celebration a karácsonyi témahét része, melyen az angol nyelvet tanuló diákok töltenek el közösen egy hangulatos délutánt, és az angolszász országok karácsonyi szokásaival ismerkednek meg. Csodálatos dekorációval, finom süttikkel, hangulatos zenével, vicces feladatokkal készül a szervező osztály, élményt adva tanáraiknak, diáktársaiknak, megalapozva az ünnep hangulatát. Minden évben nagy örömet jelentett számomra ezen a rendezvényen részt venni.

Motivált, felkészült, másokat is motiválni képes tanár vagy. Mi segített abban, hogy a pályád alatt végig ilyen elkötelezett légy a tanítás iránt?

A pályám során sokat változott a pedagógus szakma. A folyamatos változások mindig arra készítettek, hogy tanuljak, fejlődjek, képezem magam. Szívesen tanultam és ismertem meg új módszereket, ezeket próbáltam a mindennapi munka során is alkalmazni, felhasználni. Az igazi motiváció és a valódi öröm számomra mindig az volt, amikor láttam azokat a sikereket, amiket a tanítványaim értek el a közös munkánk eredményeként, legyen ez egy sikeres érettségi vizsga, felsőfokú nyelvvizsga, sikeres felvételi vagy egy-egy tanulmányi versenyen elért jó helyezés. Ezek az eredmények az iskola hírnevét öregbítik, és ezek által előkelőbb helyezést ér el a Vajda a középiskolák rangsorában. Mindez egyrészt elismerés a tanároknak, másrészt vonzó a diákok számára is, mert jó nevű középiskolába járni „menő dolog” a fiatalok körében. Jobbak a továbbtanulási esélyek, ezáltal az álláslehetőségek és életlehetőségek is azok számára, akik felkészültebbek, több ismerettel, szélesebb körű tudással rendelkeznek. Ebben az értékválságos világban ez egy fontos muníció.

A tanítás és a tanulás soha nem volt kényszer számomra. Nagyon szerettem és szeretek még most is tanítani. Más közegben nem tudnám magam elképzelni, ezt a hivatást érzem magaménak.

Mitől működik jól az osztálytermi munka? Mi egy tanár sikerének a titka?

Talán a legfontosabb, hogy a diákok egyéni szükségleteinek és igényeinek megfelelően kell a tananyagot és a tanulás-tanítást alakítani. A gyerekek különbözőek és különböző képességűek. Egy jó tanár minden tanítványával meg

kell, hogy találja a hangot. Fel kell keltenie mindenki érdeklődését és segítenie a fejlődését. A legfontosabb az, hogy ehhez a megfelelő, hozzájuk illő módszerrel próbáljuk őket tanítani. Érdekesen, az érdeklődésüknek megfelelően, sok kiegészítő anyaggal. Törekedtem arra, hogy munkámat a következetesség jellemezze, a tanítványaimtól és magamtól is elvártam a folyamatos készülést, tanulást. A tananyag feldolgozása mellett szívesen néztünk angol nyelvű filmeket, szerettünk meséket, történeteket olvasni. A nyelvtani tesztek és a mondatfordítási feladatok nem voltak mindig népszerűek, de utólag mindig megemlézték a diákok, hogy ezeknek a gyakorlatoknak köszönhetően is sokat fejlődtek. Nyaranta a diákok egyénileg kaptak kötelező olvasmányt az angol irodalomból, egy-egy regényt, könnyített olvasmányt angol nyelven, amit szeptember 1-re le kellett fordítani. Így folyamatosan fejlődhettek a nyári hónapokban is. Úgy érzem, hogy a diákokkal sokat dolgoztunk a tanórákon és a tanórákon kívül is, törekedtünk rá, hogy egyre jobban megismerjék, elsajátítsák az angol nyelvet.

Az angol nyelv tanítása mellett hány osztálynak voltál az osztályfőnöke?

Három osztálynak voltam osztályfőnöke: két négy évfolyamos osztályé, az utolsó pedig egy hat évfolyamos gimnáziumi osztály volt. Amikor osztályfőnök voltam, mindig úgy érzetem, hogy van otthonom, tartozom valahová, van egy csoport, akikért felelős vagyok. Feladatom az ő előrehaladásukat egyengetni, segíteni és élményeket adni, például osztálykirándulások, egyéb közös programok szervezésével. Ez egy tanár életében nagyon sok munkával, rengeteg feladattal jár, de mindig meghálálják a diákok.

Sok tanítvánnyal mind a mai napig szinte baráti viszonyt ápolok, rendszeresen találkozunk, megosztják velem életük fontos eseményeit, gyermekük születését, meghívnak az esküvőjükre, elmesélik örömeiket, bánatukat, a karrierjükben történő változásokat.

Mikor hívtatok életre a Nyelvek Napja programsorozatot, mi volt ezzel a célotok?

A Nyelvek Napja programot azért hívta életre az idegen nyelvi munkaközösség, mert a diákoknak nagyon kevés lehetősége van versenyezni idegen nyelvekből. Csak megyei versenyt szerveznek angol és német nyelvből, az OKTV pedig nagyon nehéz. Szerettünk volna lehetőséget teremteni a nyelvekben tehetséges gyerekeknek, hogy megmutathassák tudásukat, a kötelező kereteken kívül is foglalkozzanak az idegen nyelvekkel. Ez is a tehetséggondozás része. Minden évben a munkaközösség tagjai állítják össze és készítik el a versenyfeladatokat. Egyéni versenyzési lehetőség a tollbamondás, fordítás, esszéírás, Power Point prezentáció készítése és bemutatása, közös feladat lehet a plakátkészítés. Ezekben a versenyszámokban arra törekedtem a kollégákkal, hogy különböző készségeken keresztül csillogtathassák meg az indulók nyelvtudásukat. Tartalmas bemutatók, esszék, fordítások készültek. A Nyelvek Napja programsorozat kedvelt és sikeres része a csoportos vetélkedő,

amelyen ebben az évben több mint 100 diák vett részt. Nagy örömet jelentett számomra, hogy a közös munkában a nyelvi munkaközösség minden tagja részt vett. Elfogadták hívó szavamat, kreatív ötleteikkel, javaslataikkal valósítottuk meg a programot. Nagyon hálás vagyok, és itt is köszönöm a munkaközösség minden tagjának az együttműködést.

Nagyon sikeres az idegen nyelv oktatása a gimnáziumban és az idegen nyelvi tagozat az iskolában. Minek köszönhető a sok nyelvvizsga és a kimagasló érettségi eredmények?

Kétségtelen, hogy az idegen nyelv az egyik legfontosabb tantárgy ma a diákok számára. A gimnázium minden diákja kötelezően tanul két idegen nyelvet, angol nyelvet majdnem mindenki. Az idegen nyelvi tagozat az egyik legrégebben működő tagozata a gimnáziumnak, ami persze az évek alatt folyamatosan változott. A diákok ide felvételi vizsgával jutnak be, ez már egy olyan szűrő, ami biztosítja a magas színvonalat. Az idegen nyelvi osztályba többszörös a túljelentkezés, de a többi osztályban is komoly elvárás felénk a magas szintű nyelvtanítás, mert a nyelvtudásra szükség van. Többpontot jelent az egyetemi felvételnél, nyelvvizsga nélkül nem kapják meg a diákok a diplomájukat. Az idegen nyelvi tagozatos osztályunkban a magasabb óraszám segíti a diákokat a nyelvvizsga és az emelt szintű érettségi vizsga megszerzésében. Minőségi nyelvórák és elkötelezett nyelvtanárok biztosítják az eredményeket. Persze a nyelvtanulás túlmutat az iskola falain: mi próbálunk alapot, biztos tudást adni, de azt is tudjuk, hogy tanulóink és a családjaik nagyon sokat tesznek azért, hogy gimnáziumi tanulmányaik végére a diákok megbízható nyelvtudással kezdjék meg az egyetemi tanulmányaikat. Azt is próbáljuk megtanítani diákjainknak, hogy a nyelvtanulás egy élethosszig tartó folyamat, a nyelvtudást folyamatosan ápolni és fejleszteni kell.

Végezetül mit üzensz a vajdás tanároknak és diákoknak?

30 év után idén nyugdíjba megyek. Szerettem a Vajda János Gimnáziumban dolgozni, tanítani. Sok szép emlék köt ide és kívánom, hogy kollégáim is ériék meg ezt a kort, és ilyen kellemes emlékekkel gondoljanak vissza a gimnáziumban töltött évekre.

A diákoknak azt üzenném, hogy legyenek büszkék iskolájukra. Tanuljanak szorgalmasan, tanulják szorgalmasan az idegen nyelveket. Aki nyelveket beszél, az előtt kinyílik a világ, jobban megismeri mások kultúráját, gondolkodásmódját, ezáltal jobban megismeri önmagát és saját kultúráját is.

A tanárok számára a legfontosabb feladat talán az, hogy ápolják az iskolai hagyományokat, erősítsék a közösséget, és támogassák egymást a közösen kitűzött célok elérésében.

Az interjút készítette: Horváth Zoltán

Búcsúbeszéd Batha Kálmánné, Gitka temetésén

A Vajda János Gimnázium közössége mély fájdalommal búcsúzik iskolánk köztisztviselőként álló nyugdíjazott tanárától.

Gitkának az egyetem után a Keszthelyi Vajda János Gimnázium volt az első munkahelye.

1970-ben, egy évvel férje után került a gimnáziumba, és matematika-fizika szakos tanárként 27 évet dolgozott iskolánkban és iskolánkért.

Energikus, agilis, ambíciózus személyiségként és kiváló szakemberként távlatokban látta feladatait. Értékkövető ember volt, és mindent megtett a nevelő-oktató munka színvonalának emeléséért, a gimnázium hírnevének öregbítéséért.

Felkarolt és támogatott minden olyan új kezdeményezést, ami a gimnázium szakmai színvonalát emelte. Kiemelkedő szerepet vállalt a 90-es évek elején induló tagozatok, többek között a matematika féléosztály koncepciójának megalkotásában.

Szerteágazó tevékenysége nem korlátozódott saját szakjára. Aktív szerepet vállalt a tanulmányutak, a nyári nyelvi táborok, a svéd és a német cserekapcsolatok lebonyolításában. Munkájának elismerésül 1998-ban Apáczai Csere János-díjat kapott.

Férjének is mindenben segítségére volt: együtt szerveztek osztálykirándulásokat, és mint igazgatónak is támogatta munkáját. Alapítványt hoztak létre, amelynek fő célja a közösségi munka anyagi támogatása volt. Az általa megszervezett, hagyománnyá váló Vajda-bálok bevétele is az Alapítványt támogatta.

Egész jellemét a rend határozta meg, és igyekezett környezetében, a gyermekek fejében is rendet teremteni. Gyöngybetűkkel tudott írni. Mivel akkoriban még az okleveleket kézzel írták, az érettségire átadásra kerülő oklevelek írására mindig őt kérték fel.

Állandó osztályfőnök volt. Több osztályt kísért el az érettségi vizsgáig odaadó munkával, sőt volt olyan osztálya is, amelyet az érettségi évében vett át, vállalva azt, hogy a tanulókat utolsó tanévükben patronálja. Tanítványai kiváló intellektusú pedagógusként emlékeznek rá, aki kivételes érzékkel adta át tudását diákjainak.

Logikus gondolkodásra ösztönözte őket, érthető módon magyarázta el az anyagot. Tanítványai közül sokan jutottak be országos versenyek döntőjébe, és magas pontszámmal kerültek be a természettudományi, műszaki és közgazdaságtudományi egyetemekre. Önfegyelemre és kemény munkára buzdította a diákjait, és arra, hogy sose adják fel.

A diákok számára igyekezett színes diákéveket biztosítani. 1982-ben megrendezte osztályával az első „Vajda Nap”-ot, amikor is diákigazgatóválasztást tartottak, egy hétig tartó korteshadjáráttal. A gimnázium udvarán gulyásfőző versenyt rendeztek, koncertet, bált és sportnapot. Ebből a kezdeményezésből nőttek ki a máig népszerű Vajda-napok.

Különösen emlékezetes a Fiúk, lányok és kutyák című színelőadás, melyet kolléganőivel közösen az iskola 225 éves jubileumára állított színpadra. A sok próbának meglett az eredménye, hiszen az előadás elsöprő sikert aratott: A színdarabot 14 alkalommal mutatták be. Az előadás nevelő célzatú is volt, hiszen sikerült olyan tanulókat is bevonni, akik a tanulásban nem igazán jeleskedtek, ám megmutathatták rátermettségüket a színészi mesterség terén. Gitka ezen a téren is kiváló pedagógusnak bizonyult.

Egy erős, tekintélyes tanáregyéniséget gyászolunk, hálás szívvel őrizzük emlékét.

*Varga Sz. Gábor
intézményvezető*

JELENKOR

Iskolánk jelene

250 éves múlttal rendelkező gimnáziumunk Keszthely város és térségének meghatározó oktatási intézménye, a város iskolavárosi szerepének egyik fő letéteményese. A Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban a jövő értelmiségének nevelése folyik. Célunk, hogy tanulóink kibontakoztassák képességeiket, biztos alapokat szerezzenek a továbbtanuláshoz, hogy értelmiségi pályára lépve szolgálják hazájukat. Az ismeretek közvetítésén túl fontos feladatunknak tekintjük, hogy tanulóinkat a magyar és az egyetemes emberi kultúra értékeinek tiszteletére neveljük, és a közösség iránt felelősséget vállaló, teljes emberré váljanak.

Iskolánk tanulói minden évben kiemelkedő eredményeket érnek el a különböző tanulmányi, művészeti és sportversenyeken, valamint az országos méréseken is. Érettségiző diákjaink több mint 90%-a legalább egy tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgát tesz és legalább egy nyelvből nyelvvizsgát szerez, így magas felvételi pontszámokkal többnyire az első helyen megjelölt felsőoktatási intézménybe nyer felvételt. Intézményünk az ország vezető középiskolái közé tartozik – 2020-ban az országos ranglistán az előkelő 30. helyet értük el, ami az elkötelezett pedagógusok, a motivált tanulók és a szülők együttes erőfeszítésének köszönhető.

Eredményes munkánk főbb összetevőit a csoportbontások, a színvonalas tehetséggondozás, a gazdag tanórán kívüli programkínálat és cserekapcsolataink alkotják. A jelenleg mintegy 450 diák nevelését és oktatását 45 főállású pedagógus végzi, munkájukat 8 szakmai munkaközösség koordinálja. Több mesterpedagógus minősítéssel rendelkeznek és országos szintű szakmai bizottságokban tevékenykednek. Nagy öröm, hogy szinte minden évben van olyan tanárunk, aki munkájáért rangos elismerésben részesül.

A minőségi nevelés-oktatás célkitűzését szem előtt tartva az elmúlt évtized során bevezettük a hat évfolyamos képzést, és megerősítettük a tagozatos osztályokat. 2020-tól kezdve felmenő rendszerben bevezetésre került az új Nemzeti Alaptanterv. A hat évfolyamos tehetséggondozó osztályokba járó tanulók évfolyamonként váltakozó kombinációban emelt óraszámú tanulókat a magyar, matematika, idegen nyelv, történelem, biológia, fizika, kémia tantárgyakat. Az utolsó két évfolyamon a továbbtanulási cél ismeretében emelt óraszámú matematika, biológia vagy történelem sávú felkészítők közül választhatnak.

A négy évfolyamos képzéseinken belül a matematika-informatika féléves tanulóink tanulói emelt szintű oktatás kapnak matematikából és emelt óraszámú tanulókat a matematika tantárgyat. A biológia féléves tanulóink emelt szintű képzést kapnak biológia tantárgyból és emelt óraszámú tanulókat a kémia tantárgyat. A nyelvi osztály tanulói az első idegen nyelvet (angol vagy

német nyelv) haladó szintről, a második idegen nyelvet (angol, német, francia, olasz vagy orosz nyelv) kezdő szintről sajátítják el emelt óraszámban.

Valamennyi osztálytípusunk esetében a 11-12.-es tanulók a tagozatos tantárgyukon felül legalább még egy tantárgyból emelt szintű érettségi felkészítést kapnak. Az érettségi felkészítők rendszerét a szabad választás szempontját szem előtt tartva alakítottuk ki, így például a nyelvi tagozatos osztály tanulói is részt vehetnek matematika emelt szintű érettségi felkészítőn.

Az oktatás három épületben zajlik. Az 1892-ben épült patinás Fő téri épületben található az osztálytermek, a nyelvi termek, egy kisebb tornaterem, a könyvtár, az informatika szaktantermek és a művészeti szaktanterem; a földszinten büfé üzemel. A Deák Ferenc utcai épületben kapott helyet a nyelvi labor és a Dr. Bánk Endre természettudományos laboratórium is, ahol a környékbeli iskolák számára is kínálunk természettudományos órákat. Az Erzsébet királyné úti Mozgás Házában van egy nagyobb méretű tornaterem, amelyet egyben különböző rendezvények megtartására is használunk.

Az oktató-nevelő munka tárgyi feltételei az elmúlt években folyamatosan javultak. A tanárok mellett a 2021/2022-es tanévben már a 9. évfolyamos diákok is kaptak laptopot. Az iskola épületeiben szélessávú internetkapcsolat és wifi-hálózat működik. Az elmúlt két évben jelentős infrastrukturális fejlesztések történtek a Fő téri épületben. Egy csaknem 100 millió forintos kormányzati támogatásnak köszönhetően megújult az udvar teljes aszfaltburkolata, és a focipálya rekortán burkolatot kapott. Szabályozhatóbbá vált a fűtésrendszer, és megtörtént az előregeedett nyílászárók cseréje a teljes Fő téri és az udvari homlokzaton is.

Iskolánk fenntartója a Nagykanizsai Tankerületi Központ; ügyeinket a Tankerület keszthelyi irodáján keresztül tudjuk intézni. Keszthely városhoz is szoros szálakkal kapcsolódunk: A város képviselői részt vesznek az iskola életének jeles eseményein, és az iskola osztályai és diákjai is rendszeres szereplői a város kulturális életének, elsősorban a nemzeti ünnepekhez kapcsolódó megemlékezéseknek. Az együttműködés legszebb példája a Helikoni ünnepség, mely minden második évben iskolánk tanulóinak és tanárainak aktív részvételével zajlik.

A Szülői Szervezet évek óta jelentős összegekkel támogatja a gimnázium nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósulását, és jutalomban részesíti a Diákönkormányzatban kiemelkedő szerepet vállaló tanulókat. Gimnáziumunk kiemelkedő támogatója a Vajda János Öregdiákok Egyesülete. Célja a gimnázium hírnevének megőrzése, a jó képességű és szorgalmas diákok anyagi támogatása, a kimagasló tanulmányi vagy versenyeredményeket elérő tanulók jutalmazása.

*Varga Sz. Gábor
intézményvezető*

Díjaink

„BONIS BONA - A NEMZET TEHETSÉGEIÉRT” díj

„*Bonis bona discere*”, vagyis „*Jótól jót tanulni*” latin közmondás

„Kiváló tehetséggondozó” kategória:

Erre a címre azok a szakemberek javasolhatók, akik legalább 5 tanévre, nevelési évre visszamenőleg kiváló, eredményekben jól mérhető tehetséggondozó munkát végeztek a tanítványaik körében. Ilyen eredmények közé sorolhatók a nemzetközi vagy országos meghirdetésű, nagy hagyományú versenyeken elért helyezések.

„Kiváló tehetségfejlesztő” kategória:

Azok a szakemberek javasolhatók, akik legalább 5 tanévre, nevelési évre visszamenőleg folyamatos kiemelkedő tehetséggondozó munkát végeztek, amely különösen a módszertani kiválóságban nyilvánult meg: a pedagógiai módszerek személyközpontú, kreatív alkalmazásában vagy új módszertani elemek kifejlesztésében, valamint munkájukat értékteremtő pedagógiai attitűd jellemzi (pl. hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű gyermekek és fiatalok körében végzett tehetségfejlesztés).

GRAPHISOFT ALAPÍTVÁNY A MAGYAR MATEMATIKA OKTATÁSÉRT DÍJ

A középiskolai matematikaversenyeken legjobb eredményt elérő diákok felkészítő tanárainak díjazása.

BEKE MANÓ EMLÉKDÍJ

A matematikai gondolkodásra nevelés és a matematikát népszerűsítő munka elismerése, serkentése és támogatása céljából a Bolyai János Matematikai Társulat 1951-ben Emlékdíjat alapított, melyet Beke Manóról, a kiváló tudósról és a matematikai nevelés egyik mesteréről és úttörőjéről nevezett el. A Beke Manó Emlékdíj elsősorban hosszabb időn át végzett kiváló és eredményes matematikai nevelő-oktató munkáért adható ki.

ERICSSON-DÍJ

Az elismerésben olyan tanárok részesülnek, akik áldozatos és sokszor az tantermen túlmutató munkájukkal generációkkal szeretették meg a legtöbbünk által nehéznek gondolt természettudományokat. A tanárokat tanítványaik, iskoláik vagy a munkásságukat jól ismerő kollégák, szülők, szakmai szervezetek terjeszthetik fel „A matematika és fizika népszerűsítéséért” és „A matematika és fizika tehetségeinek gondozásáért” díjra.

SZILÁRD LEÓ TANÁRI DELFINDÍJ

A Szilárd Leó Tehetséggondozó Alapítvány kuratóriumának díja a nukleáris nevelés, illetve a nukleáris kultúra terjesztése terén kiemelkedő eredményt elért középiskolai fizikatanárok számára.

MIKOLA SÁNDOR-DÍJ

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat az oktatómunka területén elért kiemelkedő eredmények elismeréseként Mikola Sándor-díjban részesíti azt az általános, vagy középiskolai tanár tagját, aki a kísérletezésen alapuló iskolai fizikatanításban a korszerű módszerek alkalmazásában kiváló eredményt ért el.

MAGYAR ATLÉTIKÁÉRT DÍJ

A Magyar Atlétikai Szövetség kiváló edzői tevékenységért, az utánpótlás nevelésében nyújtott kiemelkedő teljesítményért adományozott díja

MINISZTERI ELISMERŐ OKLEVÉL

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma elismerése a huzamosabb ideig színvonalas nevelő-oktató munkát végző és kiemelkedő szakmai munkássággal jeleskedő pedagógus kollégák számára

ZALAI PEDAGÓGUS DÍJ

A Zala Megyei Közgyűlése a Zala megyei nevelés-oktatás és a tehetséggondozás területén kifejtett áldozatos munkáért, példaértékű társadalmi-kulturális szerepvállalásáért adományozott díja

VAJDA-PLAKETT

A Vajda János Alapítvány 2003-ban díjat alapított vajdas tanulók, tanárok és támogatók részére. Az elismerésben azok a diákok és felnőttek részesülnek, akik munkájukkal maradandót alkottak, és példamutató magatartásukkal, szellemiségükkel gazdagították a gimnáziumot.

Dr. Berkéné Várbíró Beáta

„Multimédia az oktatásban – örökös tag” díj (2021)
Ericsson-díj a matematika népszerűsítésért (2021)

Csikós József

Keszthely Város Legjobb Edzője (2012)
Magyar Diáksport Szövetség – Diáksportért (2013)
A 2013/2014. tanév legeredményesebb Diákolimpia testnevelője
Keszthely Város Legjobb Edzője (2015)
Bonis Bona Díj – „Kiváló tehetséggondozó” (2017)
Keszthely Város legjobb edzője (2018)
Magyar Atlétikáért - bronz fokozat (2022)

Farkas László

Ericsson-díj a fizika népszerűsítéséért (2002)
Zalai Pedagógus Díj (2003)
MOL Mester-M díj (2012)
Bonis Bona Díj – „Kiváló versenyfelkészítő” (2013)
Keszthely Város Szolgálatáért (2015)
Pedagógus Kutatói Pályadíj (2016)
Szilárd Leó Tanári Delfindíj (2020)
Rátz Tanár Úr Életműdíj (2020)

Ferge Rita

Kiváló Versenyfelkészítő (2018)

Fonyó Lajos

Beke Manó Emlékdíj (2014)
Bonis Bona Díj – „Kiváló tehetséggondozó” (2016)
Graphisoft-díj (2017)

Fonyóné Németh Ildikó

Graphisoft-díj (2012)
Bonis Bona Díj – „Kiváló tehetséggondozó” (2018)
Bolyai Matematika Csapatverseny Dél-Pannónia körzetének
Tanári Fődíja (2018)
Beke Manó Emlékdíj (2021)

Németh Zsuzsanna

Pedagógus Szolgálati Emlékérem (2022)

Porkoláb Dezső

Keszthely Város legjobb testnevelő tanára (2021)

Rázsiné Gyulassy Adrienn

Pedagógus Szolgálati Emlékérem (2017)

Rónaky Attila Ferenc

Graphisoft-díj (2013)

Kiváló Versenyfelkészítő (2021)

Bolyai Matematika Csapatverseny Dél-Pannónia körzetének
Tanári Fődíja (2021)

Schuch Angéla

Miniszteri Elismerő Oklevél (2020)

Bonis Bona Díj - „Kiváló tehetségfejlesztő” (2022)

Szörényi Zoltán

Magyar Arany Érdemkereszt (2012)

Zalai Pedagógus Díj (2019)

Keszthely Város Szolgálatáért (2019)

Varga Sz. Gábor

Zalai Pedagógus Díj (2016)

Vajda-plakett

Diák díjazottak:

2018	Gombási Ákos
2019	Hosszú Kristóf
2020	Nagy Domonkos
2021	Mácsai Dániel
2022	Merekva Máté

Tanári díjazottak:

2018	Páncsics Éva
2019	Szabó Edit
2020	Ferge Rita
2021	Hinger Tamás
2022	Tóthné Villányi Márta

Támogatói díjazottak:

2018	Dr. Kardos József
2019	Dely László
2020	Dózsáné Gonda Edit
2021	Szántóné Palánki Edit
2022	Farkas Gabriella

*Merekva Máté
és édesanyja
Farkas Gabriella*

*Tóthné Villányi Márta
tanárnő*

*Hinger Tamás
tanár úr*

Mestertanáraink

Dr. Berkéné Várbíró Beáta

Mentor profilú mesterpedagógus; az NJSZT Multimédia Szakosztály Tanácsadó Testületének tagja; a Tanárképzők Szövetsége Mentor Szakosztály tagja (2016. január 1.)

Farkas László

Szaktanácsadó mesterpedagógus fizika tantárgygondozói szakterületen; Eötvös Lóránd Fizikai Társulat Középiskolai Szakcsoportjának elnökségi tagja (2015. január 1.)

Ferge Rita

Szaktanácsadó mesterpedagógus a vizuális kultúra területén; szakértő a pedagógus-minősítés, a tanfelügyelet és a mester-minősítés területén (2015. január 1.)

Fonyó Lajos

Innovátor profilú mesterpedagógus a matematikai tehetséggondozás területén; az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola tanára; az Arany Dániel Országos Matematikaverseny Kezdők Versenybizottságának elnöke (2016. január 1.)

Fonyóné Németh Ildikó

Innovátor profilú mesterpedagógus a matematikai tehetséggondozás területén; az Arany Dániel Országos Matematikaverseny Haladók Versenybizottságának tagja; az Országos Grafikus Programozási Verseny Regionális Bizottságának tagja (2016. január 1.)

Horváth Zoltán

Mesterpedagógus szakértő a pedagógus-minősítés és a tanfelügyelet területén (2022. január 1.)

Rónaky Attila

Innovátor profilú mesterpedagógus (2022. január 1.)

Schuch Angéla

Szaktanácsadó mesterpedagógus matematika tantárgygondozói szakterületen (2015. január 1.)

Szabó Edit Rita

Innovátor profilú mesterpedagógus (2019. január 1.)

Szörényi Zoltán

Szaktanácsadó mesterpedagógus fizika tantárgygondozói szakterületen (2015. január 1.)

Tóthné Bentzik Judit

Szakértő mesterpedagógus; pedagógusminősítés (gyakornok, ped I., ped II, mesterkategória); pedagógus és intézményi tanfelügyelet; szaktanácsadó a testnevelés tantárgygondozói és intézményfejlesztési szakterületen; a Tanárképzők Szövetsége Mentor Szakosztály tagja (2015. január 1.)

A Vajda János Öregdiákok Egyesülete

1994-ben 37 diáktársunk alapította meg Egyesületünket, amelynek már hosszú évek óta kb. 500 nyilvántartott tagja van. Kezdetben csak azok lehettek a tagjaink akik a Vajda János Gimnáziumban végeztek, de mivel később egyre nagyobb igény mutatkozott arra, hogy olyanok is tagjaink sorába lépjenek, akik nem gimnáziumunkban folytatták a középiskolai tanulmányaikat, így az alapszabályunkat módosítottuk, és jelenleg már bárki taggá válhat, aki egyetért Egyesületünk céljaival.

Egyesületünk alapvető céljai közé tartozik gimnáziumunk hírnevének megőrzése és öregbítése, az átlagosnál jobb képességű és szorgalmú diákok tehetséggondozása, szükség esetén anyagi támogatása, a kimagasló tanulmányi vagy versenyeredményeket elérő tanulók jutalmazása, művészeti csoportok és kiváló sportolók támogatása, a gimnázium technikai felszereltségének javítása, a több éven keresztül kiemelkedő munkát végző tanárok erkölcsi, anyagi elismerése. Városunk lakói, illetve az ide látogató vendégek nap mint nap – naponta háromszor is – találkozhatnak Egyesületünk gimnáziumunknak, illetve közvetve városunknak ajándékozott eddig talán legnagyobb értékű adományával, a gimnázium épületének tornyában 2010-ben felavatott toronyórával, amelyből Kiss Gy. László tárogatóművész előadásában reggel 8, délben 12 és este 6 órakor csendül fel a keszthelyi gyűjtésű „Csillagok, csillagok szépen ragyogjatok”, valamint az „Adjon Isten jó éjszakát” című népdal. A tűzzománcozott orálapon 24 karátos arannyal aranyozott számok és mutatók vannak. Az adományozók nevét megörökítő emléktábla méltó módon állít emléket annak a példátlan összefogásnak, amelynek révén kizárólag a tagok adományából megvalósulhatott a gimnáziumunk egyik ékességének számító toronyóra. Egyesületünk természetesen alapításától kezdve folyamatosan támogatta a mindenkori diákokat, tanárokat, és gyarapította a gimnázium értékeit. Egyesületünk helyezte el az épületben azt a tanáraink és diáktársaink emlékére állított emléktáblát, amely előtt évről évre koszorúzással egybekötve megemlékezünk az adott évben elhunyt tanárainkról és diáktársainkról. Egyesületünk anyagi támogatásával került felállításra az épületben Vajda János mellszobra, 1848-49 hős premontrei tanárainak emléktáblája, de mi adományoztuk gimnáziumunknak az iskola zászlaját is.

A gimnázium épületébe lépve a bejárat feletti csillárok adományozása is Egyesületünkhöz kötődik, csakúgy, mint a Vajda Emlékfal, továbbá a gimnázium épületét tervező Schadl János építésznek 2012-ben, hajdani híres diákunknak, Deák Ferencnek 2013-ban, és a gimnáziumunkat alapító gróf Festetics Pálnak 2022-ben felavatott emléktáblája. 2014-ben szintén Egyesületünk adományozott a gimnáziumnak egy 400 literes akváriumot, a tornatermi faliórákat, valamint a mi anyagi hozzájárulásunkkal jött létre a tanári konyha-étkező. 2015-ben kerültek felállításra a Deák utcai épületben a Dr. Bánk Endre Természettudományi

Laboratórium, valamint az itt kialakított fizika-, kémia- és biológialaborok tudós névadóiról – dr. Felletár Emil, dr. Vértes Attila, dr. Horváth József hajdani diákokról – az ismertető táblák. Szintén ebben az évben Egyesületünk kezdeményezésére a gimnázium I. emelet 15-ös termét dr. Nagy Zsigmondné tanárnőről neveztük el. 2016-ban anyagi támogatásunkkal valósult meg a gimnáziumban a Premontrei Herbárium állandó kiállítása, valamint 2017-ben a környékbeli önkormányzatok támogatásainak felhasználásával adományoztunk a gimnáziumnak 5 db udvari padot. Szintén 2017-ben rendeztük meg a gimnázium 1891-es eredeti építési terveinek az Egyesületünk által finanszírozott értékmegőrző táblókba rendszerezett kiállítását. 2018-ban rendezvényünk díszvendégének, dr. Festetics Györgynek részvételével került sor Egyesületünk finanszírozásában a „Helikoni Ifjúság Emlékfájának” ünnepélyes elültetésére a Helikon parkban. Egyesületünk alapító elnökének, néhai dr. Máté Lászlónak – aki töretlen lelkesedéssel végzett áldozatos munkájával elévülhetetlen érdemeket szerzett Egyesületünk megalapításában, valamint későbbi működésében – méltó emléket állítva 2012-ben alapítottuk a Dr. Máté László-díjat, amelyben két évente azok részesülhetnek, akik Egyesületünket hosszabb ideje anyagilag vagy személyes munkájukkal támogatják.

Egyesületünk folyamatosan segíti és támogatja a jó tanuló, de hátrányos helyzetű diákokat. Az elmúlt években több mint 100 diák kapott tőlünk közel 5.000.000 Ft szociális ösztöndíjat. Rendszeresen jutalmazzuk a kiváló tanulmányi és sporteredményeket elérő diákokat. 2011-ben alapítottuk a Dugonics József-díjat, amelyet a ballagó diákok titkos szavazatai alapján a „4 év Legnépszerűbb Tanára” kap.

Egyesületünk is nehezen élte meg a 2020-21-es évek járványügyi korlátozásait, de természetesen a beszűkült lehetőségek mellett is életben tartottuk Egyesületünket, és bízunk abban, hogy a korábbi hagyományokat folytatva a jövőben minden év március első szombatján meg fogjuk majd tudni tartani az éves közgyűléseket, valamint június hónap első szombatján az öregdiák-találkozókat is.

Optimisták vagyunk, reménnyel telve nézünk a jövőbe, bízunk az emberi kapcsolatokban, bízunk egymásban, és ezért ezúton is hívunk és szeretettel várunk tagjaink sorába minden olyan hajdani diákot és támogatót, aki részt kíván venni céljaink megvalósításában.

*Dr. Gárdos Tamás
elnök*

Az első hatosztályos... Interjú Szabó Edit tanárnővel

Mint a Vajda János Gimnázium első hatosztályos gimnáziumi osztályának osztályfőnökét, magyar- és drámatanárát kérdezlek arról: hogyan készültél az új oktatási forma bevezetésére.

Nagy izgalommal és némi szorongással, hiszen korábban nem tanítottam 7-8.-os diákokat, nem volt ezen a téren tapasztalatom. Igyekeztem mindent megtenni, hogy meg tudjak felelni a feladatnak: általános iskolában néztem meg órát Keszthelyen, a szaktanácsadó bemutatóján jártam Zalaegerszegen, illetve egyik kezdeményezője voltam a tantestület számára szervezett szakmai fórumok megvalósításának. Ezek keretében olyan rangos budapesti gimnáziumokban látogattunk tanórákat és konzultáltunk szaktanárokkal és az iskolavezetéssel, ahol már többéves tapasztalattal rendelkeznek e téren. Jártunk az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnáziumában, a Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban és a Városmajori Gimnáziumban is.

A munkamódszer mellett nagy jelentőségű volt a megfelelő tankönyvek, tanítási segédletek kiválasztása. Nem csupán tanulmányoztuk ezeket a magyar munkaközösség tagjaival, hanem meghívtuk a tankönyvkiadók képviselőit, hogy mutassák be a kiadványokat. Erre az alkalomra a környék magyartanárait is vártuk, így a résztvevőkkel lehetőségünk volt szakmai beszélgetésre. Az indulást megelőző tanévben a 6. osztályos általános iskolásoknak felvételi előkészítő szakkört tartottam, előkészítettem a Nyílt nap programját, valamint részt vettem a szóbeli felvételiztetésben.

Milyen volt a kezdet, mennyire tudtak a 7. osztályosok beilleszkedni, hogyan fogadták őket a felsőbb évesek?

Az első néhány hónapban még alig mertek a tanteremből kijönni, pedig a „nagyok” szeretettel fogadták őket. Mint később kiderült, a problémát az okozta, hogy kezdetben nehezen állapították meg, hogy ki a tanár és ki a végzős diák, így zavarban voltak a köszönésnél. Februárban, a következő csapat felvételijénél már igazi vajdasként szemrevételezték a folyosón az érkezőket. „Itthon” voltak.

Mennyiben kíván más tanári munkát ennek a korosztálynak a tanítása, mint a középiskolásoké?

Több játékosságot, csoportos feladatot, a szemléltetés változatos formáit igényli. Sokkal nyitottabbak, befogadóbbak, mint a 14 és 18 év közötti korosztály.

A hat év lezárultával mennyire látod sikeresnek a hatosztályos képzést?

Az érettségi eredmények magukért beszélnek: magyarból és matematikából is tíznél több volt a 90% vagy afölött teljesítők száma, ami kiemelkedő. Már ez az egyetlen adat is utal arra, hogy a humán és reál irányvonal is kellőképpen hangsúlyos volt az oktatás során. A felvételi eredmények pedig arról

tanúskodnak, hogy a diákok széles skálán választottak kiváló egyetemeket, amelyekre magas pontszámmal jutottak be.

És akkor még nem beszéltünk arról a programokban gazdag időszakról, aminek diákként részesei voltak...

Valóban sok közös élményünk volt, kirándulások határon innen és túl: Tihany, Balatonfüred, Budapest, Bécs, Gúta, Pozsony, Prága, Segesvár, a horvát tengerpart... Részt vettünk a Helikoni Ünnepeken, színházi és operaelőadásokon; műsort készítettünk az iskola számára március 15-e és október 23-a alkalmából, megszerveztük az első Vajda diákbált a gimnázium fennállásának 245. évfordulójára. Osztályon belüli felejthetetlen emlék, ahogy az adventi időszakban minden évben egymásra figyelve „angyalkáztunk”, illetve az, hogy velünk töltött egy évet Francesco, az Olaszországból hozzánk érkezett cserediák.

Te személyesen hogyan élted meg ezt a hatéves időszakot?

Folyamatos szellemi inspirációt adott az új utak kidolgozása. Örömmel tapasztaltam, hogy a csapat iskolai munkája és iskolán kívüli tevékenysége erősítette egymást, így amikor komolyabb nehézségek jöttek, könnyebben megbirkózott velük a stabil osztályközösség.

Az érettségihez írt összefoglaló következő része is válaszol talán a kérdésedre:

„A kezdetektől azt tapasztaltam, hogy a gyerekek pozitívan álltak hozzá a feladatokhoz. Abbéli hitemet, hogy a jó közösség segíti és emeli a tagjait, bajban pedig védőhálót nyújt, meggyőződéssé erősítették. A tehetséggondozás azon módját, hogy a valamiben kiemelkedő diák a csapat tagja marad, a közös események részese, plusz feladatait úgy viszi, hogy nem szakad el a többiektől, megalósították.

Az osztály tanulmányi munkája a hat év során végig kiemelkedő volt. Érzelmi intelligenciájuk magas foka az irodalom érettségi dolgozatokból is kiolvasható: a szeretet, megértés, tolerancia, megbocsátás képességére való utalás szinte mindenütt jelen van.

Kis társaktól, barátoktól, gyermekeimtől búcsúzom, akikkel nemcsak félmondatokból, hanem egy tekintetből, néha egy rezdülésből értjük egymást. Nehéz szívvel, de könnyű lélekkel igyekszem útjára bocsátani a 31 ifjú felnőttet, erősítve magam Gabriel García Márquez gondolatával:

»Ne sajnáld, hogy elmúlt, örülj, hogy megtörtént!«”

Tanári munkám legnagyobb kihívása és legjobb kalandja volt.

Az interjút készítette: Varga Sz. Gábor intézményvezető

Mentorálás

A 2021-2022-es tanévben a gimnázium az ELTE partnerintézményévé vált, és iskolánkban három végzős egyetemi hallgató végezte tanítási gyakorlatát: Cziráki Bálint, Marosvölgyi Péter, Skerlecz András. Az alábbiakban olvashatják beszámolójukat az iskolában eltöltött egy év tapasztalatairól, élményeiről.

Cziráki Bálint angol-történelem szakos tanár

Az ELTE végzős mesterszakos hallgatója vagyok, történelem-angol szakpárral. Úgy alakult, hogy a tanítási gyakorlatomat alma materemben, a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban tölthettem, annak jubileumi 250. tanévében. Nagy reményekkel és motiváltsággal érkeztem vissza abba az iskolába, ahol egykoron magam is tanultam. Mindkét tantárgyat tanítottam, két kiváló mentor segítségével mellett, akik az egész év során lelkiismeretes munkájukkal segítettek a tanárrá válás legfontosabb fázisában. Büszkeséggel tölt el, hogy ebben az iskolában taníthattam végig ezt a tanévet, és hogy most erről írhatok az évkönyvbe. Akadtak könnyebb és nehezebb időszakok is, voltak boldog és kihívással teli pillanatok is. Ami viszont minden pillanatban jelen volt, az iskola és a benne lévőek által biztosított jó légkör. Megismerhettem a tanári kart, módom nyílt nagyon sok osztállyal való megismerkedésre, és az általam tanított osztályokban is értékes, értelmes és kiváló képességekkel rendelkező tanulókkal találkoztam. Ugyan eleinte nehéz volt felvenni az iskola ritmusát és azt a rutint, ami már kialakult itt az elmúlt évtizedek alatt összeszokott tanári karban, de úgy gondolom, hogy maximálisan sikerült helytállnom mindkét tantárgy esetében, ezzel is hozzájárulva iskolánk hírnevének öregbítéséhez. Szakmailag hatalmas fejlődésen mentem keresztül mindkét szaktárggyal kapcsolatban, és úgy érzem, az itt eltöltött egy év nagyban hozzájárult, hogy a motivációm megmaradjon, sőt felerősödjön, és hogy pályára tudjak állni a következő tanévtől. Nagyon jó volt látni, hogy a tradíciók, amik már előttem is régóta léteztek, és amiknek én is szívesen váltam részévé, ma is fontos pillérét képezik a vajdas identitásnak. Öröm volt látni a lelkes diákokat a Vajda Napok alatt, érdekes volt számomra a

különböző tanulmányi versenyek újbóli megtapasztalása. Ez az év is ugyanazzal a hévvel és professzionalizmussal zajlott mind a tanárok mind a diákok részéről, mint amit én is tapasztaltam diákként korábban, és ami ma azt eredményezi, hogy a gimnáziumok között országos szinten is előkelő helyet foglal el a Vajda. Jövőre számomra valami nagyon más következik, ami ellen egyik felem erősen tiltakozik, és ez a felem itt maradna tanítani a Vajdában, hogy továbbvihesse azt az értéket és hagyományt, amit ennek az iskolának a létezése jelent. Összefoglalva azt mondhatom el, hogy az ilyen jeles alkalmak, mint a 250 éves évforduló, rávilágítanak arra, hogy milyen fontos és jelentős munka zajlik az iskola falain belül, aminek én is részese lehettem, és ezért hálás vagyok mentoraimnak, Németh Zsuzsannának és Tóthné Villányi Mártának. Köszönök minden szép pillanatot, Vajda, egyszer még újra találkozunk...

Marosvölgyi Péter matematika-fizika szakos tanár

2012-ben iratkoztam be a gimnáziumba, és már akkor is nagyon befogadó légkör vett körül. Már akkor tudtam, hogy tanár szeretnék lenni, és tanárim példáján keresztül erősödött meg bennem ez az elhatározás. 2016-ban kezdtem el az ELTE matematika-fizika tanári képzését, most pedig az egyéves gyakorlatom keretében térhettem vissza az iskolába, immár tanárként.

Egészen érdekes élmény volt visszatérni volt tanárim közé, akik mindjárt kollégaként fogadtak, még ha a tegeződésre átállnom meglepő nehézséget okozott is. A tanári közösség hangulata befogadó és családias volt. Már rögtön a gyakorlatom elején kaptam néhány remek tippet a tanári léttel kapcsolatban, és bármelyikükhöz bátran fordulhattam, ha segítséget szerettem volna kérni. Bár olykor kissé nehézkes volt összeegyeztetni az egyetemi teendőket a tanítással és egyéb iskolai elfoglaltságokkal, mindig meg tudtuk beszélni az egyes, ebből fakadó problémákat.

Érdekes, hogy bár nagyon sok előnye volt annak, hogy a legtöbb kollégámat már ismertem korábbról, az egyik legnagyobb nehézséget is éppen ez okozta. Minden gyakornok igyekszik megfelelni a gyakorlati helyén, ám mivel az én esetemben volt tanárim között kellett jól teljesítenem, bennem ez azt a törekvést eredményezte, hogy mindent meg kell mutatnom, amit tudok. Ezáltal pedig néhány alkalommal kissé átestem a ló túloldalára, és sikerült mindent megmutatnom, amit nem tudok. Ez persze inkább csak az én fejemben zajlott, sosem gyakoroltak rám ilyesfajta nyomást, de érdekes problémát jelentett.

Talán kissé magam ellen beszélek, mikor azt mondom, az év közben a tanórán kívüli foglalkozások voltak legérdekesebbek a számomra. A Vajda Napok megszervezése és lebonyolítása közben olyan szervezőkészséget és felelősség-tudatot láttam néhány diáktól, ami a mai napig lenyűgöz. A dalversenyek közben láthattuk meg, mennyi zenei tehetség van a tanulók között, és az iskolai műsorok alatt láthattam néhány igen tehetséges színészt is. Mindezt természetesen úgy, hogy szórakoztató és igazán közösségépítő hangulata volt mindegyik rendezvénynek.

Tanárnak lenni sokszor nehéz. Az órára való felkészülés is fontos, de ezenfelül igyekszünk példaként a tanulók előtt járni, alkalmazkodni, nevelni, továbbfejleszteni erősségeiket és segíteni a gyengeségeiken. Időközben megkedveljük még a legcsintalanabbakat is, és igyekszünk elérni, hogy a végén nyugodt szívvel tudjuk őket elengedni. Ez pedig sokszor nem könnyű feladat, sok többletmunkával és néha idegeskedéssel jár. Mégis felejtethetlen, amikor a diákok maguk hívnak fel a színpadra egy jól sikerült rendezvény után, a lelkes taps egy eredményes fizika kísérlet bemutatásakor, egy osztálykép az együtt töltött egy év emlékére, valamint hogy a szemem láttára váltak olyan előadókká, amire büszke lehetek, és sokan megirigyelhetik. Ezek azok a dolgok, amik bár a nagy események mellett apróságoknak tűnhetnek, mégis olyanok, amik miatt minden extra feladat, plusz verejték és őszi hajszál ellenére valóban megéri befektetni a plusz munkát.

Rengeteget tanultam ebben az egy évben, és azt hiszem, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy jobb tanár lehessenek. Köszönöm kollégáimnak a segítséget, a tippeket és a kellemes légkört, amit nyújtottak, és köszönöm diákjaimnak azt a munkát, amit az év során végeztek.

Külön köszönöm mentoromnak, dr. Berkéné Várbíró Beátának az egész év során nyújtott rengeteg segítséget, jó tanácsot, kedvességet és türelmet, amit irányomban mutatott. És köszönöm, hogy a szaktárgyi órák mellett az osztályfőnöki és munkaközösségi feladatok szépségébe és nehézségeibe is bevezetett.

Köszönöm Farkas László tanár úrnak, hogy mindig kész volt segíteni, akármilyen furcsa kísérleti ötlettel álltam elő, valamint azt a bizalmat, amit a versenyek lebonyolításában az irányomban mutatott.

Köszönöm mindenkinek, hogy itt lehettem.

Skerlecz András magyar-könyvtár szakos tanár

2013-ban, mikor vajdás lettem, már biztosan tudtam, hogy így vagy úgy, de tanár leszek végül: magyartanár. Később is sokan megkérdezték: milyen tanár leszel? „Magyar” – vágtam rá ösztönből. És csak az egyetem alatt ébredtem rá, hogy a milyen tanár vagy? kérdésre nem a tanított tárgyait, sokkal inkább egész személyem fog felelni.

Karinthy Márton Ördöggyörcs című művében Karinthy Ferenc e szavakkal idézi meg édesapja emberszemléletét:

„(...) az ajtókat mindig legalább résnyire nyitva kell hagyni. Ahová még becsúszhat egy értelmes szó. A nyitott ajtó, a bizalom a szavakban. Hogy higgyünk az emberi szóban. (...) Tessék adni mindenkinek (legalább) egy sanszot.”

A gimis évek elején találkoztam ezzel a néhány sorral, feleannyira sem érthettem, mint ma értem, és mint szeretném érteni, részemmé tenni. Arcok és gesztusok töltötték meg ezeket a sorokat, emberek, akik egész személyiségükkel feleltek arról, milyen tanárok ők, milyen emberek. Nyitva hagyott ajtók bizalmát,

sanszokat, emberi szót, emberséget köszönök ennek a helynek. És azt, hogy nyitva volt az ajtó a visszaúton is. Magától értetődő volt visszatérni azzal, amivel felruháztak, s most nincs más, mint megpróbálni általuk felelni a milyen kérdésre. Továbbadni, amit kaptam, nyitva hagyni minden ajtót.

Különleges dolog visszajönni, félelmes is egyben, természetesen. Azzal a bizonyossággal jöttem, hogy akik várnak, segítenek felemelkedni a tanársághoz. S bár épp elég feladat számukra, hogy ne essek le, ezenfelül segítenek felemelni magamat. És velük együtt emel fel ez a hely, benne ez a közösség, annak részeként, megkapó hozzáállásukkal, megértésükkel és még inkább: segítségükkel – a diákok.

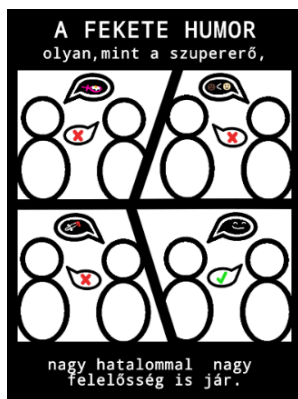
Hálás vagyok mindannyiuknak, hogy így lehetek itt.

Erősségközpontú Oktatási Program

2021 őszén részt vettünk az Erősségközpontú Oktatási Program (EKOP) 30 órás képzésén Szabó Edit kolléganőmmel, majd a tanév során a 8.A és a 10.A osztályban elkezdtük ennek a programnak az alkalmazását.

Az erősségközpontú oktatási program alapja az a 24 karaktererősség, amely különböző mértékben minden ember sajátja. Az emberi jellem huszonnégy különböző speciális, alapvető elemből tevődik össze. Ezeket a jellembeli erősségeket hívják a kutatók karaktererőségeknek. Az erősségközpontú megközelítés legfőbb ereje abban rejlik, hogy tudatosan a gyermekekben az, hogy vannak erősségeik, az erősségek energizálják őket, és belső erőforrásokat biztosítanak számukra az optimizmus kifejlesztéséhez, valamint ahhoz, hogy megvalósíthassák mindazt, amit szeretnének elérni az életben.

A program során rengeteg ismeretanyaghoz, gazdag gyakorlatbankhoz, korszerű és sokszínű módszertani anyaghoz, foglalkozástervekhez juthattunk hozzá. Ezeket összegyűjtöttük, rendszereztük.

Albert Iringó 8.A (2022)
Fekete humor

Pattantyús Mikes Mihály 8.A (2022)
Szeretet

Minden résztvevő diák számára kiderült – egy teszt segítségével –, hogy kinek mi a legfőbb erőssége, és mik azok, amik leginkább fejlesztésre szorulnak. Az adott osztály erősségeihez igazodva foglalkoztunk más-más erősséggel az év során, ilyen volt többek között a hála, a kedvesség, a nyitott gondolkodásmód, a perspektíva, a hősiesség, a humor, a szeretet. A diákok mindig nagyon kommunikatívak és nyitottak voltak, őszintén beszéltek egymás előtt az érzéseikről, gondolataikról, bátran felvállalták véleményüket. Úgy gondolom, hogy nyitottabbá váltak és fogékonyabbá az erősségek iránt, szívesen vettek részt a foglalkozásokon, és nagyon várják a folytatást.

*Hóbor Katalin
magyar szakos tanár*

Diákként az a tapasztalatom ezekkel a foglalkozásokkal kapcsolatban, hogy nagyon fontos lenne egy diáknak ilyeneken rendszeresen részt vennie. Sokféle témakör kerül elő ezeken a tanórákon, amiket nem is igazán lehetne szabályos tanórának nevezni, ugyanis itt egy sokkal nyugodtabb, harmonikusabb légkörbe kerülünk, ami kiránt minket a szürke hétköznapi unalmas tanóráiról, és hirtelen úgy érezhetjük magunkat, mintha egy kellemes beszélgetésbe csöppentünk volna. Ezeken a foglalkozásokon az etikával, emberséggel foglalkozó témakörök olyan kérdéseket vethetnek fel, amik igen fontosak az egyszerű, hétköznapi ember és az egész emberiség számára egyaránt. A legfontosabb, hogy ezeket a problémákat közösen vitatjuk meg, ami hozzásegít minket ahhoz, hogy a saját véleményünkön túl más szemszögből is megismerjük az adott helyzetet, szituációt. Sokszor arra is rájöhettünk ezáltal, hogy az, ahogy eddig gondolkodtunk az adott témáról, milyen álláspontot eddig képviseltünk ezzel kapcsolatban, az, ha nem is teljesen téves, de nem biztos, hogy a legjobb. Ez a nyitott gondolkodásmódra vezet rá minket, így megtanuljuk sokkal szélesebb körben megismerni a dolgokat, mielőtt véleményt alkotnánk róluk. Az erősségek megmutatják nekünk azt is, hogy ezek mindenkiben ott vannak – ha nem is mindegyik, jó néhány biztosan –, és nem létezik olyan ember, akiben egy sincs. Ez is azt segíti, hogy könnyebben elfogadjuk saját magunkat, és semmi esetre se gondolhassuk azt, hogy nem vagyunk jók semmiben, vagy nem értünk semmihez. Összefoglalva a fent leírtakat, ezeknek a foglalkozásoknak a szerepe az életünkben igen lényeges, és az itt megszerzett tapasztalatok nagyon sokat számítanak.

Gyarmati Ádám 10.A (2022)

Számomra ezek a foglalkozások nagyon érdekesek voltak, és visszagondolva, sokat hoztattak gondolkodásmódom fejlődéséhez. A beszélgetések nagyon hasznosak a feldolgozott témákhoz való tudatosabb és nyitottabb hozzáálláshoz, valamint fejlesztik a diákok vitakészségét. Érdekesnek tartottam ezeket az alkalmakat, mivel ezek által jobban megismertem osztálytársaim gondolkodásmódját, ami sokat segített abban, hogy megértsem őket bizonyos helyzetekben. Véleményem szerint ezekre a foglalkozásokra sokkal nagyobb figyelmet kellene fordítani az oktatásban, hiszen fontos témákra hívják fel a

figyelmet, ezáltal a diákok gondolkodását másképp fejlesztik, mint az általánosan megszokott oktatási módszerek és tananyagok. Összességében nagyon hasznosnak tartom a foglalkozásokat, és szívesen vettem rajtuk részt, azzal együtt is, hogy tanítási időn kívül estek, és nem voltak kötelező jellegűek.

Izer András 10.A (2022)

Beszámoló a Diákönkormányzat tevékenységéről

A Covid-járvány utáni első tanévben legfontosabb teendőnk a Diákönkormányzat munkájának újjászervezése volt. A gimnázium diákönkormányzatának fő célja az, hogy különböző programokkal színesítsük a diákok előtt álló tan éveket. A rendezvények középpontjában a szórakozás és a csapatépítés mellett a segítségnyújtás áll.

A tanév első és egyik legmeghatározóbb programja augusztus végén a gólyanap volt, ahol az iskola újdonsült tanulói megismerkedhettek egymással, idősebb diáktársaikkal és osztályfőnökeikkel is. A nap folyamán a város különböző pontjain kijelölt állomásokon feladatokat kellett megoldaniuk, délután pedig a kilencedik évfolyam osztályai játékos vetélkedő során kovácsolódtak össze.

Az év során Farkas Berta tanárnő vezetésével két alkalommal is együtt énekelhettünk a Dalol a Vajda rendezvényen, ahol minden évben más-más téma alapján választunk zeneszámokat, így összemérve tudásunkat.

Karácsonykor újból csatlakoztunk az országsszerte ismert Cipősdoboz akcióhoz, ahol pár aprósággal sok-sok rászoruló gyermeknek okoztunk örömet.

Új kezdeményezés volt idén a Pajti-estek rendezvénysorozata. Ezeken az alkalmakon a diákönkormányzat egy iskolán kívüli szórakoztató délutánra várta az érdeklődő tanulókat a keszthelyi Pajti kávézó közreműködésével. A különféle finomságok mellett a jó hangulat is biztosított volt, hiszen az estek során mindig új témára épülő kvíz kitöltése és egy szuper bagel vagy wrap elfogyasztása mellett éreztük jól magunkat.

Az ukrainai menekültek megsegítésére – a tanári kar kezdeményezéséhez csatlakozva – tartós élelmiszer, valamint higiéniai termékek adományozásával segíthettük a háborús helyzetbe került, nélkülöző családokat.

Idén tavasszal az „Anything, but backpack day” keretében a diákok bármiben hozhatták tanszereiket, csak iskolatáskában nem. A nap során a legkreatívabb és legmeglepőbb tárgyak, tárolóeszközök töltötték be az iskolatáska funkcióját.

Vajdás diákként a tanulás mellett egész évben sok program vár minden tanulót az iskolán belül és kívül is. A diákönkormányzati rendezvények során nemcsak életre szóló emlékeket szerezhettünk, hanem emellett új barátságok és kapcsolatok is születnek.

Krepsz Fanni 12.C (2022)

Legyél te is vajdás diák!

Nem vagyok tősgyökeres keszthelyi, sőt még Keszthely környéki lakos sem, mégis olyan szerencsésen alakult az életem, hogy ma már büszkén mondhatom bárkinek: ÉN IS KESZTHELYI VAJDÁS DIÁK VAGYOK.

2019-ben fordult velem egy nagyot a világ...Ekkor költöztem a családommal Budapestről a keszthelyi nagymamámhoz, így már több mint két éve élek a Balaton fővárosában. Azt, hogy jelenleg sikeresnek, boldognak, eredményesnek érzem magam, jórészt a vajdás diákéletemnek köszönhetem.

Akkoriban egy költözés képes volt a feje tetejére állítani az addig jól működő, biztonságos kapaszkodókkal (pl. barátokkal, jó fej osztálytársakkal, kedvenc tanárokkal, megértő osztályfőnökkel...) berendezett világomat, ezért sürgősen gondoskodni kellett a „jól működő világrend helyreállításáról”: azaz megint megfelelő iskolát kellett találni a számomra... A középiskolás évek mindenki számára meghatározóak. Akkor szülehetnek belőlünk először legendák.... Továbbá ezek az évek olyan varázserővel rendelkeznek, hogy emlékképei az idő múlásával zseniális amatőr filmmé állnak össze a fejünkben, amit – a felnőttek szerint – majd nem győzünk újra meg újra visszajátszani. Ekkor készítenek fel bennünket az igazi életre, ekkor derül ki, hogy mi mindenben vagyunk igazán tehetségesek. Itt a lehetőség, hogy tanárainktól megkapjuk a későbbi „álmopályán” való érvényesüléshez, a sikeres továbblépéshez szükséges legmagasabb szintű szaktárgyi ismereteket, melyek birtokában a 12. évfolyam végén „éretten” távozzunk...

Egy diákot azonban – saját tapasztalat alapján állítom – az intézményválasztásban azért más szempontok is erősen motiválnak. Én például otthonra akartam találni. Hiszem, hogy egy befogadó, pozitív értékeket képviselő iskolai közösség hangulata (mint pl. a mostani osztályomé és alapvetően a vajdás iskolaközösségé), személyiség- és lélekformáló ereje képes továbbépíteni egy önmagát kereső tizenévest. Ha már az elkövetkező évek nagy részét iskolában kell töltenem, akkor az legyen olyan intézmény, ahová szívesen járok! Legyen olyan alma mater, amely a 21. századi kihívásokra is felkészítő, versenyképes tudást ad; barátságokat, jó osztályközösséget, mozgalmas sport- és diákéletet, szórakoztató kulturális programokat és vonzó kirándulásokat is kínál, melyek során számos kalandban is részem lehet.

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium – ahová engem is felvettek – éppen ilyen. Szeretem, ahogy a történelem a régi tablóival, emléktábláival ott van a falakon. Amikor reggelente belépek, a patinás épület színes üvegeablakai átfestik a több évszázados lépcsőket, amiket – tudóssá, művésszé, pedagógussá érett – egykori diákok cipői koptattak, s most én is a nyomukba lépek.

Nagyon jó lehetőségnek tartom a hatosztályos gimnáziumi képzést is, amelyhez én is csatlakoztam. Egyik pozitívumát abban látom, hogy 6 együtt

töltött év alatt egy sokkal összetartóbb osztályközösség tud kialakulni. Az osztállyal sok kedvelt közösségi programon vehetek részt. Az osztályfőnököm által mesterien megszervezett osztálykirándulások mellett ott a Vajda-napok varázsa, a népszerű Dalol a Vajda rendezvény, az egészségnap és a sportnap programja. Az idén a járványhelyzet után új életre ébredt a Nyugat-Dunántúl egyik legrangosabb diákoknak szóló művészeti fesztiválja, a Helikon, melyhez különleges, személyes élmény fűz, ugyanis most magam is versenyzőként élhettem meg ezt az ünnepsorozatot. Örülök neki, hogy iskolám nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására, a méltó ünnepi megemlékezésekre, a népszerű, egyedi vajdas közösségi programok megtartására, ahol tanár és diák egyaránt kötetlenebb formában, játékos keretek közt együtt szórakozhat. Leginkább ezeken a rendezvényeken adódik diákként lehetőségünk a baráti kapcsolatok ápolására, a közösségépítésre. Szerintem az iskolai légkör fontos eleme a tanárokkal kialakított jó viszony, amelynek alapvető feltétele az egymás iránt tanúsított kölcsönös tisztelet, megbecsülés. Ha jó kapcsolatot ápolunk tanárainkkal, könnyebben meg tudjuk beszélni a problémáinkat, rengeteg odafigyelést, törődést, segítséget kapunk tőlük.

Örülök annak, hogy a Keszthelyi Vajda János Gimnázium tanulója lehetek. A jövőben is mindent megteszek azért, hogy az itt töltött diákévekre büszkén, elégedetten gondolhassak vissza.

Palkovics Márton 9.A (2022)

Egy legendás karácsonyi műsor

Miután az első évünket kijártuk a gimnáziumban, az egész osztály egyetértett abban, hogy amikor ránk kerül a sor az iskolai műsorok rendezése terén, akkor a karácsonyt szeretnénk megkapni. Annak ellenére, hogy óva intettek minket, hogy a karácsony témája túl tág, és éppen ezért nagyon nehéz jó előadást készíteni az alkalomra, nagyon boldogok voltunk, amikor megtudtuk, hogy nekünk jutott ez a feladat tizedikesként.

Hamar eljött az idő, hogy hozzálássunk az ötleteléshez, és elkezdjük összerakni az alapokat a műsorhoz. Ekkor rájöttünk, hogy miért is voltak azok az óva intések. Ahányan voltunk, szinte annyi ötlet született. Az osztályunkban rengeteg a kreatív ember, ahogy a minket segítő tanáraink is azok. Mindenki máshonnan közelítette meg a karácsonyt, mindenki mást ragadott ki belőle, ami neki fontos volt. Rengeteg ötlet közül végül nagyjából 3-4 olyan előadásrészlet

terve született meg, amit a többség támogatott. Ezek az elképzelések azonban eléggé különbözőek voltak. Szerettünk volna egy árnyjátékot csinálni a Diótörő történetéből, emellett nagyon megtetszett nekünk egy Beck Zoli-dal, amit mindenképp bele akartunk építeni a műsorba, de közben egy hagyományosabb vonalat is képviseltünk volna, amely azt hangsúlyozza, hogy a karácsony lényege a szeretet és a szeretteinkkel együtt töltött idő.

Ötletekből tehát hiány nem volt, viszont előttünk állt az első nagy akadály: ezeket össze kellett gyúrni valahogy úgy, hogy egészet alkossanak. A darab többszöri átírása után végül sikerült egy olyan történetet kialakítani, amibe minden ötletünk belepasszolt. Azonban más akadályok is vártak ránk, hiszen olyasmiket találtunk ki, amikkel korábban mások nem nagyon próbálkoztak. Árnyjáték zenére, összehangolt éneklés és hozzá kísérőnek az ütem eltapcsolása, csettintése, dobbantása. Rengeteg munkát kellett vállalnia mindenkinek. Volt, akinek szöveget kellett tanulnia, másoknak az árnyjátékban úgy mozogni ütemre, hogy az jól is mutasson, a többieknek pedig dalt énekelni és tapsolási ütemeket begyakorolni. Nagyon nagy szükségünk volt az összedolgozásra. Figyelnünk kellett egymásra, hogy egyszerre mozogjunk, egyszerre kezdjük el az éneklést, egyszerre tapsoljunk. A munkálkodás közben pedig a műsor tökéletes zárását is sikerült kitalálnunk. Szerettünk volna valami igazán személyeset, így jött az ötlet, hogy rólunk készült karácsonyi képeket vágunk össze és levetítjük miközben törökülésben éneklünk egy dalt, amit a mai napig akármelyikünk el tudna énekelni, annyiszor próbáltuk el előtte.

Az előadáson aztán minden befektetett munka kifizetődött. A műsorunk közben többször volt taps egy-egy részlet után, és igazán jó volt látni, hogy a többi diák nem illemből tapsol, hanem tényleg élvezték, amit csináltunk.

A legmeghatóbb számomra és szerintem az egész osztály számára az volt, amikor a műsor végén az iskola diákjai fényt gyűjtöttek a telefonjaikkal, hogy azzal kísérik az énekünket. A hangulat ettől leírhatatlanul szívmengető lett, amit többen is megkönnyeztünk az osztályból.

A műsorunk után hosszan hallgattuk a dicséreteket arról, hogy milyen csodálatos is volt ez a karácsonyi műsor. A titok azt hiszem az lehetett, hogy sikerült sokféle ember sokféle ötletét egybeötvöznünk, és így az iskola összes diákja és tanára találhatott benne olyan részletet, ami neki sokat jelentett. A műsorunk mindenkit lenyűgözött, mert különleges volt. Különlegessé pedig mi tettük a sok ötlettel, a kitartó munkával és együttműködéssel. Sokan azt hitték korábban, hogy minderre nem vagyunk képesek, sőt talán mi is azt hittük, de aztán kiderült, hogy mégis. Létre tudtunk hozni valamit, ami nyomot hagyott a többiekben, és bennünk is.

Márkus Enikő 12.C (2021)

1956. október 23-ai ünnepség

A sorsolás után kiderült, hogy a 2021/22-es tanévben a 10.A, vagyis a mi osztályunk feladata az október 23-ai műsor előadása. Korán nekiláttunk az előkészületeknek, hiszen a forradalom évfordulójának napja gyorsan közeledett. Idén valami egészen másra, egy olyan produkcióra gondoltunk, amely némi felfrissülést és újítást hoz a néha monoton, szigorúan kötelező jellegű iskolai ünnepségek világába. Hóbor Katalin magyartanáró segítségével Kiss Judit Ágnes *Kórház az osztályteremben* című regénye alapján egy olyan műsort állítottunk össze, amely a szokásos előadásoktól eltért, s jóval különlegesebbnek bizonyult, hiszen az időutazó gimnazisták szemszögéből elbeszélte érdekes történet beleilleszkedett a valós történelmi események egészébe, s ezáltal élvezetesebbé, érthetővé és közelebbivé váltak ezek a múlt homályába vesző történések a fiatalabb generáció számára is. Szeptemberben és októberben rengeteget próbáltunk, hogy kiváló teljesítményt nyújthassunk, s méltóképpen felhívhassuk diáktársaink figyelmét a forradalmárok rettenthetetlenségére és állhatatosságára.

A jeles napra minden kelléket beszereztünk, s korán megérkeztünk a színház épületébe. A hang- és fénybeállítások után feszülten várakoztunk. Amikor közeledett az ünnepi műsor kezdete, leeresztették a függönyt. A mellékszereplők és a tüntető tömeget alakító osztálytársaink kivonultak, s oldalt elfoglalták a helyüket, mi pedig, a négy főszereplő, a színpad közepére álltunk. Hamarosan megérkezett az iskolánk összes tanulója és tanára, majd elhelyezkedtek a nézőtér soraközé székeken. A függöny mögé csupán a morajlásuk szűrődött be. Az előadás előtti aggodalmunkat és izgatottságunkat tovább fokozták a közben eltelt, idegőrlő percek, míg végül Farkas Berta énektanáró felszólította a nézőközönséget a Himnusz eléneklésére. A felcsapódó székek zöreje

számunkra összemosódott a nemzeti himnusz ismerős dallamával, melynek elénekelt strófája ez alkalommal végtelenül hosszúnak tűnt. Végül elnémult a zongora, a nézők suttogva leültek, a függöny pedig lomhán szétnyílt. A nézőtér elsötétült, a reflektorok és minden tekintet csak ránk irányult. S ekkor kezdetét vette az előadásunk. Először kimondhatatlanul izgultunk, ám néhány mondat után fokozatosan enyhült a ránk nehezedő nyomás, azután pedig magával ragadott minket a színházi műsorok varázsa, ezért könnyedebben, feszélyezetlenül tudtunk szerepelni a publikum előtt. Valósággal beleéltük magunkat a múlt századi forradalom eseményeibe, izgalmaiba, kétségeibe, fájdalmaiba. A szokásostól eltérő műsorunkra való felkészülés és az előadás által lélekben közelebb kerültünk az 1956-os történésekhez és a hétköznapi emberekből, fiatalokból lett hősközhöz. S talán a nézőközönséget is sikerült bevonnunk a forradalom valódi hangulatába, jobban, mélyebben és nagyobb hatásfokkal, mint amit versekkel, szónoklatokkal, pusztá tények felsorolásával és egyszerű megemlékezésekkel elő lehet idézni.

Számunkra a műsor rendkívül hamar véget ért, s egyszer csak arra eszméltünk, hogy az utolsó mondat is elhangzott. A függöny legördülésének pillanatában megkönnyebbülés és elégedettség árasztott el minket. Ezután minden szereplő összegyűlt a színpadon, ismételten széthúzták a függönyt, s a vakító reflektorfényben fürdő színpadon mindannyian mosolyogva hajoltunk meg, miközben a színház zengett a közönség vastapsától. Leírhatatlan élmény volt a hosszadalmas felkészülés, a sokszor ismételt próbák, a műsor izgalmanak és különleges varázsának összessége. Miközben levonultunk a színpadról, őszinte öröm töltött el minket, hogy sikeresen elő tudtuk adni a műsorunkat, amellyel méltó módon emlékeztünk meg a szabadság harcosairól, akik le akarták rázni a rabigájukat, és példaértékű bátorsággal szálltak szembe a fullasztó elnyomással.

Bencze Lilien Alexa 10.A (2022)

Tudományos és Pályaorientációs Nap a 2019/2020-as tanévben

A rövid műsorral egybekötött megnyitót követően a gimnázium épületében és a színházban került sor az immár hagyományos Tudományos és Pályaorientációs Nap rendezvényeire. A szakmai előadásokat és bemutatókat a hazai tudományos és kulturális élet kiemelkedő képviselői, közigazgatásban dolgozó szakemberek, iskolánk tanárai és öregdiákok tartották. A délelőtti során számos érdekes témával találkoztak tanulóink, melyek során nem csak bővítették ismereteiket, de segítséget kaptak a pályaválasztáshoz is. A színvonalas előadások mellett a végzős diákok az egyetemek képviselőinek bemutatkozásain ismerhették meg a továbbtanulási lehetőségeket.

**MOZAIKOK
ISKOLÁNK
MUNKAKÖZÖSSÉGEINEK
ÉLETÉBŐL**

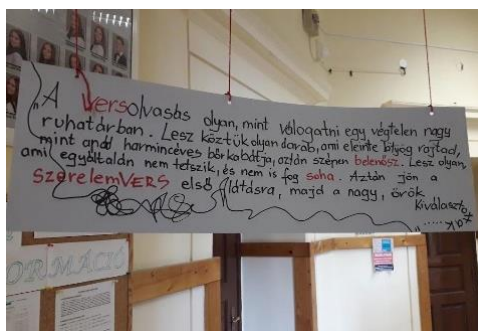
**MAGYAR - MŰVÉSZETI
MUNKAKÖZÖSSÉG**

Vers a lelke mindennek

Költészet napja

2017-ben jelent meg a Tilos az Á kiadónál a Szívlapát című versantológia. A válogatás legfontosabb szempontja az volt, hogy a versek utat találjanak a fiatal, kamasz olvasókhoz. Ez a cél inspirált minket is, hiszen a költészet napja alkalmából szerettük volna megmutatni a diákoknak, hogy milyen sokszínű a kortárs magyar irodalom, hogy léteznek költők az irodalmi szöveggyűjteményen kívül is, körülöttünk élnek és alkotnak, és ami a legfontosabb, a verseik nekik is szólnak. Ezért a kifejezetten nekik szóló Szívlapát kötetből válogattunk 2019 tavaszán. Fontosnak tartottuk, hogy ne csak a szövegeket lássák az iskola tanulói, hanem a költők fényképe is ott legyen az adott vershez kapcsolva, így igazán valóságossá váljanak a szerzők, illetve szerettük volna, hogy a kiállítás ne legyen kikerülhető, sokkal inkább beleütközzenek a diákok. A kötet borítójának rajzát vettük alapul a kiállítás megtervezésekor, ezért fonalakkal kötöttük össze a szerzők képét a verseikkel, illetve a borítókép színvilága köszönt vissza a felhasznált anyagokban.

A kiállítás megálmodója Hóbor Katalin, a verseket Hinger Tamás, Szabó Edit és Hóbor Katalin válogatták, a molinót Budavári Dorka és Clausen Anna 7.A osztályos tanulók készítették, a kivitelezés ötletgazdája és a megvalósítás irányítója Ferge Rita volt.

2022 áprilisában a magyartanárok kezdeményezésére Ferge Rita ötlete nyomán, Ferge Rita és Vass Adrien vezetésével a gimnázium összes osztálya idézeteket választott és írt fel hosszú papírcsíkokra. Ezeket a lépcsőfokok fellépőjére rakták ki, így a költészet napján nem volt olyan ember az iskolában, aki ne állt volna meg olvasgatni ezeket a sorokat.

Hóbor Katalin
magyar szakos tanár

A 26-os csapdája

Csapdává két dolog miatt válhat valami: vagy nem akar belekerülni az ember, vagy ki akar belőle kerülni – esetleg a kettő kombinációja is fennállhat. A 22-es csapdája érdekes jelenség: olyan csapda, amelyből ki akar kerülni az ember, a probléma jellege miatt felmerülő megoldást azonban maga ez a jelleg lehetetleníti el. Vajdászként a 26-os csapdája még inkább egyedi, a benne lévő ugyanis nem tudja, mikor került az adott helyzetbe. A logika azt diktálná, hogy ebből a csapdából is ki kell szabadulni – azonban abban biztos, hogy ez soha nem fog sikerülni, de nem is bánja.

2014 szeptemberében voltam először a 26-os teremben. Mindig szerettem rajzolni, de az „elvont dolgok” messze álltak tőlem. Emlékszem, csak kapkodtam a fejem, hogy minden részletet láthassak. „Elvont” volt, tele volt rajzokkal,

bábukkal, a plafonról számomra érthetetlen dolgok lógtak, és köze sem volt az iskola többi terméhez. A tanárnő „pajtásoknak” nevezett minket, és rögtön az első órán elmondta, hogy meghallgatja a nevünket, de nem fogja tudni megjegyezni, talán még évek múlva sem. Aznap emlékezetből kellett biciklit rajzolnunk. Bár igyekeztem realisztikus maradni, mint utóbb kiderült, a biciklim semmilyen körülmények között nem működött volna. Csak remélni tudtam, hogy a maradék 6 évnyi rajzórán jobban fogok majd teljesíteni.

Már nem is tudom, melyik évben estem bele a csapdába. Benne Ferge Rita tanárnő várt, három könyvvel a reneszánsz építészetéről. Egyoldalvas beadandót kellett írnom a firenzei dóm Brunelleschi-kupolájáról, ami akkor lehetetlennek tűnt, valahogy mégis sikerült. Utána jött a gótika – számomra talán ez volt az a bizonyos első látásra szerelem a művészetben. Nem sok dolgozatot írtunk művészettörténelemből, de a gótika témakörének összes alkotását tudtam, megtanultam az alkotókat, a címeket, az évszámokat, felismertem a stílusjegyeket. 10. osztályban már nem volt kérdés, hogy induljak-e a Helikon képzőművészeti kategóriájában, egy hónap múlva pedig jelentkeztem a faktra.

Itt ástam magam igazán mélyre: „aki faktos, annak meg kell írnia az OKTV első fordulóját.” Bedobtak a mély vízbe, de mindannyian ismertük már a tanárnőt, tudtuk, hogy nincs apelláta. A következő hetek szinte csak a művészettel teltek. Megtanultuk képről felismerni az összes fontosabb stílus összes jeles alkotását. Műveket elemeztünk, színelméletet tanultunk, kompozíciókról és a művészeti értelemben vett térről olvastunk. A tanulásnak meglett az eredménye, hiszen többen is bejutottunk a második fordulóba, így kezdődhetett az elemző

dolgozatok írása. Akkoriban sokat élcelődtem magamon, mert amíg a többiek festményeket és épületeket elemeztek, én vállaltam a legnagyobb kihívást: mégis ki ír egy 27 centi magas kálváriatalapzatról tízoldalas dolgozatot?! Végzősként már egy teljes koronát választottam témámként, így akkor 11. századi latin és görög szövegek fordításával tengettem a hétvégéimet, és elméleti síkon megtanultam zománcozni. 2019-ben az országos fordulóban is részt vettünk, 2020-ban pedig bár a harmadik fordulót nem szervezték meg, dobogós helyezést szereztünk. Ezek után az érettségit szinte már meg se éreztem. Addigra mindent megtanultam az OKTV különböző fordulóira, a műelemzést pedig mint idegen nyelvet beszéltem folyékonyan.

Persze a „csapda” nem csak tanulásból állt. Minden csütörtökön 3-4 órát töltöttem a 26-osban, rajzoltam, festettem, vágtam, agyagoztam. A téli hónapok voltak a legjobbak. A szertárból vagy egy táskából mindig került elő édesség, amikor pedig hideg volt, a tanárnő főzött teát. Zenét hallgattunk és a saját feladatainkkal foglalkoztunk. Sokan el se hitték, hogy ez tényleg fakt, hogy itt történik bármi is. Pedig mennyi minden történt! Múzeumokba jártunk kirándulni. A gimnázium utáni jövőnkéről beszélgettünk. A gimnázium jelenünkről beszélgettünk. Tucatjával készültek az alkotások. Néha sírtunk, amikor pedig mindenből elégünk volt, „firkáltunk” egy-két mandalát vagy portrét. Elhagytuk a komfortzónánkat, és rájöttünk, milyen jó érzés is az. Megtanultam szeretni és csinálni is az „elvont dolgokat”.

Szerencsésnek mondhatom magam. A gimnáziumi évek alatt számos olyan felnőtt volt mellettem, akitől emberfeletti támogatást kaptam. Ferge Rita tanárnő volt az egyik. Az én hajlandóságomra is szükség volt, de nélküle soha nem jutottam volna eddig. Nem tapétázhattam volna ki a kis „csapdám” falát Frida Kahlo-kiállítások emlékeivel, eredeti da Vinci-rajzok látványával, OKTV-dobogókkal. Megtanított beadandóhoz tartalom- és forrásjegyzéket készíteni, drapériát rajzolni, és elfogadni magam olyannak, amilyen vagyok. Általa kritikusan gondolkodok, már szeretek festeni is, és sokkal kitartóbb lettem. Két éve nincsen rajzórám, de a környezetemben mindenhol van egy ceruza, egy rajztömb, egy festékes tál. Jobban izgulok, mielőtt bemegyek egy kiállításra, mint mielőtt egy vizsgára. Semmi nem kapcsol ki úgy, mint a rajzolás vagy mások művészete. Ma már mást tanulok, de ha új városba megyek, a múzeumoknak nézek utána először; egy ismeretlen utcán végigsétálva ötperces épületelemzéssel megyek annak az agyára, aki éppen velem van; a művészet világnapja számomra ünnep, éppúgy, mint egy művészellátó meglátogatása. És ez mind azzal kezdődött, hogy bementem egy terembe és rajzoltam egy működésképtelen biciklit.

Számomra a 26-os csapdája nem egy gödör volt, csak egy sima tanterem, benne rajzokkal, a plafonról lógó fura dolgokkal, ezernyi eszközzel és egy Tanárnővel, aki évekig „pajtásnak” hívott, időközben pedig mindent megtanított nekem.

Szijgyártó Petra 12.A (2021)

Latrok: a negyedszázados társulat

Interjú a színjátszó csoport vezetőjével, Ferencz Melinda tanárnővel

Kedves Tanárnő! Különleges jubileumi év az idej. Immár 25 sikerekben, tapasztalatokban, emlékekben gazdag esztendő, egy negyed évszázadnyi rendezői munka áll Ön mögött. Honnan indult ez a legendássá vált társulati műhelymunka? Meséljen a kezdetekről!

Az 1990-es években már hagyománya volt a színjátszásnak a gimnáziumban, de inkább angol nyelven folyt. Rázsiné Gyulassy Adrienn tanárnő honosította meg. A gimnázium minden angol nyelvet tanuló csoportja előadott egy-egy művet karácsony előtt. Legalább 200 diákot mozgatott meg az esemény. Ezeket a lelkes színjátszókat látva gondolta Timothy Waters, akinek akkor én voltam a patronálója, hogy lehetne országos szinten is angol nyelvű diákszínjátszó fesztivál. Az ötletet tett követte, és iskolánk szervezte meg az első, azután hagyományossá váló Országos Angol Nyelvű Diákszínjátszó Fesztivált. Sok sikeres darabunk volt már, például az országos első helyezést elért Feathertop Gelencsér Katalin főszereplésével, amikor eszembe jutott, hogy magyarul is érdemes lenne elkezdni ezt a munkát, annál is inkább, mert újra elkezdődtek a Helikoni Ünnepségek.

Elsőnek 1997-ben két tehetséges fiú miatt Sławomir Mrożek Károly című izgalmas darabját választottam, amivel az 1998-as Helikonon bronz minősítést nyertünk. Utána következett a Kádár Kata című ballada, aminek a feldolgozásában még Hertelendy Attila színész, volt tanítványom is segített. Majd Kosztolányi Dezső Kanári című művét vittük színre, amivel a 2000-es Helikonon ismét érmet szereztünk, s mellette különdíjat is a szép beszédért. Ebben a darabban szerepelt Jankovics Anna, aki azóta jól ismert, kiváló színésznő.

Miért pont Latrok? Honnan a névválasztás?

Igazából nincs különösebb magyarázat. Gyorsan kellett egy név, itt nyílt ki a szótár, és megtetszett a hangzása. Jézus oldalán is két lator volt. Úgy gondoltam, mi mindannyian hasonlítunk hozzájuk- remélhetőleg inkább a jobb latorhoz-, csetlünk-botlunk, próbálkozunk, de a jóra törekszünk, s bízunk benne, hogy a végén is jól fogunk dönteni...

A társulat színre vitt produkciói mind műfaj, mind témaválasztás tekintetében nagyon színes, változatos képet mutatnak. Milyen gondolati út, szempontrendszer, rendezői döntés vezette a darabválasztásban?

A diákokban rejlő lehetőséget láttam meg. Például Herczeg Laci nagyon alkalmasnak mutatkozott Tabarin szerepére, ezért pár évig vásári komédiákat adtunk elő nagy sikerrel, még a sétálóutcára is kivittük a darabot. Közben megismertem olyan diákokat is, akiket foglalkoztatott egy komolyabb darab írása. Szabad teret engedtem nekik, s úgy dolgoztuk fel a szerzkereskedelem és

az abortusz témáját, hogy izgalmas, valódi dráma lett belőle A szépség ára címmel. A munkafolyamat során jókat beszélgettünk, érveket ütköztettünk, nagyon hasznos vállalkozás volt.

Volt-e ennyi idő alatt személyes kedvence: olyan jelenetek, képek, alakítások, melyek mérföldkövekké váltak vagy hangsúlyos tapasztalatok lettek ebben a teremtő-alkotó, rendezői létben?

Wass Albert Csillag az éjszakában című darabját nagyon szerettem. Sok tehetség játszott akkoriban: Hermann Zsófia, Szekeres Alexandra, Szabó Balázs. Ezt a darabot sokan meg is könnyezték. A kibékülésről, a megbocsátásról szólt, de előtte kimondva a sérelmeket is.

Egy másik nagy élményem a 2009-es évhez kötődik, ekkor az osztályommal vittük színre a Bánk bán - töredékek című alkotást. A darabbal Kaposvárra is meghívást kaptunk, ahol nagy sikerrel szerepeltünk. Szakonyi Milán volt Endre király, és ott, a szünetben zongoráztak először négykezest Kovács Feliciánnal. Azóta mind a ketten nagy sikereket értek el.

Jó érzés fellapozni az évtizedek alatt összegyűlt képek albumát. A fotókon látszik a színpadi játék öröme, a közösségben végzett munka szeretete. Mi minden tud adni egy ilyen közösség? Mivel gazdagítja a szereplőket egy formálódó darab?

Egyszer Segesvárra is eljutottunk Nyíró József A per című darabjával. Óriási élmény volt, sokat gazdagítottunk általa.

Érdekes azonban a darabok létrejöttének folyamata is. Sokszor kísérleteztünk azzal, hogy ötvözzük a komoly mondanivalót és a játékosságot. 2012 decemberében például Örkény István Nagy karácsonyi ajándékvásár csak minálunk! Sehol másutt! című ironikus írását vittük színre, aztán váratlanul váltottunk, Regőczy István atya A kenyérből Jézuska című művének világába cseppengettünk. Nagyon izgalmas volt a két mű összekapcsolása. Egyfelől Örkény felszabadító, vidám humora a jelen felszínességét láttatta velünk, amikor a vásárlás láza eltakarja előlünk a lényegét, majd Regőczy atya írásának dramatizált változata engedett betekintést nyerni a börtönök világába, ahol egy kenyérből formázott Jézuskával is tudtak melegséget teremteni. A két világ közt Illés Kristóf és Vass Benjamin zenéje segítette át a nézőket.

Nagy élmény volt a Kóka Rozália népművésznek köszönhető hadikfalvi betlehemes színpadra formálása is. A négy csobán fergeteges pásztortáncot mutatott be Fodor Mátyás vezetésével.

25 év alatt sokat változott a világ. Más a 21. századi közönség ízlése, felnőtt egy új generáció, amely már teljesen más nyelven beszél, másképp látja, éli az őt körülvevő világot. Hogyan szólítható meg az online térbe merülő, virtuális világjáráshoz szokott digitális nemzedék?

A színház szeretete nem múlt el. Ma is szeretik megmutatni magukat a diákok, igaz, inkább vidám művekben, de ha kell, vállalják a komolyabbakat is. Boda

Ábel például Kéri Balázssal nagyon jó párost alkotott, többször megnevettették a közönséget, de amikor Csiszér Albert drámáját választottam karácsonyra, Heródesként is nagyot alakított az azóta Színművészeti Egyetemre járó diák.

2016-ban pedig a Szent László legendája Szépvízen című darabot adtuk elő, ami szintén távolinak tűnhet, mégis jókora csapat állt mellé. A darab aktualitása (a közösségekben élő, szelíd emberek világát egy horda valahonnan el akarja söpörni) szíven üti az embert. Ezzel az előadással elnyertük a legjobb rendezés díját a Színházi Világnapon. A családfőt Kéri Balázs, feleségét Nagy Nikolett játszotta.

Szent László legendája Szépvízen (Kéri Balázs, Nagy Nikolett és Németh Tamás főszereplésével)

A pandémiás közelmúlt az iskolai színjátszásra is rányomta a bélyegét. Több társulat széthullott, a diákokat nehéz volt újra megszólítani, mintha mindent újra kellett volna kezdeni. A LATROK azonban ezt a válságos időszakot is túlélte: a társulat szerepelt a Színházi Világnapon és megmérettetett a Helikonon is. Nagyon szépen csillog a kategóriái ezüst!

Igen, örömmel mondhatom, hogy megmaradtunk, pedig sosem a fogyasztói társadalom igényeinek kielégítése a célunk. 2018-ban például a Biblia egy-két történetét elevenítettük meg: Mária Magdolna megtérését és egy vámszedő, Zakeus életének fordulatát. A titok, ami lenyűgözhetette a közönséget, talán az ellentét volt, a vibrálás, ahogy az egyén életén belül küzdött a jó és a rossz. A sorsforduló mindig aktuális.

A Julius P. S: Mária, a magdalai monodrámá felhasználásával készült (HISZITEK VAGY SEM? című) darab előadása után Ferencz Melinda tanárnővel.

A főszereplő Szandi Sára különdíjat is kapott.

Aztán ígéretet tettem egy akkori mellékszereplőnek, Bruncsics Bernadettnek, hogy legközelebb ő lesz a főszereplő, s ezt be kellett tartani. Így ragadtunk meg minden lehetőséget a pandémia idején is, hogy Sipos (S) Gyula Géza fejedelem idején játszó darabját, a Hajnalt bemutassuk.

Igazi kihívás volt a mai korban is érvényes üzenetet átadni egy ilyen régi időben játszó darabban. Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy a múltunkat megismerjük. Ennek a darabnak a révén ez sikerült, hiszen Hajnal, a mű főszereplője először öngyilkos akar lenni, amikor megtudja, hogy gyermekkori szerelme, István Gizellát fogja feleségül venni, s nem őt. A mű végére azonban sikerül megértenünk, hogy lehetnek az országnak fontosabb érdekei, s az elengedés is szeretet. Tehát egy kitalált, személyes történeten keresztül a történelmi ismereteink is bővíthettek. A mű szerzője is eljött Keszthelyre megnézni a premiért, s utólag azt írta: „Nagyszerű élmény volt látni, hogy a színpadon az ifjú színészek milyen szépen és jól formálták meg az alakokat. A tanárnő és a gyerekek munkája megérdemelt sikert aratott, a szerző pedig a feleségével együtt boldogan nézte ezt végig a nézőtéren. Hálásan köszönöm!”

Milyen terveket, célokat fogalmazna meg a jövőben?

Szeretném, ha a színjátszó társulat munkája folytatódna, és a jövőben is értéket adnánk át és teremtenénk. Amíg lehet, ezen az úton mennénk tovább.

Az interjút készítette: Szabó-Kövi Kamilla 9.A osztályos tanuló

A 2022-es előadás után Ferencz Melinda és Kövi Andrea tanárnő a diákokkal

Irodalmi versenyeink

Bertha Bulcsu irodalmi pályázat

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium **irodalmi pályázatot** hirdet, tisztelegve egykori diákja, a XX. század második felének kiemelkedő dunántúli írója előtt.

Tematikus megkötés nincs. Iskolánk bármely diákja pályázhat. Eddig még nem publikált pályaműveket fogadunk el.

Nevezhető: legfeljebb 3 vers vagy 3 novella, vagy 1 esszé

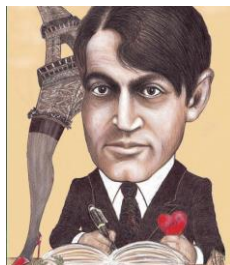
– Terjedelmi korlátok: maximum 2000 szó (kb. 5 A/4 oldal).

– A pályamunkákat a **bbirodalmipalyazat@gmail.com** címre kell elküldeni, Word fájlban. A fájl elnevezését az alábbi formátumban kérjük: szerző neve – osztálya – mű-művek címe.

Beküldési határidő: 2021. december 17.

A zsűризést a gimnázium magyar-művészeti munkaközösségének tagjai végzik.

A kiemelkedő színvonalú pályázatok alkotóit könyvtalvánnyal jutalmazzuk, és lehetőséget kapnak arra, hogy a Helkoni Ünnepeken képviseljék iskolánkat munkáikkal.

2020-ban a zsűri díjazottjai:

vers kategóriában

Ványa Szilvia 9.A

Vass Gábor 10.B

próza kategóriában

Borbély Zsófia 11.B

Eredmények 2020-21:

1. **Liszák Lili** 10.C és **Hintalan Cseperke** 10.B

2. **Vers Enikő** 11.A

3. **Borbély Zsófia** 12.B

Eredmények 2021-22:

1. **Bencze Lilien Alexa** 10.A

2. **Dencsi Blanka Anna** 10.C és **Varga Dorottya** 9.A

3. **Clausen Anna Solveig** 10.A

A zsűri által legjobbnak ítélt pályamű: Bencze Lilien: Csendes fenyves

Bencze Lilien Alexa: Csendes fenyves

Bársonyos ég már csendes, s alszik az éjjeli fenyves;

lágyan suttog a lomb; halkan szunnyad a domb.

Törzse a fáknak vékony, s röttté festi az alkony,

köztük surran a szél; lassan a Hold felkél.

Gyanta aranyszín illata; fenyves friss, üde sóhaja;

némán csillan a fény; hál, aki nappali lény.

S immár ébred az árnyék, hogy ködből ma kiváljék;

lomhán baktat a Hold: fénylő mennybeli folt.

Éjjel minden gyermeke zsákmányt szerzeni felkele;

tücskök kórusa zeng, tőlük a föld is reng;

S szól a hegyeknek hátán, képzelet távoli táján:

dallam az éj küszöbén, ringat a völgyek ölen.

Messzi, hunyorgó csillagok: ők őrzik, hova ballagok;

úttalan útszövevény: rajtuk lépkedek én.

Titkos, nesztelen ösvény; vonzón bűvöl az örvény:

erdő árnya, de mély! Csendben elnyel az éj.

„Vázlatokat, karakterlistát és családfát is készítettem”

Unaloműzésképpen kezdett novellát írni egy borongós délután az őszi szünetben, de mivel ennek korlátai szűknek bizonyultak, végül négyszáz oldalas detektívregény lett belőle – meséli Bencze Lilien Alexa, akinek most jelent meg első kötete, Az ördög játszómája címmel. A Könyv Guru Kiadónál megjelent viktoriánus korabeli krimi szerzőjével beszélgettünk a csavaros sztorik összeállításának kulisszatitkairól, hogy milyen címötleteket vetett el, mire rátalált az igazira, mikor van ideje könyvet írni egy iskolásnak, és milyen érzés volt kézbe venni első könyvét.

Ha jól tudom, még iskolás korú, és máris egy 400 oldalas regénnyel rukkolt elő. Hogyan, mikor jött az ötlet és az ihlet, hogy egy ilyen nagylélegzetű munkába fogjon?

Gyermekkorom óta érdekel az irodalom, és amióta csak megtanultam olvasni, a könyvek lapjain megelevenedő történetek varázslatos világa megállíthatatlanul magába szippantott. Az első mesekönyvemet 7 évesen írtam meg, és akkor elhatároztam, hogy felnőttként mindenképpen hivatásos író leszek, azonban arról álmodni sem mertem, hogy az a novella, amibe 15 évesen, az őszi szünet egyik borongós napján, unaloműzésképpen kezdtem bele, valaha is kiadásra kerülhet. Végül mégis így alakult, miután az eredetileg rövid elbeszélésnek szánt művet egy valódi detektívregénnyé bővítettem ki. A történet alapjául szolgáló ötlet pedig egy gimnáziumi irodalomórán pattant ki a fejemből, amikor a krimikről tanultunk, aminek hatására kedvet kaptam arra, hogy kipróbáljam magamat ebben a műfajban. Az elképzelésem kidolgozásához a novellák korlátai túlságosan szűknek bizonyultak, a kezdeti inspirációnak köszönhetően pedig a fejezetek szinte megírták magukat, és végül megszületett a 400 oldalas regényem.

Miért éppen egy angol közegben játszódó krimit írt? Mi az, ami olyan közel áll Önhöz a csavaros detektívtörténetek világából?

A krimi szó számomra elsősorban a klasszikus angol detektívregényeket idézi fel, emiatt evidensnek tűnt, hogy az én történetemnek is a viktoriánus korabeli Anglia vadregényes tájain, a vidéki kúriákban élő, konflisokkal furikázó, cilindert, felöltöt viselő úriemberek és estélyi ruhákban bálozó hölgyek magával ragadó hangulatú világában kell játszódnia. Továbbá a rejtélyek megfejtése, a

nyomok felfedezése, az érdekes cselekményszálak, a találgatás, az intrikák, a feszültség, a fordulatok és a nyomozó küzdelme az igazság felkutatásáért teszik számomra ellenállhatatlanná a detektívregényeket, ezért igyekeztem a saját történetembe is belefoglalni ezeket az elemeket.

Igen bonyolult a nyomozás története Lord Richwood gyilkosa után. Milyen módszerrel építette fel a cselekményt, hogy ne vesszen el a nevek és részletek között, és megfelelően adagolja az információkat, fordulatokat?

A detektívregényekben nélkülözhetetlenek tartom a látszólag kibogozhatatlan cselekményszálakat, ezért a történetemben is egy komplikált nyomozást szándékoztam az olvasók elé tárni. Annak érdekében, hogy ne gabalyodjak bele ezekben a szálakba, többek közt vázlatokat, részletes jegyzeteket, karakterlistát és családfát is készítettem. Az események előrehaladtával egyre jobban kikristályosodó történetben fokozatosan adagoltam az újabb információkat, és előre meghatároztam, mikor következzen egy-egy csavar vagy fordulat, hogy azok éppen a megfelelő időpontban érhessék el a kívánt hatást.

Mennyire kellett mindent előre megtervezni, vagy voltak esetleg olyan cselekményszálak, amelyek menet közben, írás közben alakultak?

Miután megszületett az ötlet, hozzáláttam a cselekmény kidolgozásához. Azonban eredetileg csupán a történet vázát készítettem el, tehát csak az eleje, a vége, a főbb események és karakterek körvonalazódtak előttem. Az igazat megvallva a többi magától jött, amikor azonosultam a kor szellemével és a szereplők gondolkodásmódjával, és hagytam, hogy elsodorjanak az általam alkotott események. Emiatt menet közben rengeteg új cselekményszálát, bonyodalmat, karaktert és dialógust illesztettem be.

Mire kellett figyelnie, hogy egy korábbi történelmi korban, egy másik kultúrában is hitelesen vezesse a hőseit? Minek kellett utánanéznie ehhez?

Természetesen rengeteg kutatást és háttértudást igényelt, hogy a 19. századi Angliába helyeztem a regényem cselekményét, ám ez nem tántorított el, hiszen a viktoriánus kor a kedvencem. Mivel hitelességre törekedtem, mindennek utánajártam: mik léteztek már abban a történelmi korban? Hogyan öltözködtek, mivel közlekedtek, miről és hogyan beszélgettek? Milyen volt az arisztokrácia, a polgárok vagy a cselédek élete? A műbe beépített történelmi és tudományos ismereteket zömében az internet segítségével sajátítottam el, de emellett a témával foglalkozó könyvek, szótárak, filmek és iskolai tanórák ismeretanyagát is felhasználtam.

Kik azok az írók, akiket a példaképeinek tekint? Kiknek a regényeit olvassa szívesen? A detektívregények a kedvencei? Kiktől leste el az írói mesterséget, a feszültségkeltés művészetét?

A krimiírás terén természetesen a műfaj legismertebb alkotóit tartom példaképeimnek, például Edgar Allan Poe-t, Sir Arthur Conan Doyle-t és Agatha Christie-t, akiknek a munkássága inspirálta a regényemet. Azonban képtelen

lennék egyetlen kedvenc műfajt megnevezni, hiszen könyvmolyként rengeteget olvasok a fantasytól kezdve a sci-fiken és romantikus regényeken át a szépirodalomig. Az írás művészetét ezekből igyekeztem elsajátítani, miközben megfigyeltem a történetvezetést, a jellemábrázolásokat, karakterfejlődéseket, a párbeszéd felépítését, és felhasználtam tapasztalataimat a saját stílusom keresése közben.

Meséljen egy kicsit a címlapról! Hogyan született a borítógrafika? És milyen ötletek voltak a címre? Hogyan lett végül Az ördög játszója változat?

A könyv borítója a cím alapján született, mivel mindenképpen valamiféle játszót akartam megjeleníteni rajta, ahogyan az ördögi tettes a háttérből bábukként rángatja a szereplőket. Az előtérben pedig a gyilkosság helyszíne, vagyis a lord vidéki rezidenciája látható, ahol a regény játszódik. Hosszas ötletelés után megkértem egy barátnőmet, hogy ezeket az elemeket felhasználva készítsen egy vázlatot, amit a grafikusom fel tudott használni a végleges borítóterv megrajzolásához. A címet pedig a regény befejezése után találtam ki, mivel számomra az volt a legnehezebb, hogy össze kellett foglalnom egy több száz oldalas történet esszenciáját pár szóban, miközben igyekeztem ügyelni arra, hogy a cím találó, figyelemfelkeltő és ötletes legyen. Sok hasznavehetetlen és sablonos lehetőség (Gyilkosság a rezidencián, Edenville-i rejtélyek, A meggyilkolt lord esete) mérlegelése után végül Az ördög játszója változatnál állapodtam meg, mivel érdekfeszítő, titokzatos jellege mellett csak a történet végén nyer értelmet.

Mikor van ideje a tanulás mellett írni? Mennyi időt tud egyszerre az alkotással foglalkozni?

Sajnos a tanév során legfeljebb hétfégenként vagy hosszabb szünetekben tudok az írással foglalkozni, hiszen az iskolai teendők prioritást élveznek. A regényem nagy részét is nyáron alkottam meg. Olykor nehéz megtalálni az egyensúlyt a kötelességteljesítés és a szórakozás között, azonban számomra az írás hobbi, amiben örömet lelem, nem pedig munka, ezért szeretem erre áldozni a szabadidőmet. Amikor írás közben szabadjára engedem a fantáziámat, és élvezem, hogy van egy teremtett világ, aminek a sorsát a kezemben tartom, és csak a képzeletem szabhat neki határt, akkor akár órákra is képes vagyok belemerülni az alkotásba.

A könyv elején köszönet mond Szalai Klára tanítónőjének, hogy „elindított ezen az úton”. Milyen támogatást adott a tanárnő, miben bátorította, segítette?

Szalai Klára tanítónőmnek köszönhetem, hogy megtanított olvasni, írni és megszerettette velem a magyar nyelvet és irodalmat. Emellett lelkiismeretesen felkészített, támogatott és elősegítette, hogy kimagasló eredményeket érjek el magyar tanulmányi versenyeken. Megismertette velem anyanyelvünk csodálatos, kimeríthetetlen szókincsét, amit kamatoztatni tudtam regényírás közben. S később sem engedte el a kezemet, amiért hálával tartozom neki, továbbá a családomnak is az önzetlen támogatásukért.

Volt-e más is, akitől tanácsot kért és kapott első regényéhez? Voltak-e olyanok, akik elolvasták a regényt még megjelenés előtt, és ötletekkel segítettek?

Mivel eredetileg ezt egy próbának szántam, nem igazán kértem tanácsokat, és előzőleg semmilyen írói tanfolyamon nem vettem részt, csupán az általam olvasott könyvekből szereztem útmutatást. Amikor elkészültem a regényemmel, a családtagjaim átolvasták, véleményezték és apró módosításokat javasoltak, amelyek alapján korrigálni tudtam a hibáimat.

Mi volt a legnehezebb a regényírásban? Volt-e, hogy úgy érezte: túl nagy fába vágta a fejszét? Ha volt menet közben elakadás, mi az, ami segítette a továbblépésben?

A legnagyobb gondot az idő és az ideális munkakörülmények hiánya jelentette. Az iskolai teendők és a hétköznapi nyüzsgése ritkán engedték, hogy elmerüljek a képzeletbeli világomban. Magában az írásban azonban nem ütköztem leküzdhetetlen kihívásokba, mivel a saját ízlésem szerint alakítottam a cselekményt, és nem arra törekedtem, hogy mindenáron megfeleljek mások elvárásainak, hiszen a regényírást elsősorban szórakozásként, szabadidős tevékenységként űzöm. Ha mégis egy olyan akadály állta az utamat, amit nem sikerült elsőre átugranom, azt nem kudarcként éltem meg, hanem inkább megkerültem, és a kitérő közben számos új, hasznos tapasztalattal gazdagodtam.

Milyen érzés volt, amikor végre a kezébe foghatta első könyvét? És milyen tapasztalatokat szűrt le ebből az egész folyamatból? Van-e, amit ma már másképp csinálna?

Még egy író számára is leírhatatlan érzés árasztott el, amikor kezembe vettem a kiadott könyvemet, és örömmel tekintettem vissza a gép előtt eltöltött megannyi, koncentrációval és ötleteléssel teli órára, ami abban a pillanatban mind megtért. Hihetetlenül felemelő és megdöbbentő is egyben, hogy a fejemben megszülető gondolataim feketén-fehéren, papírra nyomtatva eljuthatnak rengeteg emberhez. Valószínűleg semmit sem csinálnék másképp, hiszen megtaláltam a legideálisabb kiadót, amellyel gördülékenyen folyt az együttműködés. A jövőben az olvasói kritikákat, visszajelzéseket és tanácsokat megfogadva törekszem a fejlődésre.

A regény utolsó mondata azt sejteti, hogy készül a folytatásra? El szabad árulni már valamit erről a tervről?

Igen, szándékosan így fejeztem be a regényemet, hiszen már készülök a folytatásra, amelyben a detektívem és a segédje vissza fognak térni, hogy újabb titkokról rántsák le a leplet. Emellett több félkész történet ötlete kavarg a fejemben, amelyeket szintén meg szeretnék valósítani egyszer, úgyhogy más műfajokban is ki fogom próbálni magamat, nem ragadok le csupán egynél.

2022. március 22. Könyv Guru

Vajda János vers- és prózamondó verseny

KEDVES VERSSZERETŐ BARÁTUNK!

Hívunk – várunk a Vajda János vers- és prózamondó versenyre, melyet november 23-án 13-kor tartunk iskolánk könyvtárában.

Két művel készülsz! Választhatsz a jelen és a múlt irodalmából, mondhatod részletet egy alkotásból, ismert és kevésbé ismert szerző munkáját is előadhatod. Válogass kedvedre!

Amennyiben kérdésed van a versennyel kapcsolatban, keresd magyartanárodat!

A 2021-22-es tanévben a Helikoni Ünnepeken a verseny legjobbjai képviselték iskolánkat:

Kurusta Sára 11.B, Lizák Lili 11.C, Bruncsics Bernadett 12.A

Dalol a Vajda

Dalol a Vajda apraja és nagyja, karácsonytájba' és a nyári zajba'
Minden osztály BerTanárnőt¹ hajtja: „Álljon össze végre az a fránya banda!”
Hangszerszóló kottázva, énekesek glédába, ahány osztály, annyiféle nóta,
Örömben lepereg már az öreg falak bújja.

Aztán mikor eljön végre a bemutató napja,
Sorszámot húz minden osztály, úgy készül a „RAJT”-ra.
Egyik műsort követi a másik, tanáraink arcán a büszkeség játszik.
Nagy tapsot kap mindegyikünk, na de jön a kérdés:
Ki lesz ma a kupagyőztes aranytorkú népség?

Szavazással eldől ügyis, talán nem is ez a lényeg,
Hanem, hogy egy pillanatra dalba borul Keszthely város szíve.
Ekkor örül csak igazán a vajdás diáksereg,
Szelek szárnyán száll a dalunk: mi összetartozunk.

Monostori Erzsébet 11.C (2022)

¹ BerTanárnő: Farkas Berta tanárnő a Dalol a Vajda ötletadója, előkészítője és megvalósítója. Iskolánk énektanára az összes osztályt felkészíti egy-egy könnyűzenei produkció előadására, melynek során az éneklés mellett számos hangszermegszólaltatói is az osztály tagjai.

Helikoni élménybeszámoló

„A Helikoni Ünnepségek a dunántúli középiskolás korosztály nagy hagyományokkal rendelkező, kétévente megrendezésre kerülő keszthelyi kulturális seregszemléje, ahol a diákok iskolai keretek között, 20 művészeti kategóriában, szakértő zsűri előtt mérik össze tudásukat” – így fogalmazza meg tömören a Helikon lényegét az ünnepek hivatalos honlapja. Három év kihagyás után idén végre ismét megrendezésre került ez a különleges, sokszínű, rengeteg élményt és emléket adó esemény. A gimnáziumi éveim egyik fénypontja lett ez a három nap.

Fotó: Belovári András

2020-ban alig vártuk az áprilist. Hónapokkal korábban elkezdtünk készülni, és ahogy közeledett az időpont, egyre jobban izgultunk. Március elején megtartottuk a kategóriánkénti válogatókat, leadtuk a nevezéseket. Aztán jött a koronavírus-járvány. Távolságtartás, maszkviselés, otthonmaradás – és ezzel a várva várt Helikon képe szertefoszlott. Mélységesen csalódtunk, nemcsak úgy éreztük, hogy feleslegesen készültünk ennyit (persze a fejlődésre fordított munka sosem haszontalan), de azt is tudtuk, hogy egy hatalmas élményről fogunk lemaradni a járvány miatt. Így mondanom sem kell, hogy mekkora öröm volt, mikor idén láttuk az iskola ablakából, ahogy a Fő tér fölé kerülnek a helikoni zászlók, majd megérkezik az óriási, dekorálásra váró Helikon felirat.

Komoly felkészülés előzte meg az idei versenyt. A tél folyamán készítettünk egy kiselőadást a Helikon múltjáról és jelenéről, érdekességekkel és hasznos információkkal, ezt pedig minden osztályban, sőt még a tanári karnak is bemutattuk. Mivel legutóbb 2018-ban volt Helikon, sok diák vagy nem is hallott róla, vagy egyszerűen nagyon kevés információval rendelkezett. Az előadással sikerült többé-kevésbé felkelteni az érdeklődést – zenekarok alakultak, képzőművészeti alkotások készültek, osztály- és iskolatársak kezdtek összedolgozni és jobbnál jobb produkciókat alkotni. Az iskola idén majdnem minden kategóriában tudott nevezést leadni, és a résztvevők felettébb eredményesen is szerepeltek – a 102 induló intézmény közül a Vajda a 3. helyen végzett.

A felkészülés számos kihívást rejtett magában. A rendezvény április végén van, így könnyű azt gondolni, hogy sok ideje van még az embernek, aztán hirtelen azt veszi észre, hogy alig pár hét maradt, majd már csak pár nap az utolsó simításokra. Az sem volt egyszerű, hogy a csapattagokkal (például kórusban,

zenekarban, kamarában) összeegyeztessük a gyakorlásra szánt időpontokat, de a Helikon igazán megérte az erőfeszítést.

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium leánykara a 2022-es Helikoni Ünnepségen

Egyik napról a másikra megtelt a város diákokkal. Akármerre sétáltam, sosem voltam egyedül az utcákon. Nevetgélő, beszélgető, a helyszíneket épp nem találó, vidáman éneklő vagy látványosan izguló csoportokba botlottam lépten-nyomon. Az egész Dunántúlról érkező középiskolások lenyűgözően teljesítettek. Akármelyik kategória versenyére néztem be, mindenhol színvonalas előadásokat láthattam. Jó érzés volt olyan diákok között lenni, akik hasonlóképp szeretik a kultúrát, a művészeteket; zenélnek, szavalnak, énekelnek, táncolnak. Mindenki barátságos volt, ha szóba elegyedtem valakivel, hamar találtunk közös témát. A versenyek mellett mindig volt valami más program is, igazi fesztiválhangulat uralkodott. A kicsit zord időjárás sem tartotta vissza a fiatalokat attól, hogy állandóan az utcákon legyenek, és este a koncertek alatt is tömve volt a Fő tér. Öröm volt tapasztalni, hogy a nagyobb koncertek után nem tűnt el mindenki a térről. Persze sokan hazamentek, de sokan maradtak is. Őket is biztosan magával ragadta a hangulat – nekem olyan érzésem volt, mintha nyár lenne. A barátaimmal maradtunk még, és zenét hallgattunk, páran körbeállva táncoltunk és énekelünk, idővel mások is csatlakoztak hozzánk, olyan diákok, akik akár több száz kilométerre élnek tőlünk.

Szombaton az eredményhirdetések, majd a fődíjasok ünnepélyes gálája méltó befejezést jelentette a 2022-es Helikoni Ünnepségeknek. Hatalmas öröm, hogy én is a részese lehettem mint versenyző és mint a programokat élvező diák – sosem fogom elfelejteni.

Kurusta Sára 11.B (2022)

Iskolánk 250. évfordulójának gálaműsora

Meglehetősen ijesztő élmény olyanok előtt fellépni, akik ismernek, hiszen kíváncsian figyelő tekintetük ránk tapad. Félünk, hogy talán a vizslatás kiszúrja a hibáinkat, sőt meg is jegyzi őket. Minket mégis kárpótol az, hogy bármilyen külső dicséretet felülmúlnak azok a büszke, szeretetteljes és elismerő pillantások, amelyeket csak olyanoktól kaphatunk, akikhez valamilyen formában kötődünk.

Az előadóművészet abban különbözik a többitől, hogy kezdete és vége van. Míg egy festményt bármikor megtekinthetünk, addig a színpadon töltött idő véges. Mi, fellépők befejezzük a produkciót, és várunk, mi lesz a közönség reakciója. A gála estjén pedig kivétel nélkül tapsvihar töltötte meg a színházat. Mély levegő, nagy mosoly, meghajlás és az őszinte megkönnyebbülés: sikerült! Majd lesétálunk a pódiumról, tudva, hogy ott hagytunk egy kis darabot magunkból, amit most megannyi szeretünk láthatott.

Visszatérve a színpadok mögé az idegességet és a koncentrációt felváltotta az öröm és a megkönnyebbülés. Máshogy néztünk egymásra, sűrű gratulációkkal illettük a másikat, miután oldalról lestük a széles színpadon folyó eseményeket. Az öltözőben és a folyosón kétségbeesett és támogató szavak váltották egymást, melyek összekovácsoltak minket.

Az iskolánk 250. évfordulójának szentelt gálát óriási szervezőmunka alapozta

meg, amely Szabó Edit tanárnő kitartó munkájának gyümölcse, ezért az egész iskola és a gálára érkező közönség nevében hatalmas köszönetet szeretnék neki mondani. A rendezvényt nagyban segítette Farkas Berta tanárnő lelkes felkészítő munkája és Skerlecz András tanár úr technikai segítsége. Felemelő volt egy ilyen színvonalas eseményen részt venni – fellépőként és nézőként egyaránt. Mindemellett köszönet és gratuláció illeti a grafikusokat, szövegírókat, konferálókat, hangosítókat, felkészítő tanárokat és mindenki mást, aki segített, hogy ez az este létrejöhessen és zavartalanul folyhasson.

Külön köszönet minden fellépőnek, énekesnek, táncosnak, hangszeresnek,

zenekarnak, színésznek, vers- és prózamondónak, hogy azon a csütörtöki napon akár kétszer is vállalták a fellépést. Nagyszerű élmény volt látni iskolatársaink személyiségének egy másik, művészi oldalát. Továbbá szeretnénk megköszönni, hogy a gála után rengeteg büszke pillantásban, szeretetteljes ölelésben és elismerő szóban lehetett részünk tanárainktól, barátainktól és iskolatársainktól egyaránt.

Végezetül pedig köszönjük, hogy 2022. június 2-án egyszerre büszkélkedhettünk és lehettünk büszkék magunkra, egymásra és az iskolánkra.

Varga Sára 11.C (2022)

Helikoni Ünnepségek 2018

Vizuális művészetek

<i>Arany</i>	Szabolcs Bence Sziogyártó Petra Hosszú Kristóf Pálffy Márk Horváth Dorka Szabolcs Marcell
<i>Ezüst</i>	Födelmesi Nóra Rajnai Liza Borsos Réka Czinderi Laura Pozsegovits Balázs
<i>Bronz</i>	Fazekas Dalma Besze Brigitta Scheffer Sára Nagy Luca Sára
<i>Különdíj</i>	Horváth Edina

Vers- és prózamondás

<i>Arany</i>	Kiss Réka Töreki Tilda
<i>Ezüst</i>	Hefler Flóra
<i>Különdíj</i>	Kiss Réka Töreki Tilda

Színjátás

<i>Bronz</i>	Latrok színjátszó kör
<i>Különdíj</i>	Szandi Sára

Irodalmi alkotások

<i>Ezüst</i>	Lakatos Viktória
<i>Bronz</i>	Szabolcs Bence

Mozgóképek és multimédia

<i>Bronz</i>	Scheffer Sára
--------------	---------------

Könnyűzene, ének

<i>Arany</i>	Sterk Rajzó Luca
<i>Ezüst</i>	Kiss Réka

Könnyűzene - zongora

<i>Arany</i>	Penk Ádám
--------------	-----------

Női kar

<i>Ezüst</i>	A gimnázium női kara
--------------	----------------------

Komolyzene - szólóének

<i>Arany</i>	Kiss Réka
--------------	-----------

Komolyzene - kamara

<i>Arany</i>	Chagall együttes: Lekics Krisztina, Tamás Luca, Tóth Veronika, Tóth Kincső, Kendeh Gusztáv
--------------	---

Komolyzene - hangszerszóló

<i>Arany</i>	Lekics Krisztina zongora Cságoly Botond zongora Bernáth Róbert harsona Lakatos Viktória klarinét Varga Márton hegedű
<i>Ezüst</i>	Varga Sára fuvola

Néptáncgyüttes

<i>Bronz</i>	Nagyváthy
--------------	-----------

Néptáncgyüttes

Néptánc - szóló

<i>Arany</i>	Varga Márton
--------------	--------------

Népzene

<i>Fődíj</i>	Varga Márton tekerőlant
<i>Arany</i>	Varga Márton tekerőlant

Népdal

<i>Fődíj</i>	Varga Sára
<i>Arany</i>	Varga Sára

Keszthely város különdíját kapta: Varga Sára és Varga Márton

Helikoni Ünnepek 2022

Vers- és prózamondás

Fődíj: Kurusta Sára 11.B
Arany Kurusta Sára 11.B
Ezüst Liszák Lili 11.C

Irodalmi alkotás

Arany Clausen Anna 10.A
 Horváth Zsombor 12.B
Ezüst Dencsi Blanka Anna 10.C
Bronz Bencze Lilien Alexa 10.A

Színjátszás

Ezüst Latrok színjátszó csoport:
 Bruncsics Bernadett 12.A, Vers Enikő 12.A, Czicza Szabolcs 12.C,
 Galuska Luca 10.C, Rónai Tirza 11.C, Csipszer Dárió 11.C, Fehér
 Csongor 9.B, Havasi Anita 10.A

Komolyzene-hangszerszóló

Arany Kovács-Markó Ákos 9.A (klarinét)
 Palkovics Márton 9.A (gitár)
 Merics Edit 10.A (szaxofon)
 Varga Sára 11.C (fuvola)
 Ilyés-Nagy Emma 9.A (gitár)
 Kurusta Sára 11.B (zongora)
Különdíj Kovács-Markó Ákos 9.A (klarinét)
 Palkovics Márton 9.A (gitár)
 Merics Edit 10.A (szaxofon)
 Varga Sára 11.C (fuvola)

Komolyzene-kamara

Fődíj Szivárvány kvartett
Arany Szivárvány kvartett:
 Juhász Judit 11.A, Kurusta Sára 11.B, Merics Edit 10.A,
 Kendeh-Kirchknopf Gusztáv 11.A, Varga Sára 11.C
Ezüst Vadászkürt-kvintett:
 Koma Nikol Míra 12.C, Merekva Gusztáv 12.A, Merekva Máté 12.B

Mozgókép és multimédia

Bronz Deme Hanga 12.A
 Kántor Piros 12.A

Mozgásművészet és moderntánc szóló és duó

Arany Vastag Zsófia 9.A, Tihanyi Barnabás 11.B (Latin táncok)

Népzene

Arany

Padkaporos:

Szabó Pál 11.C (tekerőlant), **Balácsi Marcell** 11.C (tekerőlant),
Varga János 11.A (klarinét)

Népdal

Ezüst

Csósz-Tóth Anna 10.B

Humpok Lilla 10.B

Varga Dorottya 9.B

Könnyűzene és ének szóló és duó

Ezüst

Lizák Lili 11.C

Bronz

Krepsz Fanni 11.C

Könnyűzene és ének-együttes és zenekar

Ezüst

Sabato:

Berényi Dénes 9.B, **Szakonyi Bence** 9.B, **Tárnai Anna** 9.B,

Varga Dorottya 9.B, **Kendeh-Kirchknopf Gusztáv** 11.A,

Merics Edit 10.A, **Szabolcs Soma** 12.B

Bronz

Dóka Petra 9.C, **Fodor Janka** 9.C, **Szabó Panka** 9.C

Vizuális művészetek

Arany

Farkas Noémi 10.B

Havasi Anita 10.A

Cser Tímea 12.A

Clausen Anna 10.A

Ezüst

Udvari Eszter 12.B

Bronz

Berger Réka 9.A

Varga Enikő 9.A

Különdíj

Rónai Tirza 11.C

Leánykar

Bronz

Berger Réka, **Ilyés-Nagy Emma**, **Szabó-Kövi Kamilla**, **Varga Enikő** 9.A, **Clausen Katalin** (hegedű) 9.B, **Tóth Hédi**, **Németh Dorina**, **Szabó Panka**, **Dóka Petra**, **Illés Márta**, **Horváth Sára**, **Horváth Boglárka**, **Fodor Janka**, **Bognár Boróka** 9.C, **Clausen Anna**, **Havasi Anita**, **Horváth Lara**, **Hajas Réka**, **Tóth Dorottya** 10.A, **Humpok Lilla**, **Csósz-Tóth Anna**, **Kottán Katalin**, **Keserü Anna**, **Fülöp Mira**, **Czirok Kamilla** 10.B, **Galuska Luca**, **Kiss Réka**, **Horváth Emese** 10.C **Gerencsér Dorka**, **Rónai Eszter**, **Szöllősi Mirtil**, **Mikolás Virág**, **Zömbik Luca**, **Babicsák Borbála**, **Németh Georgina**, **Dencs Boglárka**, **Gombos Lilla**, **Rónai Eszter**, **Juhász Judit** 11.A, **Molnár Dóra** (zongorán is kísér), **Kurusta Sára** 11.B **Monostori Erzsébet**, **Lizák Lili**, **Fehér Zita**, **Balázs Orsolya**, **Krepsz Fanni**, **Varga Sára** (fuvolán is közreműködött) 11.C

Keszthely város különdíját kapta: Kurusta Sára

Versenyeredmények

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Művészettörténet

- 2018 Szabolcs Bence 12.B országos 5. hely
Szabolcs Marcell 12.B országos 7. hely
Hegedüs Ádám 11.C országos 9. hely
Nagy Luca Sára 12.A országos 14. hely

Felkészítő tanár: Ferge Rita

- 2019 Hegedüs Ádám 12.A országos 4. hely
Szijgyártó Petra 11.A országos 5. hely

Felkészítő tanár: Ferge Rita

- 2020 A második fordulóra jutott:

- Fazekas Dalma 12.C
Koszorús Sámuel 12.C
Kubicsek Panna 12.B
Szijgyártó Petra 12.A országos 3. hely
Borbás Barna 11.C országos 5. hely

Felkészítő tanár: Ferge Rita

- 2021 Cser Tímea 11.A országos 11. hely
Borbás Barna 12.C országos 16. hely
Deme Hanga 11.A országos 19. hely
Csíkos Lili 11.A országos 21. hely

Felkészítő tanár: Ferge Rita

- 2022 Cser Tímea 12.A országos 7. hely

Felkészítő tanár: Ferge Rita

Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny, Zala és Vas megyei forduló

- 2018 4. helyezett csapat:
Baracska Anna Katica, Kondorosy Botond, Pontyos István, Simon Bence 8.A

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

- 2019 1. helyezett csapat:
Bencze Lilien Alexa, Clausen Anna, Budavári Dorka, Gyarmati Ádám 7.A

2. helyezett csapat:

- Mikolás Virág, Rónai Eszter, Szöllösi Mirtill, Zömbik Luca 8.A

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

- 2020 1. helyezett csapat:
Bencze Lilien, Clausen Anna, Hajas Réka és Tóth Sára 8.A

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

- 2021 4. helyezett csapat:
Buzási Sára, Czibulya Anna Lili, Ferenczi Zsombor, Sárompek Virág 7.A

Felkészítő tanár: Szabó Edit

2022 2. helyezett csapat:

Sánta Dóra, Tóth Nóra Amira, Katona Léna, Dávid Lora 7.A

Felkészítő tanár: Kövi Andrea

1. helyezett csapat:

Czibulya Anna Lili, Ferenczi Zsombor, Sárompek Virág 8.A

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny, országos döntő

2019 12. helyezett csapat:

Bencez Lilien Alexa, Clausen Anna, Budavári Dorka és Gyarmati Ádám 7.A

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2020 2. helyezett csapat:

Bencez Lilien, Clausen Anna, Hajas Réka és Tóth Sára 8.A

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2022 17. helyezett csapat:

Czibulya Anna Lili, Ferenczi Zsombor, Sárompek Virág 8.A

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny, Pannónia körzet

2020 10. helyezett csapat:

Liszák Lili, Léman Eszter, Kecskés Viktória, Horváth Kornél 9.C

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

2021 5. helyezett csapat:

Bencez Lilien, Clausen Anna, Hajas Réka, Tóth Sára 9.A

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

Tarka lepke, kis mese megyei vers- és prózamondó verseny

2018 **Tőreki Tilda 10.A 2. hely**

Felkészítő tanár: Szabó Edit

2020 **Dunca-Stadler Márk Zoltán 7.A 1. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2021 **Dunca-Stadler Márk Zoltán 8.A 2. hely**

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Szép magyar beszédért vers- és prózamondó verseny

2018 **Brunics Bernadett 8.A 1. hely**

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

Kiss Réka 12.C és Tőreki Tilda 10.A megosztott 1. hely

Felkészítő tanár: Szabó Edit

2019 **Hefler Flóra 11.C és Tőreki Tilda 11.A megosztott 1. hely**

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Vadász Virág 12.A 3. hely

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

2020 **Dunca-Stadler Márk Zoltán 7.A 1. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

Kurusta Sára 9.B 1. hely

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Bruncsics Bernadett 10.A 2. hely

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

2022 **Kurusta Sára 11.B 1.hely**

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Kondorossy Botond 12.A 2. hely

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

Különdíj: Dencsi Blanka 10.C

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Implom József helyesírási verseny megyei döntő

2018 **Borbély Zsófia 9.B 2. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

Nagy-Pál Dorottya 11.A 4. hely

Felkészítő tanár: Hinger Tamás

2019 **Borbély Zsófia 10.B 1. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2020 **Borbély Zsófia 11.B 1. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2021 **Borbély Zsófia 12.B 1. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2022 **Fekete Fanni 9.A 5. hely**

Felkészítő tanár: Kövi Andrea

Implom József helyesírási verseny országos döntő

2020 **Borbély Zsófia 11.B 7. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2021 **Borbély Zsófia 12.B 16. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny megyei forduló

2021 **Sárompek Virág 7.A 2. hely**

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Nagy Amarilla 8.A 1. hely, országos 10. hely

Nett Vivien 8.A 3. hely

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2022 **Sánta Dóra 7.A 1. hely, Kárpát-medencei döntő 6. hely**

Katona Léna 7.A 2. hely

Szaszkó Szófia 7.A 3. hely

Felkészítő tanár: Kövi Andrea

Sárompek Virág 8.A 1. hely, Kárpát -medencei döntő 26. hely

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Latinovits Zoltán országos vers- és prózamondó találkozó országos döntő

2019 **Tőreki Tilda 11.A 1. hely**

Hefler Flóra 11.C 3. hely

Felkészítő tanár: Szabó Edit

Metropolitan Egyetem országos plakát- és illusztráció pályázat

2018 **Szabolcs Bence 12.B 3. hely**

Felkészítő tanár: Ferge Rita

A Himnusz- és Szózat-mondó verseny zalaegerszegi rendezvényén

2019 **Tőreki Tilda 11.A 2. hely**

Felkészítő tanár: Szabó Edit

TITOK Arany János verseny országos döntő

2019 **Bencze Lilien 7.A 4.hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2020 **Nett Vivien 7.A 8. hely**

Bencze Lilien 8.A 7. hely

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

NyelvÉSZ verseny

2019 **Bencze Lilien 7.A országos 11. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2021 **Vastag Zsófia 8.A megyei 4. hely**

Felkészítő tanára: Hóbor Katalin

2022 **Szaszkó Szófia 7.A megyei 1. hely, országos 26. hely**

Felkészítő tanára: Kövi Andrea

Irodalom Másképp verseny

2022 **Bencze Lilien Alexa 10.A országos 1. hely**

Felkészítő tanára: Hóbor Katalin

Tudásbajnokság anyanyelvből

2019 **Bencze Lilien országos 9. hely**

Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

2022 **Szaszkó Zsófia 7.A országos 9. hely**

Felkészítő tanár: Kövi Andrea

Tudásbajnokság irodalomból

2019 **Bencze Lilien országos 8. hely**
Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

Nemzeti Színház színháztörténeti vetélkedője

2021 **országos 26. hely:**
Dencs Boglárka, Krasznai Veronika, Mikolás Virág és Németh Georgina 10.A
Felkészítő tanár: Hóbor Katalin

Regösök húrján országos vers- és prózamondó találkozó

2020 **Dunca-Stadler Márk Zoltán 8.A ezüst**
Felkészítő tanára: Szabó Edit

Táltos világ országos népmese és népballada előadói verseny

2020 **Dunca-Stadler Márk Zoltán 8.A ezüst**
Felkészítő tanára: Szabó Edit

„Your Song” Országos Énekverseny

2021 Vegyes korcsoport, duett kategória:
Csósz-Tóth Anna 10.B, Humpok Lilla 10.B 2. hely
Felkészítő tanáruk: Farkas Berta

Budapesti Központi Éneklő Ifjúság minősítő hangverseny

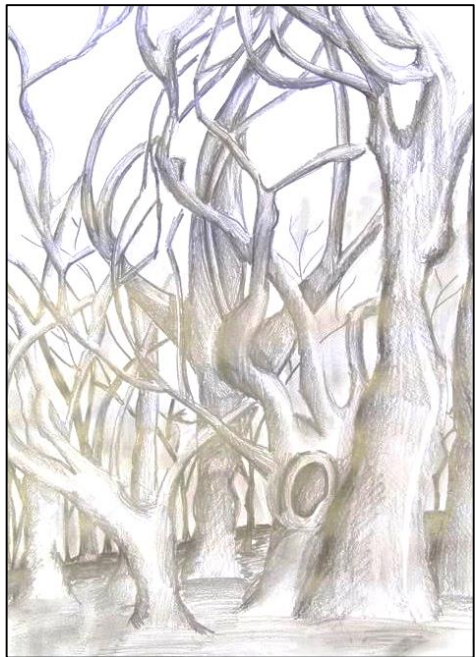
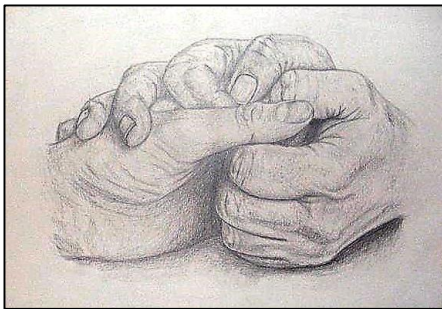
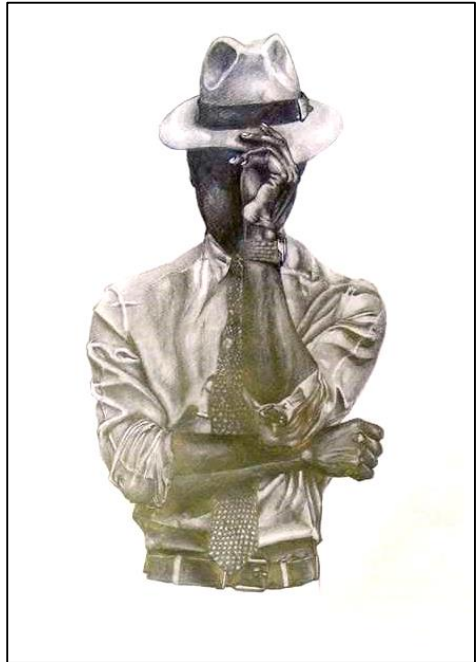
2019 A gimnázium leánykara **ezüst** minősítést szerzett
Kórusvezető: Farkas Berta

„Az én Pannoniám” középiskolások vers- és prózamondó találkozója

2019 **Hefler Flóra ezüst** minősítés
Töreki Tilda bronz minősítés
Felkészítő tanáruk: Szabó Edit

Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak 3. vetélkedő

2020 **Kéri Anna Katica 12.A 1. hely**

Válogatás a Vajda Iános Rajzverseny díjazott alkotásaiból

**TÖRTÉNELEM
MUNKAKÖZÖSSÉG**

Trianon 100

Köszöntő a trianoni békediktátum 100. évfordulója alkalmából a Nemzeti Összetartozás Napján

Kedves határon túl élő Kollégáink és Diáktársaink, drága Barátaink!

Trianon 100. évfordulóján iskolánk közössége is felidézi a békediktátum emlékezetét, mely példátlan büntetést rótt a magyarságra, felszámolva az ezeréves Kárpát-haza és a magyar nemzet egységét. Trianon óta a Kárpát-medencei magyarság különböző államok fennhatósága alá rendelve járta röggös útját a XX. század útvesztői között, és keresztként cipelte magával a szétszakítottság és számkivetettség traumáját.

Az 1989/90-es változásoknak köszönhetően a Kárpát-medencei magyarság lehetőséget kapott, hogy a XX. század kudarcain túllépve újra felvállalja a nemzeti összetartozás igényét és azt valódi tartalommal töltsse meg.

Ha visszatekintünk az elmúlt évtizedekre, büszkén elmondhatjuk, hogy ezt az elhatározást sikerült megvalósítani. Iskolánk közössége a nemzeti összetartozás napján ezért különösen nagy szeretettel zárja szívébe a határon túli diáktársakat és kollégákat, akikhez szoros baráti kötelékek fűznek bennünket, és akikkel közösen oly sok alkalommal élhettük át összetartozásunk felemelő élményét.

Találkozásaink során újra és újra meghódítottuk a Kárpát-haza varázslatos szépségű tájait és településeit, felkerestük a magyar irodalom és történelem szent helyeit, és az együttlét pillanataiban mindig örömmel tapasztaltuk, hogy több száz kilométerrel a határ túloldalán is értjük egymás gondolatait, egymás nyelvét beszéljük, azaz egy közös hazában élünk és otthon vagyunk.

Az elmúlt évtized különösen szép pillanatainak emlékezetét őrzik a kirándulásokról szóló élménybeszámolók és fényképek, melyek közül egy válogatást állítottunk össze a nemzeti összetartozás napja alkalmából. Szívből kívánom, hogy az itt feljegyzett emlékek ösztönözzenek bennünket a jövőben is az összetartozásunk tudatos felvállalására és további elmélyítésére.

Keszthely, 2020. június 4.

Barátsággal: Varga Sz. Gábor
mb. intézményvezető

Kárpátaljai örökségtúra a nemzeti szolidaritás jegyében

A határon túli és anyaországi magyarság kapcsolatainak erősítését támogató HATÁRTALANUL! program keretében 2019. május 22-én hajnali negyed hatkor indultunk el Laci bácsival és három kísérőtanárunkkal kárpátaljai kirándulásunkra. Mindenki tudta, hogy az út hosszú lesz. Dél tájban elértük a beregsurányi határátkelőt, majd hosszú várakozás után beléptünk Ukrajna területére. Beregszászon Turi Zoltán és Varga Gábor tanár urak vezetésével felfedeztük a várost. Elsőként a Beregvidéki Múzeumot látogattuk meg, ahol az évszázados népi földművelő eszközöktől kezdve egészen a néhány éves gyufamakettekig minden helyi érdekességet megtekinthettünk. Ezután a szomszédban található neogótikus templomot néztük meg, és egy rövid előadást hallottunk az épület történetéről. A Vérke patak hídján készült fotó után Varga Gábor tanár úr mutatta be Beregszász központját, majd fél óra szabadidő következett. Ezalatt eredetileg önállóan akartuk felfedezni a belvárost, azonban a rossz idő miatt egy boltban vártuk meg az idő leteltét és legtöbben igyekeztünk jelezni az itthoniaknak, hogy minden rendben van. A nap utolsó programja a szállás felfedezése volt, ami Beregszásztól 6 kilométerre, Makkosjánosiban volt. A szobák beosztása és elfoglalása után megvacsoráztunk, majd a hivatalos verzió szerint lefeküdtünk aludni, a valóságban pedig még néhány óra csapatépítő beszélgetés és játék következett.

A második napon az Ungvári Magyar Tannyelvű Drugeth Gimnáziumot látogattuk meg. A buszút során szinte minden lány hajfonata elkészült és a reggeli éneklés sem maradt el. A gimnáziumban lehetőségünk volt pénzváltásra, közben pedig beszélgetésbe kezdtünk az ungvári diákokkal. A hivatalos köszöntés után egy helybéli tanárnő előadásában megismerhettük az iskolát, majd Varga Gábor tanár úr is bemutatta a Vajdát, és átadtuk 400000 forintos adományunkat, amely – mint később kiderült – az intézmény féléves költségvetését fedezi. Ezek után a helyi diákok zenés műsora következett, amelynek második dala a mindenki által ismert *Ismerős Arcok – Nélküled* című száma volt. A nemzetünk szétszakítottságára, de egyben az összetartozásunkra is emlékeztető dalt közösen énekeltük az ungvári diákokkal; sokan meg is könnyezték ezeket a megható perceket. A bemutatók után 3 csapatra oszlottunk, amelyek élére helyi diákok kerültek, és megkezdődött a város felfedezése. A feladatok teljesítése és az ungvári diákok által diktált tempó komoly kitartást igényelt. A fáradtság megérte: megismerhettük a város gyönyörű épületeit, például az ungvári zsinagógát, megcsodálhattuk a háromszorosára duzzadt Ung folyót, valamint a számtalan színben pompázó ortodox templombelsőt. Délután egy óra körül a diákok elbúcsúztak tőlünk, és megérkezett a Rákóczi Szövetség idegenvezetője. Közösen megtekintettük az ungvári várat, a benne található

érdekes kiállításokat és a különböző tájak jellegzetességeit felvonultató skanzent. Ezután következett a nap legnagyobb meglepetése: a nevickei várrom. Szakadó esőben hegyet mászni kifejezetten érdekes élmény volt, hiszen még azok is futni kezdtek, akiket erre a testneveléstanárok sem tudtak rávenni az évek során. A csúcsra érve azonban gyönyörű látvány fogadott minket, mindenki egyetértett abban, hogy érdemes volt bőrig ázni, és örömmel ugráltunk a több méter magas, csúszós várfalakon.

Harmadik napunkon a reggeli után Munkács felé vettük az irányt. Ekkor láttuk először a napot, ami az előző napi hegymászás körülményei után mindenki számára kellemes meglepetés volt. Idegenvezetőnkkel megnéztük a vár legfontosabb nevezetességeit, mint például a turulszobrot, majd Zrínyi Ilona, valamint fia, II. Rákóczi Ferenc szobránál elhelyeztük koszorúnkat és elénekeltük a Himnuszt. Ezután szabad program keretében végigjártuk a vár kiállításait. Kora délután Munkács városában tettünk egy sétát, megtekintettük a csodával határos módon eredeti pompájában megmaradt belvárost, a piacon helyi termékeket, gyümölcsöket vásároltunk. Ezután elindultunk a Vereckei-hágóhoz. A sáros, szerpentines hegyi utakon Laci bácsi ügyességének köszönhetően viszonylag sokáig tudtunk busszal menni, az emlékműtől 10 percnnyire kellett leszállnunk. Ugyan ekkorra már visszatért a szinte folyamatos eső, az emlékműhöz felérve mégis fantasztikus látvány tárult elénk. Miután az elengedhetetlen tájképek és csoportképek elkészültek, ismét koszorúztunk és énekeltünk. A Himnusz után egy Varga Sári által tanított népdal – *Hazám, hazám, csendes hazám* – hangzott fel, majd a szó szoros értelmében könnyes búcsút vettünk a hágótól. A szállásunk felé haladva Szolyván a második világháború és a málenkij robot áldozatainak emlékparkjában helyeztük el koszorúnkat. Rövid itt-tartózkodásunk során a jelenlegi szociális problémákkal is szembesültünk a bejáratnál kéregető kisgyerekek által, ami mindnyájunkban mély nyomot hagyott.

A negyedik nap első állomása a Rákóczi-szabadságharc emlékét őrző tiszaujlaki turulszobor volt. Ezután Huszt városát vettük célba, ahol újabb hegymászás várt ránk. Kirándulásunk legmeredekebb túraútvonala vezetett fel a várromhoz, az előző napok azonban megedzettek minket, így lefelé jövet mindenki vállalta az idegenvezetőnk által ajánlott „extrém” útvonalat. A nap utolsó állomása a Szinevéri-tó volt. Az ide vezető

úton a Kárpátok minden csodáját láthattuk; mindannyian beleszerettünk a vadregényes környékbe. A természetvédelmi területre érkezve közösen ebédeltünk egy kalyibához hasonló étteremben. Ezután elindultunk a tóhoz, amely bár egy tengerszem, az út nagyrészt mégis fölfelé vezetett, a minket fogadó látvány azonban mindenkit kárpótolt. A tó partján volt lehetőségünk mézeket, lekvárokat és teákat kóstolni, vásárolni a helyi árusoknál. A buszban ezek után ismét a hegyek csodálásával múltattuk az időt, egészen addig, amíg Varga Gábor tanár úr kérésére hirtelen megálltunk. Kárpótlásként a Huszton elmaradt gyermeknapi dodzsemezésért átmentünk a Talabor folyón átvezető függőhídon. A híd stabilnak semmiképpen nem volt nevezhető, 40 ember alatt pedig főleg nem, viszont hatalmas élmény volt a hömpölygő folyó felett ugrálni.

26-án reggel búcsút mondtunk a Hotel Helikonnak és az ablakaink alatt károgo varjaknak. Délkelet felé indulva felkerestük Csetfalvát, ahol megnéztük a helyi görögkatolikus, valamint a csodás kazettás mennyezettel rendelkező református templomot és a híres fa haranglábat. Ezek után Beregszász mellett egy gyors bevásárlás következett, majd elindultunk Beregsurány felé. Hazafelé a határátkelés közel sem volt egyszerű, az ukrán oldalon elég sokáig várakoztattak minket, másfél óra után mégis átértünk Magyarországra, és újra élvezhettük a kinti viszonyok ismeretében tökéletesnek tűnő hazai utakat. Beregsurányban még volt egy kisebb pihenőnk, amíg tanáraink és nagykorú iskolatársaink az európai parlamenti választáson szavaztak, majd végleg hazafelé vettük az irányt. 22 óra körül szerencsésen megérkeztünk Keszthelyre.

Köszönet minden utazó nevében Karácsonyi Ágnes tanárnőnek és Turi Zoltán tanár úrnak, hogy elkísértek minket, valamint Varga Gábor tanár úrnak, aki immár sokadjára szervezett számunkra egy csodálatos kirándulást.

Szifyártó Petra 11.A (2019)

Felvidéki kirándulás

A Rákóczi Szövetség diákutaztatási pályázatával 2018 júniusában 29 diáktársammal kétnapos kirándulásra utaztunk a Felvidékre. Esztergomban, a Felvidék kapujában megtekintettük a Vármúzeumot a III. Béla király korában épült várkapornával. Felkapaszkodtunk a Bazilika toronykilátójába, ahol a várost körülölelő Duna és a túlparton kezdődő felvidéki táj lenyűgöző látványa fogadott bennünket. Az ezredfordulón újjáépített Mária Valéria hídon át érkezünk a Felvidékre. A dombos gömöri tájon át haladtunk Selmecebánya felé. Először a Kárpát-medence legnagyobb barokk kálváriáját szeretnénk volna megnézni, de az eső miatt nem tudtunk végig felmenni. A selmecebányai bányamúzeumot ízes palóc tájszólással és viccekkel tarkított magyar nyelvű vezetéssel tekintettük meg. Elsőként a középkor óta működő bánya történetéről és a hajdan itt dolgozó bányászok életéről láttunk egy kisfilmet, majd megkaptuk felszerelésünket, és elindultunk lefelé a tárnába. Nagy élmény volt a sisakban végighaladni a gyakran csak válszélességű járatokban. A nagy múltú bányaváros főutcájának látnivalóit már csak buszból tudtuk megtekinteni, mivel sietve indulnunk kellett szálláshelyünk, a csallóközi Gúta felé.

Itt a Nagyboldogasszony Iskolaközpont igazgatónöje, Decsi Katalin fogadott minket. A szállás elfoglalása után mindenki vacsorázni indult, este még sokáig tartott a játék és a beszélgetés.

Másnap reggel került sor a gútai diákokkal közös megemlékezésre. Mivel a Nagyboldogasszony Iskolaközpontot a magyar kormány támogatásával átépítik és bővítik, a koszorúzással egybekötött megemlékezésre a főtéri első világháborús áldozatok emlékére emelt szobornál került sor. A Himnusz után Varga Gábor tanár úr felidézte a trianoni békediktátum létrejöttének körülményeit, a felvidéki magyarságot sújtó intézkedéseket és az összetartozás fontosságát. Decsi Katalin igazgató asszony beszédében szólt arról, hogy szívvel-lélekkel magyarnak lenni minden időben nehéz feladat volt, de most egyedülálló lehetőséget kaptunk magyarságunk felvállalására és megélésére. A felvidéki diákokkal közösen elhelyeztük koszorúnkat az emlékműnél és zárásképpen elénekeltük a Szózatot.

Ezután megtekintettük a gútai vízimalmot; a vízimalomhoz vezető hídról megtudtuk, hogy ez Európa leghosszabb fedett fahídja. Elbúcsúztunk Gútától, és a Csallóköztől északra található felvidéki magyar sziget, Zoboralja felé vettük utunkat. Rövid sétával felkapaszkodtunk a Zobor-hegy nyugati nyúlványán emelt Árpád-kori Szent Mihály templomhoz. Onnan nemcsak a Nyitra folyó völgyét, de a távolban a Kárpátok első nyúlványait is megpillanthattuk.

Nyitrán, a volt vármegyeháza mellől indulva, a várat hódítottuk meg. A Nagymorva Birodalom lépten-nyomon felbukkanó emlékei kapcsán beszéltünk

a szlovák nemzettudat sajátosságairól. A vár bejáratánál megtekintettük a magyar szentek szobraival díszített Mária-szoborcsoportot, a Szent Emeram bazilikát és Vazul-tornyot. Szabadidőnkben sétáltunk a gyönyörű épületek között.

Utolsó állomásunk Alsóbodok, gróf Esterházy János földi maradványainak nyughelye volt. Alsóbodok tavaly szeptember óta a felvidéki magyarság kiemelt zarándokhelye, ahol egy magántelken megépült Esterházy János emlékhelye. Itt felidéztek a politikus életének fontosabb fordulópontjait és megemlékeztünk arról is, hogy Esterházy Jánost Szlovákiában még mindig háborús bűnösnek tekintik, pedig már a boldoggá avatási eljárása is megindult.

A domb tetejére épült sírkamra kívül és belül tele van koszorúkkal. Mi is elhelyeztük koszorúnkat a sírhelynél, és nemzeti színű szalagot kötöttünk a fejfára, az emlékhely előtt pedig közösen elénekeltük az „A csitári hegyek alatt” című népdalt. Hazafelé indulva még egy darabig gyönyörködhettünk a felvidéki tájban, és néhány óra utazás után hazaértünk Keszthelyre.

Köszönet a Rákóczi Szövetségnek a kirándulás támogatásáért és kísérőtanárainknak, Takács Évának és Varga Sz. Gábor tanároknak az utazás lebonyolításáért!

Varga Sára 11.A (2018)

Úton a selmecbányai tárnákhöz

Az Erdélyi Helikon nyomában Irodalmi tábor Marosvécsen

A keszthelyi Helikon mintájára báró Kemény János 1926-ban marosvécsi kastélyába hívta az erdélyi magyar írókat és költőket, hogy egyfajta irodalmi parlament megalakításával biztos háttérrel nyújtsanak a Trianon következtében kisebbségbe szorult magyarság irodalmi-szellemi életének kibontakozásához. Az 1944-ig nyaranként Marosvécsen ülésező írói munkaközösségnek olyan jelentős tagjai voltak, mint Áprily Lajos, Dsida Jenő, Kós Károly, Reményik Sándor és Tamási Áron. Tevékenységüket áthatotta a transzilvanizmus eszméje, azaz az Erdélyben élő magyar, román és szász nép testvéri egymásraultaltságának gondolata. Felkarolták a magyar könyvkiadás ügyét (Erdélyi Szépmíves Céh), Erdélyi Helikon címmel szépirodalmi folyóiratot indítottak, támogatták Szerb Antal Magyar irodalomtörténetének megjelenését.

Az irodalmi tábor ötlete egy újabb történelmi helyzetből adódott, nevezetesen abból, hogy a Kemény család öt évvel ezelőtt visszakapta a marosvécsi kastélyt, melyben a második világháború után börtön, majd elmeegógyintézet működött. A leromlott állapotában is impozáns épület „újraélesztését” a Kemény Augustus Kulturális Egyesület vállalta magára, melynek lelkes vezetői Kemény János unokája, Nagy Kemény Géza és párja, Tóth Andrea. Az elmúlt évek áldozatos munkájának köszönhetően Marosvécs ma tárlatvezetéssel várja az turistákat, és színes programokkal gyűjti maga köré a felső Maros-vidék megfogyatkozott magyarságát. Az egyesület tervei között szerepel, hogy a kastély turisztikai kínálatát jövőre egy új, az Erdélyi Helikont bemutató kiállítással bővítik. Ehhez azonban ötletre van szükség, amiket az egyesület vezetői a fiatalabb korosztálytól várnak. Ezért hívtak a táborba marosvásárhelyi, szászrégeni és a keszthelyi Helikonról érkező diákokat.

Az öt vajdas színjátszókörös 2019. október 23-án reggel 6 órakor Varga Sz. Gábor tanár úr és felesége kíséretében vágott neki az útnak a Varga-féle Special Transylvania Partybusszal. Az út fergeteges hangulatban telt, hiszen kis csapatunk tagjai már jól ismerték egymást. Játékkal, zenehallgatással, beszélgetéssel töltöttük az időt, és körülbelül 4-5 óra elteltével léptük át a magyar-román határt, hogy majd Szatmárnémeti és Nagybánya érintésével a Máramarosi kapun keresztül lépjünk a tulajdonképpeni Erdély földjére. A verőfényes napsütésben csodálatos színekben pompázott a Szamos menti táj. Utunk Harina román kori temploma mellett vezetett, majd Beszterce vidékének szász településein haladtunk át, mígnem röpke 13 óra után megérkeztünk Galonyára, ahol az Augustus egyesület által működtetett vadászházban kaptunk szállást. Géza bácsi és Andi néni mindent megtettek azért, hogy jól érezzük magunkat. Finom ételekkel fogadtak bennünket, és esténként a cserépkálya otthonos melegével vártak minket. Vacsora után szállásadóinkkal beszélgettünk Erdély jelenlegi helyzetéről, és ismertették a tábor programját.

A kiállítás terveit a marosvécsi kastélynak éppen abban a termében szövögettük, ahol egykoron az Erdélyi Helikon résztvevői is felolvasták egymásnak alkotásaikat. A szászrégeni és a marosvásárhelyi diákokkal közös csapatokat hoztunk létre, minden csapat egy adott szerző helikonos múltját kutatta. Munkánkhoz a szomszédos, korhú stílusban berendezett szobákban kiállított képek és eredeti helikoni kiadványok nyújtottak további inspirációt. Ötleinket plakáttervekbe, gondolattérképekbe és különböző prezentációkba öntöttük. Segítségünkre volt Szebeni Zsuzsa színháztörténész, a sepsiszentgyörgyi Balassi Intézet Magyar Kulturális Központjának vezetője is. Mindeközben személyes elbeszélésekből és visszaemlékezésekből hallottunk az erdélyi arisztokrácia hányattatott sorsáról, a helikoni mecénás, báró Kemény János és felesége, Augusta Paton regénybe illő találkozásáról és helytállásáról a második világháborút követő nehéz évtizedekben.

A napi munka 3 óra körül ért véget, ekkor a mi kis csapatunk a kastély felfedezése mellett döntött. A még nem felújított részekben már-már rémisztő látvány fogadott minket. A padláson keresztül lehetett eljutni a kilátóhoz, ahová fel is merészkedtünk, és egy titkos szobát találtunk, mely elég nyomasztó volt. Kellő bátorságot gyűjtve beléptünk az elhagyatott terembe. A helyiségben egymásra pakolt, kék gyerekágyak fogadtak minket, amelyek a törött ablakokkal, a falba karcolt rajzokkal és a félig feltört betonpadlóval nem éppen a legmegnyugtatóbb látványt nyújtották. Sejtettük, hogy ennek a szobának igen sötét múltja lehetett, valahogy azonban mégis vonzott minket, így itt egy kicsit elidőztünk.

A kastélyhoz tartozik egy nagy kert is, itt található a híres Helikon-asztal, amelynél az Erdélyi Helikon gyűléseit is tartották. Egy helyi legenda úgy tartja, hogy aki ehhez az asztalhoz hozzáér, az költő lesz. Természetesen mi is megérintettük az asztalt, hogy ha már költők nem is leszünk, de legalább az összehasonlító verselemzések jobban menjenek irodalomórán.

Ezenkívül még a parkban találhatóak Kemény János családjának síremlékei, valamint Wass Albert hamvainak egy része is. Miután felfedeztük a kastélyt és környékét, elkészítettük a tervezett képeket, visszaindultunk a szállásunkra. Kis idő elteltével már fogyaszthattuk is a finomabbnál finomabb ételleket, nem beszélve a desszerttről, a különleges házi- és a csíki csokiról.

A következő napunk leginkább a további ötletelésről és a kiállítás megvalósításáról szólt. Próbáltunk minél színesebb, érdekesebb ötletekkel előrukkolni. Mivel a szászrégeni diákoknak hamarabb el kellett menniük, mi sem maradtunk olyan sokáig. Lesétáltunk a „La Cinci Nuci” (Öt dió) névre keresztelt étterembe, amelyet már utazásunk előtt kinéztünk magunknak, mondván: „Oda mindenképp el kell mennünk!” Az ebéd valóban ízletes és bőséges volt, mindenki jóllakott. Ezután visszamentünk a kastélyba, ahol megtettük szokásos túránkat, újabb és újabb dolgokat fedeztünk fel a több száz éves épületben. A kvartélyunkra visszatérve Tanár úrral úgy döntöttünk, hogy egy kicsit közelebről megcsodáljuk azt a helyet, ahol éppen vagyunk. Egy rövidke túra keretében ízelítőt kaptunk a hely varázsából: a gyönyörű színes falevelek takaróként terítették be a nedves földet, mellettünk patak csobogott és óriás hegyek láncolatai magasodtak fölénk. Páratlan látvány tárult elénk, amellyel nem lehetett betelni. Bár próbáltunk jó fotókat készíteni, egyik sem adja vissza igazán azt, amit láttunk. Miután felocsúdtunk a mesevilágból, rájöttünk, hogy jobb lenne visszaindulni, hiszen egyikünk sem szeretett volna medvét simogatni...

Szombaton reggeli közben egy pillanatra mindenkinek megállt a szíve, hiszen eddig sohasem tapasztalt riasztást kaptunk a telefonjainkra: a környéken egy medve ólálkodik. Ugyan mi nem találkoztunk a macival, viszont a szomszéd faluban az egyik disznó nem volt ennyire szerencsés – a medve a faluból a forgalmas főúton átkelve távozott vele a rengeteg erdőbe. Reggeli után a kastély felé vezető úton muszáj volt birtokba vennünk a Maros felett átívelő függőhidat. Ez a nap volt a legproduktívabb, hiszen vagy 4 órát dolgoztunk a különféle ismeretterjesztő anyagokon, majd minden csapat előadta a bemutatóját. A munka hevében alaposan megéheztünk, és a római kenyérért és cirkuszért könyörgő proletárokhhoz hasonlóan, élelemért esdeklő nyomorult diákokká váltunk. Varga tanár úrra szerencsére éppen akkor jött rá a „spendierfreudige Viertelstunde” (azaz a tizenöt perces adakozó kedv), és a helybéli közért kínálatát kifosztva élelemmel látott el bennünket. Míg vendéglátóink csoportokat fogadtak, mi egy mini-koncertet csaptunk az udvarban, majd a parkban az

erdélyi formáció, a Bagossy-tesók zenéjét hallgattuk. A koncert után finom gulyáslevesrel vendégelték meg bennünket. Mivel vendéglátóink és aranykezü szakácsuk/intézőjük, Ildikó is a kastélyban maradtak, galonyai szállásunkra visszatérve nekünk kellett befűtenünk a cserépkályhákba, ami csak átmeneti sikerrel járt. Késő estére ugyanis a tűz kialudt, a hőszugárzó pedig leverte a biztosítékot, így az éjszaka hűvös volt.

Vasárnap túrabakancsot húztunk, hogy búcsúzásképpen ne csak képzeletben, hanem lábon is bejárjuk azt a páratlan szépségű természeti környezetet, amely a helikoni írók alkotásait ihlette. Túravezetőink a Kelemen-havasok legnyugatibb nyúlványára, a Maros-völgy fölé tornyosuló 1381 m magas Istenszékére kalauzoltak bennünket. A Galonya-patak völgyében még nagy lendülettel haladtunk és élveztük az aransárga avar, az égig érő, ezüstös zöld törzsű bükkfák és a kanyargó patakok látványát. Hamarosan azonban hegymenet következett, a meredek hegyoldalak alaposan megizzasztottak bennünket, de a tetőre felérve mindannyian egyetértettünk abban, hogy megérte! A Badacsonyhoz és a Szent György-hegyhez hasonlóan letőredező andezitoszlopokról lélegzetelállító panoráma nyílt a Keleti-Kárpátok koszorújára, a Maros völgyébe és az alattunk elterülő, mélysötét fenyvesekkel borított hegyoldalakra. Az ebédszünet közben hallgattuk a leírhatatlanul gyönyörűséges csendet, még utoljára sütkéreztünk egyet az őszi verőfényben, ittunk a forrás vizéből, majd feltöltődve lefelé indultunk. A lefelé vezető út már könnyebb volt, de a meredek lejtőn sokszor nehéz volt talpon maradni. Kicsit olyan volt a lemenetel, mintha sieltünk volna, csak hó helyett fenyőtűske és falevél volt a talpunk alatt.

Hétfő reggel bőröndjeink súlyához hasonlóan nehéz szívvel hagytuk el a galonyai vadászkastélyt, mely ódon bájával öt éjszakán keresztül szolgált otthonunkként. Az úton még betértünk egy szászrégeni üzletbe, hogy családjainknak is tudjunk hazavinni a helyi kuriózumokból, például az áfonyalekvárból. Szatmárnémeti érintésével hagytuk el Erdélyt, majd egy budapesti utascere után este kilenc óra tájban érkeztünk haza Keszthelyre.

Ezúton szeretnénk megköszönni a Kemény család tagjainak a meghívást, a szászrégeni és marosvásárhelyi diákoknak a közös munkát, valamint nem utolsósorban Varga Sz. Gábor tanár úrnak és kedves feleségének azt, hogy elhoztak minket erre a gyönyörű helyre. Hálásak vagyunk érte, ugyanis mindannyian bizonyosak vagyunk benne, hogy otthon jártunk Erdélyben, és az immáron ismerős vidékekre egyszer visszatérünk még.

*Krepsz Fanni 9.C, Bruncsics Bernadett 10.A, Czicza Szabolcs 10.C,
Kéri Anna 12.A, Koller Kata 12.C (2019)*

Erdélyi cserekapcsolat – 2018

Szinte alig ismerek a gimnáziumban olyan diákot, aki ne hallott volna az erdélyi cserekapcsolatról, amely már hosszú időre visszanyúlik. Én a bátyáimtól hallottam róla először, akik szintén rész vettek ebben, mások a barátaiktól, és vannak, akik az évnnyitón. Hiszen minden második évben az évnnyitón kiáll ide valaki, mint most én, aki élménybeszámolót tart arról, hogy milyen is volt Erdélyben.

Őszintén...? Életem legnagyobb kalandja volt!

Kíváncsi voltam arra, hogy ez nem csak az én elfogult véleményem-e, ezért Ferge Rita tanárnő javaslatára közvélemény-kutatást indítottam hazafelé jövet a buszon arról, hogy az egy hét során kinek mi volt a legnagyobb élménye. Szinte mindenki mást említett, nehéz volt a választás. Hiszen olyan mesebelien gyönyörű és lélegzetelállító történelmi helyeken voltunk, mint például:

- Arad, ahol először énekeltük együtt a Himnuszt a kivégzett tábornokok csontjait őrző halom mellett.
- Déva vára, ahol fent a falakon egyik diáktársunk előadta Kőműves Kelemen balladáját.
- Gyulafehérvár, ahol a kirándulás első éjszakáját töltöttük, olyan sokan, hogy néhányunknak a vendéglátónk lányai adták át az ágyaikat.
- A fehéregyházi Petőfi Sándor Múzeum, ahol szívhez szóló történeteket hallottunk, és leckét kaptunk hagyományápolásból.
- Az erődített templomok, amelyeket eddig csak a művészettörténet órákon képekről vagy könyvekben láttunk, itt meglevenedtek.
- A mofetta, a mérges gázzal teli barlang, ahol az életünkkel játszhattunk.
- A Mohos-láp, ahol először pillantottunk meg vadon élő medvéket.
- A Szent-Anna tó, ahol másodszor láttunk anyamedvét bocsáival.
- A Békás-szoros megdöbbentő sziklái, Kis-Cohárd, ahol csak hason kúszva merészkedhettünk ki a szirtre, hogy lepillanthassunk a lélegzetelállító mélységbe és a lent csillogó Gyilkos-tóra.
- Az alsórákosi varázstea és pánkőévszét is felejthetetlen volt.
- A nyolcadik napon a Tordai-hasadékon át vezető túra után a Királyhágón keresztül fájó szívvel indultunk hazafelé.

Nemcsak számunkra volt nagy élmény, hanem tanárainknak is, hiszen az esték folyamán olyan jó tanár-diák beszélgetések voltak, amik tanév közben ritkán valósulhatnak meg. Mindenkiiben érezni lehetett a felszabadultságot, örömet, és noha néhányan azt hitték, idegen helyre jönnek, ez az érzés hamar megszűnt bennük. Még a legtartózkodóbbakat is magával ragadta, amikor egy esküvő potyavendégei lettünk, és megismertük az erdélyi lakodalmas vendégszeretetet.

Megkínáltak minket süteménnyel és pálinkával, de az utóbbit „nem fogadhattuk el”. Szerintem kivétel nélkül mindenki úgy érezte, hogy ezek feledhetetlen napok voltak Erdélyben. Laci bácsi, az idegenvezetőnk egy percre sem hagyott minket unatkozni, együtt énekeltünk, érdekes történetekkel és székely viccekkel szórakoztatott minket az út során.

Ez az utazás örök emlékünk marad. Szeretnénk megköszönni tanárainknak és idegenvezetőinknek, hogy lelkesen, idejüket nem sajnálva kísérték minket végig az út során, melynek végére pontosan megértettük a segesvári református tiszteletes szavait, hogy aki Erdélybe jön, az úgy érzi: „Hazulról jött hazulra.”.

Bruncsics Bernadett 9.A (2019)

Laky Demeter hely- és iskolatörténeti vetélkedő

Az október 6-i nemzeti gyásznapi alkalmából iskolánk tanulói minden évben ötletes installációt készítenek, mellyel az egész iskolai közösség számára szembeötlően megjelenítik a tizenhárom aradi vértanú és a szabadságharc hőseinek emlékeztétét. Mindig jó látni, ahogyan nagy odaadással dolgoznak az installáción, és még inkább azt, hogy sokan elidőznek az emlékhelyen és mécseszt gyújtva emlékeznek.

A forradalom és szabadságharc hősei között tartjuk számon Laky Demetert és Sebesy Kálmánt, iskolánk egykori premontrei tanárait. Ők nemzetőr tisztként aktív szerepet vállaltak a szabadságharcban és bátor helytállásukért börtönbüntetést szenvedtek. Emléküket a folyosón emléktábla őrzi.

Mivel kevés iskola büszkélkedhet szabadságharcos hősökkel, úgy gondoltam, hogy fontos lenne emléküket beemelni az iskolai köztudatba. Életútjuk szorosan kötődött az 1848/49-es forradalom és szabadságharc történetéhez, így kézenfekvő volt, hogy október 6-a kapcsán emlékezzünk meg róluk, mégpedig olyan formában, amely újszerűen szólítja meg a tanulókat.

Így öltött testet a Laky Demeter emlékére rendezett hely- és iskolatörténeti verseny gondolata. Az ötletet pozitívan fogadta a történelem munkaközösség és közös megbeszéléseink sokat csiszoltak rajta. Mivel Laky Demeter személyében az iskola, a város és Magyarország története szervesen kapcsolódnak össze, egy hely- és iskolatörténeti vetélkedő megrendezése mellett döntöttünk. Elhatároztuk azt is, hogy a vetélkedővel az újonnan belépő 9. évfolyamos tanulókat célozzuk meg, hiszen számukra különösen fontos, hogy megismerjék iskolájuk értékeit, hagyományait, és azonosulni tudjanak azokkal. Egy élményszerű, tanulói aktivitásra és együttműködésre épülő verseny megszervezése mellett döntöttünk. Meghatároztuk továbbá a verseny forgatókönyvét is, amely az alábbiak szerint alakul:

- A 9. évfolyamon tanító kollégák szeptember első két hetében meghirdetik a versenyt

- A tanulók háromfős csoportokban jelentkeznek és készülnek a versenyre
- A felkészüléshez szükséges segédanyagokat közzétesszük az iskola honlapján
- A vetélkedő délután 14 órakor tanári idegenvezetéssel veszi kezdetét, amely Keszthely központjának láttnivalóival, a hely- és iskolatörténet főbb mozzanataival ismerteti meg a tanulókat
- Az idegenvezetés a Magyarok Nagyasszonya Plébániatemplomban folytatódik, ahol a tanulók a gótikus építészet kiemelkedő alkotásával, a templom és iskola történetének kapcsolódási pontjai ismerkednek
- A tanulók a gimnáziumba visszatérve egy játékos totó kitöltésével mérik össze tudásukat
- Az első három csapat könyvtalvány jutalmat kap, és a győztes csapatok fényképe kikerül a honlapra a helyezés és a csapattagok nevének feltüntetésével.

A verseny 2015 óta töretlen népszerűségnek örvend, 2022-ben már 33 kilencedik évfolyamos tanuló indult rajta.

*Varga Sz. Gábor
intézményvezető*

Demokráciajáték a parlamentben

2019. január 24-én hajnalban utaztunk Budapestre, hogy részt vegyünk a Parlamentben megrendezett 66. Demokráciajátékon. A demokráciajáték célja a középiskolás fiatalok megismertetése napjaink demokráciájával és a törvényhozás folyamatával. Egyszerre négy iskola vesz részt a játékban 20-20 fős csoportokkal, minden iskola egy fiktív pártot alkot. A játék lényege egy ideális törvényhozási folyamat modellezése, természetesen a valóságos időtartam töredéke alatt. Egy előre beterjesztett törvényjavaslatról vitázunk valósan tűnő keretek között: plenáris, bizottsági és frakcióüléseken veszünk részt, felszólalunk, vitába szállunk, meggyőzünk és szövetkezünk. Mindez pedig nagyrészt ugyanott zajlik, ahol a valóságban is.

Sokan vagyunk úgy fiatalok közül is manapság, hogy könnyen elítéljük a politikusokat pillanatnyi rossz döntéseikért, érdekszövetkezéseikért – megjegyzem, gyakran jogosan. Azonban ez a játék ráébreszt arra, hogy egy hasonló szituációban van, amikor mi sem tudnánk jobbat kihozni az adott helyzetből. Az első ülészakon pár perc után fellobban a vita. Mindenki nekibátorodik, és kezd izgalmas lenni a dolog. Ahogy az ember beleéli magát, a kitalált probléma valósá és égetően fontossá válik. Ekkor már néha olyan hatásos érvek is elhangzanak – természetesen kulturált hangnemben –, hogy a sarokba szorított frakció a legszorosabb értelemben véve köpni-nyelni sem tud.

Nehéz is válaszolni, főképp, ha a csapat nem tud azonosulni a kitalált párt nézőpontjával, értékrendjével és stílusával.

A Demokráciajáték kiváló lehetőség, ha szeretnénk gyakorolni magunkat a kulturált vitában, a tömörségben, lényegre törő hozzászólásokban és állandó figyelemben. Tudni kell jól összegezni a gondolatokat, tudni, mikor kell szólni, és mikor kell kivárni. A nap zárásaként sajtótájékoztatót kellett beszámolnunk az elért eredményről, és arról, hogy mennyire vagyunk a pártunk szempontjából elégedettek. És mi elégedettek is voltunk, mert – bár a mi javaslatunkat a bizottságok leszavazták –, végül nagyrészt a mi álláspontunk „ment át” a záró szavazásokon.

Sok új ismerőst szerezhettünk a program során, és azt is nagyon tanulságos volt megtapasztalni, hogy egyes közéleti kérdésekről hogyan vélekednek velünk egykorú diákok az ország különböző pontjairól. Aki szeretne egy ilyen hasznos élménnyel gazdagodni, és egy egész napot az ország legszebb középületében eltölteni, jelentkezzen a következő adandó alkalommal Markovics tanár úrnál!

Varga Sára 12.A (2019)

Új utakon a tehetséggondozás Mathias Corvinus Collegium

Gondolom, sokan hallottak már a Mathias Corvinus Collegiumról, a tehetséggondozó alapítványról. Először a Bonus Intra történelemverseny során találkoztam az intézménnyel. Már maga az általuk szervezett verseny is megmutatta az MCC szemléletét, amely eltért a megszokottól. Nagy hangsúlyt helyeztek az önálló gondolkodásra, problémamegoldásra és az előadókészésre, a puszta lexikális anyag kisebb szerepet kapott. Sikerült bekerülnöm az országos első tízbe, ezzel pedig felvételt nyernem a tehetséggondozóba, azon belül a Középiskolás Programba.

A sikeres felvételi után izgatottan kezdtem el az MCC-s tanulmányaimat. Igen, tanulmányaimat, hiszen rengeteg e-kurzus, képzés közül lehet választani, mint például közgazdaságtan, jog, íráskészség, nemzetközi kapcsolatok, pszichológia. Ezek 2x8 hét időtartamúak, nagyon sokrétű tartalommal. Én jogot és pszichológiát tanultam, mindkettő lenyűgözően érdekes volt számomra. Minden héten kaptunk kötelező és ajánlott olvasmányokat, valamint házi feladatot.

A képzések mellett még számtalan egyéb lehetőséget kínál az MCC. A szervezet az ország összes régiójában jelen van, minden térségnek van egy központja, én a Zalaegerszegi Központhoz tartoztam. Ezekben a központokban különféle előadásokat lehet meghallgatni, klubdelutánok keretében. Minden hónap első hetében rendezik az úgynevezett KP szombatot, amikor a budapesti központban folynak a programok.

Rengeteg utazásra is van lehetőség, ezek pályázatos rendszerben működnek. Írni kell egy személyes életrajzot arról, hogy mi motivál, milyen tapasztalataid vannak és hasonlók. A túrák legtöbbször ingyenesek, az összes költséget az MCC állja. Az ország bármely pontjáról (és akár határon túlról is) lehet jelentkezni ezekre. Nekem így sikerült 5 napon át egy izgalmas kenutúrán részt vennem a Bodrogon, a tanév végén. A különféle belföldi programok mellett rengeteg külföldi útra is lehetőség van. Egy barátom például Nyugat-Európába jutott el, Anglia, Franciaország, Németország és Belgium érintésével. A minimális költségeknek köszönhetően anyagi helyzetől függetlenül bárkinek lehetősége van ezekre az utakra, csak a szorgalmán múlik.

Ezek a programok, túrák, események semmit sem érnének azonban, ha nem lenne hihetetlenül jó a közösség. Nagyon inspiráló, baráti csoportok alakulnak ki, ahol tiszteletben tartják a másik véleményét a kulturált viták során. Megvan persze a szokásos viccelődés, ismerkedés, zenehallgatás stb.

Az MCC szerintem egy remek lehetőség arra, hogy újdonságokat ismerjen meg az ember a tudásra nyitott légkörben. Rávilágít arra, hogy tanulni jó, csak megfelelő környezet és módszer kell hozzá. Egy próbát mindenki számára megér, főleg ha kiemelkedő valamiben. Ez is a mottó: *Hangot adunk a tehetségnek!*

Buzás Márton Bojta 11.B (2022)

Versenyeredmények

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Történelem

- 2018 **Gombási Ákos** 12.B országos 28. hely
Felkészítő tanár: Tóthné Villányi Márta
Hosszú Kristóf 11.A a második fordulóra jutott
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2019 **Hosszú Kristóf** 12.A 12. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea

Savaria Országos Történelmi Verseny, megyei forduló

- 2019 **Kondorosy Botond** 9.A 2. hely
Vers Enikő 9.A 3. hely
- 2022 **Salacz Zsófia** 10.A 2. hely
Felkészítő tanár: Tóthné Villányi Márta

Savaria Országos Történelmi Verseny, országos döntő

- 2022 **Nett Vivien** 9.A 8. hely
Felkészítő tanár: Turi Zoltán

Ránki György középiskolai regionális történelemverseny, megyei forduló

- 2018 **Hosszú Kristóf** 11.A 1. hely
Varga Sára 11.A 3. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2019 **Hosszú Kristóf** 12.A 1. hely
Varga Sára 12.A 2. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea

Ránki György középiskolai regionális történelemverseny, regionális döntő

- 2018 **Hosszú Kristóf** 11.A 1. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2019 **Varga Sára** 12. A, 1. hely
Hosszú Kristóf 12.A 2. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2020 **Kondorosy Botond** 10.A 3. hely
Felkészítő tanár: Tóthné Villányi Márta
Jani András 11.B 4. hely
Felkészítő tanár: Varga Sz. Gábor

Zala Megyei Középiskolai Történelemverseny

- 2018 **Hosszú Kristóf** 11.A 1. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2019 **Jani András** 10.B 3. hely
Felkészítő tanár: Varga Sz. Gábor
- Hosszú Kristóf** 12.A 1. hely
Remete Adrián 12.A 2. hely
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2020 **Laczikó Benedek** 9.A 1. hely
Felkészítő tanár: Turi Zoltán

Gloria Victis történelmi vetélkedő országos döntő

- 2018 **Benczik Boglárka, Sziogyártó Petra és Szládovics Katica** 10.A 24. hely
Felkészítő tanár: Varga Sz. Gábor
- 2021 **Németh Georgina, Mikolás Virág és Szöllősi Mirtill** 10.A 6. helyezés
Felkészítő tanár: Varga Sz. Gábor

Országos Történelemverseny 7-8. osztály

- 2021 **Oroszlán Marcell** 7.A 3. hely
Felkészítő tanár: Egyedné Molnár Eszter

Bonus Intra Országos Történelemverseny

- 2021 **Buzás Márton Bojta** 10.B 7. hely
Felkészítő tanár: Turi Zoltán

**IDEGEN NYELVI
MUNKAKÖZÖSSÉG**

Bemutatkozik az idegen nyelvi munkaközösség

A Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban az idegen nyelvi munkaközösség a legnépesebb: 17 nyelvtanár feladata az idegen nyelvek oktatása. A gimnáziumi évek alatt az iskola minden diákja számára két idegen nyelv tanulása kötelező. A szakmai feladataink meghatározásánál figyelembe kell vennünk, hogy a diákoknak élő idegen nyelvből kötelező érettségi vizsgát tenniük, valamint a jelenlegi szabályozások alapján az egyetemi felvételin is többletpontot jelent a diákoknak az emelt szintű nyelvi érettségi és a B2 vagy C1 szintű nyelvvizsga elérése. Évtizedek óta célja a gimnáziumi nyelvtanításnak, hogy minden diák legalább egy B2 szintű (középfokú) nyelvvizsgával fejezze be tanulmányait. Az idegen nyelv-tanítás célja azonban nem csak ez. A mindennapi munka során törekszünk arra, hogy a diákok a nyelvtanulást megszeressék, használható nyelvtudást szerezzenek, és ennek segítségével tudjanak új információhoz jutni, véleményt formálni, problémákat megközelíteni és azokra reagálni – idegen nyelven. A tanórai és a tanórát kiegészítő munka során célunk az, hogy diákjaink megtapasztalják, hogy a nyelvtudás olyan eszköz, amely széles lehetőségeket nyit számukra a jövőben, de folyamatos fejlesztése nélkülözhetetlen. A munkaközösség munkáját támogatja a Vajda 2000 Alapítvány és a Kukorelly-Reischl Tanulmányi Alap is.

A diákok első idegen nyelvként választhatják az angol vagy német nyelvet, amit heti 4 órában tanulhatnak. A második idegen nyelv az angol, német, olasz, francia vagy orosz nyelv lehet, amit heti 3 órában tanulhatnak tanulóink. A nyelvi tagozaton, a „C” osztályokban az első és a második nyelv óraszámja is 5-5 óra minden évfolyamon. 11. és 12. évfolyamon fakultációként is választható az idegen nyelv heti 2 órában.

Fenntartónk és az iskolavezetés is teljes mértékben támogatja a nyelvtanítást a Vajda János Gimnáziumban. A nagyszámú csoportbontás, a technikai és informatikai háttér, az érettségi és egyéb nyelvi vizsgákra előkészítő csoportok segítik a munkaközösség és a gimnázium által megfogalmazott célokat. A 2021/2022-es tanévben a nyelvi csoportok száma 85. Angol nyelvet 9, német nyelvet 6, olasz nyelvet 3, francia nyelvet 2, orosz nyelvet 2 nyelvtanár tanított. Az angol nyelvet tanuló csoportok száma 39, a német nyelvet 27 csoportban tanulták a diákok, az olaszcsoportok száma 11, a francia nyelvet 6, az orosz nyelvet 2 csoportban sajátíthatták el diákjaink. A végzős osztályokban 94 tanuló összesen 107 B2 típusú, középfokú nyelvvizsgát szerzett, 24 tanuló szerzte meg a C1 szintű, felsőfokú nyelvvizsgát. 2 tanuló 3 különböző nyelvből (angol, német, olasz, francia) szerzett középfokú nyelvvizsgát.

Az órai munka, a tehetséggondozás, a felzárkóztatás, a szakkörök, illetve az egyéni fejlesztő foglalkozások hatékonyak, amit a kitűnő eredménnyel záródó értékelések, kiváló vizsgateljesítmények és a versenyeredmények is igazolnak. A diákok részéről nagy igény van az élményszerű, játékos tanulásra. Az órai munka

során a kollégák folyamatosan alkalmazzák az új nyelvtanítási módszereket, tematikus heteket, projekteket szerveznek. A hagyományos óravezetés mellett a modern technika kínálja lehetőségeket is alkalmazzák, digitális tananyagokat használnak és fejlesztenek.

A tehetséggondozás, a közösségépítés és a motiváció fenntartása érdekében számos iskolán kívüli programot, kirándulást kínálnak a munkaközösség pedagógusai a diákoknak. Az olasz szakos kollégák tanulmányi kirándulást szerveztek Budapestre, melynek során meglátogatták az Olasz Intézetet és a Studio Italia olasz nyelvű iskolát; a diákok angol nyelvű költészeti projekten vettek részt a Festetics-kastély Helikon Könyvtárában; a német nyelvet tanuló diákok adventi kiránduláson vehetnek részt Bécsben.

Az elmúlt években ugyan nehezebben, de a munkaközösség szervezésében számos nemzetközi együttműködésben vett és vesz részt a gimnázium. Több alkalommal volt lehetőségünk az ASF nemzetközi diákcsereket szervező intézmény segítségével külföldi diákot fogadni az iskolában. A 2021/2022-es tanévben az Erasmus+ partnerségi együttműködésben veszünk részt a németországi Heidenheim város iskolájával. Az Európai Unió támogatásával megvalósuló program során a diákok a lakóhelyükhöz és annak környezetéhez köthető mondákkal, mítoszokkal ismerkednek, egyhetes diákcsereén vesznek részt Magyarországon és Németországban. A német nyelvet tanító kollégáink szervezésében több évtizedes hagyományra tekint vissza a bopparti cserekapcsolat, melynek szervezését a járvány ugyan két évig megnehezítette, de nem állította meg véglegesen.

A karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódóan szervezzük az idegen nyelvi csoportokban a karácsonyi témahetet. A tematikus hét lehetőséget ad a pedagógusoknak arra, hogy csoportjaikban alkalmazzák a projekt alapú oktatás módszerét. Az így megszerzett kulturális tartalomon kívül az idegen nyelv használata, a modern technikai eszközök integrálása és az interkulturális szemlélet is megjelenik.

Az egyik legnagyobb rendezvényünk a minden évben megrendezésre kerülő Idegen Nyelvi Napok. A nyelvtanulásban kiemelkedő és a nyelvek iránt érdeklődő diákok részére szervezett vetélkedősorozat célja a tehetséggondozás és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. A gimnáziumi tanulóknak kevés lehetőségük van arra, hogy idegen nyelvből versenyezzenek. A nyelvtanárok több kategóriában szervezik a 4-5 napig tartó versenyt, ahol a diákok írásbeli, szóbeli és kreatív feladatok megoldásával és vidám vetélkedőn mérhetik össze tudásukat idegen nyelven. A versenyzők esszét írnak és fordítási feladatot oldanak meg, megadott tematika alapján plakátot készítenek, 5-7 perces prezentációt mutatnak be, háromfős csapatokban versenyeznek az általuk választott idegen nyelven. A megszokott osztálytermi munkát jól kiegészíti ez a tematikus hét, melyen minden diáknak lehetősége van versenyzőként vagy hallgatóként részt venni. A program során a diákok folyamatosan használják az idegen nyelvet és fejlesztik különböző idegen nyelvi készségeiket.

A jubileumi évkönyvben a diákok tollából is számos cikket, beszámolót olvashatunk a gimnázium idegen nyelvi munkaközösségének szervezésében zajló munkáról. Bízunk benne, hogy munkánk eredményeként az itt tanult idegen nyelvek ismeretével még több lehetőséghez jutnak diákjaink, akik az anyanyelvüket, kultúrájukat ismerő és szerető, ugyanakkor érdeklődő, a világra nyitott és ott magabiztosan mozgó fiatalként érettségiznek gimnáziumunkban.

Kirándulás „all’italiana”

2022. május 12-én az iskola olasztanuló diákjai közül sokan látogathattunk Budapestre. Egy Czibor Anikó tanárnő és Horváth Zoltán tanár úr által szervezett kiránduláson vettünk részt, ahol rengeteg újdonságot megtudtunk az olasz kultúráról, művészetekről és még a főzésről is, mindeközben pedig remekül éreztük magunkat.

Korán reggel indultunk útnak, vonattal. Miután megérkeztünk a Déli pályaudvarra, metróra és a hangulatos Földalattira szállva eljutottunk az első úticélunkhoz, a Szépművészeti Múzeumhoz. A múzeumban tárlatvezetésen vettünk részt, ahol kifejezetten olasz vonatkozású festményekkel, szobrokkal ismertettek meg bennünket. Különösen érdekes volt, hogy olyan freskókat nézhettünk meg, amelyeket egy speciális eljárással el tudtak távolítani az eredeti helyükről, és ideszállítani. Maga az épület és a megtekintett művek is lenyűgözőek voltak.

Innen az Olasz Kultúrintézet felé vettük az irányt. Az Intézetben két nagyon kedves hölgy interaktívan, játékosan vezetett körbe bennünket. Mindannyian kaptunk egy lapot, amin az intézettel kapcsolatos kérdések szerepeltek, és az olaszul elhangzó információk alapján kellett megválaszolnunk őket. Az Intézetben található egy különleges könyvtár, tele olasz nyelvű nyelvkönyvekkel, szépirodalommal, még filmekkel is, egy moziterem és egy csodás díszterem is, ahol különböző rendezvényeket, például koncerteket szoktak szervezni. A látogatástól biztosan többen kedvet kaptunk, hogy újra eljyjünk ide.

A következő állomásunk a Studio Italia intézménye volt, ahol egy különleges programban volt részünk – egy rövidke olasz főzőtanfolyamon vehettünk részt!

Megtanultunk igazi olasz tésztát gyúrni és nyújtani, és miután elkészültünk, meg is ehettük, amit főztünk. Hatalmas élmény volt, és nem mellesleg igazán finom is!

A hazaindulás előtt még volt egy kis időnk, amit a Margitszigeten töltöttünk el. Mindenki sétálhatott, fagyizhatott, kávézhatott kedvére.

A kiránduláson rengeteg mindent láttunk és tanultunk. A kilencedik és tizedik évfolyam is összekovácsolódott kicsit, legalábbis az olaszosok biztosan. Az út felejthetetlen élmény marad, örülök, hogy a részese lehettem.

Kurusta Sára 11.B (2022)

Találkozunk a Christkindlmarkton A németesek hagyományos karácsonyi kirándulása

A német nyelvet tanuló diákok szokásos karácsony előtti kirándulása a bécsi adventi vásárba vezet. Ez már hagyománnyá vált az évek során, tanulók, osztályok, csoportok versenyeznek azon, ki mehessen az idén a karácsonyi bécsi kirándulásra. Előnyt élveznek természetesen a végzősök, a nyelvi tagozatosok, és mindenki, aki szeretné magába szívni a császárváros különleges karácsony előtti hangulatát.

A főváros számos vásárt kínál az ideérkezőknek, de a legkedveltebb és a legrégebbi a Cristkindlmarkt a városháza előtti téren. Itt mindig nagy volt a túlekedés a nagy választékot kínáló faházikók előtt. Megkóstolhattuk az igazi „Wiener Würstchen”-t, a kandírozott gyümölcsöket és az elmaradhatatlan óriási sültgesztenyéket.

Máskor betekintettünk a Schönbrunn kertjében berendezett vásárba, ahol számos szépen megmunkált, de annál drágább „Weihnachtskrippe”-t árultak, a híres Weihnachtskarussell is megtalálható volt a kis fafaragott figurákkal.

Még népszerű a kézműves dolgairól ismert vásár a Mária Terézia Platz-on, a szobor körül sok kis bódé kínálja áruit. Persze meg kell kóstolni a karácsonyi puncsot is mindig az aktuális ízesítéssel, -szigorúan az alkoholmentes variációt-favorit a Waldbeere-s, vagy a Sanddorn-os változat.

Újabban a Belvedere-nél is felállítottak egy kisebb vásárt, jó időben a városra nyíló szép kilátás miatt érdemes ezt is felkeresni. A nagyszerű barokk palota szép keretet ad az itteni vásárnak.

A karácsonyi vásárok voltak az elsődleges programok, de mindig becsempésztünk egy kis kultúrát is a programba. Volt amikor a Schatzkammer-t tekintettük meg, vagy a császári időket idéző Schönbrunn, vagy a városban található téli rezidencia, a Hofburg lakosztályait néztük meg. A császári sírhelyet is felkerestük néhányszor, a Kapuzienergruft-ot, ahol előfordult, hogy a tanulók egy-egy jelesebb Habsburgból felkészülve előadást tartottak. Sissi, vagy Ferenc József sírhelye mindig friss virágokkal volt borítva.

A tradicionális helyek mellett még különlegesebb, extravagánsabb épület megtekintése is szerepelt programunkban, pl. a Hundertwasserhaus. Van egy

fekete-fehér, és egy tarka verzió is a Duna-csatorna mentén. Sűrűn kattogtak a fényképezőgépek, később a mobilok a nem mindennapi épületek megörökítésére.

Általában a favorit a bécsi vásár volt, de néhányszor ellátogattunk a gráci vásárra is. A patinás belváros itt is számos érdekes adventi látnivalót tartogatott a diákcsoportok számára.

Nagy népszerűségnek örvendtek a sétálóutca fejjel lefelé lógatott karácsonyfái, a városházára vetített 4D-s motívumok, amelyek akkoriban még nálunk nem voltak elérhetők. Érdekes élményt jelentett a gráci hegyre való feljutás lifttel a hegy gyomrában, izgalmas, és lenyűgöző élmény az több mint 100 éves siklóval történő utazás a Schlossberg tetejéről le a városba, különleges benne, hogy az egész város a lábaink előtt hever.

Itt minden kis téren, utcácskában apró karácsonyi bódék kínálják ajándéktárgyaikat, még magyar árusokkal is találkozhattunk. Vicces volt, hogy még magyar lángost is kínáltak.

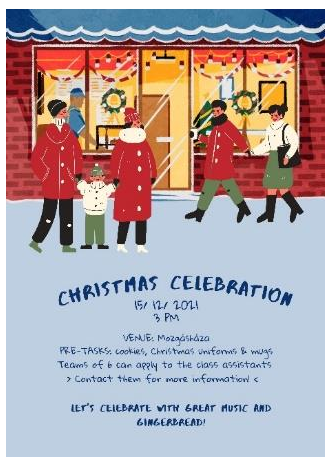
Különleges élményt nyújtott az egyik régi ház árkádos udvarán felállított égbetlehem, melyet esti színes kivilágításban zenei aláfestéssel lehet megnézni.

Legutoljára 2019-ben volt lehetőségünk ellátogatni Bécsbe az adventi időszakban, akkor még nem sejtettük, hogy ez az addig természetesnek tűnő kiruccanás már nem lesz mindig adott, magától értetődő, várjuk már, hogy idén megadasson nekünk újra, hogy a soron következő tanulók is átélhessék ezeket az élményeket, megfigyelhessék az ottani szokásokat, hallhassák élőben az igazi bécsies német kiejtést.

Találkozunk a Cristkindlmarkton 2022 decemberében?!

Vajas Ildikó
intézményvezető-helyettes

Angolos karácsony a Vajdában

A 2021/2022-es tanévben sikerült megszervezni a hagyományos Christmas Celebration ünnepségünket.

Ezt a programot minden évben a 11. évfolyam angol tagozatos diákjai szervezik angoltanáraik segítségével. Zene, játék, angolos sütemény, vetélkedő, közös éneklés, karácsonyi hangulat jellemzi a közösen eltöltött délutánt. A Christmas Celebration olyan esemény az iskola életében, ahol az angol nyelvet tanuló diákok találkoznak, kötetlenül beszélgetnek, ismerkednek. Nagyon fontos közösségépítő alkalom, melyre a járvány okozta szünet után szükségünk is volt.

A 11.C osztály vállalta Molnár Éva Cecília tanárnő és Horváth Zoltán tanár úr segítségével, hogy megszervezi az ünnepséget a gimnázium angolosainak. Már novemberben elkezdődött a készülődés: tervezgettük, hogy milyen programmal készüljünk, mivel lepjük meg diáktársainkat. Olyan délutánt szerettünk volna, ahol nem feltétlenül a vetélkedő, inkább a jó hangulat, a zene, a

karácsonyi várakozás öröme és a közösen eltöltött idő a meghatározó. Az osztályokat képviselő diákok feladatot kaptak: készítsenek egy karácsonyi süteményt diáktársaiknak, és csinos, karácsonyi ruhában jöjjenek a programra. Finomabbnál finomabb sütemények érkeztek, amit a szervezők teakínálatával együtt fogyasztottunk el.

A délután folyamán az iskola zenészeiből alakult fúvós kvartett és vonós kamaraegyüttes játszott karácsonyi dalokat. A szervezők különböző angol nyelvű vetélkedőkkel készültek, mint például zenefelismerés, angol nyelvű activity játék, de a délután legizgalmasabb pontja talán az volt, amikor a diákok 11 mézeskalács-emberkét díszítettek fel, amit utána természetesen el is fogyaszthattak.

Jó érzés volt társainkkal és agoltanárainkkal újra együtt ünnepelni és készülődni az év egyik legszebb ünnepére.

Vajdasok a Rajna mentén, avagy egy 20 éves cserekapcsolat margójára

Ha azt mondja valaki a gimnáziumban, hogy Boppard, sokak szeme felragyog. Szinte mindenki tudja, hogy létezik egy cserekapcsolatunk immár több mint 20 esztendeje egy kisvárossal, mely a festői Rajna-parton épült. A neve Boppard, a „Mittelrheintal” egyik gyöngyszeme, az UNESCO világörökség része.

1998-ban egy véletlen találkozás eredményeként a boppardi Immanuel Kant Gimnázium akkori vezetése lehetővé tette, hogy a keszthelyi vajdas diákok egy kis csoportja ellátogasson a Rajna-parti városkába. A cserekapcsolat létrejöttében meghatározó szerepe volt Hamvas Endrénének (Zsuzsa néninek), a gimnázium akkori ének-zene szakos tanárának, aki akkoriban a keszthelyi önkormányzat

delegációjának tagjaként utazott a vesztfáliai városba. Az ottani gimnázium egy erdélyi származású testnevelő tanára, Peter Schenk felkarolta a kezdeményezést, és mintegy 10 esztendőn át szervezte a kölcsönös találkozókat a német, illetve a magyar diákoknak. A találkozások az évek során rendszeresen követték egymást, majd partnerségi együttműködés aláírására is sor került a két gimnázium között. Ez még szorosabbra fűzte a két iskola közötti kapcsolatot.

Kezdetben előfordult, hogy egy évben két találkozóra is sor került, egyikre ősszel, a másikra tavasszal. Ez kissé sűrűnek bizonyult, ezért később egyik ősszel a mi tanulóink utaztak Boppardba, a következő ősszel mi fogadtuk az ide érkező német diákokat.

Az alapító patronáló tanár, Peter Schenk nyugdíjba vonulása után egy fiatal, agilis angoltanár és egy szintén elkötelezett, magyar gyökerekkel rendelkező ének-zene tanárnő vette át a stafétát a cserekapcsolat szervezésében. Változó létszámú csoportokkal tudtunk elutazni Boppardba, kezdetben kevesebb tanulót fogadtak vendéglátóink, mintegy 20 diákot vihettünk ki, a maximális létszám 40 fő volt. Ez már kevésbé volt kezelhető, mert a német partnertanulókkal együtt 80 főről beszélünk.

A cserék alkalmával 1-2 napot mindig az iskolában töltöttek, ahol órákat látogathattak meg. Nem csupán nyelvi órákon vettek részt a tanulóink, voltak hittan-, történelem-, ének-, földrajz-, matematikaórákon, sőt előfordult, hogy fakultációs órára is ellátogathattak. Különleges órát is tartottak kimondottan a mi

diákjainknak, melyen a városról, a környékről történelmi, földrajzi, gazdasági ismeretek birtokába juthattak. A német és magyar diákok közös csoportban kisebb projekteken is dolgoztak, amelyeknek eredményét a záróünnepségen prezentálták.

Az iskolai programokon kívül mindig volt idő a csapatépítő jellegű játékos napokra, vagy túrákra a környező hegyekbe, sőt a környező városok bemutatására is szerveztek kirándulásokat német vendéglátóink.

A teljesség igénye nélkül hozok a közösen megélt programokra néhány példát. Különleges élményben volt részünk 2000 nyarán, amikor Hannoverben rendezték meg a Világkiállítást. Bár négyórás vonatkozás után érkeztünk meg a kiállításra, de megérte az egyedülálló élmény, melyet átélhettünk. Láthattuk élőben a Makovecz Imre által tervezett magyar pavilont, melyet mindenki ámulva csodált meg.

Voltunk Koblenzben, ahol a Mosel beletorkollik a Rajnába. Ezt a helyet Deutsches Eck-nek nevezik, és közkedvelt célpontja a turistáknak. Egy gigantikus szobor magasodik a folyók fölé, a Kaiser Wilhelm Denkmal, mely egyben kilátópont is. 2011-ben itt tartották a „Landesgartenschau”-t, egy óriási virágkiállítást, egész évben más-más idénynövényekkel. Az őszi kirándulás során színpompás dália-show-t láthattunk. Egy erre az alkalomra épített üvegkapszulában emelkedhettünk a Rajna fölé, ahol a szemközti hegyen folytatódott a virágkiállítás. Mindenki a 17-es kapszulába szeretett volna szállni, mert ennek az egynek üveg volt az alja is, ami még fokozta az élénk táruló lenyűgöző látványt. Mainzban jártunk a Gutenberg Múzeumban, ahol a könyvritkaságok és természetesen a Gutenberg Biblia mellett a könyvnyomtatásról is sok érdekességet tudhattunk meg. De itt található egy híres templom is, ahol Chagall-ablakok láthatók.

Egy másik alkalommal lehetőségünk nyílt a város politikai működésének megismerésére, a Bundesministeriumban izgalmas politikai előadást hallhattak tanulóink. A városban működik egy filmstúdió is, ez is a felejthetetlen élmények sorát gazdagította. A kulisszák mögé betekinteni különleges lehetőség. Ráadásul még apró ajándékokat is kaptunk.

Az egyik évben Heidelberg volt az emeletes gyorsvonattal megtett út végső állomása. Az egyetemi város meghitt hangulatú óvárosában barangoltunk, de a speciális, több mint 100 éves fogaskerekűvel való utazás is kellemes élménynek bizonyult. A heidelbergi kastély az óriási zöld parkkal ideális helyszíne volt a fényképezkedésnek. Nem mindennapi program volt a római gladiátorok életét felelevenítő előadás sem, melyet egy arénában tartottak. Az előadás után lehetőség volt fotók készítésére korhű ruhákba beöltözve.

Természetesen mi is kitéttünk magunkért: a magyarországi találkozások alkalmából a szűkebb, illetve tágabb környékkel is megismertettük német vendégeinket. Keszthelyt egy Stadtrallye keretében ismerhették meg a Festetics kastély megtekintése után. Jártunk Tapolcán, csónakáztunk a Tavasbarlang kék vizén, túráztunk a Badacsonyon, a Káli-medencében, kocsikáztak a német diákok Salföldön, de megcsodálhatták a Herendi Porcelángyár termékeit, motívumait és a gyártási technológiát is.

Elmaradhatatlan része volt a programnak a budapesti kirándulás, az Országház megtekintése, valamint egy német nyelvű vezetés a Parlamentben, melynek során a történelmi múlton keresztül a jelen politikai berendezkedésig hallhattak számos érdekes információt az ide érkező diákok. A remek napot egy esti fényekben fürdő éjszakai dunai hajózás zárta le.

A kapcsolat sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 2018-ban 20 éves lett a cserekapcsolat, amit egy ünnepi műsorral gazdagított jubileumi találkozó koronázott meg. A több mint 20 év alatt több száz német és magyar diák látogatott el egymáshoz, kapcsolatokat építettek, hosszú barátságok szövődtek. Voltak olyan tanulók is, akik kétszer is eljöttek velünk, mert annyira jól érezték magukat a programon. A hatosztályos képzésben részt vevő tanulóink tehették meg, hogy eljöttek 8. és 10. osztályban is.

A cserekapcsolat legfőbb hozadéka a nyelv tanulásának motivációjában mutatkozott meg: javította a tanulók nyelvi kompetenciáját, gyakorolták az élőbeszédet, megismerkedhettek a német oktatási rendszerrel; német városokat, intézményeket, múzeumokat látogathattak meg, a családoKNál élhették meg az ottani hagyományokat. A beszélgetések „igaziak”, nem tankönyv szagúak voltak. Itt mindenütt német feliratok láthatók, ha betérsz egy boltba, német nyelven kell kommunikálnod. Sőt, az elsöre furcsának tűnő akcentussal is meg kell barátkoznod, nem beszélve arról, hogy a gyorsan elhadart mondatokra is reagálnod kellene....

Sajnos a Covid-19 járvány elérte egész Európát, és ez megakasztotta ezt a kapcsolatot is. Mind nálunk, mind Németországban eltiltották az iskolákat a határon túli utazásoktól. Legutoljára 2019-ben jártunk a világörökség részét képező Boppardban, a „Mittelrheintal”-ban. Idén ősszel szeretnénk újból folytatni a cserekapcsolatot, már érintkezésbe is léptünk a német program tanárával, Herr Jarosch-sal, a tanulók pedig e-mailben elküldték a Steckbriefjeiket. A tavalyi bezártság után a tanulók már nagyon várják a cserekapcsolat folytatását. Remélhetőleg a nemzetközi politikai és gazdasági helyzet lehetővé teszi ezt.

Vajas Ildikó
intézményvezető-helyettes

Erasmus+ nemzetközi együttműködés Németországgal

Május 23-án reggel 4 órakor indultunk egy kisbusszal Keszthelyről Németországba. Vegyes érzelmekkel keltünk fel, nagyon sok megválaszolandó kérdés motoszkált bennünk. Először is: milyenek lesznek a német diákok? Ugyan korábban voltak videóműsoraink, amelyekben a választott mondáinkat mutathattuk be egymásnak, de egy kis képernyőn keresztül nehéz új embereket jól megismerni. Nagyon kíváncsiak voltunk arra, vajon milyen lesz a szállásunk, milyen lesz a város és a környéke. Az odaút során azonban egy kis akadályba ütköztünk, hatalmas dugóba keveredtünk egy baleset miatt. Már nem voltunk olyan messze a céltól, de így a csúszás miatt később érkeztünk meg, mint ahogy terveztük. Azonban sikerült ezt a több mint 12 órás utat hasznosan töltenünk. Sokat játszottunk, buliztunk a hátsó sor zenéire és rengeteget beszélgettünk, ennek köszönhetően sokkal közelebb kerültünk egymáshoz. Miután megérkeztünk a szállodába és elfoglaltuk szobáinkat, nagy izgalommal kezdtünk el készülni az esti közös vacsorára a német diákokkal és tanárokkal. Ezen a napon egy olasz étteremben ehettünk, ahol a lehetőségeket kihasználva mindenki ínyencségeket rendelt. Először nem mertünk sokat beszélgetni a többiekkel, de a vacsora végére nagyon összemelegedtünk, és nagyon jól éreztük magunkat együtt.

Kedden a délelőttöt a német diákok iskolájában töltöttük. Először ismerkedtünk egymással, amelyben különböző játékos feladatok voltak segítségünkre, ezután pedig előadtuk a kidolgozott mondáinkat egymásnak. A délelőtti utolsó programjaként volt szerencsénk megnézni egy német tanórát. A csoportunk egyik fele hittan, a másik németórán vehetett részt. Az órák 90 percesek voltak, ami elég hosszúnak tűnt először, de a tanóra stílusa és a feladatok hatására egy szempillantás alatt elrepült az idő.

Ebédelni az iskola menzájára mentünk, majd rögtön indultunk is a városnézésre. Megtekinthettük a város legcsodásabb szegleteit és meghallgattuk történetüket.

Másnap megint az iskolában kezdtünk, ahol egy híres német írónövel, Iris Lemancyk-kel találkoztunk. Feladatunk pedig az volt, hogy az író nő segítségével mondáink szereplőit jobban bemutassuk, a történetet jobban kidolgozzuk és részletezzük. A délután folyamán ellátogattunk egy közeli városba, Ulmba. Először az e-gokart pályán tesztelhattük gyorsaságunkat, aztán

körbejártuk a város nevezetességeit, végül egy étteremben zártuk a közös programot.

Csütörtök délelőtt két lehetőség közül lehetett választani. A csoport egyik része a délelőttöt a városi aquaparkban egy könnyed csobbanással töltötte, míg a másik része a városban ültötte el az időt. A következő programunk egy hosszú túra volt az Eselsburger Talban (Eselsburger-völgy), ahol láthattuk az egyik monda történetének helyszínét. Este ellátogattunk a közeli Naturtheaterbe (Természetszínház), ahol betekintést nyerhettünk egy darab próbájába, valamint a színpalak mögé, a műhelyekbe, raktárakba, öltözőkbe és ruhatárakba.

Május 27-én újra buszba ültünk, és elutaztunk a közeli Stuttgart városába. Míg a német csoportra várakoztunk, megnéztük a közeli Porsche szalon kínálatát, ahol mindenki választhatott magának egy szuvenírt otthonra. A nap fénypontja a Porsche Múzeum volt, ahol sok-sok érdekességet tudtunk meg az autók történetéről és magáról a márkáról. A hotelbe való visszaindulás előtt még volt egy kis szabadidőnk, amikor a csoportok szétszéledtek, ki könyvesboltban, ki városnézéssel ültötte el az idejét. Este viszont még visszamentünk a Volksfestre (Népvánepély), és megnéztük együtt a tűzijátékot.

A szombati nap nagyon nehéz volt mindenki számára, hiszen ez volt az utolsó nap, amikor együtt lehetünk a németországi csoporttal. Úgy rohant az idő, mintha meg sem akart volna állni. 10 órakor a Charlottöhöhlében (Charlotte-barlang) gyönyörködtünk a különböző formájú cseppköveken, aztán egy kis séta után egy közeli ebédlőben ettünk. Végül eljött a kirándulás utolsó programja: egy közös vacsora egy görög étteremben. Nagyon nehéz volt elbúcsúzni az újonnan szerzett barátoktól, főleg mivel egy újabb hosszú buszút várt ránk másnap, de egy dolog vigasztalt minket. A következő tanév szeptemberében majd ők fognak ellátogatni hozzánk, sok-sok közös élményt szerzünk majd, és újra jól érezzük magunkat együtt, de addig is tartjuk velük a kapcsolatot különböző platformokon.

Végül, de nem utolsó sorban, nagyon szeretnénk megköszönni a buszsofőröknek, a jó hangulatot és a biztonságos utazást, Arányiné Németh Márta, Takács Éva és Vajas Ildikó tanárnőknek a sok-sok türelmet, figyelmet és törődést, amit Tőlük kaptunk a kirándulás során.

Harmath Borbála 10.C (2022)

Francia nyelvtanulás, avagy mit adott nekem a francia?

Kapcsolatom a francia nyelvvel igencsak kalandos módon kezdődött. Egyetlen döntésemem múltott, hogy most franciául beszélek és Párizsban járhatok egyetemre.

2013-2019 között hat évfolyamosként jártam a Vajdába, ahol kilencedikben kezdtem el franciát tanulni, noha az előző tanév végén olasz nyelvre iratkoztam fel. Miért? A nővérem mintáját akartam követni, abból a megfontolásból, hogy ő majd tud nekem segíteni. Illetve, mint sokakat, engem is elrettentettek azok a sztereotípiák a francia nyelvvel kapcsolatban, hogy nagyon nehéz a nyelvtana, a kiejtése; a francia emberek barátságtalanok, arrogánsak, nem vendégszeretők stb. Végül nyáron mégis meggondoltam magam (nem kis szerepe volt benne Leiner Laura Szent Johanna Gimi könyvsorozatának) – és milyen jól tettem!

Tanulmányaim során azt vettem észre, hogy ahogy egyre jobban fejlődik a francia nyelvtudásom, úgy egyre inkább megcáfolódnak a kezdetben általam is igaznak vélt sztereotípiák. A francia kiejtés nem bonyolult, hanem logikus, a nyelvtan, hát... azt meg kell tanulni, de nem lehetetlen! A legfontosabb pedig a sok-sok gyakorlás, ami előbb-utóbb meghozza gyümölcsét!

Az egyik legpozitívabb élményem a francia nyelvvel kapcsolatban, hogy eddigi tapasztalataim szerint a franciák egyáltalán nem gorombák, sőt segítőkészek és kedvesek. Nagyra értékelik, ha próbálkozol velük franciául beszélni, és ha csak „bonjour”-ral köszönsz rájuk, már annak is örülnek. Ugyanakkor az is igaz, hogy ha francia nyelvi környezetben tervezel tanulni, dolgozni, élni, a francia elengedhetetlen ahhoz, hogy boldogulj a mindennapokban. Főképp azért, mert a franciák közül sokan nem beszélnek jól vagy egyáltalán nem beszélnek angolul. Ezzel rá is térnek azokra az érveimre, amelyek tapasztalataim alapján a francia nyelvtanulás mellett szólnak.

A francia az angol után a második munkanyelv mind az Európai Unióban, mind az ENSZ-ben, tehát ha nemzetközi karrierben vagy külföldi tanulmányokban gondolkodik valaki, a francia szinte megkerülhetetlen. Szintén erős érv a francia nyelvtanulás mellett az említett tapasztalatom, hogy a franciák nehezen szólalnak meg más nyelveken. Ezenkívül azoknak ajánlom a francia nyelvtanulást, akik érdeklődnek a francia kultúra iránt, hiszen egy nyelv ismeretét csak úgy lehet igazán magas szintre fejleszteni, ha megismered a kultúráját, és bizony a francia az egyik leggazdagabb európai kultúra, gondoljunk csak a francia irodalomra, festészetre, építészetre, gasztronómiára, divatra stb...

Engem a francia nyelvtudás elvezetett legmerészebb álmaim megvalósulásához, ahhoz, hogy a Párizsi Politikai Tanulmányok Intézetében (Sciences Po) tanulhatok, és Európa egyik legszebb városában élhetek. Mindazoknak, akik fontolgatják a francia nyelvtanulást vagy már belevágtak, azt üzenem, hogy legyenek kitartóak és szenvedélyesek a francia nyelv iránt, és akkor a sok erőfeszítés, szorgalom biztosan kifizetődik.

Cséby Róza

Az olasz nyelv oktatása a keszthelyi gimnáziumban

Magyarországon a két világháború közötti oktatáspolitikát gróf Klebelsberg Kunó vezetésével döntött úgy, hogy az 1924. évi XI. törvény rendelkezéseinek megfelelően átalakítják az idegennyelv-oktatást a hazai középiskolákban. Az angol és francia nyelv oktatása mellett elindult az olasz nyelv tanítása is. A törvény értelmében a középfokú intézmények fenntartói, ismerve saját lehetőségeiket, maguk dönthették el, hogy a három új idegen nyelv közül melyiket kezdik el oktatni az intézményben. A premontrei rend fenntartásában működő keszthelyi gimnáziumban ekkor még nem kezdték el tanítani az olasz nyelvet, csak az államosítást követően, 1956-ban indult el hivatalosan az olaszoktatás az intézményben.

Az új idegen nyelv bevezetése Dugonics József olasz-magyar szakos tanár – később 1957 és 1979 között igazgató – nevéhez fűződik. Dugonics igazgató úr, akinek tevékenységéről sokat olvashatunk a korábbi gimnáziumi évkönyvekben és a Vajda János Öregdiákok Egyesülete honlapján is, a Szegedi Tudományegyetemen szerezte meg olasz-magyar szakos diplomáját, de Rómában és Bolognában is tanult ösztöndíjasként, mielőtt tanári pályáját elkezdte. Szívén viselte az olasz nyelv ügyét, tanárként és igazgatóként is aktív kapcsolatot épített ki a hazai italianistákkal. Szakmai és baráti kapcsolatot ápolt többek között Herczeg

Gyulával, a hazai olasztanítás megkerülhetetlen alakjával, számos tankönyv, kézikönyv és a még ma is használatos szótár szerzőjével. Olaszország, a félsziget kultúrája iránti szeretetét és kapcsolatait arra használta Dugonics József, hogy megerősítse Keszthelyen az olasz nyelv oktatását. Az első olaszos csoport 1956-ban indult a gimnáziumban. Az 1960-ban érettségizett IV. D osztályból többen szeretettel és nagy tisztelettel emlékeznek vissza olasztanárjukra. Ebből az olaszcsoportból indult el olaszos karrierjén dr. Faluba Kálmánné (Várhegyi Anna), aki az Eötvös Loránd Tudományegyetemen folytatott tanulmányai után Budapesten az Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban

dolgozott mint olasz-magyar szakos gimnáziumi tanár. Gimnáziumunk matematika-fizika szakos tanára, Dr. Józsa Sándorné (Arató Mária) is ebben az osztályban végzett. Az osztály 40 éves érettségi találkozóján is nagy tisztelettel köszöntötték az egykori diákok olasztanárukat és igazgatójukat.

A kezdeti siker természetesen nem hagyott alább. A kötelező orosz nyelv mellett mindig voltak olyan osztályok, ahol a másik idegen nyelv az olasz volt.

Dugonics József igazgatóként is folyamatosan támogatta az olasz nyelv ügyét. Egykori kollégái nagy szeretettel gondolnak rá, olyan vezetőnek mutatják be, aki mindig sokat törődött a gimnáziumban dolgozó pedagógusokkal, aktív kapcsolatot tartott fenn a gyermekeiket az iskolába küldő családokkal is. Mindenkihez volt egy jó szava, ott segített, ahol csak tudott, pedagógiai és vezetői munkáját a következetes, igényes attitűd jellemezte. A lehetőségekhez mérten próbálta kapcsolatait megtartani Olaszországgal, az olasz egyetemekkel. Igazi bölcsészként még nyugdíjas éveiben is sokat tett azért, hogy dokumentálja és feldolgozza Keszthely és a Festetics család kapcsolatait Olaszországgal. Erről a munkáról részletesen ír Farkis Tímea, iskolánk egykori diákja, a Pécsi Tudományegyetem Olasz Tanszékének tanszékvezetője monográfiájában¹.

Az olasz nyelvtanítást segítette a kollégiumban is dolgozó Csernyi Margit tanárnő, majd 1970-től Németh Erzsébet tanárnő. Németh Erzsébet egykori vajdas diákként jól ismerte Dugonics igazgató urat, egyetemi tanulmányait is olasztanára egyetemén, a szegedi egyetemen folytatta. Németh Erzsébet tanárnő 2002-ig tanított az intézményben. Olasztanárként, osztályfőnökként és több évtizeden keresztül igazgatóhelyettesként dolgozott egykori alma materében. Hivatali feladatai mellett soha nem hanyagolta el az olasz nyelv ügyét. Segítette olasz szakos kollégáit, kiépítette a formálódó idegen nyelvi tagozaton az olasz nyelv emelt szintű oktatásának rendszerét, minden lehetőséget kihasznált, hogy a nyelv tanítása valóban sikeres legyen. Már a rendszerváltozás előtti időszakban az iskolában nagy hangsúlyt fektettek a tehetséggondozásra, a diákok aktívan részt vettek az országos Olasz Nyelvi Diákfesztiválon és az 1985-től minden évben meghirdetett Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen. Ezeken az országos megmérettetéseken szép sikereket értek el a diákjai. Amikor úgy tűnt, hogy a fenntartó és az aktuális iskolavezetés nem támogatja az olasz nyelv oktatását a gimnáziumban, sikerült meggyőznie Kiss Jenő akkori igazgatót, hogy támogassa ennek a szép és komoly örökségnek a folytatását Keszthelyen. Antal Lajos az ELTE Olasz Tanszékének egyetemi oktatója és Nyitrai Tamás az Országos Pedagógiai Intézet olasz nyelvért felelős munkatársa több ízben jártak az intézményben, méltatták és elismerték az itt folyó munkát.

A rendszerváltozás komoly hatással volt a hazai nyelvoktatásra is. Egyrészt megnőtt az érdeklődés a nyugati nyelvek iránt, megjelentek a modern oktatási anyagok, külföldi nyelvkönyvek, segédanyagok, audiovizuális kiegészítők Magyarországon, másrészt lehetőség nyílt arra is, hogy a nyelvtanulók élő nyelvkörnyezetben használják az iskolapadban megszerzett tudásukat,

¹ Farkis T. (2021). *Az olasz nyelv és irodalom oktatásának koncepciója a XVII-XVIII. századi magyar főúri családok nevelésében*. Kőszeg: Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete.

felkeressék azokat a helyeket, melyekről addig csak a tankönyvekben olvastak és az olaszórán hallottak. Az olasz nyelv tanításának mindig is erős és meghatározó része volt a kulturális ismeretek oktatása. Már a rendszerváltozást megelőző években is számos országismereti, művelődéstörténeti témát dolgoztak fel a tankönyvek. A keszthelyi olaszoktatás is követte ezt az irányt, gimnáziumunk könyvtárában még ma is megtalálhatók a 80-as, 90-es évekből jól ismert, Olaszországból beszerzett tankönyvek és modern taneszközök, tananyagok. Az 1990-es változást követően Németh Erzsébet tanárnő azonnal elkezdte szervezni az olaszországi kirándulásokat, diákcsereket, tanulmányi kirándulásokat. Olaszország szinte egész területét bejárták a diákok Velencétől Palermóig. Az utak során a diákok megismerték Itáliát, annak történelmét, különböző tájegységeit, felfedezték a gasztronómiai különlegességeket, és bejárták a híres olasz városokat. A Genovába és Bergamába szervezett olasz-magyar diákcserek szintén sokat lendítettek a keszthelyi diákok olasztudásán.

Az 1990-es években Németh Erzsébet, Hardiné Magyar Tamara, Horváth Angella Mária és Domonkos Judit tanítottak olasz nyelvet a gimnáziumban. 2003-ban érkezett az iskola egykori diákja, Czibor Anikó, és 8 évet tanított az iskolában Szabó Mariann tanárnő is.

A 2000-es évektől máig tartó időszakban a keszthelyi olasztanárok tovább folytatták és folytatják a Dugonics-örökséget. Az idegen nyelvi tagozaton emelt óraszámban (heti 5 órában), a többi osztályban alapóraszámban tanulják a diákok a nyelvet, ezen kívül több fakultációs csoport is működik. Számos szép országos tanulmányi eredmény (OKTV, Festival d'Italiano) igazolja az elvégzett magas szintű munkát; és sok program, mint például olaszországi tanulmányi kirándulások, filmklub, AFS olasz cserediák fogadása, múzeum-látogatás, közös főzés, koncertek, olasz nyelvű színházlátogatás, budapesti kirándulás gazdagítja az olasz nyelvet tanuló diákok mindennapjait. Ahogy a korábbi évtizedekben, a diákok közül manapság is sokan tesznek olasz nyelvből nyelvvizsgát B2-es szinten, minden évben többen érettségiznek olasz nyelvből közép- és emelt szinten, többen választják a továbbtanulásuk során az olasz nyelvet az országban valamelyik bölcsészettudományi karon és a nem bölcsész- vagy tanárképzésben továbbtanulók számára is hasznos az olasz nyelvtudás.

Összefoglalva: a 250 éves gimnáziumban az olasz nyelv oktatásának jellemzésére talán a folytonosság lehet a legalkalmasabb kifejezés. Mint ahogy korábban, úgy ma is a magas szintű oktatás, az olasz kultúra szeretete, a közösségben megélt élmények, a több évszázados történelemre visszatekintő olasz-magyar kapcsolatok tisztelete motiválja a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban olasz nyelvet tanító tanárokat és a nyelvet tanuló diákokat.

*Horváth Zoltán
olasz-angol szakos mestertanár
Czibor Anikó
olasz szakos tanár*

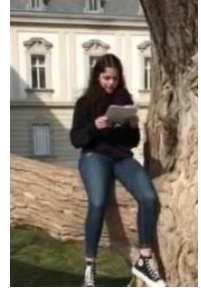
Poetry-Literature Project 22

Költészeti-Irodalmi Projekt

Az idei költészeti projekt egy Festetics-kastélybeli könyvtárlátogatással indult, ahol Lady Hamilton angolász könyvgyűjteményét tekintettük meg. Ezt a hagyományt 2018-ban indítottam, azóta minden kilencedikes csoportomat elviszem ezt a gyűjteményt megtekinteni (csak fehér kesztyűben lehetséges).

A Poetry Projectben két csoportom vett részt. Egy a 9.C-ből (12 fő), egy a 11.C-ből (11 fő). Mindenki kiválasztott egy klasszikus angolász verset március folyamán, majd ezeket a csoport minden tagja megkapta egy kis fénymásolt „kötetben”. Ezután két alkalommal elsétáltunk a Festetics-kastély parkjába, és a diákok választhattak helyszínt a parkon belül, hogy ki hol szeretné felolvasni a választott versét a többieknek. Sok videofelvétel is készült a versmondókról. Megbeszéltük az ismeretlen szavakat, ki miért szereti ezt a művet, számára mit jelent stb.

Miután mindkét csoport minden tagja sorra került, szerveztünk egy csoportközi felolvasó délutánt. A 9.C-sek eljöttek látogatóba a 11.C-sekhez, majd felolvasták nekik a verseiket. Cserébe a „nagyok” vendégül látták a „kicsiket”. Majd a következő alkalommal megfordult a helyzet, és a 11.C-sek látogatták meg a verseikkel a 9.C-eket, természetesen vendégül is látták őket. Így mindkét csoport 24 angol költeménnyel lett gazdagabb (Shakespeare, Blake, Keats, Frost stb.).

Az idegennyelvi napokon 5 diák jelent meg ebből a két csoportból résztvevőként, így még több diákhöz eljutottak versek. Sok időt töltöttek el otthon azzal, hogy a megfelelő művet ki tudják választani, majd a kiejtést ellenőrizték, és a szavak jelentésének is utánanéznének.

Az iskola utolsó hetében a két évfolyamon két különböző novellát olvastunk és fordítottunk, egy filmet néztünk, majd zárásként angol teázás közben az amerikai palacsintasütés tanulásával és palacsintaevéssel zártuk az évet.

Molnár Éva Cecília
angol szakos tanár

Versenyeredmények

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Angol nyelv

2019 **Tóth Miklós** 12.A az OKTV II. fordulójába jutott.

Felkészítő tanár: Németh Zsuzsanna

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Német nyelv döntő

2019 **Tóth Veronika** 11.A **31. hely**

Felkészítő tanár: Arányiné Németh Márta

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Olasz nyelv döntő

2018 **Tódor Kitti** 12.C **36. hely**

Felkészítő tanár: Czibor Anikó

2020 **Scheffer Sára** 12.A **10. hely**

Felkészítő tanár: Horváth Angella, Czibor Anikó

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Francia nyelv döntő

2018 **Hegyi Viktória** 12.C **25. hely**

Felkészítő tanár: Takács Éva

Magyar Kornélia 12.C **8. hely**

Felkészítő tanár: Takács Éva

2019 **Cséby Róza Bella** 12.A **30. hely**

Cserey Adrienn 12.C **17. hely**

Felkészítő tanár: Takács Éva

Országos angol nyelvi verseny általános iskolásoknak megyei forduló

2018 **Petik Ákos** 8.A **5. hely**

Felkészítő tanár: Karácsonyi Ágnes

2020 **Bene Mária Antónia** 7.A **1. hely**

Felkészítő tanára: Ferencz Melinda Magdolna

Zala megyei angol nyelvi verseny

2018 **Szijgyártó Petra** 10.A 10/I. kategóriában **2.hely**

Felkészítő tanár: Molnár Éva Cecília

Pektor Ervin 9.A 9/III. kategóriában **2.hely**

Felkészítő tanár: Németh Zsuzsanna

2019 **Sterk-Rajzó Luca** 10.C **1.hely**

Czicza Szabolcs 9.C **3. hely**

2020 **Pallai Bendegúz** 9.A 9/I kategóriában: **1. hely**

Felkészítő tanára: Egyed Krisztián

Tóth Gergely Péter 9.A 9/III kategóriában: **2. hely**

- Felkészítő tanára: Egyed Krisztián*
Lutár Bálint Barnabás 10.A 10/III kategóriában: **3. hely**
Felkészítő tanára: Karácsonyi Ágnes
- 2022 **Oroszlán Marcell** 8.A **3. hely**
Felkészítő tanár: Egyed Krisztián
- Kovács Barnabás** 9.C **2. hely**
Felkészítő tanár: Zemliczki Zita
- Bene Mária Antónia** 9.A **1. hely**
Felkészítő tanár: Ferencz Melinda Magdolna
- Bencze Lilien Alexa** 10.A **2. hely**
Felkészítő tanár: Szmolár Marianna
- Bánfi-Fischer Antónia** 10.C **3. hely**
Felkészítő tanár: Karácsonyi Ágnes

Mozaik Országos Tanulmányi Verseny Német nyelv

- Werner Kinga** 7.A **3. hely**
Gyuk Róna 7.A **12. hely**
Juhász Judit 7.A **23. hely**
Felkészítő tanár: Arányiné Németh Márta

„Grande Dicteré” országos francia helyesírási verseny

- 2018 **Magyar Kornélia** 12.C **6. hely**
Hegy Viktória 12.C **8. hely**
Felkészítő tanár: Takács Éva

Zala megyei német nyelvi verseny megyei forduló

- 2018 **Tóth Veronika** **3. hely**
Felkészítő tanár: Arányiné Németh Márta
- 2019 **Rezi Kriszta** 9.C **1. hely**
Felkészítő tanár: Zomboryné Márkus Andrea
- 2020 **Laczikó Benedek** 9.A **3. hely**
Felkészítő tanára: Arányiné Németh Márta
- Léman Eszter** 9.C **3. hely**
Felkészítő tanára: Zomboryné Márkus Andrea
- Rezi Kriszta** 10.C **1. hely**
Felkészítő tanáruk: Zomboryné Márkus Andrea
- 2022 **Hörccsik Sára** 10.C **3. hely**
Tompa Boróka 10.C **2. hely**
Felkészítő tanár: Arányiné Németh Márta

Festival d’Italiano

- 2018 **Kovács Szimonetta** 10.C Versfordítás kategóriában **dicséretet** kapott
Felkészítő tanár: Czibor Anikó

2020 **Kendeh-Kirchknopf Gusztáv** 9.A Debreceni Egyetem Olasz Tanszék Ricordi italiani in Ungheria/ Magyarországi olasz emlékek kategóriában **III. helyezést** ért el,

Kántor Piros 10.A Szegedi Tudományegyetem Olasz Tanszék Képregény kategóriában **II. helyen** végzett.

Felkészítő tanár: Czibor Anikó

2021 **Kurusta Sára** 10.B. Prózamondás **2. hely**

Felkészítő tanár: Czibor Anikó

„Sprichts du Deutsch?” országos német nyelvi verseny (Deutsche Telekom IT Solutions, Pécsi Tudományegyetem Germanisztika Intézet)

Laczikó Benedek 11.A **1. hely**

Felkészítő tanár: Arányiné Németh Márta

Szegedi Tudományegyetem Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék országos csapatverseny

2022 **2. helyezett** csapat:

Bánfi-Fischer Antónia, Dencsi Blanka, Lucz Réka, Németh Barbara, Horváth Emese 10.C

Felkészítő tanár: Czibor Anikó

SZTE Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék olasz nyelvi verseny egyéni kategória írásbeli fordulóján elért eredmények:

2022 **Takács Viktória** 10.A arany minősítés

Németh Barbara 10.C ezüst minősítés

Lengyel Judit 10.B dicséret

Felkészítő tanár: Czibor Anikó

SZTE Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék olasz nyelvi verseny egyéni döntő

2022 **Takács Viktória** 10.A **3. hely**

Felkészítő tanár: Czibor Anikó

Barcsi Országos Angol Nyelvi Verseny II. kategória döntő

2022 **Kozma Bence László** 10.A **25. hely**

Felkészítő tanár: Szmolár Marianna

**MATEMATIKA
INFORMATIKA
MUNKAKÖZÖSSÉG**

Különleges matematikaversenyek

Nemzetközi Magyar Matematikaverseny

A Kárpát-medencében a matematikát nem csak Magyarországon tanítják magyar nyelven. A különböző országokban tanító magyar anyanyelvű matematikatanárok régóta érezték, hogy a meglévő matematikaversenyek mellett szükség van egy szélesebb körű rendezvényre, ahol a különböző régiókban élő diákok találkozhatnak, összemérhetik tudásukat, erősíthetik együvé tartozásukat. A magyar diák, a környező országok közül bármelyikben is éljen, meríthet a világhírű magyar matematika gazdag kincsesládából, valamint az ukrán, a román, a délszláv, a szlovák és más népek matematikai hagyományaiból is. Így született meg 1992-ben a Nemzetközi Magyar Matematikaverseny. Minden évben egyszer megrendezik: kétevente Magyarországon, a közbülső években pedig a szomszédos országokban van a helyszín Erdélyben, Kárpátalján, Felvidéken és Délvidéken. A versenyeget több (4-5) napos rendezvénysorozat kíséri, melyben helyet kapnak kulturális programok, kirándulások, sportesemények, illetve diákoknak és tanároknak szóló matematikai előadások is.

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium diákjaival 2011-ben vettünk részt először ezen a versenyen. Versenyeztünk Erdélyben Marosvásárhelyen és Csíkszeredában, Délvidéken Szabadkán, Felvidéken Somorján, Magyarországon pedig Győrben, Kaposváron, Bonyhádon, Kecskeméten és Budapesten.

Azóta is minden évben kiváló eredményeket értünk el, számos 1-3. díjat, dicséretet és különdíjat kaptunk. Sajnos a járványhelyzet 2020-tól megakadályozta a verseny folytatását, de a Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium tanárai bizakodóak, már szervezik a 29. Nemzetközi Magyar Matematikaversenyt.

*XXVIII. Nemzetközi Magyar Matematikaverseny, Marosvásárhely
Segesvári kiránduláson: Mácsai Dániel,
Leoni Marco és Merekoa Máté*

Tanárverseny a Rátz László Vándorgyűlésen

A matematikatanárok Rátz László Vándorgyűlése egy évente megrendezésre kerülő konferencia és egyben továbbképzés, amelyen hazai és a környező országokban magyar nyelven tanító matematikatanárok vesznek részt. A tanév végi ötnapos vándorgyűlések helyszíne mindig más-más város. A Bolyai János

Matematikai Társulat az aktuális város helyi szervezőivel együtt előadásokat, foglalkozásokat és kötetlen beszélgetéseket szervez a matematika különböző fejezeteiből és oktatásának problémaköreiből (tartalmi és módszertani kérdésekről, tanítási tapasztalatokról és lehetőségekről). Interaktív feladatmegoldó szemináriumokat tartanak a tantervek témaköreihez tartozó feladatokból, feladatsorozatokról, versenyfeladatokból. Sport, kultúra és kirándulás is színesíti a mindig jó hangulatú tanári találkozót.

Az 54. Rátz László Vándorgyűlést Keszthelyen szerveztük 2014. júliusában, a helyszínt a Pannon Egyetem Georgikon Kara biztosította

2004 óta minden évben van a vándorgyűléseken egy különleges program, a Tanárverseny, mely nem mindennapi kihívást nyújt a vállalkozó szellemű matematikatanárok számára. A versenynek több célja is van. Egyrészt sok matematikatanár kipróbálhatja saját tudását: egy tesztversenyen 90 perc alatt 30 feladatot kell megoldani úgy, hogy némelyik feladat bizony komoly fejtörést okozhat még versenydrukk nélkül is. Másrészt egy kicsit jobban át tudja érezni a tanítványai helyzetét, hogy milyen gyorsan fogy az idő. Ráadásul mindenki összehasonlíthatja saját teljesítményét a többi kolléga eredményeivel is, ami ösztönző lehet az önfejlesztésre, továbbképzéseken való részvételre. Nagyon jó érzés ezen a versenyen a legjobbak között szerepelni.

Rátz László Vándorgyűlés 2021 Online

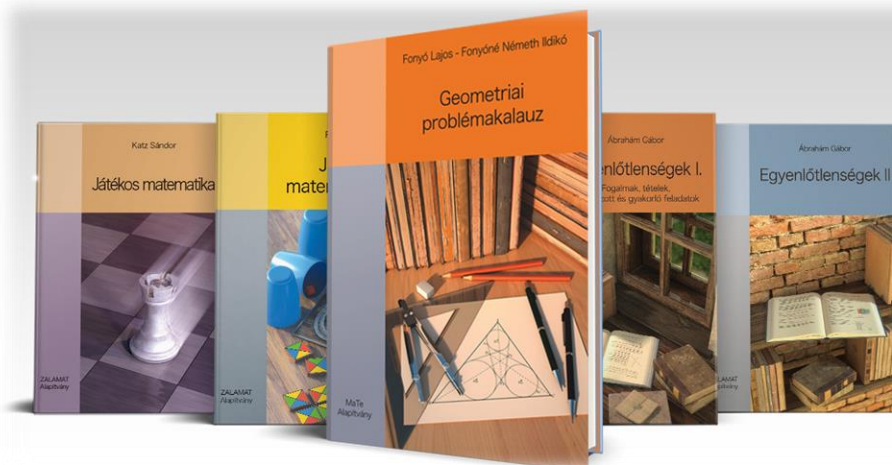
Évről évre az ország elismert matematikatanárai állítják össze a verseny feladatsorait. Óriási megtiszteltetés, hogy az idei vándorgyűlésen már másodszor kaptuk azt a feladatot, hogy megszervezzük és lebonyolítsuk a versenyt.

*Fonyó Lajos
matematika-kémia szakos mestertanár*

*Fonyóné Németh Ildikó
matematika-fizika-számítástechnika szakos mestertanár*

Fonyó Lajos – Fonyóné Németh Ildikó: Geometriai problémakalauz

A Matematikai Tehetségekért Alapítvány kiadásában 2021-ben jelent meg ez a tehetséggondozó kiadvány. A tematikus feladatgyűjtemény segítséget szeretne nyújtani a tehetséges tanulóknak abban, hogy magas szintű geometriai problémamegoldási ismeretekre tegyenek szert, és felzárkózhassanak a magyarországi, illetve a nemzetközi élmezőnyhöz. Ez a válogatás egyben hiánypótló szerepet is betölt. Az elemi, vagy majdnem elemi geometria több olyan területére kalauzol el, amelyekben a magyar és a nemzetközi szakirodalomban nagyon kevés összegyűjtött anyag található.

A fejezetekhez tartozó elméleti háttér, a feladatok és a több mint 300 ábra nagyon jól használható anyagot szolgáltat a tanároknak és a diákoknak a szakköri munkához és az önálló tanuláshoz egyaránt.

Játék a gondolkodással

Fonyó Lajos eredményes tehetséggondozó munkájáért kapott díjat

A „Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért” díj 2013 tavasza óta ad lehetőséget a tehetséggondozásban kiemelkedő munkát végző hazai és határon túli pedagógusok elismerésére.

A díj elnevezése igazán frappáns, a „Bonis bona discere”, vagyis „Jótól jót tanulni” latin közmondásból származik. Több kategóriája van a díjnak, ezek közül az egyik a „Kiváló tehetséggondozó” díj, amit olyan szakemberek kaphat,

akik legalább 5 tanévre, nevelési évre visszamenően kiváló, eredményekben jól mérhető tehetséggondozó munkát végeznek tanítványaik körében. E díjat 2016 tavaszán megkapta Fonyó Lajos, a keszthelyi Vajda János Gimnázium tanára.

A tanár úr ugyanennek az iskolának volt a tanulója. Már akkor is magas szellemi kvalitású tanárok működtek ott, s hogy vegyész pályán kezdett, abban nagy szerepe volt dr. Nagy Zsigmondné kémiantanárnőnek, aki később Rátz Tanár Úr Életműdíjat kapott. Hamar rájött azonban arra, hogy az igazi vegyészeknek másként csillog a szemük, mint az övé – s felismerte, hogy az ő szemét a matematika csillogtatja meg igazán. Vegyész, majd kémia, aztán matematika szakos középiskolai tanári végzettséget szerzett. Ma már szinte csak a matematikával foglalkozik.

A csillogás a szemben az évtizedek során nem csökkent – talán csak melegséggel társult – és a végtelenül szerény és invenciózus tanár élményeiből és eredményeiből könyvet lehetne írni. Elmeséli, hogy pályája kezdetén gyanútlanul elvállalta a vegyipari szakközépiskolának azon osztályaiban a szakkörvezetést, amelyekben a tapasztalt kollégák nem.

- Sikerült tehetségeket kifuttatnia innét is?
- Csak egyet említek, Soós Tibor Junior Prima Primiissima díjat nyert, ma az MTA szerves kémia osztályának a vezetője.
- Mi kell a tehetséggondozáshoz?
- Elhivatottság a tanár, de a diák részéről is. Nagyon jól – a személyes életben is – ismerniük kell egymást. A diáknak éreznie kell, hogy akár többet is tudhat, mint a tanár, és ez nem szégyen, mert épp ez a törekvés. A matematikai tehetség korán megmutatkozik, de arról is meg vagyok győződve, hogy ki is lehet alakítani. Azt kell megéreztetni a gyerekekkel, hogy matematika nem kemény gondolkodás, hanem egyfajta játék a gondolkodással. Ma a tehetséggondozás nagyon sok lehetőséget ad a tanítványaink képességeinek kibontakoztatásához, országos szintű táborokban sokfajta egyéniséggel tudnak megismerkedni, számtalan módszert láthatnak, mint hogy a tanárok között is vannak természetesen specialisták. Az internet szinte mindent hozzáférhetővé tesz. Azokat a feladatokat, melyekkel az én diákkoromban nemzetközi diákolimpiát lehetett nyerni, ma már egyszerű tesztversenyeken kítűzik problémaként. A tehetséges gyerekek, mikor leülnek délutánonként logikai, társas- vagy kártyajátékot játszani, az legalább olyan minőségi szórakozásnak tekinthető számukra, mint bármely más szórakozási forma. Tehetségekkel foglalkozni nagyon hálás dolog. Létrejön egy lelki közösség, ami a személyes kapcsolatban is messzemenően megjelenik, ha a diák megérzi, mit kapott a tanártól, akkor élete végéig szívesen visszajár hozzá, s szívesen részt vesz a fiatalabb generáció tehetségének kibontakoztatásában is. Sok példa van egyetemisták által középiskolások számára minden tanári segítség nélkül szervezett nyári táborokra.

- Kérem érzékeltesse az iskolai tanításon túli munkáját is.
- *Rangos verseny az Arany Dániel Országos Matematikaverseny, ahol én vagyok a kezdő bizottság elnöke, a Bolyai János Matematikai Társulat és a Nemzeti Pedagógus Kar Matematika Bizottsága vezetőségi tagja vagyok, az Erdős Pál Tehetséggondozó Iskola a konkrét gyerekekkel folyó munkám terepe, nyaranta pedig van Fonyódon egy versenyvizsga tréning is, ahol én is tartok foglalkozásokat.*
- *Úgy kell elképzelni egy tehetséggondozó tanárt, mint aki folyton azon járta az agyát, hogy az ő tudományából milyen újdonságokat vihetne bele a tanítványai életébe?*
- *Akár úgy is. De úgy is, hogy az elmúlt 15 évben alig jelent meg magyar nyelvű versenyekkel kapcsolatos kiadvány, a Zalai Tehetségeért Alapítvány azonban megjelentetett ilyeneket. Vannak olyan feldolgozatlan területek a matematikában, amelyeket jól tudnának hasznosítani a magyar diákok is. Amikor én vándorgyűléseken vagy konferenciákon előadást, vagy szemináriumot tartok, akkor ilyen hiánycikkeket dolgozok fel. Olvasom a nemzetközi olimpiákon megjelenő feladatokat, ezeket le szoktam fordítani, azokhoz megoldásokat gyártani. Így törekszem a saját diákjaim ízlését is formálni. Sok sikeres, versenyeken jó eredményt elért tanítványom volt és van.*
- *Mely területeit szereti a matematikának?*
- *A játékosabb részeit, kombinatorikát, valószínűségszámítást. A matematikai játékok, az algoritmikus gondolkodás a kedvenc területeim.*
- *Van-e matematikusideálja?*
- *Nagyon sok van. Nekem volt szerencsém találkozni a három, talán legnagyobb magyar matematikussal a közelmúltból, Erdős Pállal, Szemerédi Endrével és Lovász Lászlóval. Korrepetálója voltam egyetemistaként Szemerédi nevelt leányának. Házhoz jártam, mulatságos látvány volt, amikor a televíziót monitorként használva egy Commodore 64 előtt ült ez a három koponya, miközben én matematikát tanítottam a szomszéd szobában. Ők már akkor tudták, hogy a matematika számítógépes segítségnyújtás nélkül gyakorlatilag nem fog tudni létezni. Már akkor számítógép segítségével oldották meg a matematikai problémákat. A három zsenivel való személyes találkozáson túl Szemerédi Endrével többször is volt módom beszélgetni, együtt utazva föl és le a liftben, és természetesen sok más matematikatudóssal találkoztam az egyetemi évek, majd tanári pályám során a Gólyavárban vagy vándorgyűléseken.*
- *Boldog ember a matematikus?*
- *Mindenképpen – szeme még csillogóbb, melegebb, talán kicsit párás is válik?*
- *Azt gondolom, a matematika is ad neki olyan örömeket, amiket a családi életben*

Erdős Pál	Wolf-díjas
matematikus,	különös szellem, a XX. sz. egyik legragyogóbb elméje volt, könnyed és virtuóz, mint a zenében Mozart,
Szemerédi Endre	Abel-díjas
matematikus	orvostudományi tanulmányokból váltott át a matematikára, Lovász László
Wolf-díjas	matematikus, az MTA elnöke. A Wolf- és az Abel-díj a matematikában a Nobel-díjnak felel meg.

megtalálhat. Azt láttam, hogy aki családos ember lett, kiegyensúlyozott az élete. Nyugodt emberek a matematikusok és ez a családi életükben is tükröződik, talán a környezetükre is tudnak kellő türelmet fordítani.

– Feleségével kollégák, ő is tanít matematikát is. Három gyermekükben is megvan a matematika véna?

– *Igen – a szem még párásabbá válik, a tekintet büszke. – Annak idején – hogy ne legyek önző szülő – vettem a könyvespolcra szép bőrkötésű történelemlétkönyveket, megadva a lehetőséget arra, hogy a gyermekeim azokat forgassák. Nem nagyon koptak meg. Az első gyermekünknél tudatosan zajlott az érzékenyítés, ástunk a kertben, és számoltuk a földigilisztákat, mindenféle gondolkodtató feladványokat adtunk neki. Később már könnyebb volt a második és harmadik gyereknél, mert lehetett mesélni a korábbi történeteket. Az ember érezte azt a fajta meseszerű dolgot, hogy zajlik a gyermekben az a varázs, hogy elkapja a gondolkodás öröme, ami aztán ösztönzőjévé válhatott, válhat pályaválasztásuknak.*

Ma, mikor nem a természettudományok az élenjáróak a középiskolások pályaválasztási preferenciái között, Fonyó Lajos tanár úr végzős csoportjában egy matematikatanár- és két alkalmazott matematikus jelölt van – és sokan, akik „csak” megszerették, s nem rettegik a matematikát.

*Matyovszky Márta
Zalai Hírlap, 2016. július*

Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola

- Évente 6 hétvége (péntek-vasárnap)
- 7 másfél órás foglalkozás az ország legtehetségesebb diákjaival

Élményszerű matematikaoktatás – terepi mérés

A matematika rendkívül széles körben alkalmazható. Az új mobilkommunikációs eszközök tanulásba való bevonása újabb lehetőség a tantárgy megszerettetésére. Ezt is figyelembe véve szerveztük meg dr. Berke József szakmai segítségével 2022 tavaszán a 11.B matematika-informatika csoport számára a terepi mérést a Kis-Balaton természetvédelmi területéhez tartozó Kányavári-szigeten.

A mobilkommunikációs eszközök ma már a mindennapi használati tárgyaink közé tartoznak, de a házirend szerint a jelenléti oktatásban a tanulóknak kikapcsolt állapotban a táskájukban kell tartaniuk. Ezen a matematikaórán azonban egészen más volt a helyzet: már a feladatokat tartalmazó geocaching láda megtalálásához is használniuk kellett a tanulóknak a mobiltelefonjaikat. A kilátó magasságának a megbecsüléséhez, az adatgyűjtéshez, a panorámafotók elkészítéséhez is nélkülözhetetlen volt. A földi mérések kiegészítéseként drónnal készítettünk a szigetről felvételeket, melyeket a tanulók a terület vegetációtérképének az elkészítéséhez is felhasználtak. Külön feladatként mindenkinek lehetősége volt a drónt irányítani, le- és felszállni vele.

A mérés során készült adatokból csoportonként egy-egy jegyzőkönyv is készült, amelyben a tanulók az általuk kiválasztott GPS koordináták alapján távolságot és területet számoltak. Külön feladat volt a négy csapatnak a terepi mérés bemutatásáról és nem elméleti anyagból prezentációt készíteni. Mindannyiunkat meglepett, hogy ugyanarról a napról mennyire különböző módon, mást és mást kiemelve lehet beszámolni.

*Dr. Berkéné Várbíró Beáta
matematika-fizika szakos mestertanár*

Ericsson-díj a matematika népszerűsítéséért

Az Ericsson Magyarország 1999-ben alapította az Ericsson-díjat, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a magyar természettudományos alapképzés magas színvonalának fenntartásához, illetve emeléséhez. A budapesti székhelyű magyar Kutatási és Fejlesztési Központ vetetősége a 2022 májusi ünnepélyes díjátadó ünnepségen kiemelte, hogy a hazai mérnökképzés az általános és középiskolákban, a tantárgyak megkedveltetésével kezdődik. *„A majdani szakértők tudása és száma attól az alapoó pedagógusi munkától függ, amelyet a tanárok a közoktatás 5-12. osztályában valósítanak meg. Az Ericsson ezért igyekszik erejéhez mérten többféle módon is segíteni és elismerni ezt a munkát”* – áll a 2022 májusi díjátadó hivatalos programfüzetének köszöntőjében.

1999 óta közel 250 tanár került eddig díjazásra négy kategóriában: matematika tehetséggondozás, matematika-népszerűsítés, fizika tehetséggondozás, fizika népszerűsítés. A díjakat minden évben kategóriánként két-két, összesen nyolc tanár kapja meg, közülük az „Ericsson a matematika népszerűsítéséért” díjat 2021-ben iskolánk tanára, dr. Berkéné Várbíró Beáta kapta.

A tanárnő több mint nyolc éve kezdett bele élményszerű matematikaoktatás prezentációkészítéses programjába, ahol a diákok egyéni és csoportos prezentációk tartásával dolgoznak fel matematikai témákat. Egy-egy téma kidolgozása és közönség előtti előadása az emelt szintű matematika szóbelire való felkészítésen túl lehetőséget ad a tanulóknak önértékelésre, visszajelzésre, digitális kompetenciájuk fejlesztésére is. A programhoz tervezett pontozási rendszerével a teljesítmények is mérhetővé válnak, így célzottan lehet a hiányosságokat fejleszteni. A négy év alatt a diákok lehetőséget kapnak a valószínűség-számítás témakörében speciális célközönség számára (pl. szülők, nyugdíjasok, óvodások) ismeretterjesztő előadást készíteni és saját mérési tevékenységük bemutatására is. Az eredményekről a tanárnő számos itthoni és magyarlakta területen (Felvidék, Vajdaság, Erdély) tartott konferencia-előadást, valamint online folyóiratban is publikált.

2012 óta rendszeresen szervez gyakorlati foglalkozást, melynek helyszíne a Kis-Balaton természetvédelmi területéhez tartozó Kányavári-sziget. Az ún. terepi mérés fő célja a matematika elméletének gyakorlati felhasználása, a mai diákok által kedvelt, modern köntösben. A tanulók egészséges, természetes környezetben 3D-s pozicionálást, háromszögelést, távolság- és területszámítást gyakorolnak saját mobiljukon futó alkalmazások segítségével, és drónnal készíthetnek felvételt a szigetről.

Az iskola által szervezett természettudományos versenyek (Newton Kupa, Kunc Adolf verseny) egyik állandó szervezője, mentortanár, 25. éve a matematika munkaközösség vezetője.

Diákjai emberszeretetét és becsületességét emelték ki: számára minden diák fejlődése egyformán fontos. Békeszerető és problémamegoldó típusú személyiségként jellemezték, akinek fontos az osztály egysége. A különleges igényeket megérteni és tolerálni igyekszik. *„Ereje, lélekjelenléte, kitartása és embersége mindannyiunkban óriási nyomot hagyott”* – írta róla egy tanulója.

Keszthelyi gimnazista lett az ország egyik legjobb matekosa

Mácsai Dániel nem mindennapi bravúrt hajtott végre az iskola történetében az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen. Három tantárgyból is bejutott az országos döntőbe. Matematikából győztes lett, megosztott 1. helyet szerzett, fizikából 12. helyezést, az informatika döntő programozás kategóriájában pedig 30. helyezést ért el. Matematikatanárával, Rónaky Attilával közösen elmondták, a kiváló eredmények hosszú évek felkészülési folyamatának köszönhetőek, amelyet Dani nem feladatként, hanem szórakozásként él meg.

„Négy évnyi munka eredménye a siker” – így kezdte értékelését a felkészítő tanár. „Amikor Dani idejött az iskolába, még semmilyen versenyeredménye nem volt. Kedvelte a matematikát, de itt kezdte el bontogatni a szárnyait.” A diák tavaly 3. helyezést ért el az országos versenyen, idén pedig győzedelmeskedett.

„Folyamatosan készültünk különféle versenyekre, szakkörre is járt. Dani benne van a matematikai diákolimpiai keretben, ott is sokat tanult, önmagában az is nagy elismerés, hogy meghívták a csapatba. A pandémia miatt nem rendezték meg az OKTV országos döntőjét, a végeredmény az első két forduló eredménye alapján alakult ki” – mondta Rónaky Attila.

Kitartó és szorgalmas diákként jellemezte Danit, aki több tantárgyban is kiemelkedő teljesítményt nyújt.

A versenyre való visszatekintést Dani is ott kezdte, ahol felkészítő tanára:

„Amikor bekerültem a gimnáziumba, az első pár óra nehezebb volt, mint amit addig megszoktam, kicsikét meg is szeppentem. De gyorsan alkalmazkodtam, és újabb kihívásokat kerestem: táborokba és szakkörre jártam. Megszerettem a matematikát, mára olyan, mint egy hobbi. A szellemi kihívást élvezem benne, annak szépségét, ahogy egy feladat megoldásáig eljutunk”– mesélte Mácsai Dániel, aki a matekos győzelem mellett fizikából 12., informatikából 30. lett az országos tanulmányi versenyen. Tanára azt mondja, Dani közösségi ember, aki társait is inspirálja, és igazi példakép a számukra.

„Emlékszem, tizedikben azzal jött hozzám, hogy tanár úr, én már integrálok. Annyira előrehaladt, annyira önjáró volt, hogy olvasott angol és orosz nyelvű szakirodalmat is.

*Mácsai Dánielt Rónaky Attila segítette a felkészülésben.
A matematikatanár osztályfőnöke is a fiatalnak.*

Természetesen előfordult olyan, amikor kapott egy nehezebb példát, hogy akkor ő is egy kicsit összehúzta a szemöldökét, de pillanatok alatt összerakta” - emelte ki felkészítő tanára.

A Vajda János Gimnázium egész közössége büszke arra, hogy Daninak olyan eredményt sikerült elérnie, amit iskolájából előtte még senkinek. Az ELTE elméleti matematika szakára készül, versenyeredményeinek köszönhetően számos többletponttal is gazdagodik a felvételi eljárás során.

Matematikatanítás a Covid alatt

2020. március 4-én bejelentették az első igazolt Covid-megbetegedést Magyarországon. Az ezt követő napok pedig azzal a várakozással teltek, hogy mikor jelenik meg a fertőzés az oktatási intézményekben.

2020. március 13-án került sor a Koronavírus Oktatási Munkacsoport felállítására. A vészhelyzet 2020. március 11-ei kihirdetésével kezdődött, és az iskolai gyermekfelügyelet 2020. június 26-i lezárultával fejeződött be.

Az első héten elképesztő munka, gondolkodás indult meg: a koncepció megszületésétől gyakorlatilag néhány nap alatt kellett megteremteni a tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetésének lehetőségét és az új munkarendre való átállást segítő útmutató értelmezését.

Jellemzően sokféle módszert próbáltunk ki mi, matematikatanárok, hogy a diákokat elérjük, haladni tudjunk a tananyaggal. A kapkodást, az útkeresést jelzi, hogy eleinte egyszerre többféle platformot használtunk fel: Google Classroom, Messenger, Skype, Discord, Google Meet, KRÉTA, Mozaweb, Redmenta.

A feladatokat szinte mindannyian heti bontásban adtuk tanulóink számára, és a problémákra (feladatmegoldási gondok stb.) azonnal reagáltunk. A munkaközösség tagjai többségében a csoportok részére csak esetenként tartottak órákat, igény esetén egyéni konzultációval segítették a diákokat.

A tanulók többsége a munkát általában elvégezte. Persze volt, aki teljes passzivitást mutatott, illetve változó aktivitással dolgozott. A passzív tanulókat az iskolavezetés által küldött táblázatba bejegyzéssel, esetenként az osztályfőnökön vagy az osztálytársakon keresztül, illetve a megadott e-mail címen, a Kréta és a Classroom üzenetküldésével próbáltuk elérni.

A munkaközösség egyik tagjának beszámolójából idézve: „Igazából az informatikaoktatás megfelelően működött, csak a személyes találkozás hiányzott.”

Valóban, a 2019/2020-as tanév végére tudtuk azt is, hogy lesz pótolnivaló, hogy a tantermen kívüli digitális oktatás miatt maradtak hiányosságok, de legjobban a személyes kapcsolatok hiányoztak tanár-diák, diák-diák és tanár-tanár között.

A következő nagy kihívás elé a 2020-as érettségik megszervezése állított bennünket, amelyek alapos felkészülést és sok óvintézkedés kidolgozását tették szükségessé. Ebben a tanévben központi utasításra csak az írásbeli érettségi

vizsgákat tartották meg a középiskolák. Az érettségi végül sikeresen, egyetlen azonosított új megbetegedés nélkül zajlott le.

A járványügyi helyzet javulásával, május második felétől az iskolaépületeket is látogathatóvá tettük tanulási tevékenység céljából: a tantermen kívüli, digitális munkarend érvényben maradt a tanév végéig, ám lehetővé tettük a kiscsoportos személyes felkészítést az iskolában.

A rendkívül sok tapasztalattal szolgáló tanév zárása 2020. június 15-én, a tanév rendjében és a jogszabályokban előírt hagyományos időpontban történt meg.

A 2020/2021-es tanév jelenléti rendben indult, ám a járvány lassítása érdekében 2020. november 11-től életbe lépő intézkedések egyike volt, hogy a középiskolák átállnak a digitális oktatásra, viszont az általános iskolákban tovább folyt a hagyományos oktatás. A 6 évfolyammal működő két középiskolai osztályunkra a digitális munkarendre való átállás nem vonatkozott. Ők továbbra is jelenléti munkarendben tanultak az iskolában. Számukra az iskolai órarendet úgy alakítottuk át, hogy tanáraik a 9-12. évfolyamon online, a 7-8. évfolyamon pedig jelenléti formában tudják tanítani a diákjaikat. Hónapokkal később a 7. és 8. évfolyam is csatlakozott az online oktatáshoz.

Az Oktatási Hivatal által szervezett tanulmányi versenyek az egészségvédelmi intézkedések szigorú betartásával hagyományos módon folytatódtak, csak az utolsó fordulót nem tartották meg.

Az előző tanév tavaszi gyakorlatától eltérően szükség esetén lehetőség volt egyéni és kiscsoportos konzultációk szervezésére. A pedagógusok is be tudtak járni az intézménybe és bentről is tudtak dolgozni, ha szükséges volt.

A digitális oktatásra történő átállás zökkenőmentesebben zajlott, mint az első online oktatás idején. Hasznos volt a tanév kezdetén kialakított iskolai egységes Classroom-felület, melyen elértük a tanulókat, illetve itt tudtunk órákat tartani a Meet alkalmazás segítségével.

Az órák megtartásában segítségünkre volt a mindannyiunk által megvásárolt digitalizáló tábla, melyen jól nyomon lehetett követni az órai tevékenységet. Dolgozatok többféle módszerrel születtek. Voltak röpdolgozatok, melyeket a csoportok egy része írt, míg mi a többiekkel foglalkoztunk, valamint nagydolgozatok, melyeket szintén többféle módszerrel írtunk (a tanulók sorsolással kaptak különféle feladatokat, redmentás számonkérés stb.). Összességében diákjaink kellő számú osztályzatot sikerült szerezniük. Azonban a dolgozatok tisztasága nem minden esetben és minden tanulónál volt megkérdőjelezhetetlen, a tanulói aktivitás pedig az idő előrehaladtával csökkent.

2020 májusától, az írásbeli érettségi vizsgák lezajlása után (melyeknek e tanévben is csak ez a része volt megtartva) ismét visszatértünk az iskolába, elindult a jelenléti oktatás. Azonban nem lehetett kötelezővé tenni a tantermi oktatást, így minden osztályban volt több-kevesebb diák, aki otthonról követte a tanórákat.

A jelenléti oktatásra való visszatérés során fontosnak tartottuk a motiváció újjáélesztését, a kapcsolati rendszer felújítását, illetve a nehezebb anyagrészek átismétlését, valamint a hátralévő anyagrészek elsajátítását. Emiatt a jelenléti oktatásban már kevesebb dolgozatot írtunk, mivel fontosabbnak tartottuk a fenti nevelési feladatok elvégzését, mint a tananyag újbóli számonkérését. Összességében a számos nehézséget figyelembe véve sikeresnek tartom a közös munkát.

A 2021/2022-es tanévben csupán néhány iskolában kellett rendkívüli szünetet vagy online oktatást elrendelni koronavírus-fertőzött diákok vagy tanárok miatt. A minisztérium szerint az iskolák alig egy százalékában kellett intézkedni. A tanévet jól összefoglalja a Nemzeti Pedagógus Kar Országos Elnöksége:

„Ebben a nevelési évben – bár ősszel még sok helyen hátráltatta az intézményeinkben változó mértékben megjelenő vírus a munkánkat -, nagyjából a megszokott rendben, személyes jelenlét keretében dolgozhattunk. Nem voltunk könnyű helyzetben, hiszen kollégáink hiányzása miatt nagyon sokszor kellett többlet erőfeszítéseket tenni, a gyerekek hiányzása miatt pedig többször kellett szinte párhuzamosan tanítani az ott levőket és a karanténba kényszerülteket.”

Schuch Angéla

matematika-fizika szakos mestertanár, szaktanácsadó

Tanítványaink eredményei

Gimnáziumunk 250 éves története tele van értékesebbnél értékesebb eredményekkel. Ezekhez az eredményekhez nagymértékben hozzájárult a 70-es évek óta működő matematika I. tagozat, majd az azt követő emelt szintű matematika félosztály. Az utolsó 10 év talán legnagyobb eredménye, hogy 2014-ben kiváló versenyeredmé-

nyeinek elismeréseként Fonyó Viktória megkapta a Zala Megyei Közgyűlés egyik legrangosabb kitüntetését, az ÉV ZALAI DIÁKJA díjat.

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Matematika döntő

- 2012 **Sisák Anna** 11.D országos **26. hely**
tanára: Rónaky Attila
- 2013 **Sisák Anna** 12.D országos **3. hely**
tanára: Rónaky Attila
- Fonyó Viktória** 11.D országos **44. hely**
tanára: Fonyóné Németh Ildikó
- 2014 **Fonyó Viktória** 12.D országos **2. hely**
tanára: Fonyóné Németh Ildikó
- 2015 **Tóth-Lakits Dalma** 11.D országos **26. hely**
tanára: Fonyó Lajos
- Szántó Benedek** 11.D országos **37. hely**
tanára: Fonyó Lajos
- 2020 **Mácsai Dániel** 11.B országos **3. hely**
tanára: Rónaky Attila
- Nagy Domonkos** 12.B országos **40. hely**
tanára: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- 2021 **Mácsai Dániel** 12.B **1. díj**
tanára: Rónaky Attila

Matematika OKTV 2. fordulójába jutott

- 2019 **Arany Barnabás** 11.B
Leoni Marco 11.B
Nagy Domonkos 11.B
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- Benczik Boglárka** 11.A
felkészítő tanár: Fonyó Lajos
- 2020 **Arany Barnabás** 12.B
Leoni Marco 12.B
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- Benczik Boglárka** 12.A
felkészítő tanár: Fonyó Lajos
- Egyed Márton** 11.B
Mácsai Dániel 11.B
Varga Áron 11.B
felkészítő tanár: Rónaky Attila
- 2021 **Fazekas Zsófia** 12.A
felkészítő tanár: Fonyó Lajos
- Korponai Csanád** 11.B
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- Lajter Márton** 12.A
Pektor Ervin 12.A
felkészítő tanár: Rónaky Attila

2022 **Korponai Csanád 12.B**

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Arany Dániel Országos Matematikaverseny

2017 **Nagy Domonkos 9.B országos 2. díj**

Arany Barnabás 9.B országos 3. díj

Bogdán Lilla 9.B országos 31. hely

Leoni Marco 9.B országos 51. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2018 **Nagy Domonkos 10.B országos 3. díj**

Leoni Marco 10.B országos 6. hely

Arany Barnabás 10.B országos 9. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Mácsai Dániel 9.B országos 26. hely

felkészítő tanár: Rónaky Attila

2019 **Mácsai Dániel 10.B országos 2. díj**

felkészítő tanár: Rónaky Attila

Merekva Máté 9.B országos 10. hely

Korponai Csanád 9.B országos 54. hely

Alexandrov Iliya 9.B országos 54. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2020 **Merekva Máté 10.B országos 2. díj**

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2021 **Kalló Panna 9.B országos 6. hely 1. dicséret**

Szűts Máté 9.B országos 26. hely

Pál Bendegúz 9.B országos 31. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2022 **Pál Bendegúz 10.B országos 20. hely**

Kalló Panna 10.B országos 27. hely

Galambos Péter 10.B országos 27. hely

Móricz Diána 10.B országos 31. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Alekszandrova Angelina 9.A országos 67. hely

felkészítő tanár: Schuch Angéla

Nemzetközi Magyar Matematikaverseny

2018 **Csuha Boglárka 12.B 3. díj, különdíj**

Sisák László Sándor 12.B dicséret

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

2019 **Mácsai Dániel 10.B dicséret**

felkészítő tanár: Rónaky Attila

Megyei Matematikaverseny

- 2017 **Arany Barnabás** 9.B megyei **2. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
Csuha Boglárka 11.B megyei **3. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
- 2018 **Nagy Domonkos** 10.B megyei **1. hely**
Arany Barnabás 10.B megyei **2. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
Sisák Sándor 12.B megyei **3. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
- 2019 **Mácsai Dániel** 10.B megyei **2. hely**
felkészítő tanár: Rónaky Attila
Nagy Domonkos 11.B megyei **1. hely**
Arany Barnabás 11.B megyei **3. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- 2020 **Nagy Domonkos** 12.B megyei **1. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
Benczik Boglárka 12.A megyei **2. hely**
Gujgiczter Dániel 12.A megyei **3. hely**
felkészítő tanár: Fonyó Lajos
Alexandrova Angelina megyei **3. hely**
felkészítő tanár: Schuch Angéla
- 2021 **Pál Bendegúz** megyei **3. hely**
Korponai Csanád 11.B megyei **1. hely**
Alexandrov Iliya 11.B megyei **2. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
Mácsai Dániel 12.B megyei **1. hely**
felkészítő tanár: Rónaky Attila
- 2022 **Alexandrova Angelina** 9.A megyei **1. hely**
Juhász Norbert 9.A megyei **2. hely**
felkészítő tanár: Schuch Angéla
Pál Bendegúz 10.B megyei **2. hely**
Merekva Máté 12.B megyei **2. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Négy Megye Matematikaverseny

- 2017 **Csuha Boglárka** 11.B regionális **4. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
- 2018 **Csuha Boglárka** 12.B regionális **8. hely**
Sisák László Sándor 12.B regionális **11. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

- 2019 **Nagy Domonkos 11.B regionális 4. hely**
Arany Barnabás 11.B regionális 15. hely
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- 2020 **Nagy Domonkos 12.B regionális 1. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
Varga Áron 11.B regionális 10. hely
felkészítő tanár: Rónaky Attila
Bentzik Boglárka 12.A regionális 12. hely
felkészítő tanár: Fonyó Lajos
Gujgiczter Dániel 12.A regionális 20. hely
felkészítő tanár: Fonyó Lajos
- 2021 **Mácsai Dániel 12.B regionális 3. díj**
felkészítő tanár: Rónaky Attila
Korponai Csanád 11.B regionális 9. hely, dicséret
Alexandrov Iliya 11.B regionális 17. hely
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- 2022 **Alexandrov Iliya 12.B regionális 9. hely, dicséret**
Merekva Máté 12.B regionális 10. hely, dicséret
Korponai Csanád 12.B regionális 14. hely
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Varga Tamás Országos Matematikaverseny

- 2017 **Varga Áron 8.A megyei 4. hely, országos 65. hely**
felkészítő tanár: Rónaky Attila
- 2020 **Alexandrova Angelina 7.A megyei 2. hely, országos 72. hely**
felkészítő tanár: Schuch Angéla
- 2021 **Alexandrova Angelina 8.A megyei 3. hely, országos 7. hely**
felkészítő tanár: Schuch Angéla
- 2022 **Markal Máté megyei 4. hely, országos 97. hely**
felkészítő tanár: Oó Zsuzsanna

Kalmár László Matematika Verseny

- 2020 **Alexandrova Angelina megyei 1. hely**
felkészítő tanár: Schuch Angéla
- 2021 **Alexandrova Angelina megyei 1. hely, országos 13. hely**
felkészítő tanár: Schuch Angéla

Zrínyi Ilona Matematikaverseny

- 2017 **Nagy Domonkos 9.B megyei 3. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos
- 2018 **Leoni Marco 10.B megyei 1.hely, országos 19. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Sisák László Sándor 12.B megyei 2.hely, országos 24. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

Nagy Domonkos 10.B megyei 3. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2019 **Mácsai Dániel 10.B megyei 2. hely**

felkészítő tanár: Rónaky Attila

Leoni Marco 11.B megyei 3. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Nemzetközi Kenguru Matematikaverseny

2017 **Arany Barnabás 9.B országos 10. hely**

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2018 **Leoni Marco 10.B országos 14. hely**

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2019 **Bruncsics Bálint országos 6. hely**

felkészítő tanár: Fonyó Lajos

Arany Barnabás 11.B országos 14. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2020 **Mácsai Dániel 11.B országos 5. hely**

felkészítő tanár: Rónaky Attila

Pál Bendegúz 9.B országos 13.

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2021 **Mácsai Dániel 12.B országos 5. hely**

Asperján Levente 12.B országos 13. hely

felkészítő tanár: Rónaky Attila

Pál Bendegúz 9.B országos 13. hely

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

Bolyai Matematika Csapatverseny 3-8. megyei forduló

2017 **Megyei 3. helyezett** csapat:

Balogh Janka, Kondorosy Botond, Merekva Gusztáv, Sós Panni 8.A

felkészítő tanár: Dr. Berkéné Várbiro Beáta

2018 **Megyei 2. helyezett** csapat:

Babicsák Borbála, Krasznai Veronika, Németh Georgina, Ványa Szilvia

felkészítő tanár: Schuch Angéla

Megyei 3. helyezett csapat:

Kórász Márk, Kozma Bence, Dely Dániel, Dósa Bulcsú

felkészítő tanár: Moór Hajnalka

2020 **Megyei 2. helyezett** csapat:

Alexandrova Angelina, Vastag Zsófia, Hotter Petra, Juhász Norbert

felkészítő tanár: Schuch Angéla

2021 **Megyei 3. helyezett** csapat:

Dénes Márk, Fazekas Sámuel, Arányi Áron, Hertelendy László

felkészítő tanár: Schuch Angéla

Bolyai Matematika Csapatverseny 9-12. Pannónia körzeti forduló

2017 **3. helyezett** csapat:

Csuha Boglárka, Sisák Sándor, Ángyán Patrik, Németh Gergő 11.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó

5. helyezett csapat:

Kalu Botond, Markó Máté, Rajnai Tamás, Dormán Barnabás 11.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó

2018 **2. helyezett** csapat:

Varga Áron, Lajter Márton, Polgár Balázs, Fazekas Zsófia 9.A

felkészítő tanár: Rónaky Attila

4. helyezett csapat:

Nagy Domonkos, Arany Barnabás, Leoni Marco, Merics Ferenc 10.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

4. helyezett csapat:

Csuha Boglárka, Németh Gergő, Ángyán Patrik, Sisák Sándor 12.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó

5. helyezett csapat:

Hegedüs Botond, Szabolcs Bence, Szabolcs Marcell, Emődi Nikolett 12.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó

2019 **1. helyezett** csapat:

Arany Barnabás, Nagy Domonkos, Leoni Marco, Bogdán Lilla 11.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

A csapat bejutott Bolyai Matematika Csapatverseny országos döntőjébe, és ott 6. helyezést értek el.

3. helyezett csapat:

Asperján Levente, Egyed Márton, Mácsai Dániel, Szántó Barnabás 10.B

felkészítő tanár: Rónaky Attila

4. helyezett csapat:

Alexandrov Iliya, Kovács Nimród, Merekva Máté, Cuppon Zsombor 10.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2020 **3. helyezett** csapat:

Arany Barnabás, Bogdán Lilla, Leoni Marco, Nagy Domonkos 12.B

felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

5. helyezett csapat:

Fazekas Zsófia, Lajter Márton, Pektor Ervin, Varga Áron 11.A

felkészítő tanár: Rónaky Attila

6. helyezett csapat:

Asperján Levente, Egyed Márton, Mácsai Dániel, Szántó Barnabás 11.B

felkészítő tanár: Rónaky Attila

2021 **5. helyezett** csapat:

Móricz Diána, Czeiner Flóra, Gondor Bendegúz, Kökény Ignác

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2. helyezett csapat:

Németh Georgina, Pallai Bendegúz, Krasznai Veronika, Babicsák Borbála

felkészítő tanár: Schuch Angéla

6. helyezett csapat:

Kovács Nimród, Cuppon Zsombor, Mervekva Máté, Horváth Zsombor 11.B

felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó és Fonyó Lajos

2. helyezett csapat:

Mácsai Dániel, Lajter Márton, Pektor Ervin, Varga Áron 12.A

felkészítő tanár: Rónaky Attila

3. helyezett csapat:

Asperján Levente, Szántó Barnabás, Egyed Márton, Kulcsár Roland 12.B

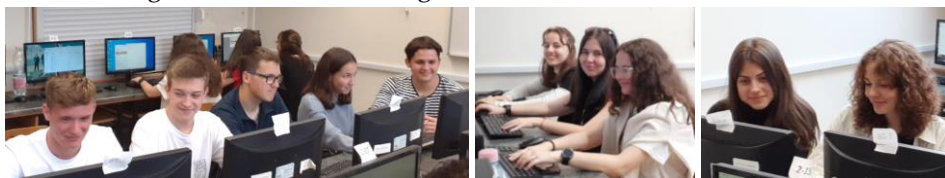
felkészítő tanár: Rónaky Attila

Informatika – digitális kultúra

A Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban több évtizedes múlttal rendelkezik az emelt szintű matematikai képzés. A 70-es években még heti 9 matematikaóra Matematika I. tagozat volt a gimnáziumban, ami a 80-as évek elején a fakultációs rendszer bevezetésével sajnos megszűnt. A 90-es évek elején viszont Batha Kálmánné Gitka kezdeményezésével visszatért az emelt szintű matematika-képzés. Eleinte heti 8 matematikaóra volt, ami aztán 1994-től 7-re csökkent, mert 1 óra átkerült a számítástechnikához. Akkoriban ez új tantárgynak számított, mert addig a matematikatagozatosok is csak a technikaóra keretében tanulták, úgy, mint minden gimnazista: az első félévben az osztály egyik felének volt a heti 2 technikaórából az egyik helyett számítástechnika-óra, a második félévben pedig fordítva az osztály másik felének. Az emelt szintű matematika félévszintű ekkor tanult először heti egy órában programozást. Sajnos ez nem tartott sokáig. Az oktatás átszervezésének, az óraszámcsökkentéseknek és több új tantárgy megjelenésének következtében a matematikaórák száma tovább csökkent, a programozás helyét pedig a tagozatos osztályokban is átvették az újonnan megjelenő alkalmazói ismeretek. Ekkorra a tantárgy neve is megváltozott, informatika lett, de mára már ez is a múlté. A jelentősen megnövekedett tartalmú és óraszámú tantárgy új neve: digitális kultúra.

Az utóbbi években az informatika rohamos fejlődése miatt ugrásszerűen megnőtt az informatikusok iránti munkaerőpiaci kereslet. Egyre több matematika tagozatos tanult tovább különböző egyetemeken informatika szakjain, és szerették volna minél jobban megalapozni a tudásukat már itt a gimnáziumban is. Ezért 2017-ben a matematika tagozat átalakult matematika-informatika emelt szintű félévszintűvé, ahol a matematika mellett informatikából is magasabb az óraszám. Az informatika mára tulajdonképpen gyűjtőfogalomként alakult, rengeteg részterülete van. Egy informatikus lehet például szoftverfejlesztő, szoftvertesztelő, rendszergazda, webfejlesztő, kiadványszerkesztő, gazdasági informatikus stb. A különböző iskolákban az informatika más-más területei hangsúlyosak az oktatásban. Gimnáziumunkban fő célul az algoritmikus gondolkodás fejlesztését tűztük ki, hiszen ezen a területen tudja leginkább kölcsönösen erősíteni egymást a matematika és az informatika, ezért az alaptanterven felüli órákban elsősorban programozással foglalkozunk. Szeretnénk, hogy diákjaink a tanórák keretén belül az emelt szintű matematikaérettségin túl felkészülhessenek az emelt szintű informatika – illetve ma már a digitális kultúra – érettségire is.

A legnehezebb programozási feladatokkal az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen találkozhatnak a 11-12. osztályos diákok. Eddig egy tanulónk jutott be az országos döntőbe, de ezen a versenyen még a 2. fordulónak is nehéz bekerülni. A Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Versenyen már 9. osztályos tanulóink is indulhatnak. Itt is sok programozási tételt, komoly gráfelméleti és egyéb algoritmusokat kell ismerni és alkalmazni a tanulóknak. Egyre eredményesebbek vagyunk ezen a versenyen is, minden évben egyre többen jutnak be a 2. fordulónak, majd onnan a döntőbe.

*Fonyóné Németh Ildikó
matematika-fizika-számítástechnika szakos mestertanár*

Versenyeredmények

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Informatika Programozás

- 2021 **Mácsai Dániel** 12.B országos **30. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
- 2022 **Merekva Máté** 12.B **2. fordulónak jutott**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Verseny

- 2018 **Pektor Ervin** 9.A országos **66. hely**
felkészítő tanár: Kámán Tibor
- 2019 **Pektor Ervin** 10.A országos **45. hely**
Varga Áron 10.A országos **60. hely**
felkészítő tanár: Kámán Tibor
- 2020 **Varga Áron** 11.A országos **19. hely**
felkészítő tanár: Kámán Tibor
Nagy Domonkos 12.B országos **22. hely**
Mácsai Dániel 11.B országos **39. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
Pektor Ervin 11.A országos **41. hely**
felkészítő tanár: Kámán Tibor
Merekva Máté 10.B országos **65. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
- 2021 **Kulcsár Roland Hunor** 12.B országos **12. hely**
Koller Adrián 10.B országos **70. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó
- 2022 **Kovács Nimród Ányos** 12.B országos **20. hely**
Koller Adrián 11.B országos **34. hely**
Gönye Mihály 12.B országos **42. hely**
Fazekas Dániel 11.A országos **49. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

Nemes Tihamér Online Programozási Verseny

- 2018 **Nagy Domonkos** 10.B országos **17. hely**
Felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó
Pektor Ervin 10.A országos **25. hely**
Felkészítő tanár: Kámán Tibor
- 2019 **Pektor Ervin** 11.A országos **12. hely**
Felkészítő tanár: Kámán Tibor
Mácsai Dániel 11.B országos **24. hely**
Nagy Domonkos 12.B országos **27. hely**
Felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó
- 2020 **Nagy Domonkos** 12.B országos **17. hely**
Felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó
- 2021 **Merekva Máté** 11.B országos **82. hely**
Felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó

Országos Grafikus Programozási Verseny (korábban Logo Országos Programozási verseny)

- 2018 **Nagy Domonkos** 10.B országos **11. hely**
Szántó Barnabás 9.B országos **27. hely**
felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó
- 2019 **Mácsai Dániel** 10.B országos **6. hely**
Nagy Domonkos 11.B országos **17. hely**
Arany Barnabás 11.B országos **27. hely**
felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó
- 2020 **döntőbe jutottak:**
Arany Barnabás 12.B
Nagy Domonkos 12.B
Egyed Márton 11.B
Mácsai Dániel 11.B
Szántó Barnabás 11.B
Kovács Nimród Ányos 10.B
Merekva Máté 10.B
Erdei Bálint 9.B
Koller Adrián 9.B
Kovács Ármin Holló 9.B
Sajnos a döntő a járvány miatt elmaradt.
felkészítő tanár: Fonyóiné Németh Ildikó

2021 **Galambos Péter** 9.B országos **6. hely**
Merekva Máté 11.B országos **7. hely**
Kovács Nimród Ányos 11.B országos **13. hely**
Koller Adrián 10.B országos **19. hely**
Asztalos Gergely 9.C országos **25. hely**
Szántó Barnabás 12.B országos **28. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

2022 **Kökény Ignác** 10.B országos **3. hely**
Kovács Nimród Ányos 12.B országos **4. hely**
Merekva Máté 12.B országos **6. hely**
Gondor Bendegúz 10.B országos **8. hely**
Koller Adrián 11.B országos **12. hely**
Galambos Péter 10.B országos **15. hely**
Gönye Mihály 12.B országos **21. hely**
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

HÓDítsd meg a biteket!

Nemzetközi informatikai és számítógép-készség verseny 2022

országos 1. díj: **Czeiner Flóra, Kovács Petra, Kökény Ignác,**
Pál Bendegúz, Szüts Máté 10.B
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

országos 3. díj: **Farkas Noémi, Gondor Bendegúz, Kisfaludy László,**
Kőrös Mátyás, Kőszegi Kornél, Móricz Diána,
Tobak Róbert, Varga Kristóf 10 B
felkészítő tanár: Fonyóné Németh Ildikó

Gábor Dénes Számítástechnikai Emlékverseny

2017 **Szabó Anna** országos **6. hely**
felkészítő tanár: Kámán Tibor

FIZIKA
MUNKAKÖZÖSSÉG

Newton Kupa a tehetségekért

A tehetség azonosítása: „A gyermek egy »kavics« amikor bekerül az iskolába, a tanárok feladata, hogy úgy csiszolgassák, hogy előtűnjön a benne rejlő »drágakő«.”

(Czeizel Endre)

A reál tantárgyak, a természettudomány terén való tehetség speciális gondolkodási képességeket feltételez. A tanári gyakorlatban a kérdés talán a másik pólus oldaláról is megközelíthető. Sok diák nem szereti a matematikát, fizikát, kémiát. Miért? Mert nehéz – válaszolják többnyire. Miért találják nehéznek a tanulók ezeket a tantárgyat? Néhány idézet tanulók válaszaiból: nehéz megérteni; nem elég a fogalmakat tudni; egymásra épülnek az ismeretek; nagy szerepet játszik a logika; sok a jel és az összefüggés; száraz, bonyolult, elvont; sok idő kell hozzá; sok a számolás; olykor csavar van a feladatban; az anyag tudásán túl nagyon figyelni kell, összetett, logikus gondolkodást igényel. Ezek alapján mondhatjuk, hogy reál tantárgyakból az a diák tehetséges aki:

- megfelelő tanulási technikával rendelkezik,
- tud logikusan gondolkodni,
- tud elvontan gondolkodni,
- képes a rendszerszemléletre,
- kreatív,
- divergens gondolkodásra is képes,
- tud koncentrálni,
- türelmes, kitartó,
- gyors gondolkodású.

A versenyről, versengésről: „Hogy jó győztes légy, még jobb vesztesnek kell lenned.”

(Michael Schumacher)

A tanulmányi versenyek mind egyéni, mind csoportos formában minden szaktárgy és a klasszikus tantervi ismereten túl megszerzett tudás megmérése és megmérettetésére remek terepül szolgálnak. A verseny és a hozzá vezető út, vagyis a felkészülés a tudás gyarapítása mellett komoly önismereti leckével is gazdagítja a vállalkozó szellemű fiatalot és felkészítő tanárát egyaránt. A megmérettetésre vállalkozó fiatalok többféle motivációval vághatnak neki egy-egy versenynek, legyen az kíváncsiság, a saját határok feszegetése vagy éppen bizonyítási vágy. A próbatétel akkor hajtja a legnagyobb hasznot a versenyzőnek, ha komoly belső készítés sarkallja az egyént és nem a külvilágnak – tanárnak, szülőnek – való megfelelés kényszere. A versenyhelyzet okozta stressz a fiatalot kimagasló eredményre éppúgy ösztönözheti, mint alulteljesítésre, de a versengés tapasztalata mindenképpen gazdagítja a gyermek életét. Nem minden fiatal született versenyző, de bizonyos készségek és a lámpaláz kezelése tanítható és

elsajátítható. Előfordulhat, hogy a versengésre nyitott fiatal képességeiben nem feltétlen kimagasló, tehát versenyszellem és teljesítmény nem feltétlenül jár kéz a kézben.

Versenyzelőkészítő pedagógusok szerint minden gyermek megérhet a versenyzésre, de fontos, hogy tisztában legyünk egy reális céllal. Az intellektuális képességek fejlesztése mellett a lelki fejlődésre is szükség van a sikerhez, a tehetségsegítő szakemberek feladata ezért elsődlegesen a fiatal igényeinek és képességeinek közös metszetében megtalálni a reális, de ösztönző célt, és ehhez mérten kialakítani a felkészítés pedagógiai módszertanát. Egyéni és csoportos versenyek közös vonása, hogy a kiemelkedő teljesítmény a cél, ám míg egyedi megmérettetés során elég a fiatal saját képességeinek fejlesztése, addig a csoportos kihívások együttműködést, tudásátadást, empátiát, tehát összességében szociális-emocionális képességek fejlesztését is megkívánják. A versenyek a tudás megszerzésén túl nagyon hasznos, a munka világában is hasznosítható készségekkel ruházzák fel a fiatalt. Megtanul elemezni egy-egy problémát egyénileg vagy csoportban, határidős feladatokkal találkozik, fejlődik problémamegoldó képessége.

Sikeres versenyző, sikeres felnőtt?

Fülöp Márta, Pinczés-Pressing Zsuzsanna (volt vajdás, matematika tagozatos tanulóink) és Berkics Mihály az ELTE pszichológusainak hiánypótló tanulmánya versenyzésről, versengőkről, tehetségekről és a számok mögött rejlő összefüggésekről. Részlet:

„Harminckét sikeres versenyzővel készült mélyinterjú és további 400 fő kérdőíves megkérdezése után izgalmas és tanulságos kép rajzolódott ki a megmérettetések szerepéről. A vizsgálat megerősítette, hogy a megkérdezettek az adott versenyszereplés eredményességétől függetlenül jó érzéssel tekintenek vissza életüknek erre a szakaszára, sőt a mélyinterjúk résztvevői szerint a verseny nem csupán kihívást, de örömet és élvezetes játékélményt is nyújtott számukra. A vizsgálatban résztvevők döntő többsége úgy fogalmazott, hogy ugyan tanárai vagy szülei biztatására, de alapvetően belső motivációtól hajtva maga döntött a versengés mellett. A tanulmány egyik célja volt, hogy a későbbi, munkaerő-piaci vagy szakmai bevalást vizsgálja a sikeres versenyzők körében. A kutatók azt találták, hogy a sikeres versenyző résztvevők többsége meglehetősen nagy sikerrel halad a pályáján; Ph.D. fokozatot szerez, kiemelkedő ösztöndíjat nyer el és nagy arányban publikál mind magyarul, mind idegen nyelven, nagyobb hányaduk pedig itthon és külföldön is oktat, vagy éppen szakmai előadásokat tart. A versenyzésnek természetesen nem csupán a szakmai előmenetelre, de az egyén életének egészére is jelentős hatása van, a tanulmány így ezt az aspektust is kiemelten vizsgálta. A kutatásban résztvevők szerint a versenyek növelték teljesítményüket, képességeikbe vetett hitüket és önértékelésüket, de több esetben meg is erősítették érdeklődésüket és elkötelezettségüket az adott terület iránt. A válaszadók a versengés számos olyan pozitív hatását is megemlítették, melyeknek később komoly hasznát vették a

munka világában. Ilyen pozitív mellékhatásnak tudták be önismeretük fejlődését, a stresszkezelés hatékony elsajátítását, a győzelem és a veszteség feldolgozását, és az időmenedzsment technikák elsajátítását is. A fejlődő készségek mellett a versenyzők arról is beszámoltak, hogy a megmértetések során megismerkedhettek jövőendő szakmájuk kiemelkedő tagjaival és alkalmuk nyílt eszmecsere-re, emellett pedig ezek az alkalmak hozzásegítették őket a helyes pályaválasztáshoz is. A versengéssel kapcsolatos spontán válaszok között az eredményeseknél arányaiban több volt a motiváció, ambíció, fejlődés, erőfeszítés és pozitív érzelmek említése, míg a kevésbé eredményesek válaszaiban az eredményeseknél nagyobb hangsúllyal szerepelt a vereség, a veszteség, a harc fogalma, valamint a negatív érzelmek, a stressz, a feszültség, a nyugtalanság. Bár a kevésbé sikeres versenyzők is sokkal pozitívabb szubjektív jelentést tulajdonítottak a versengésnek, mint korábbi vizsgálatokban az átlag magyar hasonló korú populáció, összességében az eredményes versenyzők erősebben kapcsolták a sikert a versengéshez, a kevésbé eredményes versenyzőknél viszont a győzelem mellett a harc és a vereség fogalmai dominánsabban jelentek meg, mint a másik csoportban. A kutatás izgalmas nemi különbségeket is talált a vizsgálódások során. Számottevő különbség mutatkozott abban, hogy a fiúk és a lányok mennyire tartják versengőknek magukat, mégpedig a fiúk javára. Mindkét nem képviselői között az önfejlesztő versengők típusa van túlsúlyban, de a fiúkra nagyobb számban jellemző a hiperversengés, míg a lányoknál a versengésikerülő viszonyulás gyakoribb jelenség. A győzelemmel és a veszteséssel való megküzdési stratégia is erősen eltér a két nem esetében. A győzelem után fellépő érzelmi reakciók közül a narcisztikus önfelnagyítás jellemzőbb a fiúkra, míg a lányoknál a legjellemzőbb érzelmi reakció az öröm és az aktiváció.”

Összegezve: Veszíteni lehet, de a versengéssel csak nyerhetsz!

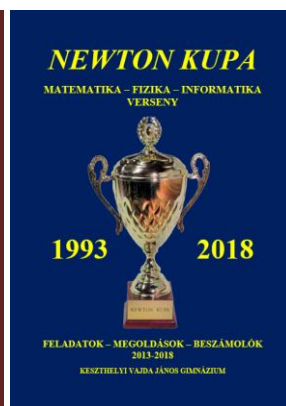
Farkas László

fizika szakos mestertanár, a Newton Kupa szervezője, fizika szaktanácsadó

A Newton Kupa 25 éves története – nem csak számokban

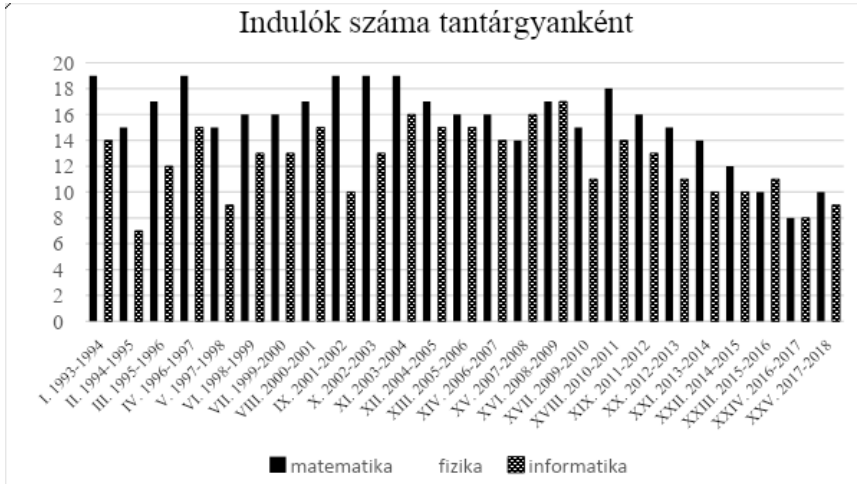
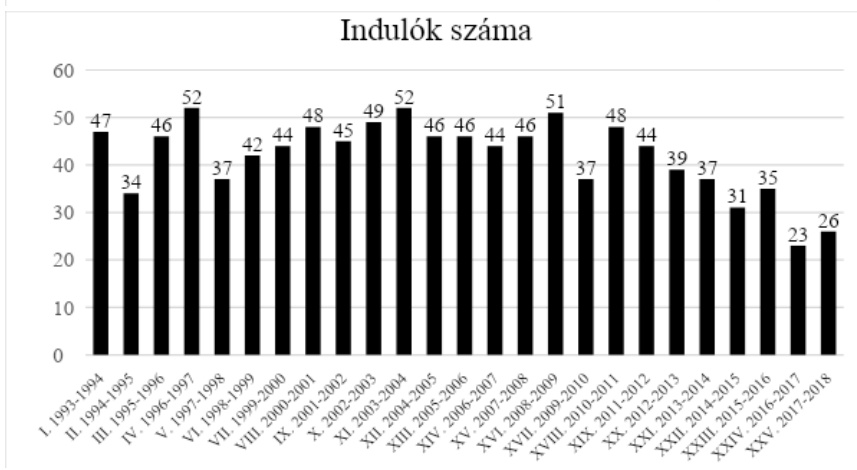
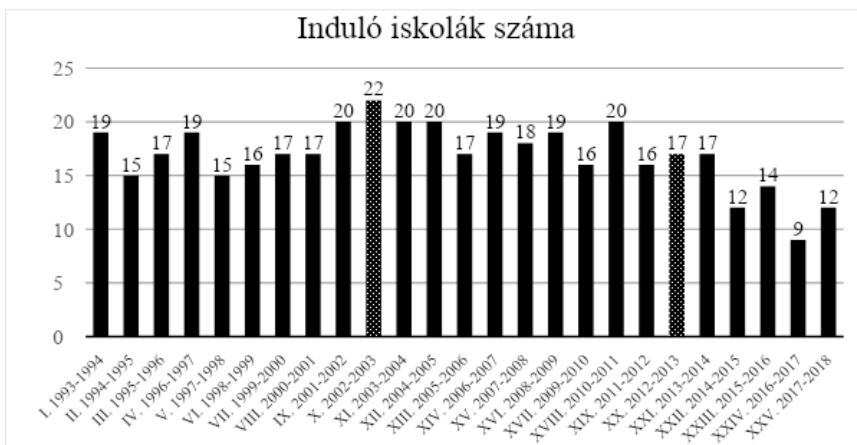
A Newton Kupa 25 éve alatt sok tehetséges diák érkezett az általános iskolákból gimnáziumunkba, hogy összemérjék tudásukat. Matematikából 389, fizikából 349, informatikából 311 tanuló versenyzett, összesen 1049-en. Persze a számok mögött sok minden rejlik. Kétségtelen, hogy országos szinten is a matematikaversenyek vonzzák a legnagyobb tömegeket, nálunk is mindössze két olyan év volt eddig, amikor nem matematikából indultak a legtöbben. Persze ehhez az is hozzájárul, hogy a fizika óraszámok egyre csökkennek, ezért egyre nehezebb versenyképes tudásra szert tenni a rendelkezésre álló viszonylag rövid idő alatt. Így annál nagyobb becsületére válik annak, aki vállalja a felkészüléssel járó komoly munkát.

Az informatika helyzete sajátságos, hiszen a verseny indulása óta robbanásszerű fejlődés ment végbe ezen a területen. Az első években még programozás volt a téma, hiszen akkoriban még szinte csak ezt tanítottuk az iskolában. Néhány év elteltével azonban az alkalmazói ismeretek kerültek a középpontba, így lassan emelkedni kezdett az informatikából indulók száma. Sajnos ezzel együtt a programozás egyre inkább kiszorult a tananyagból, pedig sok olyan alkalmazás létezik, amellyel élményszerűen, játékosan lehet fejleszteni az algoritmikus gondolkodást. Az informatika feladatsor összeállításakor egyre inkább célul tűztük ki, hogy játékos feladatokon keresztül a versenyzők logikáját is próbára tegyük. Manapság óriási szükség van jó informatikusokra, viszont meggyőződéssel vallom, hogy ezen a területen csak azt tud igazán kiváló, elismert szakemberré válni, aki megfelelő matematikai alapokkal, jó logikai készséggel rendelkezik. Ez tulajdonképpen fordítva is igaz: matematikai gondolkodásunkban, a problémamegoldásban is sokat segíthet az algoritmizálás, a programozás alapjainak ismerete, vagy akár az egyre inkább fejlődő matematikai alkalmazások, szerkesztőprogramok használata. Ezért is bővítettük gimnáziumunk emelt szintű matematikai képzését az informatikával, hogy korszerű tudást adhassunk át iskolánk diákjainak.

Most pedig következzen néhány érdekesség, ami a számokból kiolvasható:

- Összesített adataink alapján az első 23 év összlétszáma kerekén 1000 fő volt.
- Legtöbb iskola, 22, a X. Newton Kupán indult, ezt követi a IX., XI., XII., és a XVIII., amikor 20 iskolából érkeztek tanulók.
- Legtöbb diák, 52, a IV. és XI. versenyen indult, ezt követi a XVI. 51 és a X. 49 tanulóval.
- Legkevesebb iskola, 9, a XXIV. Newton kupán indult, 12 pedig a XXII és XXV. versenyen. Az iskolák számának csökkenése leginkább az iskolaösszevonások miatt következett be. Tapasztalataink alapján a Newton Kupán induló ideális iskolalétszám 20 körül van.
- A kupát legtöbbször, 6 alkalommal, a keszthelyi Csány-Szendrey Általános Iskola nyerte el.

Fonyóné Németh Ildikó
matematika-fizika-számítástechnika szakos mestertanár

Újra lengett a keszthelyi Fő téri templomban az inga

Léon Foucault
1819-1868

1851 -1880

Kunc Adolf
1841-1905

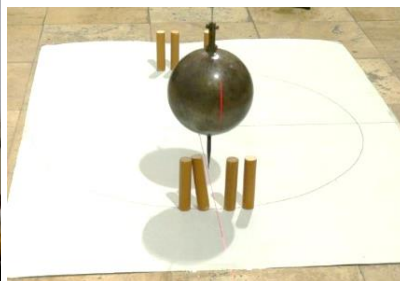
A Foucault-féle ingakísérletet Magyarországon először 1880-ban *Kunc Adolf* (1841. december 18. – 1905. szeptember 12.), gimnáziumunk volt premontrei diákja, majd fizikatanára végezte el a szombathelyi székesegyházban. E szoros kötődés miatt is kötelességünknek éreztük, hogy az *iff. Zátonyi Sándor* tanár úr által meghirdetett országos rendezvényhez csatlakozzunk. Az évforduló kapcsán *Foucault 200* elnevezéssel az egész iskolát megmozgató programokat szerveztünk, amelyeken megemlékeztünk *Léon Foucault* (1819. szeptember 18. – 1868. február 11.) és *Kunc életéről*, munkásságáról és bemutattuk tudományos tevékenységüket. Külön öröm volt, hogy a fizikatanárokon kívül a magyar és francia szakos tanárkollégák és diákjaik is csatlakoztak a meghirdetett kétnapos programjainkhoz. A poszter-, fotó- és eszközkiállítás egy hétig volt megtekinthető a gimnázium folyosóján.

2019. szeptember 17., kedd. Tizenöt diákunk igényes, kreatív plakátot készített Foucault munkásságáról, amelyeket poszterbemutató keretében tártak a látogatók elé. Fotókiállításon mutattuk be hét tanulónk Foucault-féle módszerrel készített Nap-fényképét. Az eszközkiállításon hat darab, „újragondolt” Foucault-inga modellje és egy „örvényáramos fék” szerepelt.

A második napon, szeptember 18-án rendhagyó fizikaórákat tartottunk – 7-et magyarul, 4-et franciául – Foucault életéről, munkásságáról. Vetélkedőt szerveztünk, a 13+1 kérdéses, Foucault munkásságával és annak keszthelyi kapcsolódásával foglalkozó totótesztet 78, míg francia nyelvű változatát 50 diák töltötte ki.

Bátran mondhatjuk, hogy e két nap fénypontja a Foucault-féle ingakísérlet felelevenítése volt a Fő téri templomban Kunc Adolf eredeti, 1880-as ingájával. Az ELTE Gothard Asztrofizikai Observatóriumban (Szombathely) őrzik azt a 30 kg tömegű, vasból esztergált fémgömböt, amellyel a tudós tanár Magyarországon először igazolta a Föld forgását. Ezt a gömböt hoztuk el a keszthelyi templomba, és akasztottuk fel a 16 méter hosszú acélsodronyra, míg a huzal másik végét a templom kupolájában elhelyezett felfüggesztéshez rögzítettük. A kupola tetején lévő csillárnyílásba még 2005-ben a Fizika Éve és Kunc Adolf halálának 100. évfordulója alkalmából tartott ingakísérlet során helyeztük be a speciális felfüggesztő szerkezetet. Azóta felújították a templomot, a teljes tetőt lecserélték, de szerencsénkre e szerkezet a régi helyén, a kupola felett maradt.

Az Foucault-évforduló napján gimnáziumunkban rövidített órák voltak, hogy a tanítás végén az egész iskola, 400-nál több diák és felnőtt átvonuljon a szomszédba, a Fő téri templomba, és szemtanúja lehessen az immár második alkalommal elvégzett tudománytörténeti eseménynek. A kísérlet előtt *Farkas László* tanár úr vetítéssel egybekötött előadás keretében méltatta Foucault és Kunc munkásságát.

A kitérített inga gömbjének rögzítő fonalát a házigazda, *Tál Zoltán* plébános úr égette el, és ezzel 8 másodperces periódusidővel elkezdett lengeni a Foucault-, illetve Kunc-féle inga. A gömb alján lévő 6 cm hosszú tüske körülbelül 5 perc múlva döntötte fel az első bábút a közönség óriási ovációja közepette.

Ez a két nap a Vajda János Gimnáziumban nemcsak a Foucault-ról és Kuncról való megemlékezésről szólt, hanem egyben a fizika ünnepe is volt!

Fizikai Szemle 2021/7-8
Farkas László fizika szakos mestertanár

Nem hiába jártak nukleáris szakkörre a keszthelyi Vajda diákjai

Kiemelkedő eredményt ért el az Országos Szilárd Leó Fizikaversenyen a Vajda János Gimnázium közössége. A diákok teljesítményük alapján elnyerték a Marx György Vándordíjat, felkészítő tanáruk, Farkas László pedig a Delfin-díjat kapta meg.

A Szilárd Leó Fizikaverseny a modern fizika témaköreit öleli fel. Kvantumelmélettel, relativitáselmélettel, atom- és magfizikával, illetve asztrofizikával kapcsolatos feladatokat kellett megoldaniuk a diákoknak. A keszthelyi gimnazisták a megmérettetésre a nukleáris szakkörön készültek fel, hiszen tananyagon kívüli tudást is igényel a verseny. A felsőbb korosztályos kategóriában a 12. évfolyamos Mácsai Dániel 5., Varga Áron és Pektor Ervin holtversenyben 8. helyezést ért el, a fiatalabbak közül a 11. évfolyamos Klumzer István 9. helyen végzett, illetve különdíjat is kapott az egyik feladat legszebb megoldásáért.

A keszthelyi Vajda-gimnázium csapata: Farkas László a Delfin-díjjal, Klumzer István, Mácsai Dániel, Pektor Ervin és Varga Áron pedig a Marx György Vándordíjat tartja.

A viadalon a keszthelyiek érték el a legjobb összesített eredményt, így övék lett a Marx György Vándordíj. Felkészítőjük, Farkas László pedig a legeredményesebb tanárnak járó Delfin-díjat vehette át, miután a Szilárd Leó Fizikaverseny döntőibe az elmúlt évek során összesen 22 tanítványa jutott be. „Nagy öröm számomra, amit a tanítványaimmal együtt elértünk” – fogalmazott Farkas László. „Ez a díj is megerősíti, hogy a keszthelyi gimnazisták jó munkát végeznek.”

*Keszey Ágnes
Zalai Hírlap, 2020. október 10.*

Rátz Tanár Úr Életműdíj 2020: Farkas László

Farkas László matematika- és fizikatanárként 30 éve tanít a keszthelyi Vajda János Gimnáziumban. Munkaközösség-vezető, szaktanácsadó, mesterpedagógus. Neve országos szinten is jól ismert a kollégák körében.

Szűnni nem akaró lelkesedéssel, energiabefektetéssel gondozza és ápolja a vajdás diákok tehetségét, szabadidejében, a szünidőben is foglalkozik velük. A Farkas Tanár Úr által 35 éve elindított természettudományos tehetséggondozó programban több mint 2000 diák vett részt.

Tehetséggondozó munkája kiemelkedő, diákjai rendszeresen és eredményesen vesznek részt különböző fizikaversenyeken. Tanítványai közül többen értek el rangos helyezést az Ifjú Fizikusok Nemzetközi Versenyén, az OKTV-ken és egyéb rangos hazai versenyeken (pl. Szilárd Leó-, Mikola Sándor-, Öveges József-versenyek, KÖMAL). Szaktanári és szakkörvezetői munkájának eredményességét mutatja, hogy az általa felkészített diákok Ausztráliában, Dél-Koreában, Tunéziában, Romániában versenyeztek sikeresen a magyar fizikus csapat tagjaként.

Azon túl, hogy a tanulóit versenyezteti, versenyszervező is. Nevéhez fűződik a keszthelyi Newton Kupa komplex természettudományi verseny elindítása, amelyet több mint negyedszázada minden évben megrendezésre kerül. Több éve helyi szervezője a Magyar Nukleáris Társaság keszthelyi nukleáris szaktáborának. Aktív munkát végzett az Országos Fizikatanári Ankétok előkészítésében, lebonyolításában. Munkájával, melyet az ELFT tagjaként, illetve 16 éven keresztül a középiskolai tanári szakcsoport vezetőségi tagjaként végzett, hozzájárult a hazai fizikaoktatás fejlődéséhez.

Tudásmegosztó tevékenysége is példaértékű: szaktanácsadóként ismereteit előadások tartásával, helyi és országos lapokban való publikálással osztja meg. Hozzáférhető, hasznos digitális tudástárát gyűjtött össze. Rendszeresen részt vesz és rendezvényeket szervez a fizika neves napjain: a Fizika Éve (2005), az Atommag Centenáriumi Éve (2011), Fénystaféta (2015), Foucault Napok, Eötvös100 (2019), Kutatók Éjszakája, Múzeumok Éjszakája.

Eddigi munkáját már több díjjal is elismerték: 2001 Marx György Vándorplakett, 2002 Ericsson-díj, 2003 Zalai Pedagógus-díj, 2007 Mikola-díj, 2009 Pro Progressio-díj, 2012 Mol Mester-M - díj, 2013 Bonis Bona - A Nemzet Tehetségeiért-díj, 2016 MTA Pedagógus Kutatói Pályadíj, 2020 Delfin-díj.

Farkas László szerteágazó tevékenysége, embersége példaértékű, így teljes szakmai életútját koronázza meg a Rátz Tanár Úr Életműdíj.

Kunc Adolf Komplex Természettudományi Verseny

„A haza iránti kötelemről beszélve úgymond, hogy nem a nagy szavak czifra frázisokkal rójuk le kötelességünket, hanem az által, ha minden téren mentül több értelmes, képzett és valódi tudással bíró embert formálnunk.” (Kunc Adolf)

Kunc Adolf, gimnáziumunk egykori tanítványa és tanára polihistor volt: matematikus, fizikus, csillagász, meteorológus, nyelvész, történész, elméleti és kísérletező tudós. Nagy tanáregyéniség, a szombathelyi és a keszthelyi főgimnáziumok fizikaszertárának jelentős fejlesztője, sokat tett a Jedlik-féle kísérletező szemlélet elterjesztésében. A csornai premontrei kanonokrend prépostjaként a szombathelyi és keszthelyi iskolák felügyelője volt, az ő nevéhez fűződik 1892-ben a keszthelyi Premontrei Algimnázium főgimnáziummá való kiépítése.

Aktívan bekapcsolódott a kor tudományos életébe. Közreműködött hazánk első telefonvonalának kiépítésében Szombathely és Kőszeg között, rendszeresen folytatott csillagászati és meteorológiai megfigyeléseket. Híressé vált a Szombathelyi Székesegyházban elvégzett Foucault-féle ingakísérlete a Föld forgásának szemléletes bizonyítására.

2005-ben, a Fizika Nemzetközi Évében Kunc Adolf halálának 100. és az irányításával elvégzett híres ingakísérletnek 125. évfordulóján gimnáziumunk fizika munkaközössége két jeles eseménnyel adózott a tudós tanár emlékének: megismételte a keszthelyi Fő téri templomban a tudománytörténeti ingakísérletet, iskolánk fizikai előadóterme pedig Kunc Adolf nevét vette fel a Nemzeti Emlékezet Program keretében.

2009-ben a matematika-informatika és a fizika munkaközösség hagyományt teremtő szándékkal komplex tanulmányi versenyt hirdetett meg gimnáziumunk reál érdeklődésű tanulóinak számára. A verseny névadója Kunc Adolf lett. Azóta a két munkaközösség minden tanévben megrendezi a Kunc versenyt, amely nagy népszerűségnek örvend diákjaink körében. A versenyen 3×30 percben matematika, fizika és informatika tantárgyakból olyan feladatokat kell megoldani, amelyekhez a szükséges ismereteket a 9. osztályos diákok is tanulták már. Az eredményes szerepléshez jó problémamegoldó képesség és gyors gondolkodás szükséges.

Az e versenyen dobogós helyezést elért tanítványaink közül többen is kiemelkedően szerepeltek nemzetközi és országos matematika-, fizika-, informatikaversenyek döntőiben, és többen is elnyerték gimnáziumunk legnagyobb elismerését, a Vajda Plakettet.

A verseny történetének dobogós helyezettei:

	<i>Matematika</i>	<i>Fizika</i>	<i>Informatika</i>	<i>Összesített</i>
2009-2010	1. Sisák Mária Anna 9.D 2. Tamási Mátyás 11.D 3. Pohl József 9.D	1. Tamási Mátyás 11.D 1. Farkas Martin 10.D 3. Porkoláb Márton 12.D	1. Fuksz Domonkos 10.D 1. Sisák Mihály 11.D 3. Sisák Mária Anna 9.D	1. Sisák Mária Anna 9.D 2. Tamási Mátyás 11.D 3. Sisák Mihály 11.D
2010-2011	1. Fonyó Viktória 9.D 2. Sisák Mária Anna 10.D 3. Tamási Mátyás 12.D	1. Tamási Mátyás 12.D 2. Sisák Mihály 12.D 3. Horváth Gergely 10.D	1. Sisák Mihály 12.D 2. Fuksz Domonkos 11.D 3. Pohl József 10.D	1. Sisák Mihály 12.D 2. Sisák Anna Mária 10.D 3. Pohl József 10.D
2011-2012	1. Fonyó Viktória 10.D 2. Rozner Marcell 10.D 3. Hosszú Dániel 12.D	1. Dóczy Martin 11.B 1. Hosszú Dániel 12.D 3. Sisák Mária Anna 11.D	1. Fuksz Domonkos 11.D 2. Pohl József 11.D 3. Fonyó Viktória 10.D	1. Pohl József 11.D 2. Sisák Mária Anna 11.D 3. Hosszú Dániel 12.D
2012-2013	1. Sisák Mária Anna 12.D 2. Rozner Marcell 11.D 3. Toppantó Bertalan 11.D	1. Szántó Benedek 9.D 1. Sisák Mária Anna 2.D 1. Pohl József 12.D	1. Hídvégi Dávid 11.B 2. Tóth-Lakits Dalma 9.D 2. Pickó Anna 11.D 2. Sisák Mária Anna 12.D	1. Sisák Mária Anna 12.D 2. Pohl József 12.D 3. Szántó Benedek 9.D
2013-2014	1. Németh Péter 12.D 2. Tóth-Lakits Dalma 10.D 3. Szántó Benedek 10.D	1. Szántó Benedek 10.D 2. Hídvégi Dávid 12.B 3. Marosvári Kristóf 11.B	1. Szabó Anna 9.D 2. Tóth-Lakits Dalma 10.D 3. Szántó Benedek 10.D	1. Szántó Benedek 10.D 2. Tóth-Lakits Dalma 10.D 3. Hídvégi Dávid 12.B
2014-2015	1. Németh Flóra 11.D 2. Tóth-Lakits Dalma 11.D 3. Szántó Benedek 11.D	1. Németh Flóra 11.D 2. Molnár Barna 11.D 3. Lovas Levente 12.D	1. Tóth-Lakits Dalma 11.D 2. Bacskay Viktor 11.B 3. Nagy Luca Sára 9.A	1. Németh Flóra 11.D 2. Szántó Benedek 11.D 3. Tóth-Lakits Dalma 11.D
2016-2017	1. Sisák László Sándor 11.B 1. Benczik Boglárka 9.A 1. Csuha Boglárka 11.B	1. Nagy Domonkos 9.B 1. Krasznai Anna 11.A 3. Csuha Boglárka 11.B	1. Szita Csaba 10.B 2. Hevér László 10.B 3. Fehérvári László 9.A	1. Csuha Boglárka 11.B 2. Nagy Domonkos 9.B 3. Krasznai Anna 11.A
2017-2018	1. Nagy Domonkos 10.B 2. Sisák László Sándor 12.B 3. Benczik Boglárka 10.A	1. Krasznai Anna 12.A 2. Sisák László Sándor 12.B 3. Losonczy Ákos 12.B	1. Fehérvári László 10.A 2. Gujgiczér Dániel 10.A 3. Nagy Domonkos 10.B	1. Nagy Domonkos 10.B 2. Gujgiczér Dániel 10.A 3. Krasznai Anna 12.A
2018-2019	1. Mácsai Dániel 10.B 2. Benczik Boglárka 11.A 3. Arany Barnabás 11.B	1. Benczik Boglárka 11.A 2. Nagy Domonkos 11.B 3. Mácsai Dániel 10.B	1. Merekva Máté 9.B 2. Egyed Márton 10.B 3. Fehérvári László 11.A	1. Benczik Boglárka 11.A 2. Mácsai Dániel 10.B 3. Nagy Domonkos 11.B
2021-2022	1. Merekva Máté 12.B 2. Galambos Péter 10.B 3. Kovács Ármin-Holló 11.B 3. Pál Bendegúz 10.B	1. Merekva Gusztáv 12.A 2. Berényi Dénes 9.B 3. Pál Bendegúz 10.B	1. Móricz Diána 10.B 2. Babicsák Borbála 11.A 2. Németh Georgina 11.A 2. Gécsek Zsófia 11.B	1. Merekva Gusztáv 12.A 2. Merekva Máté 12.B 3. Gécsek Zsófia 11.B

Fizikaszerárunk kincsei

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium fizikatanárai mindig is szívügyüknek tekintették az elődök örökségének ápolását, a több mint 100 éves fizikaszerár régi eszközeinek megórzését és a lehetőség szerinti felújítását. Ezeket az eszközöket nemcsak múzeumi tárgyakként kezeljük, hanem a fizikaórákon igyekszünk a tanulóifjúság számára bemutatni. A kísérleti eszközök többsége a XIX. század végén, a XX. század elején került a szerárba. Több leltári jegyzék és régi évkönyv is arról tanúskodik, hogy gimnáziumunkban mindig is magas szintű természettudományos oktatás folyt.

Lássunk néhány régi kincset a szerárunkból, melyeknek a többsége még most is működik.

Centrifugál-gép és tartozékai

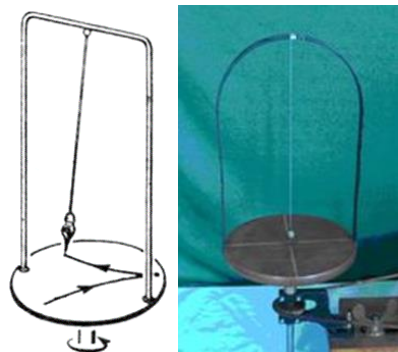
A centripetális erőt legkönnyebben az ún. centrifugál-géppel lehet bemutatni. Ez az eszköz két darab, különböző átmérőjű fémkerékből áll, amelyeket ugyanazon a fényezett fatalpon helyeztek el. A két keréket egy közös bőr ékszíjjal összekötjük, s így a nagyobb átmérőjű keréknek a rászertelt fogantyúval való megforgatásával a kisebb átmérőjű kerék is forgásba jön. Ennek a keréknek a tengelyén egy sárgaréz foglalat van, amelybe a különböző alkatrészeket rögzítő csavarral lehet behelyezni. Ezekkel a gépbe szerelt eszközökkel tanulmányozhatóak a forgó koordinátarendszerekben fellépő erők, elsősorban a centrifugális erő hatásai.

Foucault-inga

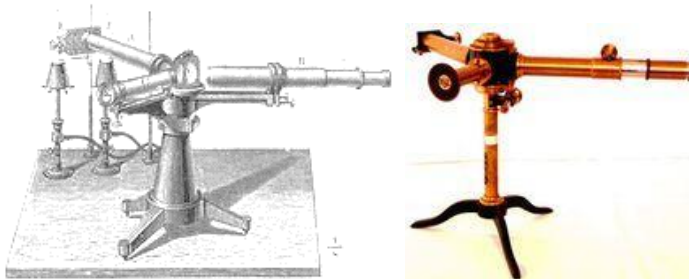
A híres Foucault-féle kísérlet háttérben az a fizikai jelenség húzódik, hogy a lengő inga tehetetlensége miatt megtartja lengési síkját. Az inga lengésének ezt a tulajdonságát Foucault a Föld tengely körüli forgásának a kísérleti bizonyítására használta fel. A kísérletet legegyszerűbben a Föld pólusainál lehetne végrehajtani. Képzeljünk el a Föld egyik sarka fölött egy bizonyos délkörben lengő ingát. Az inga a lengés síkját megtartja, mivel azonban a Föld az inga alatt elfordul, 24 óra alatt a délkör is egy teljes kört ír le. Mivel az észlelő a Föld mozgását nem veszi észre, ennélfogva a kísérlet a megfigyelőben azt a

benyomását kelti, mintha az inga fordult volna el, mégpedig a Föld forgásával ellenkező irányban, azaz keletről nyugat felé.

Spektroszkóp

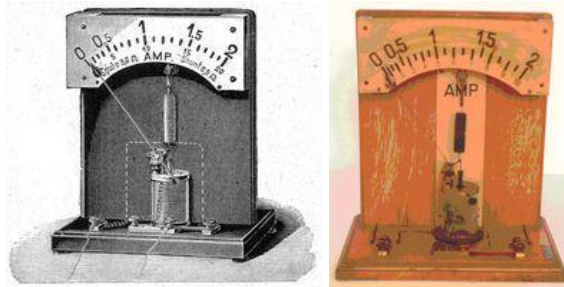
Ha a fényforrásból kilépő keskeny fénynyaláb útjába üvegprizmát teszünk, akkor egy alkalmasan elhelyezett ernyőn megláthatjuk a fényforrásból kilépő fény spektrumát, azaz színeképét. Minden kémiai elem meghatározott körülmények között az adott elemre jellemző színeképet ad, s így általában egy fényforrás színeképéből következtethetünk a fényforrásban lévő anyagokra. Ezt a rendkívüli jelentőségű ténytet Gustav Kirchhoff (1824-1887) és Robert Wilhelm Bunsen (1811-1899) német fizikusok ismerték fel 1859-ben, s ez a megállapítás jelentette a spektroszkópia, azaz a színeképelemzés tudományágának a megszületését.

Kohlrausch-rendszerű lágyvasas amper- és voltmérő

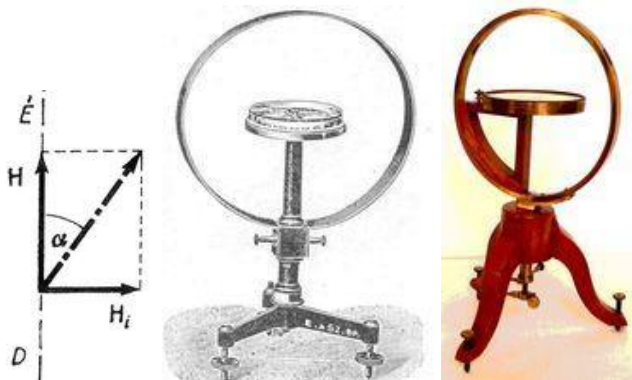
A Kohlrausch-rendszerű lágyvasas ampermérő és voltmérő végső alakjában Friedrich Wilhelm Georg Kohlrausch (1840-1910) német fizikus műve. A két műszer külsőre teljesen hasonlít egymásra: mindkét műszer váza ugyanolyan világos fából készült, s a félkörben kivágott falemezen elhelyezett skálájuk – bár eltérő beosztással, de – kézzel festett, és mindkét oldalról leolvasható. Valószínűleg eredetileg mindkét műszer üvegszekrényben volt elhelyezve, bár ezek mára már eltűntek. A műszerek tekercse azonban lényeges különbségeket

mutat: az ampermérő tekerce kevésmenetű és vastag huzalból áll, míg a voltmérő tekerce sokmenetű és vékony sodronyból készült.

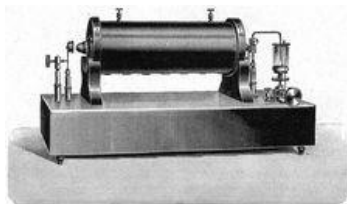
Tangens buszola

A galvanométerek olyan, elsősorban gyenge áramok kimutatására használatos műszerek, amelyek egy áramjárta vezető (általában egy tekercs) és egy permanens mágnes kölcsönhatásán alapulnak. A pontosabb leolvasást megkönnyíti az körbeosztás alá helyezett síktükör, amellyel így akkor kapunk pontos értéket, ha a mutató és annak visszaverődött képe éppen fedésben van.

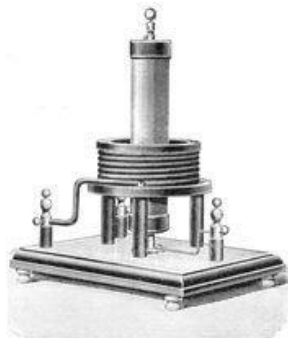
Ruhmkorff-féle szikrainduktor

A Ruhmkorff-féle szikrainduktor szerkezete és működése a transzformátoréhoz hasonló. A vasmagos, viszonylag kevés menetű primer tekercsbe vezetett áramot a villanycsengőnél megismert „kalapácsos szaggató” (amit régi nevén Deprez-rendszerű szaggatónak is neveznek) vagy higanyos szaggató periodikusan megszakítja, ezáltal a sokmenetű szekunder tekercsben nagy (de nem szinuszos) váltakozó feszültség indukálódik. Az induktor vasmagja nem zárt, hogy a zárt vasmaggal járó nagyobb induktivitás ne gátolja a primer áram megfelelően gyors változását, amelyet ennél az eszközknél kétféleképpen is megoldottak, s ezek közül a felhasználó szabadon választhat.

Tesla-transzformátor

Elster-Geitel-féle elrendezésű száraz-transzformátor (ún. Tesla-transzformátor), amely egy kitűnően szigetelt primer tekercsből és 2 db, ebbe felváltva illeszthető szekunder tekercsből áll, kb. 500 és 1000 menetű vékony dróttal. Az egész mahagóni fatálcára szerelve, a szükséges szorítócsavarokkal ellátva (60-200 mm szikrahosszúságú induktorhoz használható).

Farkas László
fizika szakos mestertanár

Versenyeredmények

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Fizika, II. kategória

2018 **Krasznai Anna** 12.A **13. hely**

Felkészítő tanár: Farkas László

2019 **Nagy Domonkos** 11.B második fordulóra jutott

Felkészítő tanár: Farkas László

2020 **Varga Áron** 11.A **8. hely**

Mácsai Dániel 11.B **22. hely**

Felkészítő tanár: Farkas László

2021 **Mácsai Dániel** 12.B **12. hely**

Varga Áron 12.A **23. hely**

Felkészítő tanár: Farkas László

Mikola Sándor Országos Tehetségkutató Fizikaverseny döntő

- 2018 **Varga Áron** 9.A **14. hely**
Pektor Ervin 9.A **41. hely**
Nagy Domonkos 10.B **27. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László
- 2019 **Mácsai Dániel** 10.B **22. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László
- 2020 **Koller Adrián** 9.B
Merekva Máté 10.B
Klumzer István 10.B
Felkészítő tanár: Farkas László
- 2021 **Pál Bendegúz** 10.B **30. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László

Szilárd Leó Országos Nukleáris Fizikaverseny döntő

- 2018 **Krasznai Anna** 12.A **1. hely**
Csuha Boglárka és Márk Zsombor 12.B holtversenyben **15. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László
- 2019 **Varga Áron** 10.A **5. hely**
Mácsai Dániel 10.B **6. hely**
Pektor Ervin 10. A **8. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László
- 2020 **Varga Áron** 11.A
Pektor Ervin 11. A
Mácsai Dániel 11. B
Klumzer István 10. B
Felkészítő tanár: Farkas László
- 2021 **Mácsai Dániel** 12.B **10. hely**
Varga Áron, 12.A **12. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László

Megyei Középiskolai Fizikaverseny

- 2018 **Varga Áron** 9.A
Mácsai Dániel 9.B **3. hely**
Nagy Domonkos 10.B **1. hely**
Tóth Miklós 11.A **3. hely**
Krasznai Anna 12.A **1. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László, Szörényi Zoltán
- 2019 **Mácsai Dániel** 10.B **2. hely**
Nagy Domonkos 11.B **1. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László

- 2020 **Alexandrova Angelina** 7.A **3. hely**
Salamon Zsigmond 9.B **2. hely**
Babicsák Borbála 9.A **3. hely**
Mácsai Dániel 11.B **3. hely**
Felkészítő tanár: Szörényi Zoltán, Farkas László
- 2022 **Berényi Dénes** 9.B **3. hely**
Felkészítő tanár: Rónaky Attila
Pál Bendegúz 10.B **3. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László
Legoza Ádám 11.B **3. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László
Alexandrov Iliya 12. B, **3. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László

Zalai Megyei Fizikaverseny 7. évfolyamosok részére

- Szijgyártó Ákos** 7.A 2. hely
Sánta Dóra 7.A 3. hely
Felkészítő tanár: Szörényi Zoltán

KöMaL országos fizika pontverseny

- 2018 **Krasznai Anna** 12.A országos **4. hely**
Szántó Barnabás 9.B országos **5. hely**
Csuha Boglárka 12.B országos **12. hely**
Felkészítő tanár: Farkas László

Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny döntő

- 2021 **Alexandrova Angelina** 8.A **III. díjas**
Felkészítő tanár: Szörényi Zoltán
- 2022 **Lőrincz Erik** 8.A megyei **3. hely**
Babos Dániel 8.A megyei **3. hely**
Markal Máté 8.A **24. hely** és a Pannon Egyetem különdíja
Felkészítő tanár: Farkas László

Fizika Mindenkinek (BME) döntő, I. kategória

- 2021 **Erdei Bálint** 10.B országos **3. hely**
Koller Adrián 10.B országos. hely
Felkészítő tanár: Farkas László

BIOLÓGIA
KÉMIA
FÖLDRAJZ
MUNKAKÖZÖSSÉG

*„Hagyd ott a várost. Csend-övembe jöjj,
hagyd ott az ingerült és hetyke szókat.
Itt fákat, felhőt, forrást üdvözölj,
s hallgasd a zengő, mámoros rigókat.”*

Áprily Lajos

Túrák és terepgyakorlatok

Gimnáziumunkban a természetjárást kedvelő kollégákkal együtt többször szerveztünk hétvégente vagy tanítási szünetekben gyalogos túrákat a közelünkben levő kirándulóhelyekre. Tettük ezt azért, mert úgy gondoljuk, hogy a szabadidő eltöltésének egyik legtöbb élményt kínáló módja a természetjárás. Izmaink megmozgatása mellett érzékszerveinknek is sok vizsgálni valót kínálunk. Szemünk nemcsak a közeli tárgyakat (könyvek, füzetek, monitorok) fürkészi, hanem távoli képződményeket is megfigyelhetünk. Egy magaslati pont, például a Szent György-hegy tetején állva egész tájegységek tárulnak elénk, kilométeres távolságokat láthatunk be. Könnyebben elhelyezhetjük magunkat a térben a bazaltorgonák tövében állva, mintha a róluk készült képeket otthonunk falai között nézegetnénk. Bőrünkön érezhetjük a nap melegét vagy éppen a hűvös esőcseppeket, a szelet. Szétmorzsolhatunk ujjaink között löszös rögöket, vagy az agyag tapadosságáról bizonyosodhatunk meg. Ha megtapintjuk, értelmet nyer, miért ragadós a galaj vagy enyves a szegfű jelzője. Levelét megdörzsölve ellenőrizhetjük, hogy tényleg zamatos a turbolya, de a kakukkfű sem véletlenül lett fűszernövény. Tavasszal a nyíló virágos kőris vagy a virágzó fehér akác illata kísérhet, egy nedvesebb őszi napon az avar és a gombák nehezebb kipárolgásait érezhetjük. A kirándulás időpontjától függően ízlelhetünk szamócat, somot, kőkenyt, vagy a bátrabbak az iszalag csípős magjait is megkóstolhatják. Ha nem túl zajos a csapatunk, akkor számos madár énekét hallhatjuk, vagy éppen a közeledésünkre riasztó jellel válaszoló szajkó kiáltásait. Az avarban és a kövek közt motoszkáló gyíkok neszezése kísérheti utunkat.

Geotúra, 2021

Őszi terepgyakorlat, 2021

Egy-egy ilyen kirándulás lehetőséget ad arra is, hogy szakterületük elismert művelőit kérjük meg a túravezetésre. Ilyen alkalom volt például az a geotúra, amelyre Molnár Éva Cecília szervezésében Futó János ismert geológust kértük fel vezetőnek. Rezi és Cserszegtomaj határát jártuk be ekkor együtt, különféle pannon üledékeket és dolomitrétegződéseket vizsgálva.

Kollégáink is szívesen tartanak ismeretterjesztő kiselőadásokat a helyszíneken. Ezt mindazok igazolhatják, akik a 2018-as őszi Szent György-hegyi túrán Turi Zoltán tanár urat hallgathatták.

A világjárvány okozta korlátozások miatti rendkívüli időszak után újra lehetőségünk lett a diákokkal együtt kirándulni. A terepen szerzett közvetlen tapasztalatszerzés nemcsak a szabadidő eltöltésének egyik kedvelt módja lehet, hanem a tananyag elsajátítását is sokkal könnyebbé, élményszerűbbé teheti. Valódi fajismeretre szert tenni csupán tankönyvekből nem is lehet. Az ökológia anyagrészt az érettségi vizsgákon is egyre nagyobb hangsúlyt kap, hiszen korunkban a természet- és környezetvédelem egyre fontosabb szerephez jut. Azt tudjuk igazán védeni, amit ismerünk és szeretünk. Ezért szervezünk a biológia tantárgy keretein belül is terepgyakorlatokat. Ezekben a faj- és társulásismeret bővítése a fő cél. Szerencsére a Hévízre vezető kerékpárút melletti változatos társuláseggyüttes, vagy éppen a Keszthelyi-hegység cserszömörccés-molyhos tölgyesei könnyen megközelíthetőek, így a 2021/2022-es tanévben el is tudtunk ide látogatni a 9. B osztály speciális biológia tanterv szerint haladó csoportjával. A második, tavaszi túrára a diákok is előre felkészültek, és a helyszínen mutatták be egymásnak a legmeghatározóbb növényfajokat. Megfigyeléseinket jegyzőkönyvben és fotókon rögzítettük, ez majd segít felidézni a látottakat az érettségire való készüléskor. Minél több hasonló terepi túrán veszünk részt, annál inkább elmondhatjuk a költővel:

„S ha néha lábamhoz térdepel / egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom...”

Németh Rita
biológia-kémia szakos tanár

Őszi terepgyakorlat 2021.
erdei pajzsika

Tavaszi terepgyakorlat, 2022. május
bibircses kecskerágó

Oktató-nevelő munka a Bánk Endre Természettudományos Laboratóriumban

Iskolánk természettudományos laboratóriuma az ismeretbővítés gyakorlati tevékenységek általi megvalósításának lehetőségét teremti meg tanulóink és az ide más iskolákból érkező, a természettudományok iránt érdeklődő osztályok számára. A labor nyújtotta adottságok a szemléltetés széles skáláját teszik lehetővé, ezáltal a természettudományos ismeretek mélyebb rögzítését segítik.

Ennek megfelelően az idei, 2021/2022-es tanévben is módja volt a hozzánk érkező általános iskolai osztályok tanulóinak a laborórákon, a gimnáziumi osztályaink tanulóinak a szakórákon és szakkörökön a labor biztosította lehetőségeket kihasználni.

Földrajzból – sok egyéb mellett – például az alábbi tevékenységekre került sor: kőzetek vizsgálata, kőzetekkel kapcsolatos mérések, pl. mészkő és dolomit oldódásának összehasonlítása, a vulkanikus kőzetek sűrűségének számítása a térfogat és tömeg mérése alapján, ásvány keménységének vizsgálata, a sivatagi és a folyami homok összehasonlítása mikroszkópos megfigyeléssel, izosztázia bizonyítása, só lepárlása, kőzetek és ásványok bemutatása, felismerésük gyakorlása, keletkezésmódjuk alapján való csoportosítása. A légköri és a vízburkot jellemző sok folyamat magyarázatát ismertük meg kísérletek révén: hó okozta áramlás a vízben, a melegített levegő kitágulását bizonyító kísérlet, a meleg levegő felfelé való áramlásának bizonyítása, csapadékok képződését bizonyító kísérletek, albedo jelenségét és hatását bizonyító kísérletek, fénytani megfigyelések (szivárvány keletkezése) stb. A Földünk mozgásait és az azokból fakadó következményeket modelleztük, így a fogyatkozásokat, a Hold fényváltozásait, a napsugarak hajlásszögének változásait, az évszakok változásainak hátterét, az ingakísérlet alapján Földünk tengelye körüli forgását tudtuk megbeszélni. Biológiából kész mikroszkópi metszetek és a tanulók által készített metszetek, vízminták mikroszkópos vizsgálatára, táplálékaink felépítésében fontos anyagokkal kapcsolatos kísérletekre, a fotoszintézis termelte oxigén megfigyelésére, mérésekre, pl. vérnyomás- és reflexvizsgálatokra került sor.

Az elvégzett kísérletek, mérések, modellezések, megfigyelések sokat segítettek a természettudományos ismeretek megértésében, és ezen keresztül azok elmélyítésében. A tanulók által végzett feladatok gyakran csoportmunkában folytak, melyre a labor biztosította feltételek kiváló hátteret biztosítanak. A tanulói csoportok közti verseny még izgalmasabbá tette időnként az ismeretek elmélyítését.

A laborban zajló programhoz kapcsolódóan jutottunk el 31, a természet iránt érdeklődő tanulóval a keszthelyi Helikon Kastélymúzeum Vadászati Múzeumának vadászati kiállítására 2022. május 11-én. Múzeumlátogatásunk aktualitását a május 10-én ünnepelt Madarak és fák napja adta. Ennek

megfelelően a program kezdeteként megemlékező gondolatokat hallgattunk meg a tanulók tolmácsolásában a Madarak és fák napja, az Állatok világnapja, a Föld napja, és A víz világnapja kapcsán. Megismertük például a 2022. év élőlényeinek választott fajokat, de a fenntartható fejlődés gondolata és ennek fontossága is többször szóba került.

A vadászati kiállítást Valovics Szilvia kiemelkedően szakszerű múzeum-pedagógusi, sok érdekességet tartalmazó tárlatvezetése mellett tekinthettük meg. A kétórás múzeumlátogatás során több mint 100 fajjal és élőhelyük természeti viszonyaival ismerkedtek meg a tanulók, kicsit közelebbről, mint ahogy erre tanórákon módunk volt. A szemléltetés révén való rácsodálkozás az élővilág nagyszerűségére elősegíti az állatok védelme iránti elkötelezettebb magatartás kialakítását tanulóinkban. Hiszen azt tudjuk szeretni, amit ismerünk, így védeni is azt fogjuk, amit megismertünk. Ehhez kapcsolódóan a fenntartható vadászatról és az annak elfogadását elősegítő neves magyar vadászokról is hallottunk. A tárlatvezetés végén a tanulók játékos feladatokat oldhattak meg a kiállításhoz és az év fajaihoz kapcsolódó kérdésekkel.

A múzeumlátogatáson való részvételünk lehetőségét köszönjük Tóth Csaba Ph.D. múzeumvezetőnek, akinek az ígérete alapján a jövőben is lesz módunk hasonlókra.

A laborban folyó tevékenységek és a múzeumlátogatás is segítette a tanulók természettudatos gondolkodásának fejlesztését, így nagyon hasznos színfoltjai az iskolánkban folyó oktató-nevelő munkának.

*Gombási András
biológia-földrajz szakos tanár*

Laboratóriumi foglalkozások általános iskolások részére

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium Deák Ferenc utcai épületéből 2012-ben uniós támogatással természettudományos laboratóriumot alakítottak ki, melyet dr. Bánk Endre orvos, író, szakíróról neveztek el. Az épület eredetileg a kilencedik évfolyam osztályainak adott otthont, de a tagozatok átszervezése lehetőséget nyújtott az összes diák elhelyezésére a főépületben. Iskolánkban régóta kiemelkedő a természettudományos képzés (biológia tagozat), egy ilyen laboratórium megléte még inkább hozzájárul az oktatás sikereihez. A laboratórium fenntartásának egyik feltétele volt, hogy nemcsak saját diákjaink, hanem a környékbeli iskolák számára is biztosítani kellett foglalkozásokat.

Az eredetileg biológia és fizika gyakorlatokhoz két és fél évvel ezelőtt csatlakozott a kémia, másfél éve pedig a földrajz. Ezzel a teljes természettudományos paletta megjelent az órákon. A laboratóriumi foglalkozásokon a biológia, kémia, földrajz és technika, valamint a fizika munkaközösség csaknem összes tanára részt vett.

Biológia és kémia: Szabó Péter, Dr. Gidó Zsolt és Gombási András

Fizika: Szörényi Zoltán

Földrajz: Gombási András

A hozzánk érkező diákok főként páros és kiscsoportos gyakorlati feladatokat végeztek el, amelyek nagyban segítettek az általános iskolai tananyagok megértését. Óriási érdeklődés övezte a programot, minden héten érkeztek hozzánk osztályok, előfordult, hogy egyetlen napon délelőtti és délutáni kurzust is tartottunk. Sok olyan tanulóval találkoztunk, akik még nem láttak kísérleteket, ezért egy kémcső megfogása vagy egy magnéziumszalag meggyújtása is élményt jelentett a számukra. Felvett diákjaink többsége beszámolt arról, hogy mennyire motiváló volt látni az órákat, és hogy ez segített nekik a pályaválasztásban.

Az órák hangulata az átlaghoz képest sokkal felszabadultabb volt, hiszen nem jegyszerzés volt a cél, hanem az eddig tanultak elmélyítése vagy az elkövetkező részekre való ráhangolódás. Igyekeztünk mindig játékos feladatokat kitalálni, a mindennapi élethez jól köthető példákat és szituációkat megteremteni. A kísérő pedagógusok pozitív visszajelzései, az évről évre visszatérő iskolák bővülő köre és jelenléte is azt mutatta, hogy a programunk sikeresnek bizonyult.

*Szabó Péter
biológia-kémia szakos tanár*

Kutatók éjszakája

Szeptember végén idén már második alkalommal látogattunk el Budapestre a Kutatók éjszakája programsorozat keretében. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemre és az Állatorvostudományi Egyetemre sikerült eljutnunk, ahol érdekesebbnél érdekesebb előadásokat hallgathattunk meg, illetve gyakorlati feladatok megoldásában vehettünk részt. A színes kínálat olyan tudományterületekről nyújtott számunkra betekintést, mint a genetikai vizsgálatok, az evolúciós fejlődés, az elektronmikroszkóp működése, a veszélyesebb kémiai vegyületek, a kutya etológiája és anatómiája. Mindkét alkalommal 40 fővel indultunk útnak, főként biológia tagozatos vagy a természettudományok iránt érdeklődő diákokkal, de a nyelvi tagozaton tanulók is oszlopos tagjai voltak csapatunknak. Az utazással az egyetemi életbe való betekintést, pályaaorientációs tájékoztatást kínáltunk, és nem utolsósorban a természettudományos tantárgyak iránti motivációt kívántuk felébreszteni. Diákjaink értékeléséből arra a következtetésre jutottunk, hogy célunkat teljes mértékben elértük. Egyik tanulók reflexiója: „ Az összes program lebilincselő volt, sok élménnyel gazdagodtunk, és remekül éreztük magunkat.” Szeretnénk tovább folytatni látogatásainkat más felsőoktatási intézményekbe és hagyományá tenni a részvételünket a Kutatók éjszakája programjain.

*Szabó Péter
biológia-kémia szakos tanár*

Csoportkép az Állatorvostudományi Egyetem C épülete előtt

Nobel-díjasok és Tehetséges Diákok Találkozója Szegeden

A Nobel-díjasok és Tehetséges Diákok Találkozója című konferencia a Szegedi Tudományegyetemen került megrendezésre 2022. április 4-7. között, amelyen a Keszthelyi Vajda János Gimnázium 10.B osztályából hatan vettünk részt, osztályfőnökünk, Bertáné Kövesdi Gabriella vezetésével.

Utazásunk kalandosra sikeredett: a vasúthálózat több helyen is felújítás alatt állt, illetve vezetékhiba is fellépett, körülbelül egyórás késéssel értünk Szegedre, így az első kitűzött programról, egy laborgyakorlatról lemaradtunk. Egy gyors ebéd után részt vettünk a Szeged Rallyn, egy játékos vetélkedőn, melynek keretén belül megismerhettük a város nevezetességeit, és tájékozódóképességünket is fejlesztettük.

Másnap buszokra ülve eljutottunk a József Attila Tanulmányi és Információs Központba, ahol meghallgathattuk a konferencia első Nobel-díjas előadóját, Aaron Chiechanovert. Ubiquitin, mediates protein degradation, azaz Ubiquitin, mely közvetíti a fehérje lebomlását címmel tartotta beszámolóját, a végén pedig megbeszélés volt, ahol a diákok kérdéseket tehettek fel a témával kapcsolatban. Chiechanover után következett még Michael Brecht etológus, aki The biology of grasping in elephants címmel tartott nekünk előadást az elefántok viselkedéséről, ezt a hallgatóság nagyon viccesnek és érdekesnek találta.

Emellett további előadók is színre léptek, mint Röszer Tamás, Hegyi Péter és a 2022-es év diákja, Lemaitre Lucien. Az előadások után buszokkal átszállítottak minket az Újszegedi Sportcsarnokba, ahol most végre részt vehettünk a laborgyakorlaton. Itt a genetikával kapcsolatos ismereteinket bővíthettük, pipettázás után pár feladatot is megoldhattunk, az első három hibátlant díjazták is. Ezután visszamentünk a TIK-be, hogy újabb előadást hallgathassunk végig: Kurt Wüthrich, Nobel-díjas biofizikus jelentkezett be online.

A harmadik nap délelőtt az ugyancsak Nobel-díjas Erwin Neher tartott előadást, aki a sejtek ioncsatornáinak működését illető felfedezéséért és a foltfeszültségzár méréstechnika kidolgozásáért nyerte el a díjat; a további fellépők később mind rá hivatkoztak előadásaikban. Rendkívül érdekes és érthetően előadott prezentációt hallhattunk.

„Szeged Rally” - városnézés

Előadások és ebéd a TIK-ben

Csakúgy, mint tegnap, ez után is megbeszélés, majd kávészünet következett, hogy aztán meghallgathassuk Nusser Zoltán, Nyíri Gábor, Christiaan de Kock és Arthur Konnerth előadását. Az előadások délig tartottak. Ebéd után volt pár óránk, hogy tegyünk egy kirándulást a Fűvészkertbe, ott körülnéztünk az üvegházban, a japánkertben és az arborétumban. Miután a növények között felfrissültünk, busszal visszamentünk a hotelbe, ugyanis fel kellett készülni a késő délutáni/esti gálaestre. Ezt a

Szegedi Nemzeti Színházban rendezték meg. Mivel a Nobel-díjasok és egyéb külföldi előadók is jelen voltak, a szervezők egy hagyományos magyar színdarabot terveztek ide. Akik értettek a népdalokhoz, néptánchoz, a csárdáshoz, azok jól szórakoztak, a többiek pedig gyarapíthatták a tudásukat a témával kapcsolatban. A darabot nagy ováció fogadta, több percig tartó tapsvihár tört ki.

Az ezt követő állófogadás kiválóan sikerült. Ezután nem volt más dolgunk, mint visszasétálni a hotelbe és felkészülni az utolsó napra, illetve a hazaútra.

A negyedik napon szintén előadásokkal indítottunk. Peter Doherty ausztrál Nobel-díjas jelentkezett be online. Hála az igazi angol akcentusnak, most jóval könnyebb volt megérteni az előadás lényegét, mely arról szólt, miképp ismerik fel a sejtek a baktériumokat, és hogyan védekeznek ellenük. Doherty prezentációját a Talentum- díjasok előadása, végül kerekasztal-beszélgetés követte, ahol két szegedi hallgató vázolta fel az egyetem előnyeit és hátrányait, majd pedig kérdezhettünk tőlük.

Összességében a konferencia, valamint a Szegeden töltött idő is tartalmas és élvezetes volt. Hála a kerekasztal-beszélgetésnek, a programoknak és a városnézésnek, többünket is elgondolkodtatott a város és az egyetem mint lehetséges továbbtanulási lehetőség. Úgy gondolom, a szegedieknek részben ez is volt a célja. Mindenesetre azt tudom, hogy csupa szép emlékekkel tértünk haza, amelyekre mindig emlékezni fogunk majd.

Gálaest a Szegedi Nemzeti Színházban

Középiskolások viadala a prevenció jegyében

Országhatáron innen és túl, több mint 2100 középiskolás diák vett részt a VII. Semmelweis Egészségversenyen. A Budapesti Orvostanhallgatók Egyesülete (BOE) szervezésében 2015-ben alapított viadal célja fejleszteni a fiatalok egészségtudatosságát és egészségértését, felhívni a figyelmet a prevenció fontosságára, valamint teret adni az egészségügyi pálya iránt elkötelezett diákoknak rátermettségük bizonyítására. A versenysorozat minden eddiginél szorosabb vetélkedés után a **keszthelyi Kapillárisok csapat** győzelmével zárult.

„Mindannyian embereken akarunk segíteni”

A március 19-20. között az EOK-ban megrendezett, 36 csapat, 180 diák részvételével lezajlott döntő megnyitóján dr. Merkely Béla kiemelte: a viadalon induló korosztály kulcsszerepet játszik abban, hogy minél többekhez eljusson az egészség megőrzésének, a betegségek megelőzésének elve és gyakorlata.

A döntő mindkét napján 18 interaktív állomáson kellett bizonyítaniuk a csapatoknak: sokszor a valós életből vett szituációkkal találkoztak, többek között az egészségtudatos táplálkozás, az alkoholprevenció, a járványtudományok vagy a reprodukzív egészségügy témakörében, de volt olyan baleseti kárhely állomás, ahol például a helyes újraélesztést kellett szimulálniuk.

A verseny rendkívül magas színvonalát jellemezve elmondta: a döntőn szerezhető 200 pontból a legjobb 10 csapat pontszáma 167-179 pont között mozgott, és az első két helyezett között mindössze 0,15 pontnyi különbség döntött, tehát a legkiemelkedőbb csapatok minden állomáson kiválóan teljesítettek, és méltán lehetnek büszkéek a tudásukra.

A győztes keszthelyi Kapillárisok csapata

„Elképesztően szoros versenyben sikerült győznünk, nem sokon múlt az elsőség, de megvan! Mivel a versenyben a tavalyi részvétel és harmadik helyezéskapcsán már volt rutinunk, a felkészülés alatt a tanulásra már könnyebben ráálltunk. Ami idén nehezebb volt, az az idő kiszakítása: novembertől folyamatosan dolgoztunk a versenyfeladatokkal. Az az állomás, amelytől a leginkább tartottunk, az elsősegélynyújtás volt, de a csapatmunkának köszönhetően sikeresen vettük ezt az akadályt is. Mindannyian az egészségügyi pálya iránt köteleződünk el: négyen orvosi pályára készülnek, én pedig gyógypedagógus szeretnék lenni; mindannyian embereken akarunk segíteni. A versenyen nemcsak a tudást, a tavalyi harmadik után az idei első helyet nyertük el, hanem egymást is, hiszen mi a verseny miatt lettünk barátok. Fontos tapasztalat volt, hogy az összetartás, a csapatmunka segített a legnehezebb feladatok megoldásában is!”

Kurusta Sára 11.B (2022)

Klíma- és környezetvédelmi verseny **Természet Designerek csapata – 10. B** **„TÁJAK ÚJRAGONDOLÁSA” témában**

A Balaton Fejlesztési Tanács és az Információs és Technológiai Minisztérium támogatásával online klíma- és környezetvédelmi versenyt hirdettek a Balaton Régióban működő középiskolák 9-12. évfolyamos tanulói számára, amelyre osztályunk is jelentkezett. A verseny célja, hogy a fiatalokat tudással támogassák, hogy felelősséggel tekintsenek olyan problémákra, mint a természeti erőforrások és a biodiverzitás csökkenése, illetve a számunkra különösen sokat jelentő Balaton sérülékenysége. A másik cél az, hogy a résztvevő diákok ismertessék egymással munkáikat, és osszák meg a tudást, amit elsajátítanak.

A verseny online zajlott, 2021 októberében kezdődött és 2022 májusában fejeződött be. A vetélkedés 5 fordulóból állt, az ötödik fordulóban egy online diákkonferencia keretében mutatták be a csapatok az egyes fordulókban elvégzett összesített munkát. A feladatok elvégzése sok önálló kutatómunkát igényelt, de a szakértők segítsége által komplex tudássá állt össze.

Osztályunk választott témája a **tájak újragondolása**, a csapatnevünk a **Természet Designerek** volt. A verseny 1. és 2. fordulójában létrehoztunk egy Facebook- és egy Instagram-oldalt, ahova rendszeresen posztoltunk a témánkhoz kapcsolódó bejegyzéseket. A közösségi médiában a legkönnyebb ezt véghez vinni, hiszen a színvonalas tartalom is nagy szerepet kaphat ezeken a platformokon. Célunk az volt, hogy a felhasználók információkkal gazdagodjanak, valamint szívesen lapozgassák a profilunkon található megosztott tartalmakat.

2021. november 16-án egy rövid, félnapos kiránduláson vettünk részt, amely a feladatok megoldásában segített, élményt és tapasztalatot adott. A program egy vezetett gyalogtúra volt Mencshely és Dörgicse környékén, ahova osztályfőnökünk (Bertáné Kövesdi Gabriella) kísért minket. Túravezetőnk Czibula György, természetvédelmi és tájvédelmi szakértő volt, valamint a szervezők részéről csatlakozott még hozzánk Magyarfalvi Attila is. Az útvonal megtétele során a Halom-hegy Vulkán tanösvényén kirándultunk, de a Kő-hegyet, a Kő-völgyet és a Boldogasszony templomromot is megtekintettük. Útközben szó volt például a táj változásainak természetes módjairól, illetve az ember által véghezvitt formáiról is. Felmerült még a klíma és táj kölcsönhatása, a táj védelme, valamint az is, hogyan befolyásolja a tájhasználat a környezet minőségét. A kirándulást több módon is dokumentáltuk: fotókat, videókat, túravezetőnkkel pedig egy rövid interjút is készítettünk.

The image displays five educational infographics. The first, 'A Föld története', shows a timeline of Earth's history from the formation of the planet to the present. The second, 'Millenniumi ökoszisztéma', details the characteristics and components of a millennium-scale ecosystem. The third, 'Millenniumi ökoszisztéma 2.', continues the theme, focusing on human impact and sustainability. The fourth, 'Élet a talajban', explores the life and processes within the soil. The fifth, 'Élet a talajban', provides further insights into soil health and its role in the environment.

A 3. fordulóban infografikákat készítettünk, majd a verseny 4. fordulójában klíma- és környezetvédelmi kampányt folytattunk az iskolában 2022. február második hetében. Ennek keretében megismertettük az iskola tanulóival és tanáraival az eddig elvégzett feladatainkat, például infografikáinkból plakátkiállítást, a témánkban totót és keresztrejtvényeket készítettünk; osztályfőnöki-, földrajz- és biológiaórákon tudományos előadásokat tartottunk társainknak. A legjobb kitöltőket szponzoraink segítségével díjaztuk is.

Az érdeklődők plakátokról, a Facebook- és Instagram-felületről is tájékozódhattak a kampányunk lényegéről, menetéről. Az iskolavezetés, tanáraink és osztályfőnökünk is támogatott abban, hogy az iskola minden tanulója értesüljön a 10. B által szervezett „Tájak újragondolása” kampányról. A visszajelzések, észrevételek, vélemények összegyűjtésére egy Google-úrlapot szerkesztettünk, ahol kikértük a diáktársaink véleményét. Nagyon élveztük a kampányt, bár sokat dolgoztunk vele, de az osztályközösségünk is sokat fejlődött ezáltal. Pozitívum volt, hogy mi is sokat tanultunk, sok új ismerettel gazdagodtunk. A mentorunktól kapott angol nyelvű szakmai anyagokat lefordítottuk, így idegen nyelvi tudásunk is fejlődött.

2022. május 12-én került sor az ünnepélyes diákkonferenciára Siófokon, ahol a 10 döntőbe jutott csapat egy-egy 10 perces előadásban kapott lehetőséget, hogy prezentálják a "Balatonról, jövőről..." című szemléletformáló verseny alatt megszerzett tudásukat. Csapatunk a döntőben a 3. helyezést érte el, ahol az előadásokat egy öt főből álló szakmai zsűri pontozta.

Humpok Lilla és Tobak Róbert 10.B (2022)

Elsősegély szakkör működése a Vajdában

Gimnáziumunkban 2013 óta elsősegélynyújtó szakkör működik. Itt elméleti és gyakorlati ismereteket sajátítanak el a tanulók, rendszeresen részt vesznek a területi és megyei Vöröskereszt által szervezett elsősegélynyújtó versenyeken és az internetes Országos Elsősegély-ismereti Versenyen. Ezeken szép eredményeket érnek el: az Országos Elsősegély-ismereti Verseny országos döntőjébe már több alkalommal is bejutottak, 2019-ben pedig Zala megyét a Magyar Vöröskereszt Elsősegély-ismereti Versenyének országos döntőjében gyermek és ifjúsági kategóriában is iskolánk csapata képviselte. Ezen a versenyen gyermek kategóriában ezüst minősítést értek el, ifjúsági kategóriában a Vöröskereszt Különdíját érdemelték ki csapataink.

Iskolánkban biológia tagozataról nagyon sok diák tanul tovább orvosi, gyógyszerészi, egészségügyi pályán, ők eleve fogékonyak az elsősegélynyújtás megismerésére.

Az Elsősegélynyújtás Oktatásáért Alapítvány a 2016/17-es tanév elejétől elindította az Elsősegélynyújtás referencia iskolahálózatot, amelynek 2017. szeptember elsejétől tagjai lettünk. Ennek keretében kötszereket, az oktatást segítő kiadványokat és továbbképzési lehetőségeket kapunk. 2020-ban az Elsősegélynyújtás Oktatásáért Alapítvány pályázatot hirdetett referenciaiskolák számára Ambu SAM újraélesztési fantomra és Saver One oktató defibrillátorra. Pályázati anyagunk sikeres volt.

Ambu SAM újraélesztési fantom és Saver One oktató defibrillátor

Ezek az eszközök nagyban megkönnyítik az elsősegély oktatását, amely gimnáziumunkban ma már a 7. évfolyamtól a 12. évfolyamig felmenő rendszerben folyik. A szakkör létszáma folyamatosan bővül, és igyekszünk megfelelő technikai háttérrel is megteremteni a színvonalas oktatáshoz.

Újraélesztési bemutató a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban

2021. szeptember 24-én szakköröseink újraélesztési bemutatót tartottak a Festetics-kastélyban rendezett rendhagyó véradási kampány keretében. A Magyarországi Légimentésért Alapítvány és a Magyar Légimentő Nonprofit Kft. által indított akció célja az volt, hogy elegendő vérkészítmény jusson országunk mind a hét légimentő bázisára, köztük Sármellékre is. Az elsősegélynyújtó szakkör tagjai a véradóknak és az arra járóknak bemutatták az újraélesztés menetét, az érdeklődők ki is próbálhatták ezt. A nap különlegessége volt, hogy egy valódi mentőhelikopter is ott volt a véradás helyszínén, így a résztvevők még alaposabb betekintést nyerhettek a légimentők nem mindennapi munkájába.

Mikolás Virág 11. A (2022)

Egészségnap a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban

2018-ban került sor az első ilyen rendezvényre, amikor iskolánk Hemoglobin csapata (6 diák a 11.A-ból) és segítő tanárunk a III. Semmelweis Egészségnevelési Verseny döntőbe jutásának feltételeként szervezte meg a rendezvényt.

Az első **Egészségnap** témája a „Cukorbetegségek és kardiovaszkuláris betegségek” volt. Sajnos Magyarország halálozások és e betegségek számát tekintve élen jár. A cukorbetegség már fiatal korban jelentkezhet, pedig a kardiovaszkuláris betegségek megelőzhetőek lennének hatékony prevencióval.

Az Egészségnap szervezése során erre nagy hangsúly került. Zöldség és gyümölcsfalatkákat készítettek friss alapanyagokból; interaktív videóval, totóval, prevenciószereztrejtvényvel és interaktív játékokkal várták az érdeklődőket.

A programról szórólapok segítségével értesültek az iskola tanulói és tanárai. Az egészségügyi szűrésben (vérnyomás, Inbody, vércukorszintmérés) a Keszthelyi Egészségfejlesztési Iroda munkatársai segítettek.

Az interaktív játékokon, szűréseken való részvétel szünetekben és biológia-, testnevelés-, kémia-, valamint informatikaórákon zajlott, ahol csapat tagjai népszerűsítették az Egészségnapot. A tanárok is szívesen jöttek a mérésre, totót, keresztrejtvényt tölthettek ki és az interaktív játéka is bekapcsolódtak.

2019-ben a Zöld Hét keretében **Egészségdélután** tartottunk a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának medikusai segítségével. Több témában hallhattunk interaktív előadásokat:

- Egészséges táplálkozás, egészséges életmód – 7. és 8. évfolyam
- Alkohol, kábítószer, dohányzás prevenció – 10. és 11. évfolyam
- Szexuális úton terjedő betegségek és az AIDS – 12.évfolyam.

A medikusok előadásai szemléletesek, érdekesek és elgondolkodtatóak voltak a diákok számára.

2020-ban az Egészségnap a Covid-járvány miatt elmaradt.

2021-ben második alkalommal rendeztük meg az **Egészségnapot** gimnáziumunkban. Kissé rövid időnk volt a szervezésre, mivel május 10-től folyt ismét jelenléti oktatás az iskolában. Az érettségiző osztályok kivételével 11 osztálynak különböző programokat szerveztünk erre a napra. Mivel a digitális oktatás az osztályok közösségi életére volt negatív hatással, így ezen az Egészségnapon a lelki egészség és a közösségépítés került a középpontba, de ezen kívül számos egészséggel kapcsolatos

programon vehettek részt a tanulók. Minden osztály három különböző helyszínt látogatott meg.

A visszajelzések pozitívak voltak, a tanulók élvezték a programokat, és sok új hasznos ismeretre tettek szert. Programunkat segítették az Egészségfejlesztési Iroda, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, a rendőrség, a családvédelmi szolgálat, a vízirendészet, a sürgősségi betegellátás szakemberei, az iskolapszichológus, az iskolavédőnő és a cserkészek képviselői. Köszönettel tartozunk nekik, mert nagyban hozzájárultak a program sikerességéhez.

Jövőre ismét találkozunk az Egészségnapon!

Bertáné Kövesdi Gabriella
biológia-fizika-technika-számítástechnika szakos tanár

Fotópályázat

Iskolánk diákjai számára a Zöld Hét keretében változatos témákban - „Ember a balatoni tájban”, „Szabadidő természetesen”, „A természet színei”, „Mehökkentő természet”, „Az évszakok varázsa” - fotópályázatokat hirdettünk a tanévek során.

A fotópályázat kitalálója Zámbó Zoltán tanár úr volt, hozzá csatlakozott a pályázat körüli teendőkből Vass Adrienn tanárnő.

Lelkes diákjaink pályamunkáit mindig szakmai zsűri – például Adorján Péter természetfotós és Sári Zoltán fotográfus – rangsorolta. A díjátadón értékelték a tanulónk által készített csodálatos képeket, és hasznos tanácsokkal látták el a megjelent diákfotósokat.

„Mimikri”

„Beszorulva”

Nincs egerút

Talán

Versenyeredmények

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny Biológia döntő

2018 **Gombási Ákos** 12.B országos **28.hely**

Felkészítő tanár: Németh Rita

2022 **Korponai Csanád** 12.B országos **15. hely**

Felkészítő tanár: Németh Rita

Biológia OKTV 2. fordulójába jutottak:

2018 **Gombási Ákos** 12.B,

Zsiga András 12.B

Felkészítő tanár: Németh Rita

Kocsa János 11.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Szörényi Fruzsina 12.A,

Zámbó Lili 12.A

Felkészítő tanár: Vass Adrienn

2019 **Denkler Jorgosz** 12. A,

Kocsa János 12. B,

Vasvári Áron 12. B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

2020 **Scheffer Sára** 11.A,

Varga Márton 11.A

Felkészítő tanár: Vass Adrien

2021 **Péter Levente** 12.A

Felkészítő tanár: Vass Adrien

2022 **Babicsák Borbála** 11.A

Harangozó Réka 11.B

Nagy Bendegúz 11.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Korponai Csanád 12.B

Felkészítő tanár: Németh Rita

Kémia OKTV 2. fordulójába jutott:

2018 **Gombási Ákos** 12.B

Felkészítő tanár: Molnár Eszter és Németh Rita

Földrajz OKTV 2. fordulójába jutottak:

2018 **Hosszú Kristóf** 11.A

Felkészítő tanár: Horváth Angéla

2019 **Hosszú Kristóf** 12.A

Felkészítő tanár: Horváth Angéla

Fodor József Országos Biológiaiverseny Országos döntő

- 2018 **Kocsa János 11.B országos 3. hely**
Denkler Jorgosz 11.A országos 8. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
Gombási Ákos 12.B országos 2. hely
Felkészítő tanár: Németh Rita
- 2019 **Borbély Zsófia 10.B országos 10. hely**
Merics Mariann 12.B országos 15. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2020 **Leoni Marco 12.B országos 9. hely**
Stark Eszter Anna 10.B országos 13. hely
Kása Zsóka 10.B országos 47. hely
Felkészítő tanár: Vass Adrien
Borbély Zsófia 11.B országos 30. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2021 **Harangozó Réka 10.B országos 7. hely**
Kutasi Vera országos 31. hely
Borbély Zsófia 12.B országos 35. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Dr. Szentágotthai János Biológiaiverseny döntő

- 2018 **Kocsa János 11.B 12. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2019 **Kocsa János 12.B 2. hely**
Vajda Ádám 12 B 7. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2021 **Szöllősi Eszter 14. hely**
Kutasi Vera 21. hely
Jani András 12.B 22. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Dr. Árokszállásy Zoltán biológia-környezetvédelmi verseny döntő

- 2018 **Borbély Zsófia 9.B 27. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2019 **Nagy Bendegúz 8.A 3. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András
Borbély Zsófia 10.B 21. hely
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2020 **Lengyel Judit Kata 8.A 12. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András
- 2021 **Nagy Bendegúz 10.B 2. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2022 **Lengyel Judit 10.B 7-8. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Zala Megyei Középiskolai Biológiai Verseny

- 2018 **Jani András megyei 1. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Veress Noé Máté megyei 2-3. hely**
Felkészítő tanár: Németh Rita
- Izer Mihály megyei 2-3. hely**
Felkészítő tanár: Németh Rita
- Kocsa János megyei 1. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Zámbó Lili Rebeka megyei 2. hely**
Felkészítő tanár: Vass Adrienn
- Zsiga András megyei 3-5. hely**
Felkészítő tanár: Németh Rita
- Szörényi Fruzsina megyei 3-5. hely**
Felkészítő tanár: Vass Adrienn
- Horváth Dominik Iván megyei 3-5. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2019 **Borbély Zsófia 10.B megyei 1. hely**
- Ujfaludi Dóra 10.B megyei 2. hely**
- Varga Liza 10.B megyei 3. hely**
- Borda Róbert 10.B megyei 3. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2022 **Fraller Levente 9.B megyei 1. hely**
- Khern Ádám 9.B megyei 2. hely**
- Tárnai Anna 9.B megyei 2. hely**
- Varga Dorottya 9.B megyei 4. hely**
Felkészítő tanár: Németh Rita
- Turay Lili 10.B megyei 3. hely**
- Czeiner Flóra 10.B megyei 4. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Horváth Ronaldó 10.C megyei 5. hely**
- Lázár Anna Sára 10.C megyei 5. hely**
Felkészítő tanár: Vass Adrien
- Kurusta Sára 11.B megyei 1. hely**
- Németh Georgina 11.A megyei 2. hely**
- Takács Benedek 11.B megyei 4. hely**
- Dencs Boglárka 11.A megyei 6. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Fekecs Dávid Imre 12.B megyei 1. hely**
- Stark Eszter Anna 12.B megyei 2. hely**
Felkészítő tanár: Vass Adrien

Georgikon Biológia Tanulmányi Verseny döntő

- 2018 **Kocsa János** 11.B **1. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Gombási Ákos** 12.B **2. hely**
Felkészítő tanár: Németh Rita
- Berta Gabriella** 11.A **7. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2019 **Kocsa János** 12.B **3. hely**
- Borbély Zsófia** 10.B **15. hely**
- Berta Gabriella** 12.A **18. hely**
- Denkler Jorgosz** 12.A **22. hely**
- Jani András** 10.B **23. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Leoni Marco** 11.B **17. hely**
Felkészítő tanár: Vass Adrienn
- 2020 **Borbély Zsófia** 11.B **5. hely**
- Jani András** 11.B **16. hely**
- Legoza Ádám** 9.B **19. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Leoni Marco** 12.B **13. hely**
Felkészítő tanára: Vass Adrienn
- 2021 **Borbély Zsófia** 12.B **11. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Herman Ottó Kárpát-medencei Biológiaaverseny Zala megyei forduló

- 2018 **Nagy Bendegúz** 7.A megyei **5. hely**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2019 **Nagy Bendegúz** 8.A megyei **1. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András
- 2020 **Juhász Norbert** 8.A megyei **1. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András
- 2021 **Juhász Norbert** megyei **1. hely**
- Gulyás Patrik Szilárd** megyei **2. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András
- 2022 **Czibulya Anna Lili** 8.A megyei **3. hely**
Felkészítő tanár: Szabó Péter
- Szaszkó Szófia** 7.A megyei **4. hely**
- Balaton Benedek** 7.A megyei **6. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András

Herman Ottó Kárpát-medencei Biológiaaverseny országos döntő

- 2019 **Nagy Bendegúz Ferenc** 8.A országos **11. hely**
Felkészítő tanár: Gombási András

2020 **Juhász Norbert** 8.A országos **19. hely**

Felkészítő tanár: Gombási András

2021 **Juhász Norbert** 8.A országos **26. hely**

Felkészítő tanár: Gombási András

Kitaibel Pál Középszolai Biológiai és Környezetvédelmi Tanulmányi Verseny – nemzetközi döntő

2022 **Nagy Bendegúz Ferenc** 11.B **14. hely**

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Havasi Anita 10.A **24. hely**

Izer András 10.A **26. hely**

Felkészítő tanár: Gombási András

Országos Elsősegély-ismereti Verseny Országos döntő

2018 **6. helyezett** csapat:

Belovári Júlia, Merics Mariann, Targuba Rita 11.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

2019 **15. helyezett** csapat:

Barcza Tibor, Jani András, Penk Ádám 11.B

16. helyezett csapat:

Ujfaludi Dóra, Varga Liza, Vass Vivien 11.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

2022 **6. helyezett** csapat:

Helbert Anna, Fülöp Míra, Kottán Katalin 10.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Országos Állategészségügyi Verseny Országos döntő

55. helyezett csapat:

Belovári Júlia, Bocskai Boglár 11.B, **Berta Gabriella** 11.A

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Semmelweis Egészségverseny Országos döntő

2018 **40. helyezett** csapat:

Denkler Jorgosz, Gárdos Tamás, Horváth Dominik,

Nyárádi Dániel, Tóth Martin 11.A

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

2021 **3. helyezett** csapat:

Kurusta Sára, Grebenár Luca, Harangozó Réka,

Hintalan Cseperke, Sonkoly Petra 10.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

2022 **1. helyezett** csapat:

Grebenár Luca, Harangozó Réka, Hintalan Cseperke,

Kurusta Sára, Sonkoly Petra 11.B

Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Bolyai Természettudományi Csapatverseny Dél-Pannónia körzeti forduló

- 2018 **5. helyezett** csapat:
Fazekas Dániel, Kendeh-Kirchknopf Gusztáv,
Tóth Attila, Vaszi Barnabás 7.A
7. helyezett csapat:
Nagy Tifani, Rónai Eszter Ágnes, Ványa Szilvia, Juhász Judit 7.A
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella, Schuch Angéla,
Szörényi Zoltán, dr. Gidó Zsolt
- 2019 **4. helyezett** csapat:
Havasi Anita, Lengyel Judit, Takács Viktória, Merics Edit 7.A
5. helyezett csapat:
Szente Eliza, Magyarósi Máté, Vaszi Barnabás, Fazekas Dániel 8.A
6. helyezett csapat:
Móricz Diána, Szeredai Zsófia, Hajas Réka, Horváth Lara 7.A
7. helyezett csapat:
Mikolás Virág, Dencs Boglárka, Krasznai Veronika, Németh Georgina 8.A
Felkészítő tanár: Gombási András
- 2020 **3. helyezett** csapat:
Berecz Barbara, Havasi Anita, Lengyel Judit, Takács Viktória 8.A
4. helyezett csapat:
Hajas Réka, Horváth Lara, Kórácz Márk, Móricz Diána 8.A
5. helyezett csapat:
Csombó András Miklós, Farkas Zsombor, Soós Barnabás, Soós Benedek 7.A
8. helyezett csapat:
Alexandrova Angelina, Erős Anna,
Gulyás Patrik Szilárd, Tóth Bátor András 7.A
Felkészítő tanár: Gombási András
- 2021 **1. helyezett** csapat:
Arányi Bence, Farkas Zsombor, Laczó Dániel, Riedl Dániel 8.A
4. helyezett csapat:
Czibulya Anna Lili, Sárompek Virág, Buzási Sára, Kóbor Zsófia 7.A
10. helyezett csapat:
Gulyás Patrik Szilárd, Juhász Norbert, Soós Barnabás, Ujfaludi Gábor 8.A
Felkészítő tanár: Gombási András, Szabó Péter
- 2022 **3. helyezett** csapat:
Czibulya Lili, Sárompek Virág, Kóbor Zsófia, Pattantyús Mikes Mihály 8.A
4. helyezett csapat:
Lőrincz Erik, Szabó Zsombor, Markal Máté, Nagy Gergő 8.A
Felkészítő tanár: Szabó Péter
5. helyezett csapat:
Deme Borka, Sánta Dóra, Szaszko Szófia, Vígh Orsolya Réka 7.A
Felkészítő tanár: Gombási András
Díjazott tanár lett Szabó Péter és Gombási András

Országos Elsősegélynyújtó Verseny

- 2019 **megyei 1. helyezett** csapat Ifjúsági kategóriában és
megyei 1. helyezett csapat Elméleti Vöröskeresztes ismeretek kategóriában:
Kutasi Vera, Ujfaludi Dóra, Varga Liza, Vass Vivien, Mórocz Máté 10.B
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- megyei 1. helyezett** csapat Gyermek kategóriában és
megyei 1. helyezett csapat Legjobb csapatmunka kategóriában:
**Babicsák Borbála, Dencs Boglárka, Juhász Judit, Mikolás Virág,
Németh Georgina 8.A**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2020 **Országos Ezüst minősítést szerzett** csapat:
**Dencs Boglárka, Krasznai Veronika, Mikolás Virág, Németh Georgina,
Szöllösi Mirtill 9.A**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- Vöröskereszt Különdíjat szerzett** csapat:
Ujfaludi Dóra, Varga Liza, Vass Vivien, Jani András, Mórocz Máté 11.B
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- 2022 **megyei 2. helyezett** csapat Ifjúsági kategóriában
**Varga Dorottya, Mezősi Nimród, Molnár Janka, Sente Szonja Lilla,
Tárnai Anna 9.B**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- megyei 3. helyezett** csapat Ifjúsági kategóriában
**Grebenár Luca, Harangozó Réka, Hintalan Cseperke, Kurusta Sára,
Sonkoly Petra 11.B**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- megyei 4. helyezett** csapat Ifjúsági kategóriában és
megyei 1. helyezett csapat Vöröskeresztes ismeretek kategóriában:
**Németh Georgina, Dencs Boglárka, Babicsák Borbála, Mikolás Virág,
Krasznai Veronika 11.A**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella
- megyei 5. helyezett** csapat Ifjúsági kategóriában
**Berényi Dénes, Hosszú Izabella, Fraller Levente, Simon Mihály,
Andor Levente 9.B**
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Balatonért- jövőért klíma- és környezetvédelmi verseny (regionális)

- 2022 **3.hely: 10.B osztály** csapata
Felkészítő tanár: Bertáné Kövesdi Gabriella

Tudásbajnokság - biológia kategória

- 2022 **Szaszkó Szófia 7.A országos 10. hely:**
Felkészítő tanár: Gombási András

Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny megyei forduló

- 2019 **Vass Vivien** 10.B megyei **5. hely**
Borda Róbert 10.B megyei **8. hely**
Felkészítő tanár: Németh Rita
- 2020 **Oroszlán Mátyás** 9.B
Felkészítő tanár: Fonyó Lajos, Németh Rita
- 2021 **Oroszlán Mátyás** 10.B
Felkészítő tanár: Németh Rita és Fonyó Lajos
- 2022 **Berényi Dénes Mihály** 9.B. megyei **1. hely**
Varga Dorottya 9.B megyei **2. hely**
Felkészítő tanár: Szabó Péter

Hevesy György Kárpát-medencei Kémiaverseny megyei forduló

- 2019 **Lengyel Judit Kata** 7.A megyei **8. hely**
Bencze Lilien Alexa 7.A megyei **11. hely**
Havasi Anita 7.A megyei **13. hely**
Horváth Nóra 7.A megyei **18. hely**
Felkészítő tanár: Szabó Péter
- 2020 **Alexandrova Angelina** 7.A
Gulyás Patrik 7.A
Ujfaludi Gábor 7.A
Tóth Bátor András 7.A
Bencze Lilien Alexa 8.A
Horváth Gerda 8.A
Lengyel Judit Kata 8.A
Felkészítő tanár: Szabó Péter
- 2022 **Szaszkó Szófia** 7.A megyei **2. hely**
Balaton Benedek 7.A megyei **4. hely**
Fazekas Sámuel 7.A megyei **6. hely**
Felkészítő tanár: Szabó Péter

Oláh György Kémiaverseny második fordulójába jutott

- 2021 **Oroszlán Mátyás** 10.B
Felkészítő tanár: Németh Rita és Fonyó Lajos

Kontra József Országos Kémiaverseny döntő

- 7. hely: Laczó Dániel** 9.A
Felkészítő tanár: Szabó Péter

Bakony-Balaton Geopark földtani vetélkedő döntő

- 2018 **1. helyezett csapat :**
Födelmesi Linda, Kondorosy Botond, Rác Dominika,
Vasvári Virág 8.A
Felkészítő tanár: Horváth Angéla

SPORT

Atlétika

Az atlétika, a labdarúgás és a kézilabda nemzetközi, országos és fontosabb megyei megmérettetései a hagyományok szerint újabb sikerekkel folytatódtak. Az atléták áldozatos munkája – heti 5-6 edzéssel készülnek – jó eredményeket hozott.

A megyei Mezei Futás Diákolimpiákon a pályaversenyeken igyekeztem teljes csapatokat elindítani, és így többen szép sikerek részesei lehettek. A megyében meghatározó szerepünk van évek óta ezeken a versenyeken. Kézilabdázóinkkal és a labdarúgásban jártas tanulóinkkal a megyei és regionális bajnokságokra is eljutottunk, és érmeket sikerült nyernünk.

A Veszprémi Régió Fair Play Kupa döntőjén a 3. helyen végeztek amatőr labdarúgóink, és csupán egy gólon múlt az országos döntőbe jutásuk. A csapat tagjai: Ács Márton, Búzás Bertalan, Rajkai András, Cséri Soma, Csoba Attila, Bencsik Márk, Szilágyi Benedek, Jani András, Cséri Bence.

A Kézilabda A kategóriás Megyei Diákolimpián fiú csapatunk ezüstérmet és bronzérmet szerzett. A csapatban Cséri Bence, Szőke Ramon, Ambrus Zsombor, Lajter Márton, Péter Levente, Pingár Kristóf, Szlavicsek Milos, Kovács Dániel, Dancs Bendegúz, Gujgiczter Dániel, Izer Mihály, Nyárádi Dániel és Cságoly Botond szerepelt.

A leány kézilabdacsapat kétszer az ezüstérmet szerezte meg a megyei döntőn. A lányoknál Deme Hanga, Csikos Lili, Balogh Blanka, Balogh Janka, Horváth Alexandra, Horváth Dóra, Jasek Dominika, Márkus Enikő, Vass Vivien, Hatos Viktória játszott a mérkőzéseken.

A nemzetközi és országos eredményeket, ahogy már megszokhattuk, atlétikában értük el. Cсахóczy Csanád kétszer nyerte el Keszthely Város Legjobb Ifjúsági Sportolója címét, 2018-ben és 2019-ben. Ő képviselte hazánkat Győrben az Ifjúsági Európa-bajnokságon, ahol a svédváltó tagjaként 7. helyezést ért el a döntőben, egyéniben pedig 400 m-es síkfutásban lett 20. helyezett. Az országos egyéni és váltóbajnokságokon arany-, ezüst- és bronzérmekből többet is nyert.

Takács András, Takács Benedek, Péter Benedek és Kőszegi Kornél a 4x1500m- es váltó tagjaiként és a mezei futó versenyeken képviselték iskolánkat eredményesen.

A lányok közül Monori Piroska, Kántor Piros és Dormán Dóra ért el országos helyezéseket. Az utóbbi két évben Cсахóczy Kamilla érdemelt ki bronz- és aranyérmes helyezést az országos egyesületi bajnokságokon, és remélem, szép jövő előtt áll, hiszen kiemelkedő adottságú versenyző. Csoportomban többen bontogatják szárnyaikat és fejlődnek a rendszeres munka hatására.

Sajnos a Covid-járvány miatt majdnem két évig elmaradtak a diákolimpiai versenyek, és a korosztályos válogatott viadalok, vagy csak részben voltak megtartva, így nehéz időszak volt ez a diákok életében, hiszen a tanulásban és sportolásban is akadályoztatva voltak. Ennek ellenére akadtak olyanok, akik a rendszeres testmozgást, edzést nem hagyták abba, és megpróbálták megfelelni annak a kihívásnak, amit a világjárvány jelentett. Remélem, hogy az atlétika szép hagyományai a jövőben is folytatódnak iskolánkban.

Dormán Boldizsár és Kustos Norbert váltófutásban érmeget, egyéniben döntős helyezéseket értek el. Helter Dániel egyéniben bronz, váltóban pedig színesebb érmeget szerzett a sprinttávokon.

Csikós József
testnevelő, atlétika szakedző

Sakk

Iskolánkban már évek óta népszerű a sakk, ami nekem meglepő egy picit, de nagyon örülök neki. Ritka a gimnáziumokban, hogy ennyi igazolt, egyesületben játszó játékos lenne, erre büszkék lehetünk.

Már évekkkel ezelőtt, 2019-ben is sikerült az országos csapatversenyt megnyernünk, ami akkor óriási meglepetésnek számított, mert rengeteg erős csapat volt. Idén a lány kategóriában indultunk, ahol kevesebb csapat versengett - 11 -, de azt elmondhatjuk, hogy a színvonal itt is magas volt.

Nagyon remélem, hogy az utánunk következő generációkban is lesznek még a gimnáziumban sakkozók, hiszen a sakk zseniális játék. Próbáljuk meg fenntartani a népszerűségét és szeretetét!

A 2021/2022-es tanévben látványos eredmények születtek:

Országos Sakk Csapat Diákolimpia: 1.hely

Csapattagok: Alexandrova Angelina 9.A, Bodó Boglárka 10.C, Juhász Judit 11.A

Országos Sakk Egyéni Diákolimpia:

V. korcsoport: Bodó Boglárka 10.C 4.hely;

Alexandrova Angelina 9.A 6.hely

IV. korcsoport: Dénes Márk 7.A 25.hely

VI. korcsoport: Juhász Judit 11.A 1.hely

Juhász Judit 11.A (2021)

Röplabda- és kosárlabda-eredmények 2018-2022

2018-2019-ben a lány röplabdacsapat megyei 1. helyezést ért el, az országos döntő elmaradt. Csapattagok: Szandi Sára, Kizmus Luca, Horváth Júlia, Angyal Flóra, Bernáth Éva, Varga Fanni, Divinyi Dalma, Horváth Dorottya. Felkészítő tanár: Porkoláb Dezső.

2019-2020-ban a fiú röplabdacsapat megyei 1. helyezést ért el, az országos döntő elmaradt. Csapattagok: Cséri Bence, Horváth Ákos, Kató Gergő, Losonczy Vilmos, Veres Noé, Tringli Dominik, Merekva Máté, Csuha Gergely, Izer Mihály, Merekva Gusztáv. Felkészítő tanár: Porkoláb Dezső.

2021-2022-ben a fiú röplabdacsapat megyei 2. helyezést ért el. Felkészítő tanár: Ambrus Ádám.

Merekva Máté, Merekva Gusztáv, Cséri Bence, Németh Barnabás, Varga Ákos, Gönye Mihály, Vajda Máté, Szabolcs Soma, Korponai Csanád, Tóth András

2021-2022-ben a lány röplabdacsapat az Országos Diákolimpián 14. lett. Csapattagok: Horváth Júlia, Rác Dominika, Balogh Frida, Varga Sára, Krepesz Fanni, Mészáros Laura, Csiszár Viktória, Kiss Csenge, Bagoly Loretta, Péter Boróka. Felkészítő tanár: Ambrus Ádám.

2018-2019-ben a megyei döntőn a fiúk és a lányok is 2. helyezést értek el.

2018- 2019-ben az Országos Diákolimpia döntőjében a 14. helyet szereztük meg.

A csapat tagjai: Pálfi Lili, Horváth Júlia Dorottya, Juhász Judit, Márkus Enikő, Tóth Tamara, Stieber Laura, Bangó Violetta, Gergely Ildikó, Epres Anna, Újvári Dorottya, Kollár Orsolya.

2020 X. Castellum Kupa 2. helyezés. A torna legjobb játékosa: Szlavicsek Milos.

2019-2020-ban a Megyei Diákolimpia döntőjében a fiúk és lányok egyaránt a 2. helyen végeztek.

2021-2022-ben a megyei döntőn a fiúk 2. helyen, míg a lányok 3. helyen végeztek.

A kosárlabdacsapatok felkészítő tanára: Vida Miklós.

Vívás

Már több mint 10 éve a Balaton vívóklubnál párbajtőrözöm, de a legkiemelkedőbb eredményeim ebben az évben sikerült elérnem edzőm, Eitner Kinga segítségével. Első állomásként belföldön, a Magyar Kupán, kadet korosztályban lettem első, majd másnap junior korosztályban harmadik. Ezek a helyezések később lehetővé tették a nemzetközi versenyekre való kijutásomat, többek között Luxemburgba, Pozsonyba és Belgrádba. Viszont minden eddigi befektetett munkám, az edzések, edzőtáborok csak lépcsőfokok voltak két nagyobb cél eléréséhez. Az egyik a márciusban, Novi Sad-ban, (Szerbiában) megrendezett Európa Bajnokság volt, ahol hetedik helyen végeztem. Azonban amikor hazaértünk, már tudtam, hogy egy hónap múlva egy ennél is rangosabb eseményen vehetek részt, mégpedig a Kadet és Junior Vívó Világbajnokságon, Dubaiban. A verseny számomra nagyon rosszul indult, és az első akadályon is csak nagy nehezen jutottam túl. Viszont ahogy sorra jöttek az egyre erősebb észt, angol és ukrán ellenfelek, úgy találtam én is magamra, ekkor már a legjobb nyolc között voltam. Végül a 8. helyen zártam a világbajnokságot.

Pátri Maja 10.C (2022)

Tanár-diák meccs a Vajda Napokon 2022-ben

**IGAZGATÓINK
TANÁRAINK**

A Keszthelyi Vajda János Gimnázium tanárai a 2022-es jubileumi évben

*Varga Sz. Gábor
intézményvezető*

*Vajas Ildikó
intézményvezető-
helyettes*

*Tóthné Bentzik Judit
intézményvezető-
helyettes*

Ambrus Ádám

*Arányiné
Németh Márta*

Babos István

*Dr. Berkéné
Várbíró Beáta*

*Bertáné
Kövesdi Gabriella*

Czibor Anikó

Csikós József

Egyed Krisztián

*Egyedné
Molnár Eszter*

Farkas Berta

Farkas László

*Ferencz Melinda
Magdolna*

Ferge Rita

Fonyó Lajos

*Fonyóné
Németh Ildikó*

Fülöp Erika

Gombási András

Hegedűs Diána

Hinger Tamás

Hóbor Katalin

Horváth Angéla

Horváth Zoltán

Jakabos Barbara

Kámán Tibor

*Karacsiné Pusztai
Krisztina*

*Karácsonyi Ágnes
Mária*

Kiss Ibolya

Kövi Andrea

*Lélekné
Ivony Zsófia*

Markovics György

Marton Edina

*Molnár Éva
Cecília*

Németh Rita

*Németh
Zsuzsanna*

Ó Zsuzsanna

Porkoláb Dezső

Rónagy Attila

Schuch Angéla

Szabó Edit

Szabó Péter

*Szmolár
Marianna*

Szörényi Zoltán

Takács Éva

*Tóthné
Villányi Márta*

Turi Zoltán

Vass Adrien

Vida Miklós

Zemliczki Zita

*Zomboryné
Márkus Andrea*

Adminisztrációs munkatársak:

Farkas Gabriella
iskolaittkár

Dózsáné Gonda Edit
iskolaittkár

Technikai munkatársak:

Farkis Henrietta	kisegítő dolgozó
Fliszárné Sárközi Renáta	kisegítő dolgozó
Horváth Józsefné	kisegítő dolgozó
Kálmán Sándor	laboráns, oktatástechnikus
Mile Katalin	kisegítő dolgozó
Töreky Zsanett	kisegítő dolgozó
Orsós Irén	kisegítő dolgozó
Vaska-Pothárn Tamás	karbantartó
Vozár Péter	gondnok

Az intézmény igazgatói és tanárai 1772 és 2022 között

I. 1772–1808

Igazgatók

Ferences szerzetesek: Pajeric Vencel (1772-73), Zsemberi Lőrinc (1773-77), Bécsi Arnold (1777-81), Zsemberi Lőrinc (1781-84), Cseh Lázár (1784-85), Marton Lipót (1785-87), Raab Angyal (1787-92).

Piarista szerzetesek (kegyesrendiek): Kelle Lipót (1792-1793)

Világi: Für Márton (1793-1808)

Tanárok

Ferencesek: Babay Gáspár (1777-80), Borkovics Tamás (1775-77, 1779-88), Boros Oswald (1773-74, 1777-83), Brányi Lajos (1774-77, 1780-83), Dorfner Ignác (1772-73), Horváth Tamás (1785-87), Mezei Elizeus (1787-96), Mórác Antal (1772-74), Rósás Bernardin (1783-89), Roth Erhard (1788-90), Szabó Benvenut (1778-79), Szabó János (1783-85), Tarkovics Vazul (1800).

Piarista szerzetes (kegyesrendi): Kelle Lipót (1789-92, 1793-94).

Világiak: Chovancsek József (1789-97), Hidegi József (1789-1808), Kelle Pál (1795-1808), Mindszenti János (1800-06), Nagy Pál (1796-1808), Szeibert Ferenc (1790-95), Szédelyi István (1794-1808).

II. 1808-1948

Igazgatók

Premontrei rendi kanonokok: Gyöngyösi Pál (1808-12), Hárbm Gábor (1812-13), Schindler Bernát (1813-14), Lencs Ambró (1814-16), Petróczy Béla (1816-21), Söjtöri József (1821-43), Szenczy Imre (1843-46), Ihász Gilbert (1846-53), Szita Sándor (1853-58), Pintér Endre (1858-74), Sailer Ármin (1874-78. dec. 30), Dr. Lipp Vilmos (1878-86), Farkas Miklós (1886-90. ápr. 21), Dr. Burány Gergely (1890-1906), Berkes Ottó (1906-36), Dr. Szerecz Imre (1936-41), Dr. Szalav Albin (1941-1948).

Tanárok

Premontrei rendi kanonokok: Ágh Norbert (1892-94), Árvay Gergely (1822-27), Bajáky Gyula (1862-64), Berkes Kristóf (1829-37), Berkes Ottó (1899-1906), Bihari Elek (1911-12), Dr. Bohner Döme (1941-43), Bolaházy Miklós (1838-62. máj. 1), Dr. Burány Gergely (1873-1874), Czeiner Emil (1859-60), Czigony István (1812-13), Csigaházy Ernő (1896-97., 1921-35. dec. 15), Drinóczy György (1913-14), Dr. Edelmann Sebő (1874-77), Erdélyi Irén (1907-8, 1931-1948), Farkas Miklós (1865-68., 1884-86), Fazekas Elek (1859-62), Fábri Pál (1864-65., 1879-89), Fedor Gábor (1936-39), Frey Gusztáv (jászóvári premontrei 1920-22), Gaál Tivadar (1898-99), Gedeon Elek (jászóvári premontrei 1919-20), Gergye Ipoly (1906-23), Goda Kelemen (1827-33, 1853-55), Dr. Gótz Mihály (1906-21), Göbl Valér (1923-25., 1928-30., 1938-43), Göncz István (1845-47., 1862-64), Gönczi Ede (1900-14), Gratzner Alfonz (1904-6), Grossinger Ambró (1835-37), Gulyás Kálmán (1915-18. szept. 19), Gyórfy Endre (1882-99), Hajdu János (1880-84), Dr. Haraszi Sándor (1893-1901), Hatos László (1813-21),

Hauser Kornél (1877- 78. ápr. 8.), Hármf Gábor (1810-12, 1813-21), Hermán Medárd (1914-15, 1922-30), Horváth Antal (1914-26, 1936-1948), Horváth Benedek (1943-1948), Horváth Gellért (1874-77). Dr. Horváth György (1914-18., 1919-21, 1922-23), Dr. vitéz Horváth Róbert (1939-43), Hutter Mihály (1808-9, 1827--32) , Dr. Iharos Alfonz (1937-41, 1943), Ihász Gilbert (1834-46), Illés Márton (1846-49), Illés Ráfael (1868-69, 1890--98), Dr. Ipoly Ágoston (1929-30, 1941), Jakab Lajos (1912- 1943), Dr. Janzsó Ferenc (1918-36), Joó Döme (1903-4), Kajdacsy Imre (1808 -20), Kerekes Jákó (1856-57, 1859-67), Kereskényi Elek (1857--58), Keszler Ágoston (1833-45), Kiss Lajos (1859-60), Dr. Klempa Károly (1921-1948), Kolumbán Virgil (jászóvári premontrei 1925-30), Kopácsi Lóránt (1941-43), Kopits Ignác (1811-14, 1821-22, 1840-41), Kőfalvy Vidor (1864-68), Kőhalmly Márton (1901-3, 1904-7), Dr. Kómvives Kolos (1918-19), Kőváry Károly (1867-93., 1894 - 97). Dr. Kövér Fidél (1930-34), Kultsár Fábrián (1843-49), Kun Kázmér (1920-22., 1930-38., 1941-1948), **Dr. Kunc Adolf (1860-62)**, Kutasy Béla (1841-42), Dr. Lakatos Vince (1893-1926), Lakos Tibor (1920-34), Laky Döme (1847-49), Láng Emil (1893-95, 1898-1937), László Benedek (1814-21, 1825-30, 1835-38), Leska Károly (1819-21, 1827-29), Dr. Lipp Vilmos (1858-60), Dr. Magasházy Antal (1895-1901), Dr. Markovics Arnold (1883-84, 1901-2), Matics Döme (1909-14), Márfy János (1857-58), Dr. Miklós Ráfael (1939-41, 1943-1948), Módlv Krizsó (1877-80), Molnár Ferenc (1862-65), Molnár Szaniszló (1904-11), Mölker Elek (1811-15, 1821-25), Münich Ferdinánd (1808-12), Nagy Bálint (1865-71), Nagy Lőrinc (1830-35), Nagy Sándor (1912-20, 1934-43), Németh Dezsó (1881-83), Németh István (1813-25. szept. 17), Neogrády Gilbert (1923-36), Novák Athanasz (1827-29, 1837-43, 1849-57), Orbán Lajos (1897-1900), Ormos Romuáld (1810-21), Dr. Papp László (Máté) (1897-98, 1899-1918), Pauer Zsigmond (1821-27), Pákor Adorján (1880-1906), Peér Leó (1901-6), Pintér Endre (1825-27, 1849-58), Polgár Dénes (1872-73), Radnóczi Kelemen (1941-1948), Rábold Elek (1895-96., 1899-1900), Réti Gyula (1877-81), Dr. Rupp Kornél (1889-90), Sailer Ármin (1868-74), Dr. Sallér Hermann (1935-1948), Schimpők Benedek (1855-59), Schindler Bernát (1821-27, 1832-34. máj. 17), Sebesy Alajos (1871-80), Sebesy Kálmán (1837-38, 1842-49), Simon Vince (1838-40), Simonffy Jenő (1911-12), Simonyik Norbert (1808-11, 1815-16. febr. 18), Soós Mihály (1860-66), Söjtöri József (1808-13), Steiner Miklós (1897-1901), Stronszky Ágoston (1878-79), Surányi Leó (1898-99), Sülley Máté (1849-59), Szabó Miklós (1809-10), Szalay Godfried (1818-19), Dr. Szalay Albin (1919-30, 1938-41), Szenczy Imre (1821-23., 1825-28), Dr. Szerecz Imre (1916-36), Szép Krizosztom (1941-1948), Dr. Szigeti Remig (1938/39), Szita Sándor (1821-25., 1828-35, 1849-53), Dr. Szomor Tamás (1940-41), Sztraka Gábor (1855-56, 1869-77), Tibold Ákos (1906-31), Dr. Tóth Péter (1939-40), Ujhelyi Tivadar (1916-20), Vadász Norbert (1911-12, 1934-36), Dr. Vargha István (1895-97, 1901-16), Zupponics Arnold (1810-11, 1815-21, 1829-55).

Világiak: Bánhidi (Cziglin) Károly (1925-), Bányai (Ertl) Károly (1873-97), Burkovits Lajos (1894-1904), Csabai Kálmán (1938. nov.7. - 1939. jan. 31.) Csathó Alajos (1888-93), Eckmann János (1930- 35), Endre Gyula (1930-38. jan. 31.), Erhardt Kálmán (1936-37), Eszes László (1937-40. márc. 1.), Fejér József (1936-1948), Ferkai Lóránt (1937/38), Gaál József (1892-1919), Galba Károly (1871-87), György Ferenc (1938-1948), Dr. Hanny Ödön (1908-16), Harmat György (1940. szept. I -okt. 2.), Heinrich János (1910-11), Dr. Horváth Zoltán (1936-1948), Dr. Jobs Viktor (1920-36), Kékesy Antal (1936-39. febr. 27), Klacsó Olivér (1912-13), Korcsmáros János (1921-38. febr. 20), Lukács István (1901-24), Mihelics Károly (1894-97), Dr. Mohay Lajos (1908-9), Nisky József (1924-25), Patyi István (1897-1901) Dr. Péczely László (1930-38), Schadl János (1887-88), Schaffer Gyula (1907-9), Szeidl Jenő (1939-41), Szilárd Leó (1913- 14), Valló Albert (1897-98), Varga Ignác (1903-4), Vári

(Szvacsék) Rezső (1906-7., 1908-9), Dr. Vutskits György (1890-1920), Vutskits Jenő (1902-3), Zimmermann Gusztáv (1909-11).

1948-2022

Igazgatók

Gógös Ferenc (1948-1950)
Dr. Szókefalvy Nagy Zoltán (1950-1952)
Firbás Nándor (1952-1957)
Dugonics József (1957-1979)
Kiss Jenő (1979-1990)
Batha Kálmán (1990-2004)
Fonyó Lajos (2004)
Farkas László (2004-2005)
Dr. Varga Zoltán (2005-2007)
Kiss Ibolya (2007-2008)
Szörényi Zoltán (2008-2019)
Varga Sz. Gábor (2019-)

Tanárok

Ambrus Ádám (2014-)
Dr. Andor István (1956-1958)
Andrásiné Kismarton Katalin (1988-1989)
Arányiné Németh Márta (2014-)
Bába Józsefné (1974-1990)
Babos István (2021-)
Bajna Zsoltné (1983-1990)
Bakos Pétemé Csizmadia Anna (1983-1999)
Balácsi Viktória
Bánhidi Gyuláné (1956-1969)
Bánhidi Károly (1923-1960)
Baranyai János (1957-1961)
Bárdos Zoltán (1991-1992)
Batha Kálmán (1969-2004)
Batha Kálmánné (1970-1999)
Békefi Zsuzsanna (1967-1969)
Dr. Berkéné Várbiro Beáta (1988-)
Bertáné Kövesdi Gabriella (2013-)
Bihary Gyuláné Görcsi Anna (1970-1983)
Dr. Bojt Lajos (1951-1959)
Dr. Bresztovszky Miklósné (1962-1989)
Czibor Anikó (2000-)
Czimondor Hajnalka (1998-2000)
Császár Miklós (1983-2008)
Csengey Balázs (2012-2018)
Csertán Kálmánné (1954-1967)
Cservenkáné Batha Csilla (1975-1990)
Csikós József (1990-)
Csobod Klára (1984-1990)
Demjénné Frey Katalin (1964-1990)
Dencsi Gyula (1978-2002)
Domonkos Judit (1988-1993)
Dömötör Józsefné (1956-1963, 1969-1989)
Dugonics József (1949-1979)
Egyed Krisztián (2017-)
Egyedné Molnár Eszter (2018-)
Egyed János (1959-1990)
Egyed Jánosné (1967-1973)
Dr. Faragó Tiborné (1955-1988)
Farkas László (1992-)
Fazekas Margit (1966-1969)
Fehér Csaba (1992-1993)
Fehér Dénes (1950-1975)
Dr. Fehérváryné Horváth Katalin
(1980-1990, 2010-2013)
Fekete Kálmánné (1981-1990)
Ferencz Melinda Magdolna (1987-)
Ferge Rita (2009-)
Firbás Nándor (1952-1957)
Fodor Zsuzsanna (2012-2013)

Fonyó Lajos (1993-)	Kiss Éva (1988-1990)
Fonyóné Németh Ildikó (1994-)	Kiss Győző (1988-2004)
Fölföldi Rezsóné (1970-2008)	Kiss Gyözőné (1988-1994)
Fülöp Erika (2008-)	Kiss Ibolya (1994-)
Dr. Gaál Károlyné (1952-1980)	Kiss Jenő (1958-1995)
Gehér József (1953-1956)	Kiss Károly (1958-1987)
Dr. Gidó Zsolt (2014-2018)	Kiss Zsuzsa (1987-1993)
Góbor László (1985-2012)	Dr. Kiss Zsoltné (2008-2009)
Gógös Ferenc (1963-1966)	Kolos Tibor (1961-1979)
Gombási András (2018-)	Kondákor Edit (1982-1985)
Gömbös Antalné (1988-1989)	Kósa Eszter (2009-2010)
György Ferenc (1938-1973)	Kovács Andrea (2013-2015)
Gyulassyné Jani Nóra (1983-1990)	Kovács-Illyés Mónika (2011-2013)
Haász Mária (1955-1956)	Kovács Tibor (1999-2001)
Halmos László (1954-1957)	Kövi Andrea (2021-)
Halmos Lászlóné (1954-1957)	Kránicz Matild (1958-1959, 1971-1988)
Hamvas Endréné (1992-2012)	Kun Ilona (1971-2004)
Haraszi László (1994-1999)	Lavotha Zoltánné (1991-1992)
Hardiné Magyar Tamara (1993-1999)	Lévai Piroska (1985-1990)
Hardy Boglárka (2011-2014)	Lóth Erzsébet (1972-1974, 1993-2009)
Hegedüs Diána (1999-)	Lőrincz Lajos (1959-1990)
Hinger Tamás (1992-)	Lőrincz Lajosné (1959-1988)
Hóbor Katalin (2004-)	Major Jánosné (1960-1965)
Hoczné Németh Ágnes (2013-2014)	Makainé Szamosi Anikó (1999-2009)
Horváth Angella Mária (1996-)	Markovics György (1994-)
Dr. Horváth József (1956-1964)	Marosits Ferencné (1963-1971)
Horváth Zoltán (2021-)	Merics Ferencné (1980-1984, 1995-1997)
Jakabos Barbara (2005-)	Molnár Eszter (1987-2017)
Jakabos Kornélia (1968-1982)	Molnár Éva Cecília (2012-)
Jankovics Borbála (2012-2014)	Molnár Lászlóné (1964-1990)
Jankovics Tibor (1964-1974)	Dr. Nagy Józsefné (1959-1962)
Dr. Jánky István (1949-1969)	Nagy Lajos (1957-1958)
Jánky Miklósné (1983-1991)	Nagy László (1957-1990)
Dr. Józsa Sándorné (1985-1997)	Dr. Nagy Zsigmondné (1954-1992)
Juhász Éva (1979-1990)	Németh Erzsébet (1970-2002)
Dr. Juhász Pál (1963-1968)	Németh Rita (2006-)
Kadlicskó Eszter (2006-2008)	Németh Zsuzsanna (Arany Sándorné 1992-2022)
Dr. Kadlicskó Sándorné (1983-2006)	Oó Zsuzsanna (2019-)
Kalocsay Ferencné (1953-1956)	Orczy Henrietta (1993-1994)
Kámán Tibor (2012-)	Palágyi Ödön (1982-1994)
Karacsiné Pusztai Krisztina (2021-)	Pánczél Barnabás (1952-1962)
Karácsonyi Ágnes (2013-)	Páncsics Éva (1991-2018)
Karsay Erzsébet (1991-1999)	Pap Gyöngyvér (1969-1972)
Kaszás Judit (1993-1994)	Pék László (1981-1989)
Kekkné Horváth Adél (2013-)	Pelcz István (1991-1992)
Keresztes István (1957-1961)	Pém Arpád (1960-1976)
Keveházy Balázs (1996-2012)	Porkoláb Dezső (1994-)
Kindl Márta (1980-1988)	Pörsökné Ágoston Hajnalka (2002-2016)

- Ragasits Nóra (2008)
Rakos Józsefné (1958-1982)
Rázsini Gyulassy Adrienne (1982-2017)
Dr. Ress Mária (1989-2007)
Dr. Réthelyi Jenőné (1978-1979)
Rónaky Attila (2000-)
Róth Erzsébet (1949-1957)
Salát András (1961-1962)
Schuch Angéla (1995-)
Simonfay Krisztina (1989-1994)
Dr. Sipőczné Miglierini Guiditta (2013-2014)
Dr. Sólyom Sándorné (1973-2000)
Stilling Ferenc (1991-2004)
Szabó Edit (1990-)
Szabó Erika Andrea (1994-1998)
Szabó Ivánné (1962-1965)
Szabó Mariann (2000-2008)
Szabó Péter (2018-)
Szabóné Siszler Katalin (1979-1986)
Szalmási Sándor (1964-1981)
Dr. Szántó Imre (1948-1950)
Szemes Péter (1977-1978)
Dr. Szent-Gály Kálmán (1963-2000)
Szepesi Tibor (1956-1970)
Szita-Rázi Anna (2010-2014)
Szlotta Károly (1969-1971)
Szmolár Marianna (1988-)
Szőkefalvy-Nagy Zoltán (1949-1952)
Szörényi Zoltán (2008-)
Takács Éva (2009-2022)
Takács Zoltán (1986-1990)
Tamás Csaba (1996-1997)
Telek Lászlóné (1980-1985)
Tikos Lászlóné (1955-1957)
Torma Iván (1950-1964)
Tóthné Bentzik Judit (1984-)
Tóth Judit (1984-2002)
Tóthné Villányi Márta (2001-)
Turi Zoltán (2018-)
Vajas Ildikó (1986-)
Varga Sz. Gábor (2009-)
Dr. Varga Zoltán (2005-2007)
Vass Adrien (2010-)
Wéber Margit 1970-1971
Vida Cecília (1968-1976)
Vida Miklós (2017-)
Vukován Sándor (1957-1959)
Vukován Sándorné (1957-1959)
Waters Timothy (1991-1993)
Zavagyil Éva (1988-1994)
Zámbó Zoltán (1984-2018)
Záloghné Acs Éva (1976-1978)
Zemliczki Zita Marian (2018-)
Zomboryné Márkus Andrea (1991-)

OSZTÁLYKÉPEK TABLÓK

A gimnázium osztályai a 2022-2023-as tanévben és a
2018-2022 között végzett osztályok tablóképei.

7.A

Bámer Zsombor, Bélafi Barnabás, Belák Zselyke, Benczes Barnabás, Benczes Teodóra, Böka Imola, Bögi Lora, Budavári Virág, Duna-Stadler Zoltán Dániel, Farkas Izabella, Forgó Lili, Hétéryei Marcell, Horváth Zsóka, Kása Lukács, Kenébel-Kirchknopf Sára, Kiss-Bertók Levente, Klumzer Blanka, Kottán István, Köhalmi Regő Balázs, Környe Bálint Patrik, Kötél Nimród, Molnár Csongor Kristóf, Palkovics Kata, Parika Zsófia, Rózsakerti Mihály, Sárómpék Panna, Simon Panna, Sipos Eszter Sára, Stróthi Soma Kornél, Szabó Flóra Dorka, Szlavitssek Zorán Mór, Tamcsu Szófia, Torráai Zoltán Jonathán, Vastag Laura

Osztályfőnök: Szabó Péter

Albert Iringó, Ambrus Nelli, Antal Zsuzsanna, Babos Dániel, Buzási Sára, Csahóczi Kamilla, Ekler Attila, Farkas Lili, Ferenczi Zsombor, Kendei-Kirchknopf Panna, Kóbor Zsófia, Kövér Vivien, Lórincz Erik, Markai Máté, Monduk Márton, Nagy Gergő Dániel, Németh Gergely Levente, Németh Mihály Lajos, Nyárádi Hanna Júlia, Pálmai Boglár Panna, Pattantyús Mikos Mihály, Pék Barnabás, Pete Csanád János, Kozner Réka, Sárómpék Virág, Súlyom Márkó, Szabó Zsombor, Szarka Natália, Takács Emma Luca

Osztályfőnök: O6 Zsuzsanna

9.A

Antonovici Alina, Bogoly Marcell, Bakonyi-Gróf Anna, Belovári Bence Levente, Bódi Hanna, Czibulya Anna Lili, Csizmadia Bence Géza, Farhas Zsóka, Fentős Adél, Celencsér Anna, Gerencsér Sára, Guvát Málna Janka, Horváth Hanna, Hosszú Marcell, Kisfaludy Richárd, Klumzer Balázs, Kovács Barnabás, Kovács Fanni Nóra, Lengi Sára Rebeka, Mátyócs Ádám, Nagy Panna Csenge, Oroszlán Marcell Károly, Póztói Panna, Fölskei Anna, Szabó Lilla Diána, Szabó Lilla Dorina, Szabó Márk, Szabó Máttyás Attila, Szita Szilárd, Torma Emese, Tóth Beneték Barna, Tőrekny Ramóna, Tusor Bence, Vörös Gergely Csaba

Osztályfőnök: Fonyó Lajos

9.B

Ádám Bernő Oszkár, Avdió Julianna Krisztina, Argyó Loretta Stella, Bálint Anna, Boncz Márton, András, Divinyi Zsombor, Elgner Márton Maximilián, Freizberger György, Gyutai Borbála, Horváth Szabolcs, Hörösk Lili Emese, Jantász Dorika, Karabély Biborka Rita, Kenéz Alma Tímea, Kiss Dorika Noémi, Lerner Vanóka, Lóth Levente László, Nagy Gréta Mónika, Németh Melinda Mária, Pál Diána Lilla, Peták Aron, Szeged-Lekics Biborka, Szalkovszky Máté, Tótor Jázmin, Tombor Huba, Vajda Hanga Róza, Vajda Sára Anna, Varga Ádám, Vaszily Zsombor, Verb Norina, Vigh Hanna Viktória

Osztályfőnök: Horváth Zoltán

9.C

Andor Levente, Aványi Bence, Balogh Levente, Beke Benjámin András, Berényi Dénes Mihály, Bogtár Boróka, Bojtor Nóra Lili, Clausen Katalin Sigríd, Cséri Sára, Fraller Levente, Gábor Bálint, Gergely Réka Emese, Hosszú Izabella Hanna, Kaszás Péter, Kerti Atilla, Klerm Ádám, Kovács Barnabás, Mácsai Rebeka, Mezősi Nimród, Molnár Janka, Nagy Bence, Nyitrai Péter Erik, Ódor Izabella, Pas Angelika Vanessa, Pékter Erik, Simon Mihály, Szakonyi Bence Csongor, Szerite Szonja Lilla, Takács Krisztina, Tárnai Anna, Tarsoly Borbála, Ujfaluúti Gábor, Varga Dorottya, Városi Bálint

Osztályfőnök: Rónaky Attila

10.B

Bencsik Sarolta, Borbás Rebeka Rozi, Dancs Kristóf, Dóka Petra, Fodor Janka, Fodor Mátyás, Fóth Lola, Hegyi-Farkas Vanessza, Horváth Boglárka, Horváth Sára, Hullai Flóra, Illés Mária Eszter, Karabély Mihály István, Keserű Rebeka, Kovács Barnabás, Kovács Kitti, Laki Dorina Eszter, Lohonya Hanna, Magas Benedécz, Németh Dorina, Paál Levente Csaba, Palotás Dominik, Petrik Sára, Puskás Hanna, Róza Annina Rea, Sós Zsóka, Szabó Panka, Szép Krisztián László, Tóth Avdirás István, Tóth Héti, Tömör Csombor, Varga Anna, Várkonyi Emőke Vivág, Vinczai Mtra Laura, Vörös Kira

Osztályfőnök: Zemliczki Zita

10.C

Asztalos Gergely, Bárfi-Fischer Antónia, Benedek Marcell, Boda Mihály Cászpár, Bodó Boglárka, Csizsár Viktória Dóra, Demcsi Bianka Anna, Dörmötör Bálint, Gaál Zsuzsanna, Galuska Luca, Harmath Borbála, Hegedűs Maja Zsuzsanna, Horváth Emese, Horváth Lili, Horváth Péter, Horváth Ronaldó János, Hörcsik Sára Izmin, Huszár Kata, Kiss Réka Barbara, Lázár Anna Sára, Lévai József, Lucz Réka Anna, Markó Döme, Miklós Nóra, Németh Barbara, Pátri Maja, Puskás Benedek, Sárdi Nóra Emma, Sierk-Rajzó Réka, Tompa Boróka, Vajda Laura Viola, Várnai Amína Rozália

Osztályfőnök: Arányiné Németh Márta

11.C

Babicsák Borbála, Bencsik Petra, Boldi Bence Ferenc, Dencs Boglárka, Fazekas Dániel, Fehérvári Levente, Gerencsér Dorka, Gombos Lilla, Juhász Judit, Kenédh-Kirchknopf Gusztáv, Király Dávid, Kovács Réza, Krasznai Veronika, Laczkó Benedek, Magyarósi Máté, Mikola Máté, Mikolás Virág, Molnár Csaba, Németh Georgina, Fallai Benedek, Rónai Eszter Ágnes, Sümegei Botond, Szenté Eliza, Szöllösi Mirtil, Takács András Szilveszter, Tóth Attila, Tóth Gergely Péter, Ványa Szilvia, Varga János, Vaszi Barnabás, Zómbik Luca

12.A

Osztályfőnök: Egyed Krisztián

Bíró Ákos, Bíró Eszter, Bocskai Borska, Buzás Márton Bojta, Czibulya Gábor, Erdeti Bálint, Franek Vencel, Gécesek Zsófia, Grebenár Luca Anna, Harangozó Réka, Hmtialan Cseperke, Horváth Flórián, Izer Gergő, Kaló Ádám, Kiss Csenge Napsugár, Kiss Zoltan Zente, Koller Adrián, Kovács Armin Holló, Kozma Alexandra, Kozma Nikolett, Kurusta Sára, Legosa Ádám, Mészáros Laura, Molnár Dóra, Nagy Bendegúz Ferenc, Nyárádi Marcell, Oroszlán Mátyás Ádám, Sorokoly Petra, Szabó Dávid Tamás, Takács Benedek Péter, Tavasz István, Tihanyi Barnabás

Osztályfőnök: Dr. Berkené Várbitró Beáta

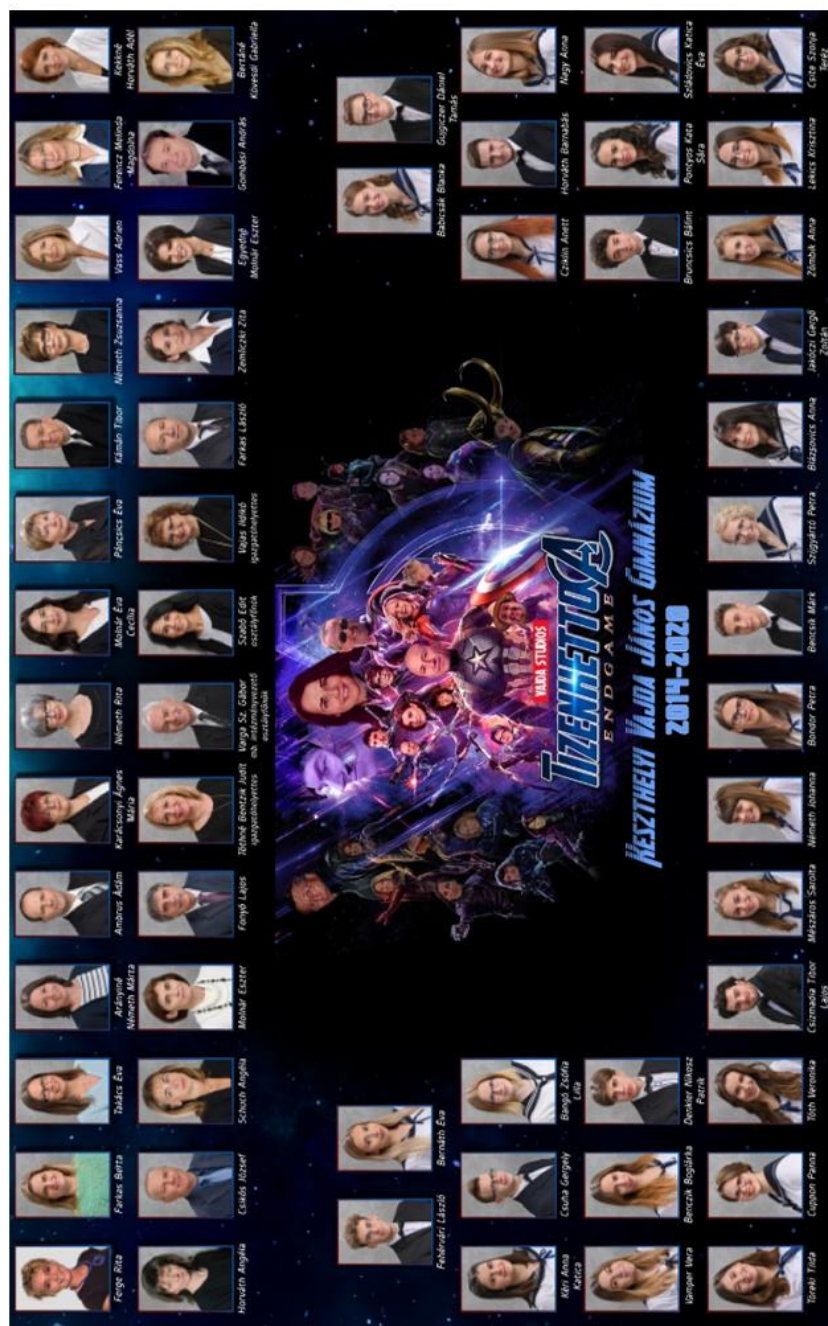
12.B

Ágoston Orsolya, Balázs Orsolya, Balázs Marcell Ákos, Budai Flóra Krisztina, Csipszer Dárió Gergő, Fűbián Anna Léna, Fehér Zita, Fekete Ádám Norbert, Csélencsér Júlia Klára, Horváth Dávid, Horváth Kornél, Illés Hector Attila, Jakabos Emma, Jancsi Barbara, Kecskés Viktória Leona, Kiss Gergely, Kiss Regina Sára, Krepsz Fanni, Kurzgerger Petra, Lénan Eszter, Liszák Lili, Monostori Erzsébet, Péczeli Dana, Réthey-Prikkel Noel, Rónai Hanna Tirza, Sipos Szonja Panna, Stumler Kata Zsófia, Stankovics Alíz, Szabó László Pál, Tíbol Jázmin, Varga Sára, Vidovics Anett

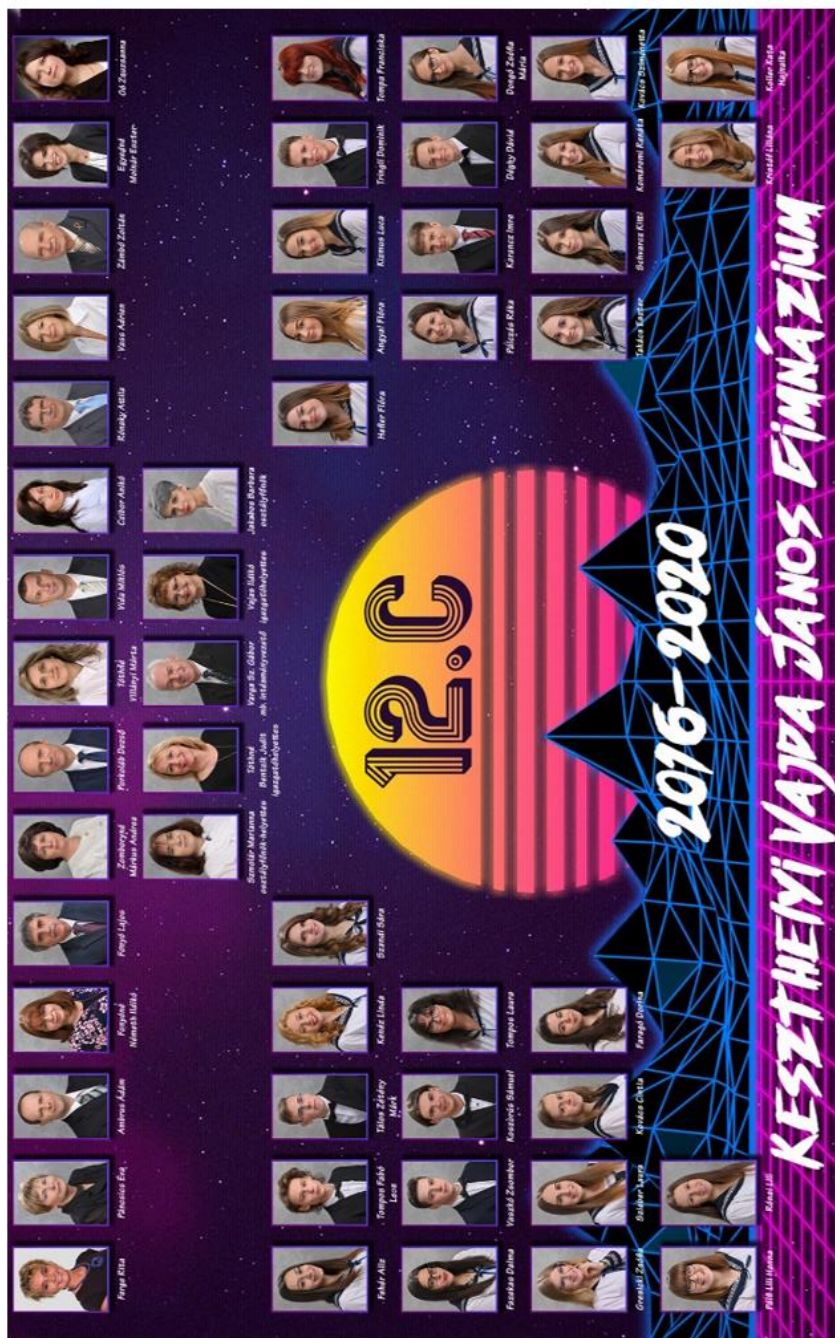
Osztályfőnök: Tóthné Villányi Márta

12.C

Babicskák Blanka, Bangó Zsófia Lilla, Bencsik Boglárka, Bencsik Márk, Bernáth Éva, Blázsovics Anna, Bonador Petra Erikó, Bruncsics Bálint, Cuppon Panna, Czifkin Anett, Csöte Szonja Teréz, Cszmadia Tibor Lajos, Csuhá Gergely, Denkler Nikoész Patrak, Fehérvári László, Gujtaczer Diána Tamás, Horváth Barnabás, Jakóczy Györg Zoltán, Kéri Anna Katica, Lekács Krisztina, Mészáros Sarolta, Nagy Anna, Németi Johanna, Porotjos Kata Sára, Sziggyárdó Petra, Szilásvics Katica Éva, Tóth Veronika, Török Tünde, Vamper Vera, Zömbik Anna

Osztályfőnökök: Varga Sz. Gábor, Szabó Edit

Arigyal Flóra, Dévény Diána, Dongó Zsófia Mária, Faragó Dorina, Fazekas Dalma, Fehér Aliz, Gresiczki Zsófia, Hefler Flóra, Karancz Imre, Kenéz Linda, Kizmus Luca, Köller Kata Hajnalka, Komáromi Renáta, Koszorús Sándor, Kovács Cintia, Kovács Szimonetta Ágnes, Krisztfi Lilián, Pálczás Réka, Pálfi Lili Hanna, Rónai Lili Mirriam, Szevrecz Kitti, Szandá Sára Barbara, Szieber Laura, Takács Eszter, Tálos Zoltán Márk, Tompa Franciska, Tompos Fábó Leon, Tompos Laura, Tringli Dominik, Vaszkó Zsombor

Osztályfőnök: Jakabos Barbara

Asperján Levente, Balogh Blanka, Barcza Tibor, Bíró Márk, Armand, Borbély Zsófia, Borácz Róbert, Csalóczy Csaniád, Csönka Bőrcska, Dietrich Máté, Egyed Márton, Enadródi Rebeka, Ganss Giuliana Maria, Hocz Gábor, Horváth Ákos, Jami András, Kőszegi Márk, Kulcsár Roland Hunor, Kútsai Yena, Mátyási Dániel, Makay Petra, Mórocz Máté, Péntk. Ádám, Péter Benedek, Sebő Eszter Fanni, Sonkoly Máté, Szabó Bence Levente, Szalai Sára, Szántó Barnabás András, Szenté Márk, Szilágyi Benedek, Szöllösi Eszter, Tóth Tamara, Ujfaluudi Dóra Eszter, Varga Liza, Vass Viktória

Osztályfőnök: Rónaky Attila

Tartalomjegyzék

KÖSZÖNTŐK.....	3
A 250. jubileumi év eseményei.....	6
VISSZATEKINTÉS.....	7
Iskolatörténet.....	8
Üzenet egykori iskolánkból.....	12
Gróf Festetics Pál.....	13
Hírességeink.....	15
Adalékok gróf Festetics I. György és a keszthelyi gimnázium kapcsolatához.....	16
Kőszegi Rájnis József: Elégia.....	19
Egy „félbemaradt” volt diák reminiszcenciái.....	22
Szeretettel emlékezem a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumra.....	26
Marton Boldizsár keszthelyi diákévei.....	27
A Keszthelyi Vajda János Gimnázium diákújságjának története.....	29
Kardos Gy. József: Fél évszázad.....	34
Salamon Zsigmond: Karantén.....	35
Biró Eszter: Február negyedike.....	35
Kedves Zsiga!.....	36
Miről írjak?.....	37
Egy mosoly története.....	39
Interjú Szörényi Zoltán igazgató úrral.....	40
Pályám.....	42
Elköszönő.....	46
Három évtized a gimnáziumi katedrán.....	48
Búcsúbeszéd Batha Kálmánné, Gitka temetésén.....	52
JELENKOR.....	55
Iskolánk jelene.....	56
Díjaink.....	58
Mestertanáraink.....	63
A Vajda János Öregdiákok Egyesülete.....	64
Az első hatosztályos... ..	66
Mentorálás.....	68
Erősségközpontú Oktatási Program.....	71
Beszámoló a Diákönkormányzat tevékenységéről.....	73
Legyél te is vajdás diák!.....	74
Egy legendás karácsonyi műsor.....	75
1956. október 23-ai ünnepség.....	77
Tudományos és Pályaorientációs Nap.....	79
MAGYAR-MŰVÉSZETI.....	81
Vers a lelke mindennek.....	82

A 26-os csapdája	83
Latrok: a negyedszázados társulat	83
Irodalmi versenyeink	90
Bencze Lilien Alexa: Csendes fenyves	91
„Vázlatokat, karakterlistát és családfát is készítettem”	92
Vajda János vers- és prózamondó verseny	96
Dalol a Vajda	97
Helikoni élménybeszámoló.....	93
Iskolánk 250. évfordulójának gálaműsora	100
Helikoni Ünnepek 2018.....	102
Helikoni Ünnepek 2022.....	103
Versenyeredmények.....	105
TÖRTÉNELEM	111
Trianon 100	112
Kárpátaljai örökségtúra a nemzeti szolidaritás jegyében.....	113
Felvidéki kirándulás.....	116
Az Erdélyi Helikon nyomában - Irodalmi tábor Marosvécsen	118
Erdélyi cserekapcsolat - 2018	122
Laky Demeter hely- és iskolatörténeti vetélkedő	123
Demokráciajáték a parlamentben.....	124
Új utakon a tehetségnevelés - Mathias Corvinus Collegium.....	126
Versenyeredmények.....	127
IDEGEN NYELV	128
Bemutatkozik az idegen nyelvi munkaközösség	129
Kirándulás „all’italiana”	132
Találkozunk a Christkindlmarkton.....	133
Angolos karácsony a Vajdában.....	134
Vajdaságok a Rajna mentén.....	136
Erasmus+ nemzetközi együttműködés Németországgal	139
Francia nyelvtanulás	141
Az olasz nyelv oktatása a keszthelyi gimnáziumban	142
Poetry-Literature Project 22 – Költészeti-Irodalmi Projekt	145
Versenyeredmények.....	146
MATEMATIKA-INFORMATIKA.....	149
Különleges matematikaversenyek	150
Fonyó Lajos - Fonyóné Németh Ildikó: Geometriai problémakalauz	152
Játék a gondolkodással	152
Élményszerű matematikaoktatás – terepi mérés.....	156
Ericsson-díj a matematika népszerűsítéséért	157
Keszthelyi gimnazista lett az ország egyik legjobb matekosa	159
Matematikatanítás a Covid alatt.....	160
Tanítványaink eredményei	162

Informatika – digitális kultúra	170
Versenyeredmények	172
FIZIKA.....	175
Newton Kupa a tehetségekért	176
A Newton Kupa 25 éves története – nem csak számokban	178
Újra lengett a keszthelyi Fő téri templomban az inga.....	181
Nem hiába jártak nukleáris szakkörre a keszthelyi Vajda diákjai.....	183
Rátz Tanár Úr Életműdíj 2020: Farkas László	184
Kunc Adolf Komplex Természettudományi Verseny	185
Fizikaszertárunk kincsei	187
Versenyeredmények	190
BIOLÓGIA-KÉMIA-FÖLDRAJZ.....	193
Túrák és terepgyakorlatok	194
Oktató-nevelő munka a Bánk Endre Természettudományos Laborban	196
Laboratóriumi foglalkozások általános iskolások részére	198
Kutatók éjszakája	199
Nobel-díjasok és Tehetséges Diákok Találkozója Szegeden	200
Középiskolások viadala a prevenció jegyében	202
Klíma- és környezetvédelmi verseny	203
Elsősegély szakkör működése a Vajdában	206
Egészségnap a Keszthelyi Vajda János Gimnáziumban	207
Fotópályázat	210
Versenyeredmények	211
SPORT	219
Atlétika	220
Sakk.....	222
Röplabda- és kosárlabda-eredmények 2018-2022.....	222
Vívás	224
IGAZGATÓINK, TANÁRAINK	225
A Keszthelyi Vajda János Gimnázium tanárai a 2022-es jubileumi évben.....	226
Az intézmény igazgatói és tanárai 1772 és 2022 között	230
OSZTÁLYKÉPEK, TABLÓK	235

2022